SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

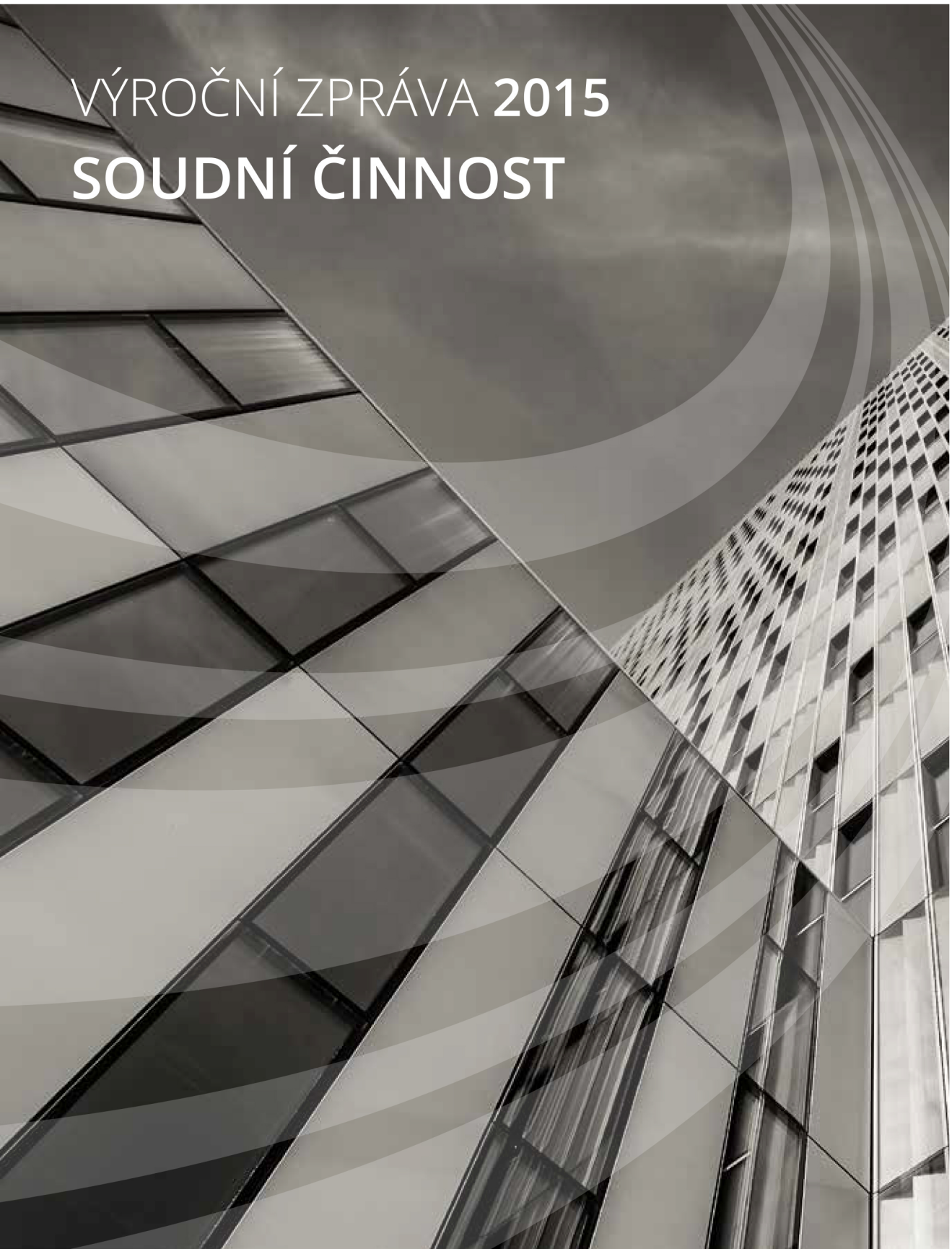

VÝROČNÍ ZPRÁVA **2015**
SOUDNÍ ČINNOST

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA **2015**

SOUDNÍ ČINNOST

Přehled činnosti Soudního dvora,
Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk 2016

www.curia.europa.eu

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

SOUDNÍ DVŮR
L-2925 LUCEMBURK
TELEFON: +352 43 03-1

TRIBUNÁL
L-2925 LUCEMBURK
TELEFON: +352 43 03-1

SOUD PRO VEŘEJNOU SLUŽBU
L-2925 LUCEMBURK
TELEFON: +352 43 03-1

Internetová adresa Soudního dvora: http://www.curia.europa.eu

Redakční uzávěrka: 1. ledna 2016

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. Fotografie mohou být reprodukovány pouze v kontextu této publikace. Pro veškeré jiné použití je třeba požádat o schválení Úřad pro publikace Evropské unie.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.

Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (http://europa.eu).

Lucemburk: Soudní dvůr EU / Ředitelství komunikace / Oddělení pro publikace a elektronická média Úřad pro publikace Evropské unie

Print ISBN 978-92-829-2226-2 ISSN 2467-0790 doi:10.2862/77163 QD-AP-16-001-CS-C
PDF ISBN 978-92-829-2131-9 ISSN 2467-1029 doi:10.2862/07896 QD-AP-16-001-CS-N

© Evropská unie 2016

Fotografie © Georges Fessy
Fotografie na obálce © Gediminas Karbauskis

Printed in Luxembourg

Vytištěno na papíře běleném bez použití elementárního chlóru (ECF)

OBSAH

Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, **Koen LENAERTS** 04

KAPITOLA I **SOUDNÍ DVŮR**

A | Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2015 08

B | Judikatura Soudního dvora v roce 2015 12

C | Složení Soudního dvora 64

1. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2015 65

2. Protokolární pořádky 66

3. Bývalí členové Soudního dvora 69

D | Soudní statistiky Soudního dvora 72

KAPITOLA II **TRIBUNÁL**

A | Činnost Tribunálu v roce 2015 102

B | Složení Tribunálu 154

1. Změny ve složení Tribunálu v roce 155

2. Protokolární pořádky 156

3. Bývalí členové Tribunálu 158

C | Soudní statistiky Tribunálu 160

KAPITOLA III **SOUD PRO VEŘEJNOU SLUŽBU**

A | Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2015 182

B | Složení Soudu pro veřejnou službu 192

1. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2015 193

2. Protokolární pořádek 194

3. Bývalí členové Soudu pro veřejnou službu 195

C | Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu 196

Koen LENAERTS
předseda Soudního dvora Evropské unie

Pro Soudní dvůr Evropské unie byl uplynulý rok v jednom ohledu neobvyklý, což bylo dáno odchodem Vassilia Skourise po více než šestnáctiletém působení ve funkci soudce Soudního dvora a po výjimečných dvanácti letech strávených ve funkci předsedy orgánu.

V poslední době se mi naskytlo mnoho příležitostí vzdát mému předchůdci čest, ať již při slavnostním předávání Liber amicorum, které se konalo na jeho počest dne 8. června 2015, na slavnostním zasedání dne 7. října 2015 nebo též za méně formálních okolností.

Přesto bych chtěl této předmluvy využít k tomu, abych opětovně, jménem svým i všech členů a zaměstnanců orgánu, vyjádřil vděk našemu bývalému předsedovi. V našich vzpomínkách zůstane pan předseda Skouris zapsán jako člověk, který dokázal vytvořit podmínky pro úspěšné zvládnutí jednotlivých fází rozšiřování, které jsou důležitými milníky nedávné historie našeho orgánu, a zejména „velkého rozšíření" v roce 2004. Rovněž bych chtěl ocenit jeho nezlomné úsilí, aby Soudní dvůr Evropské unie zásadním způsobem přispíval k jednotě práva a k právnímu státu v rámci Unie a k prosazování základních práv evropských občanů, za což byla Soudnímu dvoru Evropské unie v květnu 2015 ve Stuttgartu udělena 50. cena Theodora Heusse.

Z hlediska statistik se rok 2015 vyznačoval mimořádným tempem soudní činnosti orgánu. Minulý rok bylo u všech tří soudů, které jej tvoří, zahájeno celkem 1 711 věcí, což v dosavadní historii orgánu představuje nejvyšší počet věcí zahájených za jeden rok. Zvláště počet věcí zahájených před Soudním dvorem letos poprvé překročil symbolickou hranici 700 věcí (713). V roce 2015 činil počet ukončených věcí 1 755, čímž se roční produktivita orgánu dostala na bezprecedentní úroveň.

S tímto vývojem svědčícím o důvěře vnitrostátních soudů a právních subjektů v unijní soudy je orgán spokojen a vítá v této souvislosti rovněž skutečnost, že legislativní orgány Evropské unie přijaly strukturální reformu Soudního dvora Evropské unie. Přijetí této reformy je vyústěním dlouhotrvajícího legislativního procesu iniciovaného v roce 2011 a díky zdvojnásobení počtu soudců Tribunálu ve třech etapách rozložených až do roku 2019 umožní orgánu i nadále plnit jeho poslání v zájmu evropských subjektů v souladu s cíli kvalitního a účinného soudnictví. To je také cílem nového jednacího řádu Tribunálu, který vstoupil v platnost dne 1. července 2015 a který posílí schopnost Tribunálu projednávat věci v přiměřené lhůtě a při dodržení požadavků spravedlivého procesu.

Závěrem připomeňme, že v roce 2015 neopustil orgán pouze pan předseda Skouris, ale i tři členové Soudního dvora v rámci částečné obměny soudců a rovněž jeden člen Tribunálu. Vítáme také příchod dalších dvou generálních advokátů, čímž je naplněno rozhodnutí Rady z června 2013 o zvýšení počtu generálních advokátů Soudního dvora.

Na okraj těchto institucionálních změn bych rád na tomto místě připomněl, že v rámci oslav 800. výročí podpisu Magny Charty anglickým králem Janem měl Soudní dvůr Evropské unie tu čest hostit po dobu jednoho týdne v říjnu loňského roku jeden z původních exemplářů této charty, která je skutečným univerzálním zdrojem inspirace pro celou řadu základních textů o demokratických hodnotách, svobodách a lidských právech.

Tato výroční zpráva poskytuje čtenáři úplnou prezentaci vývoje činnosti orgánu za rok 2015. Stejně jako v předchozích letech je podstatná část věnována stručným, avšak vyčerpávajícím popisům vlastní soudní činnosti Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu. Analýzu doplňují a dokreslují statistické údaje každého z těchto soudů.

Využívám této příležitosti, abych vřele poděkoval kolegům ze všech tří soudů i všem zaměstnancům orgánu za skvělou práci, kterou v průběhu loňského roku odvedli.

KAPITOLA I
SOUDNÍ DVŮR

A | VÝVOJ A ČINNOST SOUDNÍHO DVORA V ROCE 2015

předseda **Koen LENAERTS**

V této první kapitole je stručnou formou prezentována činnost Soudního dvora za rok 2015. Tato část (A) obsahuje zaprvé přehled vývoje soudu za uplynulý rok a zadruhé analýzu statistik, jež ukazuje vývoj pracovní zátěže Soudního dvora a průměrnou délku řízení. Ve druhé části (B) jsou jako každý rok prezentovány hlavní směry vývoje judikatury podle oblastí, ve třetí části (C) je podrobně uvedeno složení Soudního dvora za příslušné období a čtvrtá část (D) je věnována statistikám za soudní rok 2015.

1.1. Na slavnostním zasedání konaném dne 7. října 2015 zejména u příležitosti částečné obměny soudců Soudního dvora se orgán rozloučil s Vassiliem Skourisem na závěr jeho více než šestnáctiletého působení ve funkci soudce Soudního dvora a dvanáctiletého působení ve funkci předsedy Soudního dvora Evropské unie.

Této slavnostní události předcházelo sympozium uspořádané dne 8. června 2015 z podnětu výboru, jemuž předsedal místopředseda Antonio Tizzano, na téma „Soudní dvůr Evropské unie za předsednictví Vassilia Skourise“. Při této příležitosti vystoupily pod laskavým vedením pana Jean-Marka Sauvého, místopředsedy francouzské Státní rady a předsedy Výboru podle článku 255, různé osobnosti, které v letech 2003 až 2015 udržovaly s orgánem vztahy, mimo jiné členové nevyšších vnitrostátních soudů a zástupci evropských orgánů. Na závěr sympozia byl panu Skourisovi předán Liber amicorum obsahující příspěvky členů a bývalých členů Soudního dvora, kteří svou funkci vykonávali za jeho předsednictví.

1.2. Z hlediska institucionálního fungování orgánu bylo nesporně zásadní událostí roku 2015 přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 341, s. 14), jež vstoupilo v platnost dne 25. prosince 2015. V kontextu stále rozsáhlejší a komplexnější soudní agendy představují změny statutu orgánu provedené tímto nařízením v návaznosti na návrh předložený orgánem v březnu roku 2011 a upravený v říjnu roku 2014 podstatnou reformu unijní soudní soustavy. Tato reforma má klíčový význam pro strukturální a trvalé posílení celkové efektivity soudního systému Unie v zájmu právních subjektů.

Reforma proběhne ve třech etapách, jež povedou postupně do roku 2019 ke zdvojnásobení celkového počtu soudců Tribunálu: 12 nových soudců nastoupí do funkce na počátku roku 2016 po dokončení výběrových řízení a jmenovacích postupů; při částečné obměně soudců Tribunálu v září 2016 bude počet soudců zvýšen o 7 vlivem začlenění Soudu pro veřejnou službu do Tribunálu; konečně při následující částečné obměně soudců Tribunálu v září 2019 bude počet soudců navýšen o 9 a celkový počet soudců tak bude činit 56. V rámci tohoto procesu budou členské státy dbát na to, aby bylo výhledově zaručeno rovnovážné zastoupení žen a mužů v řadách členů Tribunálu. Orgán byl také požádán, aby pravidelně předkládal zprávu z provádění reformy, zejména na konci každé ze tří etap jejího zavádění.

Účelem reformy je především umožnit Tribunálu trvalé snížení počtu projednávaných věcí, což povede ke zkrácení průměrné délky před ním probíhajících řízení. Rovněž bude zjednodušena unijní soudní soustava, posílena její celková efektivita a podpořena soudržnost judikatury, neboť zajišťováním jednotného výkladu právních norem v řízení o kasačních opravných prostředcích bude pověřen pouze jediný soud, a to Soudní dvůr.

Na okraj této významné institucionální reformy je ještě třeba zdůraznit skutečnost, že dne 7. října 2015 nastoupili do funkce další dva generální advokáti, pánové Bobek a Øe. Jejich nástupem u Soudního dvora končí naplňování rozhodnutí Rady 2013/336/EU ze dne 25. června 2013 o zvýšení počtu generálních advokátů Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 179, s. 92).

2. Soudní statistiky Soudního dvora za rok 2015 celkově svědčí o udržení zvýšené úrovně produktivity a efektivnosti, ale hlavně o pokračujícím rostoucím trendu v objemu soudní agendy.

Celkový počet věcí zahájených před Soudním dvorem v roce 2015 tak činí 713 (hrubý údaj před spojením věcí z důvodu vzájemné souvislosti), což představuje nejvyšší počet nových věcí zahájených za rok v celé historii Soudního dvora[1]. Toto mimořádné číslo, které ve srovnání s rokem 2014 (622) vzrostlo o takřka 15 %, je dáno kombinací výrazného navýšení počtu kasačních opravných prostředků [215 kasačních opravných prostředků, což je téměř dvojnásobek počtu vykázaného v roce 2014 (111) a zároveň nejvyšší číslo v historii Soudního dvora] a velmi vysokého počtu žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce předložených Soudnímu dvoru [436, což je druhé nejvyšší číslo hned za rokem 2013 (450)]. Naproti tomu počet přímých žalob v porovnání s rokem 2014 značně poklesl (48 oproti 74 v roce 2014), což je potvrzením setrvalého klesajícího trendu pozorovaného již několik let. V roce 2015 byly rovněž předloženy tři žádosti o posudek.

V roce 2015 ukončil Soudní dvůr 616 věcí (hrubý údaj nezohledňující spojení věcí; 570 v čistém vyjádření), což představuje celkový pokles oproti roku 2014 (719 v hrubém vyjádření; 632 v čistém vyjádření), který je zčásti dán nižším počtem věcí zahájených v roce 2014 (622), a v důsledku toho i nižším počtem věcí připravených k rozhodnutí v průběhu uplynulého roku. V rámci těchto ukončených věcí byl ve 399 případech vydán rozsudek a v 171 případech usnesení.

Počet probíhajících věcí k 31. prosinci 2015 činí 884 (hrubý údaj před spojením věcí; 831 v čistém vyjádření), což je více než na konci roku 2014 (787 v hrubém vyjádření), ale naprosto stejně jako k 31. prosinci 2013 a takřka stejně – rozdíl činí pouhé dvě věci – jako k 31. prosinci 2012 (886 v hrubém vyjádření).

Co se týče délky řízení za rok 2015, jsou statistické údaje velmi příznivé. U žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce činí průměrná doba jejich projednávání 15,3 měsíce, což je velmi blízko rekordnímu údaji za rok 2014 (15 měsíců). U přímých žalob činila tato doba v minulém roce 17,6 měsíce, což je podstatný pokles oproti předcházejícím rokům (19,7 měsíce až 24,3 měsíce v období let 2011 až 2014). V případě kasačních opravných prostředků činila v roce 2015 průměrná doba jejich projednávání 14 měsíců, což je nejnižší průměr za poslední roky.

Tato čísla jsou výsledkem toho, že Soudní dvůr průběžně monitoruje svou pracovní zátěž. Udržení efektivity Soudního dvora při projednávání věcí je dáno nejen reformami jeho metod práce uskutečněnými za poslední roky, ale také využíváním různých procesních nástrojů, které má k dispozici pro rychlejší projednávání některých věcí (naléhavé řízení o předběžné otázce, zrychlené řízení, přednostní projednání věci, zjednodušené řízení, možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta).

Letos bylo o naléhavé řízení o předběžné otázce požádáno v 11 věcech a určený senát považoval podmínky stanovené v článku 107 a následujících jednacího řádu za splněné v 5 z nich. Tyto věci byly ukončeny v průměru za 1,9 měsíce.

1 | Kromě roku 1979, kdy počet zahájených věcí činil 1 324. Toto nezvykle vysoké číslo však bylo dáno enormním nápadem žalob na neplatnost se stejným předmětem.

O projednání věci ve zrychleném řízení bylo požádáno v 18 případech, ale podmínky stanovené jednacím řádem byly splněny pouze v jediné věci. Žádosti o přednostní projednání bylo vyhověno v 7 věcech.

Soudní dvůr mimoto pravidelně využíval zjednodušeného řízení upraveného v článku 99 jednacího řádu při odpovědích na některé předběžné otázky. Celkem 37 věcí skončilo vydáním usnesení (35) na základě tohoto ustanovení.

Soudní dvůr konečně často využíval možnosti, kterou mu poskytuje článek 20 jeho statutu, rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta, jestliže věc neobsahuje žádnou novou právní otázku. V roce 2015 tak bylo přibližně 43 % rozsudků vyhlášeno bez přednesení stanoviska.

Pokud jde o rozdělení věcí mezi jednotlivá soudní kolegia Soudního dvora, bylo v roce 2015 zhruba 8 % (z celkového počtu) věcí projednáno velkým senátem; senáty o pěti soudcích vyřešily přibližně 58 % a senáty o třech soudcích přibližně 34 % věcí, v nichž byl vydán rozsudek nebo usnesení judikující povahy. Oproti předchozímu roku lze pozorovat relativně stálý podíl věcí projednaných velkých senátem (8,7 % v roce 2014) a mírný nárůst podílu věcí projednaných senáty o pěti soudcích (55 % v roce 2014). Pokud jde o věci ukončené usnesením judikující povahy, bylo 76 % z nich přiděleno senátům o třech soudcích, 18 % senátům o pěti soudcích a 6 % z nich představuje usnesení vydaná místopředsedou Soudního dvora.

Pro podrobnější informace o statistických údajích za soudní rok 2015 se odkazuje na bod D této kapitoly.

B | JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA V ROCE 2015

I. ZÁKLADNÍ PRÁVA

V průběhu roku 2015 vydal Soudní dvůr několik rozhodnutí týkajících se problematiky základních práv v unijním právním řádu. Některá z těchto rozhodnutí jsou zmíněna v této zprávě[2]. Tři z nich zasluhují zvláštní pozornost.

Na prvním místě jde o rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 6. října 2015, ***Delvigne*** (C-650/13, EU:C:2015:648). V tomto rozsudku se Soudní dvůr zabýval otázkou, *zda může členský stát stanovit obecné, časově neomezené a automatické odnětí občanských a politických práv, včetně práva občanů Unie volit ve volbách do Evropského parlamentu*. Ve věci v původním řízení byl francouzský státní příslušník v trestním řízení pravomocně odsouzen pro závažný trestný čin a jako vedlejší trest mu byla na doživotí odňata občanská práva. Po odsouzení žalobce v původním řízení bylo pravidlo automatického uplatnění tohoto vedlejšího trestu změněno. Vzhledem k tomu, že se však nové pravidlo nevztahovalo na případy pravomocného odsouzení před jeho vstupem v platnost, dovolával se žalobce v původním řízení nerovného zacházení a vnitrostátní soud požádal Soudní dvůr o výklad článků 39 a 49 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina základních práv") v souvislosti se zmíněným odnětím práva volit.

K použitelnosti Listiny základních práv ve sporu v původním řízení Soudní dvůr v rozsudku uvedl, že situace občana Unie, vůči němuž směřuje rozhodnutí o vyškrtnutí z voličských seznamů, které přijaly orgány členského státu a které má za následek ztrátu práva volit ve volbách do Evropského parlamentu, spadá do působnosti unijního práva. Akt z roku 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách[3] výslovně a přesně neurčuje, kdo má toto právo, a proto za současného stavu unijního práva spadá určení osob, které mají toto právo, do pravomoci každého členského státu, který musí v rámci své legislativní činnosti respektovat unijní právo. Členské státy jsou při výkonu této pravomoci vázány zejména povinností zajistit, aby byli členové Evropského parlamentu voleni v přímých a všeobecných volbách svobodným a tajným hlasováním. Proto je třeba na vnitrostátní právní předpisy, podle nichž jsou občané Unie pravomocně odsouzení v trestním řízení vyloučeni z práva volit ve volbách do Evropského parlamentu, nahlížet jako na opatření, kterým se uplatňuje unijní právo ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny základních práv.

Ve věci samé Soudní dvůr konstatoval, že takové odnětí práva volit, o jaké jde ve věci v původním řízení, je zjevně omezením výkonu práva volit zaručeného v čl. 39 odst. 2 Listiny základních práv. Článek 52 odst. 1 Listiny základních práv však připouští, že výkon takových práv lze omezit, pokud jsou tato omezení stanovena zákonem a respektují podstatu těchto práv a svobod, jakož i zásadu proporcionality. V této věci je odnětí práva volit stanoveno zákonem. Toto odnětí práva volit dále neohrožuje právo volit jako takové, které je uvedeno v čl. 39 odst. 2 Listiny základních práv, neboť výsledně vylučuje některé osoby ze skupiny osob, které mají právo volit ve volbách do Evropského parlamentu, za zvláštních podmínek a z důvodu jejich chování. Takové omezení se navíc

2| Zmíněny jsou následující rozsudky: rozsudek ze dne 29. dubna 2015, *Léger* (C-528/13, EU:C:2015:288), uvedený v rubrice XVII „Veřejné zdraví", rozsudek ze dne 16. července 2015, *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), uvedený v rubrice X „Justiční spolupráce v trestních věcech", rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany* (C-580/13, EU:C:2015:485), uvedený v rubrice XIV.1 „Duševní vlastnictví", rozsudek ze dne 8. září 2015, *Taricco a další* (C-105/14, EU:C:2015:555), uvedený v rubrice XIII „Daňové předpisy", rozsudek ze dne 6. října 2015, *Schrems* (C-362/14, EU:C:2015:650), uvedený v rubrice XIV.2 „Ochrana osobních údajů", rozsudek ze dne 17. prosince 2015, Imtech *Marine Belgium* (C-300/14, EU:C:2015:825), uvedený v rubrice IX.3 „Evropský exekuční titul".

3| Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 278, s. 1), ve znění rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom ze dne 25. června 2002 a ze dne 23. září 2002 (Úř. věst. L 283, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 137).

ukazuje být přiměřené, neboť zaprvé zohledňuje povahu a závažnost spáchaného trestného činu, jakož i délku trestu a zadruhé vnitrostátní právní předpisy poskytují osobě, jíž bylo právo volit odňato, možnost domáhat se a dosáhnout zrušení tohoto trestu.

Soudní dvůr konečně uvedl, že pravidlo zpětného použití méně přísného trestního zákona uvedené v čl. 49 odst. 1 poslední větě Listiny základních práv nemůže předmětné vnitrostátní právní úpravě bránit, jelikož se tato právní úprava omezuje na zachování trestu odnětí práva volit vyplývajícího *ex lege* z odsouzení v trestním řízení pouze pro případy pravomocného odsouzení, ke kterým došlo za platnosti dřívější, méně příznivé právní úpravy.

Na druhém místě je třeba zmínit rozsudek ***ČEZ Razpredelenie Bulgaria*** (C-83/14, EU:C:2015:480), vyhlášený dne 16. července 2015, ve kterém podal velký senát Soudního dvora výklad *směrnice 2000/43, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ*[4], a určil, že tato směrnice brání praxi umisťování elektroměrů ve čtvrti s kompaktní romskou populací v nepřístupné výšce, ačkoli v jiných čtvrtích téhož města jsou tytéž elektroměry umisťovány v normální výšce. Věc v původním řízení se týkala bulharské státní příslušnice provozující obchod s potravinami ve zmiňované čtvrti, v níž bydlí především osoby romského původu. Ačkoli tato bulharská státní příslušnice sama nebyla romského původu, měla za to, že i ona je z důvodu inkriminované praxe distributora elektřiny obětí diskriminace.

Soudní dvůr v rozsudku předem připomněl, že s ohledem na účel směrnice 2000/43 a povahu práv, která má chránit, jakož i na skutečnost, že tato směrnice je pouze vyjádřením zásady rovného zacházení, která je jednou z obecných zásad unijního práva uznanou článkem 21 Listiny základních práv, nemůže být působnost uvedené směrnice vymezena restriktivně. Vzhledem k tomu, že umístění elektroměrů je příslušenstvím spjatým s dodávkami elektřiny, musí být tato zásada ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice dodržena.

Pokud jde o ustanovení směrnice 2000/43, která jsou předmětem předběžných otázek, Soudní dvůr zaprvé uvedl, že sporná praxe může představovat „diskriminaci na základě etnického původu" zejména ve smyslu článku 1 a čl. 2 odst. 1 směrnice, neboť se uvedený pojem uplatní bez rozdílu v případě kolektivního opatření týkajícího se osob určitého etnického původu nebo osob, které takový původ nemají, ale společně s prvními je s nimi zacházeno méně příznivě nebo jsou specificky znevýhodněny v důsledku tohoto opatření. Mimoto samotnou okolností, že ve čtvrti, jíž se týká věc v původním řízení, bydlí rovněž obyvatelé, kteří nejsou romského původu, nelze vyloučit, že byla sporná praxe zavedena s ohledem na romský etnický původ většiny obyvatel této čtvrti.

Zadruhé Soudní dvůr uvedl, že pokud by vnitrostátní soud nepovažoval inkriminovanou praxi za přímou diskriminaci na základě etnického původu, mohla by tato praxe představovat diskriminaci nepřímou. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že nepřímá diskriminace na rozdíl od diskriminace přímé může vyplývat z opatření, které je sice formulováno neutrálně, tzn. odkazem na jiná kritéria, která nesouvisí s chráněnou vlastností, avšak specificky znevýhodňuje osoby s touto vlastností. Za předpokladu, že praxe napadená ve věci v původním řízení byla v daném případě uplatňována výhradně v reakci na případy zneužívání v dotyčné čtvrti, zakládá se tato praxe na navenek neutrálních kritériích, přičemž se mnohem významněji dotýká osob romského původu. Tyto osoby tak specificky znevýhodňuje v porovnání s jinými osobami, které takový etnický původ nemají.

Sporné opatření dále může být objektivně odůvodněno snahou zajistit bezpečnost elektrické sítě a řádnou evidenci spotřebované elektřiny pouze za podmínky, že uvedené opatření nepřekračuje meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení těchto legitimních cílů, a že způsobené nepříznivé následky nejsou nepřiměřené

4 | Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, s. 22; Zvl. vyd. 20/01, s. 23).

vzhledem k uvedeným cílům. Tak tomu není tehdy, je-li zjištěno, že existují jiné přiměřené a méně omezující prostředky umožňující dosáhnout uvedených cílů nebo že při neexistenci takových jiných prostředků uvedené opatření nadměrně zasahuje do oprávněného zájmu konečných uživatelů elektřiny, kteří bydlí v dotyčné čtvrti, na tom, aby měli přístup k dodávkám elektřiny za podmínek, které nemají urážlivý nebo stigmatizující účinek a které jim umožní pravidelně kontrolovat jejich spotřebu elektřiny.

Na třetím místě jde o rozsudek ze dne 17. prosince 2015, ***WebMindLicenses*** (C-419/14, EU:C:2015:832)[5], v němž Soudní dvůr prohlásil, že unijní právo nebrání tomu, aby *vnitrostátní daňový orgán mohl* za účelem prokázání existence zneužívající praktiky v oblasti daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH") *použít důkazy získané v rámci souběžného a dosud neskončeného trestního řízení* bez vědomí osoby povinné k dani prostřednictvím například odposlechů telekomunikačních prostředků a zajištění elektronické pošty, pod podmínkou, že získáním těchto důkazů v rámci uvedeného trestního řízení a jejich použitím v rámci správního řízení nebyla porušena práva zaručená unijním právem, zejména základní práva.

Soudní dvůr v této věci předem připomněl, že to, zda jsou naplněny základní znaky zneužívající praktiky, je třeba ověřit v souladu s důkazními pravidly vnitrostátního práva, za podmínky, že tato pravidla nenarušují účinnost unijního práva. Soudní dvůr upřesnil, že dodatečné vyměření DPH v návaznosti na zjištění zneužívající praktiky představuje uplatnění směrnice o DPH[6] a článku 345 SFEU, a tedy unijního práva ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny základních práv.

Soudní dvůr upřesnil, že vnitrostátní soud, jenž přezkoumává legalitu rozhodnutí, kterým se dodatečně vyměřuje DPH, založeného na takových důkazech, musí na základě článků 7 a 47 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv ověřit, zda vyšetřovací prostředky použité v rámci souběžně vedeného řízení jsou stanovené zákonem a nezbytné v rámci tohoto trestného řízení a zda použití důkazů získaných těmito způsoby uvedeným orgánem bylo rovněž povolené zákonem a nezbytné. Kromě toho musí ověřit, zda osoba povinná k dani měla v souladu s obecnou zásadou dodržování práva na obhajobu v rámci správního řízení možnost mít k těmto důkazům přístup a být k nim vyslechnuta. Jestliže zjistí, že tato osoba povinná k dani tuto možnost neměla nebo že tyto důkazy byly získány nebo použity v rozporu s článkem 7 Listiny základních práv, který se týká respektování soukromého a rodinného života, musí vnitrostátní soud tyto důkazy vyloučit a uvedené rozhodnutí zrušit, jestliže je v důsledku toho nepodložené. Tyto důkazy musí být vyloučeny i tehdy, pokud tento soud není oprávněn přezkoumat, zda byly získány v rámci trestního řízení v souladu s unijním právem, nebo se nemůže o tomto souladu alespoň ujistit na základě kontroly již provedené trestním soudem v rámci kontradiktorního řízení.

II. OBČANSTVÍ UNIE

Z rozsudků Soudního dvora týkajících se evropského občanství je třeba upozornit na dva. První z nich se týká práva pobytu státních příslušníků třetích zemí a druhý nároku státních příslušníků jiných členských států na sociální dávky.

Rozsudek velkého senátu ze dne 16. července 2015, ***Singh a další*** (C-218/14, EU:C:2015:476), se týká *podmínek, za nichž se v případě rozvodu zachovává právo pobytu státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občana Unie*. Spor v původním řízení se týkal tří státních příslušníků třetích zemí, kteří po uzavření manželství

5| Část tohoto rozsudku, která se týká daňových otázek, je prezentována v rubrice XIII „Daňové předpisy".

6| Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1).

s občankami Unie majícími bydliště a pracujícími v Irsku získali na základě čl. 7 odst. 2 směrnice 2004/38[7] jako manželé doprovázející nebo následující občana Unie v hostitelském členském státě právo pobytu v tomto členském státě. Manželství trvala alespoň tři roky, z toho nejméně jeden rok v hostitelském členském státě, ale v každém z těchto případů nakonec manželky irské území opustily a následně podaly návrh na rozvod. V tomto kontextu byla Soudnímu dvoru položena otázka, zda může být na základě článku 13 odst. 2 směrnice 2004/38 právo pobytu těchto tří cizozemských manželů v Irsku zachováno.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občana Unie, se mohou domáhat práva pobytu pouze v hostitelském členském státě, kde má tento občan bydliště. Soudní dvůr následně uvedl, že pokud občan Unie před zahájením řízení o rozvodu opustí členský stát, v němž má bydliště jeho manžel či manželka mající státní příslušnost třetího státu, aby se usadil v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, nejsou již naplněny podmínky stanovené v čl. 7 odst. 2 směrnice 2004/38. Při odjezdu občana Unie tedy odvozené právo pobytu státního příslušníka třetí země skončí před zahájením řízení o rozvodu, a tudíž nemůže být na základě čl. 13 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) této směrnice zachováno. Aby totiž měl státní příslušník třetí země nárok na zachování svého práva pobytu na základě posledně uvedeného ustanovení, musí jeho manžel nebo manželka mající občanství Unie pobývat v hostitelském členském státě v souladu s čl. 7 odst. 1 směrnice 2004/38 až do dne zahájení řízení o rozvodu. Vzhledem k tomu, že manželky mající občanství Unie opustily v dané věci irské území před zahájením řízení o rozvodu, jejich cizozemští manželé tedy pozbyli práva pobytu.

Soudní dvůr nicméně připomněl, že v takovém případě může vnitrostátní právo poskytovat příslušníkům třetích zemí širší ochranu tak, že jim umožní další pobyt na území hostitelského členského státu.

V rozsudku ze dne 15. září 2015, ***Alimanovic*** (C-67/14, EU:C:2015:597), velký senát Soudního dvora určil, že unijní právo nebrání *právní úpravě členského státu, která vylučuje z pobírání některých „zvláštních nepříspěvkových peněžitých dávek", jež jsou zároveň „sociální pomocí", státní příslušníky jiných členských států, kteří jsou uchazeči o zaměstnání*, po uplynutí šesti měsíců od skončení jejich posledního zaměstnání, i když státním příslušníkům tohoto členského státu, kteří se nacházejí ve stejné situaci, jsou tyto dávky zaručeny. Ve věci v původním řízení šlo o to, že německé orgány odmítly poskytovat rodině švédských státních příslušníků, z nichž někteří pracovali v Německu po dobu přibližně jedenácti měsíců, příspěvky na živobytí pro dlouhodobě nezaměstnané a sociální přídavky pro osoby, které nejsou práceschopné.

Soudní dvůr předem uvedl, že dávky ve věci v původním řízení jsou zvláštními nepříspěvkovými peněžitými dávkami ve smyslu čl. 70 odst. 2 nařízení č. 883/2004[8] i dávkami sociální pomoci ve smyslu čl. 24 odst. 2 směrnice 2004/38, neboť jejich převažující funkcí je zajištění minima existenčních prostředků nezbytných pro důstojný život.

V souvislosti s poskytováním těchto dávek Soudní dvůr s odkazem na rozsudek *Dano*[9] nejprve připomněl, že se občan Unie může domáhat stejného zacházení jako státní příslušníci hostitelského členského státu, pouze pokud jeho pobyt na území hostitelského členského státu splňuje podmínky stanovené směrnicí 2004/38. Soudní dvůr proto upřesnil, že za účelem určení, zda lze dávky sociální pomoci odepřít na základě výjimky uvedené v čl. 24 odst. 2 směrnice 2004/38, je třeba ověřit použitelnost zásady rovného zacházení uvedené v čl. 24 odst. 1 s občany Unie, kteří mají právo pobytu na území hostitelského členského státu na základě této

7| Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46; oprava v Úř. věst. 2011, L 327, s. 70).

8| Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72; oprava v Úř. věst. 2013, L 188, s. 10).

9| Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2014, *Dano* (C-333/13, EU:C:2014:2358). Viz také Výroční zprávu za rok 2014, s. 18.

směrnice, a státními příslušníky tohoto členského státu. Je tedy třeba ověřit legalitu pobytu dotyčného občana Unie na území hostitelského členského státu. V daném případě bylo možné přiznat navrhovatelům v původním řízení právo pobytu v hostitelském členském státě na základě dvou ustanovení směrnice 2004/38, a to na základě čl. 7 odst. 3 písm. c), podle něhož si občan, který je řádně zapsán jako nedobrovolný nezaměstnaný po skončení pracovní smlouvy na dobu určitou a je zaregistrován u příslušného úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, může ponechat postavení pracovníka na dobu alespoň šesti měsíců, a na základě čl. 14 odst. 4 písm. b), podle něhož nemůže být občan Unie, který vstoupí na území hostitelského členského státu za účelem hledání zaměstnání, z tohoto členského státu vyhoštěn, pokud může prokázat, že pokračuje v hledání zaměstnání a má skutečnou naději, že bude zaměstnán.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že tito navrhovatelé již v okamžiku, kdy jim byly předmětné dávky odepřeny, neměli postavení upravené v článku 7 směrnice 2004/38, a i když mohli odvozovat své právo pobytu z uvedeného čl. 14 odst. 4 písm. b) této směrnice, hostitelský členský stát mohl uplatnit výjimku podle čl. 24 odst. 2 této směrnice, podle které tento členský stát není povinen přiznat nárok na sociální pomoc v prvních třech měsících pobytu nebo případně během delšího období stanoveného v čl. 14 odst. 4 písm. b).

Soudní dvůr rovněž upřesnil, že i když směrnice 2004/38 vyžaduje, aby členský stát v případě, že má v úmyslu přijmout opatření spočívající ve vyhoštění nebo konstatovat, že dotyčná osoba způsobí v rámci svého pobytu nepřiměřenou zátěž pro systém sociální pomoci, zohlednil její individuální poměry, toto individuální posouzení není v takovém případě, o jaký se jedná ve věci v původním řízení, nutné, neboť směrnice 2004/38, která zakotvuje odstupňovaný systém ponechání si postavení pracovníka, jehož cílem je zajistit právo pobytu a přístup k sociálním dávkám, sama zohledňuje různé faktory, které charakterizují individuální poměry každého žadatele o sociální dávku, a zejména dobu výkonu hospodářské činnosti.

III. INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

1. PRÁVNÍ ZÁKLAD UNIJNÍCH AKTŮ

V oblasti sporů o volbu vhodného právního základu aktů orgánů[10] mají zvláštní význam tři rozsudky. První z nich se týká dřívějšího postupu přijímání rozhodnutí v oblasti JVV, druhý se týká opatření přijímaných v rámci rybářské politiky a třetí opatření přijímaných na základě článku 349 SFEU.

Ve spojených věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 16. dubna 2015, ***Parlament v. Rada*** (C-317/13 a C-679/13, EU:C:2015:223), Soudní dvůr zrušil *rozhodnutí Rady 2013/129 a 2013/496, jimiž se nové psychoaktivní látky 4-metamfetamin a 5-(2-aminopropyl)indol podrobují v celé Unii kontrolním opatřením*[11]. Tato rozhodnutí byla přijata bez konzultace Parlamentu.

V těchto věcech vznesl Parlament námitku protiprávnosti týkající se čl. 8 odst. 3 rozhodnutí 2005/387/JVV[12], který je právním základem napadených rozhodnutí, z důvodu, že se tento základ odchyluje od postupů stanovených

10 | Sporů v otázkách právního základu se částečně týkají další dva rozsudky uvedené v této zprávě, které souvisí s evropským patentem: rozsudky ze dne 5. května 2015, *Španělsko v. Rada* (C-146/13, EU:C:2015:298, a C-147/13, EU:C:2015:299), uvedené v rubrice XIV.1 „Duševní vlastnictví".

11 | Rozhodnutí Rady 2013/129/EU ze dne 7. března 2013 o podrobení 4-metamfetaminu kontrolním opatřením (Úř. věst. L 72, s. 11). Prováděcí rozhodnutí Rady 2013/496/EU ze dne 7. října 2013 o podrobení 5- (2-aminopropyl)indolu kontrolním opatřením (Úř. věst. L 272, s. 44).

12 | Rozhodnutí Rady 2005/387/JVV ze dne 10. května 2005 o výměně informací, hodnocení rizika a kontrole nových psychoaktivních látek (Úř. věst. L 127, s. 32).

Smlouvami pro přijetí těchto rozhodnutí, neboť nestanoví povinnost konzultovat Parlament. Soudní dvůr v tomto ohledu nejprve připomněl, že jelikož jsou pravidla tvorby vůle unijních orgánů stanovena Smlouvami a členské státy ani samotné orgány jimi nemohou disponovat, mohou pouze Smlouvy ve zvláštních případech zmocnit některý orgán ke změně rozhodovacího postupu, který stanoví. Pokud by tedy byla některému z orgánů přiznána možnost vytvářet odvozené právní základy, ať již ve smyslu zpřísnění, nebo zjednodušení podmínek přijímání právního aktu, byla by mu tím přiznána zákonodárná pravomoc překračující hranice toho, co je stanoveno Smlouvami. Tato zásada se uplatní nejen v případě přijímání legislativních aktů, ale i v případě právních základů stanovených v aktu sekundárního práva, které umožňují přijetí prováděcích opatření k tomuto aktu a zpřísňují nebo zmírňují přitom podmínky pro přijetí takových opatření upravené ve Smlouvách.

V dané věci musí být podle Soudního dvora legalita čl. 8 odst. 3 rozhodnutí 2005/387/JVV posouzena z hlediska ustanovení, která v okamžiku přijetí tohoto rozhodnutí, tj. před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, upravovala provádění obecných aktů v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, tedy čl. 34 odst. 2 písm. c) EU a čl. 39 odst. 1 EU, z nichž vyplývá, že v dané oblasti rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou po konzultaci Parlamentu. Jelikož musí být předpis sekundárního práva v nejvyšší možné míře vykládán v souladu s ustanoveními Smluv, musí tedy být uvedený čl. 8 odst. 3 vykládán v souladu s čl. 39 odst. 1 EU tak, že Radě umožňuje přijmout akt za účelem podrobení nové psychoaktivní látky kontrolním opatřením až poté, co konzultovala Parlament. Argument Parlamentu byl proto odmítnut.

Soudní dvůr následně odmítl argument Parlamentu, že je čl. 8 odst. 3 rozhodnutí 2005/387 neslučitelný s procesními pravidly použitelnými po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost, a to na základě článku 9 Protokolu o přechodných ustanoveních, když uvedl, že ustanovení aktu řádně přijatého na základě Smlouvy o EU před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, které upravuje podmínky pro přijímání prováděcích opatření k tomuto aktu, nadále vyvolává – navzdory podstatným změnám zavedeným Smlouvou v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech – právní účinky, dokud nebude zrušeno, prohlášeno za neplatné nebo změněno, a umožňuje přijetí prováděcích opatření na základě postupu, který definuje. Okolnost, že čl. 8 odst. 3 rozhodnutí 2005/387 údajně upravuje pro přijetí prováděcích opatření přísnější nebo mírnější podmínky ve srovnání s postupem, který upravuje za tímto účelem Smlouva o FEU, tedy nemůže znamenat, že toto ustanovení představuje odvozený právní základ, který je protiprávní a jehož použití je třeba na základě námitky vyloučit.

Argumenty Parlamentu týkající se legality právního základu byly sice odmítnuty, žalobě na neplatnost však bylo vyhověno z důvodu, že řádná konzultace Parlamentu stanovená unijními pravidly představuje podstatnou formální náležitost, jejíž nedodržení je v dané věci důvodem neplatnosti napadených rozhodnutí. Aby však nebyla narušena účinnost kontrol psychoaktivních látek, kterých se rozhodnutí týkají, zachoval Soudní dvůr účinky těchto zrušených rozhodnutí do nabytí účinnosti nových aktů určených k jejich nahrazení.

Ve spojených věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 1. prosince 2015, ***Parlament a Komise v. Rada*** (C-124/13 a C-125/13, EU:C:2015:790), vyhověl velký senát Soudního dvora žalobám Parlamentu a Komise na zrušení *nařízení č. 1243/2012, kterým se mění nařízení č. 1342/2008, kterým se zavádí dlouhodobý plán pro populace tresky obecné a lov těchto populací*[13]. Nařízení č. 1243/2012 přijala Rada na základě čl. 43 odst. 3 SFEU, který ji zmocňuje k přijetí opatření týkajících se stanovení a přidělení rybolovných práv. Podle jediného žalobního důvodu uplatněného Parlamentem a Komisí přitom mělo být toto nařízení přijato řádným legislativním postupem v souladu s čl. 43 odst. 2 SFEU, neboť takové víceleté plány, jako je víceletý plán v posuzované věci, představují nástroje „nezbytné" ke sledování cílů rybářské politiky.

Soudní dvůr v prvé řadě připomněl svou předchozí judikaturu[14], podle níž musí být přijetí opatření, která zahrnují

13 | Nařízení Rady (EU) č. 1243/2012 ze dne 19. prosince 2012, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1342/2008, kterým se zavádí dlouhodobý plán pro populace tresky obecné a lov těchto populací (Úř. věst. L 352, s. 10).

14 | Rozsudek Soudního dvora ze dne 26. listopadu 2014, *Parlament a Komise v. Rada* (C-103/12 a C-165/12, EU:C:2014:2400).

politické rozhodnutí, vyhrazeno unijnímu normotvůrci v rámci rozhodování na základě čl. 43 odst. 2 SFEU, neboť předpokladem pro jejich přijetí je posouzení jejich nezbytnosti pro sledování cílů společných politik. Naproti tomu přijetí opatření týkajících se stanovení a přidělení rybolovných práv nevyžaduje v souladu s čl. 43 odst. 3 SFEU takové posouzení, jelikož taková opatření mají převážně technickou povahu a mají být přijímána k provedení ustanovení přijatých na základě čl. 43 odst. 2 SFEU. Působnost čl. 43 odst. 3 SFEU se tedy může vztahovat na opatření, která se neomezují na stanovení a přidělení rybolovných práv, pokud tato opatření nezahrnují toto politické rozhodnutí vyhrazené unijnímu normotvůrci.

Následně Soudní dvůr zkoumal, zda změny provedené nařízením č. 1243/2012 mohly být přijaty na základě čl. 43 odst. 3 SFEU. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že se uvedené změny neomezují na pouhou úpravu skutečného stanovení a přidělení rybolovných práv, ale týkají se úpravy obecného mechanismu stanovení celkových přípustných odlovů a omezení intenzity rybolovu za účelem odstranění nedostatků vyplývajících z použití starších norem, které ohrožovaly uskutečňování cílů víceletého plánu. Tyto změny tak podle Soudního dvora definují právní rámec, ve kterém jsou rybolovná práva stanovována a přidělována. Jsou tedy výsledkem politického rozhodnutí, které má dlouhodobý dopad na víceletý plán, takže měly být přijaty na základě čl. 43 odst. 2 SFEU.

Vzhledem k významným důvodům právní jistoty však Soudní dvůr rozhodl o zachování účinků tohoto nařízení do doby, než v přiměřené lhůtě nepřesahující dvanáct měsíců počínaje 1. lednem 2016 vstoupí v platnost nové nařízení založené na náležitém právním základě.

Ve spojených věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 15. prosince 2015, ***Parlament a Komise v. Rada*** (C-132/14 až C-136/14, EU:C:2015:813), velký senát Soudního dvora zamítl žaloby Parlamentu ve věcech C-132/14 a C-136/14 a žaloby Komise ve věcech C-133/14 až C-135/14, jimiž se tyto orgány domáhaly *zrušení nařízení č. 1385/2013[15] a směrnic 2013/64[16] a 2013/62[17], kterými se mění určité předpisy sekundárního práva z důvodu změny statusu Mayotte ze zámořské země či území na nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 SFEU*.

Parlament a Komise předložily na podporu svých žalob jediný žalobní důvod vycházející z toho, že Rada při přijetí napadených aktů na základě článku 349 SFEU zvolila nesprávný právní základ. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že ze znění článku 349 SFEU vyplývá, že tento článek umožňuje Radě přijímat v různých oblastech konkrétní opatření, která mají zohlednit strukturální sociální a hospodářskou situaci nejvzdálenějších regionů, která je prohlubována určitými faktory uvedenými v prvním pododstavci tohoto článku, přičemž neměnnost a spolupůsobení těchto faktorů vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj. Soudní dvůr odmítl argument Komise, že se tento článek použije pouze tehdy, pokud se jedná o výjimku z použití primárního práva na nejvzdálenější regiony, a nikoli o přizpůsobení aktů sekundárního práva zvláštní situaci těchto regionů, přičemž nejprve poukázal na skutečnost, že několik oblastí zmíněných v čl. 349 druhém pododstavci SFEU je z velké části upraveno akty sekundárního práva, a následně uvedl, že tento článek zmocňuje Radu k přijímání konkrétních opatření zaměřených na vytvoření podmínek, aby se v těchto regionech uplatnila nejen ustanovení Smluv, nýbrž i ustanovení sekundárního práva. Dále Soudní dvůr odmítl argumentaci Parlamentu, podle které článek 349 SFEU nezmocňuje Radu k přijímání opatření, jejichž jediným cílem je odložit uplatnění některých ustanovení unijního práva v uvedených regionech, když nejprve zdůraznil, že podle znění a cílů článku 349 SFEU

15 | Nařízení Rady (EU) č. 1385/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění nařízení Rady (ES) č. 850/98 a (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, (EU) č. 1379/2013 a (EU) č. 1380/2013 (Úř. věst. L 354, s. 86).

16 | Směrnice Rady 2013/64/EU ze dne 17. prosince 2013, kterou se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění směrnice Rady 91/271/EHS a 1999/74/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES a 2011/24/EU (Úř. věst. L 353, s. 8).

17 | Směrnice Rady 2013/62/EU ze dne 17. prosince 2013, kterou se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění směrnice 2010/18/EU, kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS (Úř. věst. L 353, s. 7).

nic neumožňuje vyloučit, že se odklad plné uplatnitelnosti určitého ustanovení unijního práva může ukázat jako nejvhodnější opatření pro zohlednění strukturální sociální a hospodářské situace nejvzdálenějšího regionu.

Soudní dvůr tedy na základě zkoumání cílů a obsahu každého z napadených aktů dospěl k závěru, že opatření, která jsou v nich obsažena, byla přijata s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte ve smyslu čl. 349 prvního pododstavce SFEU a že v souladu s čl. 349 třetím pododstavcem SFEU souvisí se zvláštním charakterem a omezeními tohoto regionu. Komise a Parlament tedy nemohou oprávněně tvrdit, že právním základem napadených aktů nemohl být článek 349 SFEU.

2. PRAVOMOCI ORGÁNŮ

Z věcí týkajících se pravomocí orgánů[18] lze zmínit tři rozsudky vydané velkým senátem. Všechny tyto rozsudky se týkají Komise; v prvním z nich jde o zpětvzetí návrhu nařízení v průběhu legislativního postupu, ve druhém o předložení stanoviska jménem Unie před mezinárodním soudem a ve třetím o přenesené a prováděcí pravomoci Komise.

Rozsudkem ze dne 14. dubna 2015, ***Rada v. Komise*** (C-409/13, EU:C:2015:217), Soudní dvůr zamítl žalobu Rady na neplatnost *rozhodnutí, kterým Komise vzala zpět svůj návrh nařízení Parlamentu a Rady o obecných ustanoveních pro makrofinanční pomoc třetím zemím*[19]. Rada podporovaná deseti členskými státy v této žalobě zejména tvrdila, že zpětvzetí uvedeného návrhu Komisí bylo překročením pravomocí, které jsou jí svěřeny Smlouvami, narušujícím institucionální rovnováhu a že Komise porušila zásadu loajální spolupráce.

Soudní dvůr v rozsudku uvedl, že z ustanovení čl. 17 odst. 2 SEU ve spojení s články 289 SFEU a 293 SFEU vyplývá, že pravomoc Komise v rámci řádného legislativního postupu se neomezuje na předložení návrhu a následně na podporu kontaktů mezi Parlamentem a Radou a snahu o přiblížení jejich postojů. Stejně jako Komisi v zásadě přísluší rozhodnutí, zda předloží legislativní návrh, či nikoli, a případně určení jeho předmětu, účelu a obsahu, má Komise, dokud Rada nerozhodla, pravomoc svůj návrh změnit, nebo jej dokonce v případě potřeby vzít zpět. Tato možnost vzít návrh zpět však nemůže tomuto orgánu přiznávat právo veta v průběhu legislativního postupu, které by bylo v rozporu se zásadami svěřených pravomocí a institucionální rovnováhy.

Soudní dvůr uvedl, že pokud změna zamýšlená Parlamentem a Radou zkresluje návrh legislativního aktu ve smyslu, který brání dosažení cílů sledovaných tímto návrhem, a zbavuje jej tedy důvodu jeho existence, je Komise oprávněna jej vzít zpět. V dané věci Soudní dvůr určil, že je zpětvzetí návrhu odůvodněné, neboť pro účely přijetí každého z rozhodnutí o makrofinanční pomoci považovaly Rada a Parlament za vhodné nahradit prováděcí pravomoc Komise použitím řádného legislativního postupu. Použití postupu upraveného v čl. 289 odst. 1 SFEU je přitom nejen v rozporu s naplňováním hlavního cíle návrhu, tj. zrušit tento rozhodovací proces za účelem rychlejšího přijímání rozhodnutí a zlepšení účinnosti politiky makrofinanční pomoci, ale odporuje rovněž cíli, aby byl v zájmu soudržnosti postup poskytnutí makrofinanční pomoci přizpůsoben postupu použitelnému na jiné nástroje Unie v oblasti vnější pomoci. Vzhledem k tomu, že pravomoc Komise vzít návrh zpět je neoddělitelná od práva iniciativy, které je tomuto orgánu svěřeno, a její výkon je vymezen článkem 17 odst. 2 SEU ve spojení s články 289 SFEU a 293 SFEU, Soudní dvůr v dané věci dále uvedl, že nelze hovořit o porušení zásady demokracie zakotvené v čl. 10 odst. 1 a 2 SEU.

18 | Působnosti a pravomocí orgánů se částečně týká ještě další rozsudek uvedený v této zprávě: rozsudek ze dne 28. dubna 2015, *Komise v. Rada* (C-28/12, EU:C:2015:282), uvedený v rubrice XXI „Mezinárodní dohody".

19 | Ohledně přípustnosti žaloby Soudní dvůr v tomto rozsudku určil, že rozhodnutí Komise vzít legislativní návrh zpět může představovat akt, který může být předmětem žaloby na neplatnost, jelikož tím, že ukončuje legislativní postup zahájený předložením návrhu, brání takové rozhodnutí Parlamentu a Radě ve vykonávání jejich legislativní funkce ve smyslu čl. 14 odst. 1 SEU a čl. 16 odst. 1 SEU, jak by chtěly.

Soudní dvůr upřesnil, že Komise nicméně může svůj návrh vzít zpět až poté, co v duchu loajální spolupráce, kterou se na základě čl. 13 odst. 2 SEU musí řídit vztahy mezi unijními orgány v rámci řádného legislativního postupu, řádně zohlední obavy Parlamentu a Rady, z nichž vychází jejich vůle její návrh změnit. V dané věci nebylo shledáno žádné porušení zásady loajální spolupráce, neboť Rada a Parlament neupustily od zachování řádného legislativního postupu pro přijímání rozhodnutí o makrofinanční pomoci, ačkoli si byly vědomy možnosti zpětvzetí tohoto návrhu z důvodu opakovaných a odůvodněných varování Komise v tomto směru.

Rozsudkem ***Rada v. Komise*** (C-73/14, EU:C:2015:663), vyhlášeným dne 6. října 2015, Soudní dvůr zamítl žalobu Rady na neplatnost *rozhodnutí Komise o předložení písemného stanoviska jménem Unie Mezinárodnímu tribunálu pro mořské právo (dále jen „MTMP") ve věci, v níž subregionální komise pro rybolov předložila MTMP žádost o posudek*[20]. Rada podporovaná několika členskými státy ve své žalobě v podstatě tvrdila, že měla obsah uvedeného stanoviska napřed schválit v souladu s čl. 16 odst. 1 větou první SEU, který Radě vyhrazuje funkci vymezování unijních politik.

První žalobní důvod uplatněný Radou na podporu její žaloby vychází z porušení zásady svěřených pravomocí zakotvené v čl. 13 odst. 2 SEU. Soudní dvůr v tomto ohledu předem uvedl, že žádost o posudek, o niž v dané věci jde, spadala přinejmenším částečně do oblasti zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky, která je dle čl. 3 odst. 1 písm. d) SFEU oblastí výlučné pravomoci Unie, a že Unie, jakožto strana Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu[21], v rámci níž byl zřízen MTMP, je příslušná k účasti v řízení o vydání posudku před uvedeným soudem.

Soudní dvůr následně odmítl argument některých členských států, že se článek 335 SFEU o zastupování Unie Komisí před vnitrostátními soudy netýká řízení před mezinárodními soudy, když předtím připomněl, že i když je toto ustanovení podle svého znění omezeno na členské státy, představuje výraz obecné zásady, podle níž má Unie způsobilost k právům a právním úkonům, přičemž je pro tento účel zastupována Komisí. Článek 335 SFEU tedy tomuto orgánu poskytuje právní základ pro zastupování Unie před MTMP. Soudní dvůr dále určil, že se nepoužije čl. 218 odst. 9 SFEU, podle kterého je Rada příslušná mimo jiné u postojů zaujímaných jménem Unie „v" orgánu zřízeném mezinárodní dohodou, přičemž zdůraznil, že se daná věc týká stanovení postoje, který má být jménem Unie vyjádřen „před" mezinárodním soudním orgánem, který je žádán o posudek, jehož přijetí spadá pouze pod pravomoc a odpovědnost členů tohoto orgánu, kteří za tímto účelem jednají zcela nezávisle na účastnících řízení. Na základě úvahy, že předmětem písemného stanoviska předkládaného jménem Unie, které spočívá v návrhu odpovědí na otázky položené ve věci týkající se rybolovu, není vymezení politiky v dané oblasti ve smyslu čl. 16 odst. 1 věty druhé SEU, ale předložení souboru právních názorů, který by mohl MTMP případně umožnit vydat se znalostí věci posudek ohledně otázek, které mu byly položeny, Soudní dvůr konečně rozhodl, že Komise toto ustanovení neporušila, v důsledku čehož byl první žalobní důvod zamítnut.

Druhý žalobní důvod Rady, podle něhož Komise porušila zásadu loajální spolupráce, Soudní dvůr zamítl, přičemž uvedl, že tato zásada ukládá Komisi, hodlá-li vyjádřit postoje Unie před mezinárodním soudem, povinnost nejprve je konzultovat s Radou, načež konstatoval, že před tím, než byl postoj Unie v dané věci předložen MTMP, zaslala Komise Radě pracovní dokument, který byl opakovaně přepracován tak, aby zohlednil připomínky vyjádřené dvěma pracovními skupinami Rady.

20 | Subregionální komise pro rybolov (Commission sous-régionale des pêches) je mezivládní organizací pro spolupráci v oblasti rybolovu zřízenou úmluvou ze dne 29. března 1985, která sdružuje Kapverdskou republiku, Gambijskou republiku, Guinejskou republiku, Republiku Guinea-Bissau, Islámskou republiku Mauretánii, Senegalskou republiku a Republiku Sierra Leone.

21 | Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu, podepsaná v Montego Bay dne 10. prosince 1982, která vstoupila v platnost dne 16. listopadu 1994, byla jménem Evropského společenství schválena rozhodnutím Rady 98/392/ES ze dne 23. března 1998 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 a dohody ze dne 28. července 1994 o provedení části XI této úmluvy Evropským společenstvím (Úř. věst. L 179, s. 1; Zvl. vyd. 04/03, s. 260).

Rozsudkem ze dne 16. července 2015, ***Komise v. Parlament a Rada*** (C-88/14, EU:C:2015:499), zamítl Soudní dvůr žalobu Komise znějící na *zrušení čl. 1 bodů 1 a 4 nařízení č. 1289/2013, kterým se mění nařízení Rady č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni*[22], a to z důvodu, že tato ustanovení svěřují Komisi přenesenou pravomoc ve smyslu čl. 290 odst. 1 SFEU, a nikoli prováděcí pravomoc ve smyslu čl. 291 odst. 2 SFEU.

Soudní dvůr v tomto rozsudku upřesnil rozdíl mezi přiznáním přenesené pravomoci a přiznáním pravomoci prováděcí. V tomto ohledu připomněl, že z čl. 290 odst. 1 SFEU vyplývá, že legislativním aktem lze na Komisi přenést pravomoc přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné, za předpokladu, že cíle, obsah, rozsah a doba trvání přenesení pravomoci jsou výslovně vymezeny legislativním aktem, jenž stanoví takové přenesení, což implikuje, že účelem přiznání přenesené pravomoci je přijetí pravidel, která patří do normativního rámce, jak jej vymezuje základní legislativní akt. Naproti tomu v rámci výkonu prováděcí pravomoci, která je orgánu svěřena na základě čl. 291 odst. 2 SFEU, má tento orgán upřesnit obsah legislativního aktu za účelem zajištění jeho provedení za jednotných podmínek ve všech členských státech. V tomto rámci Komise při výkonu prováděcí pravomoci – na rozdíl od pravomocí, jimiž je nadána při výkonu přenesené pravomoci – nemůže legislativní akt měnit ani doplňovat, a to ani jeho prvky, které nejsou podstatné. Soudní dvůr následně zdůraznil, že existence ani rozsah posuzovací pravomoci, která je Komisi svěřena legislativním aktem, nejsou relevantní pro účely určení, zda akt, který má být přijat, spadá pod článek 290 SFEU, nebo pod článek 291 SFEU. Ze znění čl. 290 odst. 1 SFEU totiž vyplývá, že legalita rozhodnutí unijního normotvůrce svěřit Komisi přenesenou pravomoc závisí pouze na tom, zda akty, které má tento orgán na základě tohoto svěření přijmout, mají obecnou působnost a zda se jimi doplňují nebo mění prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné.

V dané věci dospěl Soudní dvůr k závěru, že unijní normotvůrce svěřil Komisi podle čl. 290 odst. 1 SFEU pravomoc měnit normativní obsah nařízení č. 539/2001[23], konkrétně přílohy II tohoto nařízení, která obsahuje seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni. V tomto ohledu platí, že důsledkem aktu přijatého na základě čl. 1 odst. 4 písm. f) nařízení č. 539/2001, ve znění nařízení č. 1289/2013, je znovuzavedení vízové povinnosti na dobu dvanácti nebo osmnácti měsíců vůči všem státním příslušníkům třetí země uvedené na seznamu v příloze II tohoto nařízení pro pobyty, které jsou podle čl. 1 odst. 2 uvedeného nařízení od této povinnosti osvobozeny. Pro všechny tyto státní příslušníky tedy akt přijatý na základě čl. 1 odst. 4 písm. f) nařízení č. 539/2001 vede ke změně, byť jen dočasné, normativního obsahu daného legislativního aktu. Účinky aktu přijatého na základě tohoto ustanovení jsou totiž – s výjimkou jejich dočasnosti – ve všech ohledech stejné jako účinky vyplývající z formálního přesunutí odkazu na dotyčnou třetí zemi z přílohy II nařízení č. 539/2001, ve znění pozdějších změn, do jeho přílohy I, která obsahuje seznam zemí, jejichž státní příslušníci podléhají vízové povinnosti.

22 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1289/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 347, s. 74).

23 | Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 81, s. 1).

3. PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM

Rozsudkem ***ClientEarth v. Komise*** (C-612/13 P, EU:C:2015:486), vyhlášeným dne 16. července 2015, Soudní dvůr zčásti vyhověl kasačnímu opravnému prostředku sdružení ClientEarth proti rozsudku Tribunálu, kterým byla zamítnuta *žaloba znějící na zrušení výslovného rozhodnutí Komise o odepření přístupu k celému obsahu studií týkajících se souladu právních předpisů jednotlivých členských států s unijním právem životního prostředí*[24]. Díky tomuto rozsudku mohl Soudní dvůr mimo jiné zpřesnit svou judikaturu týkající se výjimky z práva na přístup k dokumentům týkající se ochrany cílů vyšetřování ve smyslu čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení č. 1049/2001[25].

Soudní dvůr na prvním místě určil, že studie vypracované externím dodavatelem na objednávku a na účet Komise za konkrétním účelem spočívajícím v prověření stavu provádění různých směrnic v několika členských státech spadají pod pojem „vyšetřování" ve smyslu uvedeného čl. 4 odst. 2. Takové studie totiž patří mezi nástroje, jimiž Komise disponuje při dohledu nad uplatňováním unijního práva, aby odhalila případná porušení povinnosti členských států provést směrnice a případně rozhodla o zahájení řízení o nesplnění povinnosti proti uvedeným státům.

Na druhém místě Soudní dvůr připomněl, že odepření přístupu k určitému dokumentu může dotyčný orgán odůvodnit na základě obecných domněnek použitelných na některé kategorie dokumentů, jako jsou například dokumenty ze správního spisu týkající se určitého vyšetřování v oblasti nesplnění povinnosti, a že na žádosti o zpřístupnění týkající se dokumentů téže povahy je možno použít podobné obecné úvahy. Podle Soudního dvora Tribunál v dané věci právem shledal, že Komise dospěla v obecné rovině k oprávněnému závěru, že by zpřístupnění celého obsahu první kategorie předmětných studií, tj. těch, které v den přijetí výslovného rozhodnutí o odepření přístupu k celému jejich obsahu byly již založeny do spisu vztahujícího se k řízení o nesplnění povinnosti – ve fázi postupu před zahájením soudního řízení – zahájenému zasláním výzvy dopisem dotyčnému členskému státu podle čl. 258 prvního pododstavce SFEU, vedlo k porušení ochrany cílů vyšetřování. Toto jejich zpřístupnění by totiž mohlo pozměnit povahu a narušit průběh této fáze řízení o nesplnění povinnosti tím, že by zkomplikovalo vyjednávání mezi Komisí a dotyčným členským státem a hledání smírného řešení umožňujícího ukončit vytýkané nesplnění povinnosti. Okolnost, že uvedené studie byly vypracovány externím podnikem a neodrážejí postoj Komise, nemůže podle Soudního dvora tento závěr vyvrátit.

Soudní dvůr dospěl naproti tomu k závěru, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když připustil, že je Komise oprávněna rozšířit působnost domněnky důvěrnosti na druhou kategorii studií, tj. těch, na jejichž základě Komise v den přijetí výslovného rozhodnutí o odepření přístupu nezaslala výzvu dopisem. Zaprvé je taková argumentace neslučitelná s požadavkem striktního výkladu a uplatňování této domněnky. Zadruhé v případech, kdy Komise nezaslala členskému státu výzvu dopisem, nebylo ke dni přijetí výslovného rozhodnutí o odepření přístupu jisté, zda bude na základě daných studií zahájeno řízení o nesplnění povinnosti ve fázi postupu před zahájením soudního řízení. V takovém případě je tedy na Komisi, aby případ od případu posoudila, zda mohl být zpřístupněn celý obsah studií patřících to této druhé kategorie.

24 | Rozsudek Tribunálu ze dne 13. září 2013, *ClientEarth v. Komise* (T-111/11, EU:T:2013:482).

25 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

IV. UNIJNÍ A VNITROSTÁTNÍ PRÁVO

V rozsudku ze dne 9. září 2015, ***Ferreira da Silva a další*** (C-160/14, EU:C:2015:565), ve věci týkající se pojmu „převod závodu" ve smyslu směrnice 2001/23 o zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků[26] Soudní dvůr určil, že *unijní právo, a zejména zásady stanovené v judikatuře v oblasti odpovědnosti státu za újmu způsobenou jednotlivcům porušením unijního práva vnitrostátním soudem, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva,* je třeba vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátním právním předpisům, které jako podmínku pro podání žaloby na náhradu škody vyžadují předchozí zrušení rozhodnutí, jež způsobilo újmu a které vydal tento soud, třebaže takovéto zrušení je prakticky vyloučeno.

Vzhledem k základní úloze soudní moci při ochraně práv, která jednotlivcům poskytují pravidla unijního práva, by totiž byla plná účinnost těchto pravidel zpochybněna a byla by oslabena ochrana těchto práv, pokud by bylo vyloučeno, aby jednotlivci mohli při splnění určitých podmínek dosáhnout náhrady újmy, která jim byla způsobena porušením unijního práva přičitatelným vnitrostátnímu soudu rozhodujícímu v poslední instanci, tj. v dané věci porušením povinnosti obrátit se na Soudní dvůr položením předběžné otázky[27]. Pokud jsou tedy splněny podmínky pro uplatnění odpovědnosti státu, musí stát poskytnout náhradu za důsledky způsobené újmy na základě vnitrostátních pravidel, a ovšem podmínky náhrady škody stanovené vnitrostátními právními předpisy nesmí být méně příznivé než podmínky platné pro podobné nároky vzniklé na základě vnitrostátního práva (zásada rovnocennosti) a nesmí být upraveny tak, aby v praxi znemožňovaly nebo nadměrně ztěžovaly získání náhrady škody (zásada efektivity).

Překážku bránící účinnému uplatňování unijního práva, zejména základní zásady odpovědnosti státu za porušení unijního práva, která je vlastní systému Smluv, na nichž je Unie založena, mimoto nelze odůvodnit zásadou překážky věci rozsouzené, neboť řízení, které se týká otázky odpovědnosti státu, nemá stejný předmět a nemusí mít nutně stejné účastníky řízení jako řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, s nímž je spojena překážka věci pravomocně rozsouzené. Dále nelze v žádném případě použít zásadu právní jistoty tak, že popře zásadu odpovědnosti státu za škodu způsobenou jednotlivcům jemu přičitatelným porušením unijního práva.

Vzhledem k tomu, že vnitrostátní právní úprava ve věci v původním řízení může nadměrně ztížit získání náhrady újmy způsobené porušením unijního práva, protože případy přezkumu předmětného soudního rozhodnutí jsou velmi omezené, a vzhledem k odpovědi Soudního dvora týkající se meritorní stránky věci[28] bude stát povinen poskytnout žalobcům v původním řízení náhradu škody.

26 | Směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98).

27 | Část rozsudku týkající se těchto aspektů je prezentována v rubrice V.1 „Řízení o předběžné otázce".

28 | Po meritorní stránce se věc týkala výkladu směrnice Rady 2001/23/ES, citované výše v poznámce pod čarou 26, která stanoví, že práva a povinnosti, které pro převodce vyplývají z pracovní smlouvy nebo pracovního poměru platných ke dni převodu, jsou převedeny na nabyvatele. V tomto rozsudku vyložil Soudní dvůr pojem „převod závodu" ve tom smyslu, že se vztahuje na situaci, kdy dochází ke zrušení podniku působícího na trhu s charterovými lety jeho většinovým akcionářem, který je sám podnikem působícím v oblasti letecké dopravy, a kdy posledně uvedený podnik nastoupí do práv a povinností zrušeného podniku ve smlouvách o nájmu letadel a v platných smlouvách o charterových letech, vyvíjí činnost dříve uskutečňovanou zrušeným podnikem, opětovně přijme některé ze zaměstnanců do té doby zaměstnaných u tohoto podniku a pověří je stejnými úkoly, jaké plnili dříve, a převezme drobné vybavení zmíněného podniku.

V. UNIJNÍ SOUDNÍ ŘÍZENÍ

1. ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

V rozsudku ze dne 4. června 2015, ***Kernkraftwerke Lippe-Ems*** (C-5/14, EU:C:2015:354), objasnil Soudní dvůr zásady týkající se *vztahu mezi řízením o předběžné otázce a incidenčním řízením kontroly ústavnosti*[29]. Ve věci v původním řízení byla vnitrostátnímu soudu předložena mimo jiné otázka platnosti německé právní úpravy, která stanoví daň z užívání jaderného paliva k průmyslové výrobě elektřiny. Tato právní úprava byla přitom předmětem otázky souladu s německým Základním zákonem v rámci souběžně probíhajícího řízení před Bundesverfassungsgericht.

Soudní dvůr ve svém rozsudku připomněl, že článek 267 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní soud, který má pochybnosti o slučitelnosti vnitrostátní právní úpravy s unijním právem i ústavou dotčeného členského státu, se může nebo případně musí obrátit na Soudní dvůr s otázkami týkajícími se výkladu či platnosti tohoto práva a není zbaven této možnosti případně zproštěn této povinnosti z důvodu, že před vnitrostátním soudem pověřeným provést kontrolu ústavnosti tohoto zákona probíhá incidenční řízení kontroly ústavnosti.

Zaprvé mají vnitrostátní soudy tu nejširší možnost obrátit se na Soudní dvůr, mají-li za to, že věc, kterou projednávají, vyvolává otázky týkající se výkladu či posouzení platnosti ustanovení unijního práva, které vyžadují jejich rozhodnutí. Zadruhé by byl účinek unijního práva ohrožen a užitečný účinek článku 267 SFEU umenšen, pokud by se vnitrostátní soud nemohl obrátit na Soudní dvůr s předběžnými otázkami z důvodu, žeprobíhá incidenční řízení kontroly ústavnosti, a uplatnit unijní právo bezprostředně v souladu s rozhodnutím či judikaturou Soudního dvora. Existence vnitrostátního procesního pravidla konečně nemůže zpochybnit možnost, kterou mají vnitrostátní soudy, totiž předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, mají-li – jako je tomu ve věci v původním řízení – pochybnosti o výkladu unijního práva.

Pokud jde o účinky řízení zahájeného před Bundesverfassungsgericht na relevanci výkladu unijního práva pro vyřešení sporu v původním řízení, Soudní dvůr připomněl, že tento spor a předběžné otázky se bez ohledu na otázku ústavnosti ustanovení dotčených ve věci v původním řízení týkají souladu vnitrostátní právní úpravy stanovící daň z užívání jaderného paliva s unijním právem, takže není zjevné, že žádaný výklad nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, že se jedná o hypotetický problém, ani že Soudní dvůr nedisponuje skutkovými a právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny.

V rozsudku ***Ferreira da Silva a další*** (C-160/14, EU:C:2015:565), který již byl zmíněn výše[30], zkoumal Soudní dvůr *povinnost vnitrostátních soudů, proti jejichž rozhodnutí nejsou přípustné opravné prostředky, předložit Soudnímu dvoru* žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, je-li ustanovení unijního práva posuzováno soudy nižších stupňů protichůdně. V dané věci se jednalo o pojem „převod závodu“ ve smyslu směrnice 2001/23.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že samotná existence protichůdných rozhodnutí vydaných ostatními vnitrostátními soudy nemůže být v zásadě rozhodujícím prvkem pro uložení povinnosti stanovené v čl. 267 třetím pododstavci SFEU. Avšak za okolností, jež se vyznačují na vnitrostátní úrovni protichůdnými proudy judikatury ohledně pojmu obsaženého v ustanovení unijního práva a zároveň opakovaně se vyskytujícími výkladovými problémy ohledně tohoto ustanovení v jednotlivých členských státech, se vnitrostátní soud, proti

29 | Část tohoto rozsudku, která se týká daňových otázek, je prezentována v rubrice XIII „Daňové předpisy“.

30 | Tento rozsudek je prezentován v rubrice IV „Unijní a vnitrostátní právo“.

jehož rozhodnutí není přípustný opravný prostředek podle vnitrostátního práva, musí obrátit na Soudní dvůr, aby tak zabránil riziku nesprávného výkladu unijního práva.

2. ŽALOBA NA NEPLATNOST

Rozsudkem ***T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise*** (C-456/13 P, EU:C:2015:284), vyhlášeným dne 28. dubna 2015, velký senát Soudního dvora zamítl kasační opravný prostředek, jímž se navrhovatelky domáhaly *zrušení rozsudku Tribunálu[31], kterým byla mimo jiné odmítnuta pro nepřípustnost žaloba na neplatnost podaná dvěma rafinériemi dováženého třtinového cukru usazenými v Unii proti několika nařízením přijatým Komisí v* odvětví cukru, a sice proti nařízení č. 222/2011, kterým se stanoví výjimečná opatření, pokud jde o uvolnění cukru a izoglukózy na trh Unie v hospodářském roce 2010/2011[32], a prováděcímu nařízení č. 293/2011[33], a proti prováděcímu nařízení č. 302/2011 o otevření dovozní celní kvóty pro tentýž hospodářský rok[34] a prováděcímu nařízení č. 393/2011[35].

V rámci jednoho z důvodů uplatněných na podporu kasačního opravného prostředku navrhovatelky zejména uvedly, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když žaloby považoval za nepřípustné na základě závěru, že opatření přijatá vnitrostátními orgány v rámci sporných nařízení představují prováděcí opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.

Při zkoumání tohoto důvodu kasačního opravného prostředku Soudní dvůr uvedl, že navrhovatelky nejsou nařízeními č. 222/2011 a 293/2011 bezprostředně dotčeny, protože zaprvé nemají postavení výrobců cukru vyžadované spornými nařízeními a zadruhé není jejich právní postavení těmito nařízeními dotčeno bezprostředně. Soudní dvůr dospěl k závěru, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když nepřípustnost žaloby založil na skutečnosti, že tato nařízení vyžadují přijetí prováděcích opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU, bez zkoumání, zda se uvedená nařízení navrhovatelek dotýkají bezprostředně. Jelikož však bylo v řízení o kasačním opravném prostředku prokázáno, že navrhovatelky nejsou napadenými nařízeními bezprostředně dotčeny, Soudní dvůr uvedl, že toto nesprávné právní posouzení nemůže způsobit zrušení rozsudku Tribunálu.

V souvislosti s nařízeními č. 302/2011 a 393/2011 pak Soudní dvůr konstatoval, že vyvolávají právní účinky ve vztahu k navrhovatelkám pouze prostřednictvím aktů přijatých vnitrostátními orgány v návaznosti na podání žádostí o osvědčení. Rozhodnutí vnitrostátních orgánů týkající se vydání takových osvědčení, jež na dotčené subjekty uplatňují koeficienty stanovené unijní právní úpravou, jakož i rozhodnutí týkající se odmítnutí vydání takových osvědčení v plném rozsahu či zčásti tedy představují prováděcí opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU. Tento závěr není zpochybněn údajnou mechanickou povahu opatření přijatých na vnitrostátní úrovni, jelikož toto kritérium postrádá relevanci při zkoumání přípustnosti ve smyslu tohoto ustanovení.

31 | Rozsudek Tribunálu ze dne 6. června 2013, *T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise* (T-279/11, EU:T:2013:299).

32 | Nařízení Komise (EU) č. 222/2011 ze dne 3. března 2011, kterým se stanoví výjimečná opatření, pokud jde o uvolnění cukru a izoglukózy nepodléhajících kvótám na trh Unie při snížené dávce z přebytku v hospodářském roce 2010/11 (Úř. věst. L 60, s. 6).

33 | Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 293/2011 ze dne 23. března 2011 o stanovení přídělového koeficientu, o odmítnutí dalších žádostí a o ukončení období pro podání žádostí o dostupná množství cukru nepodléhajícího kvótám, jež mají být prodána na trhu Unie při snížené dávce z přebytku (Úř. věst. L 79, s. 8).

34 | Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 302/2011 ze dne 28. března 2011 o otevření výjimečné dovozní celní kvóty pro určité množství cukru pro hospodářský rok 2010/11 (Úř. věst. L 81, s. 8).

35 | Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 393/2011 ze dne 19. dubna 2011, kterým se stanoví koeficienty přidělení pro vydávání dovozních licencí na produkty v odvětví cukru v rámci některých celních kvót, o něž bylo zažádáno od 1. do 7. dubna 2011 a kterým se pozastavuje podávání žádostí o tyto licence (Úř. věst. L 104, s. 39).

3. ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OPATŘENÍCH

Usnesením ze dne 23. dubna 2015 ve věci ***Komise v. Vanbreda Risk & Benefits*** [C-35/15 P(R), EU:C:2015:275] místopředseda Soudního dvora v řízení o kasačním opravném prostředku zrušil usnesení předsedy Tribunálu ze dne 4. prosince 2014[36], kterým bylo vyhověno *návrhu na odklad vykonatelnosti rozhodnutí Komise o odmítnutí nabídky podané uchazečem v zadávacím řízení na veřejnou zakázku* na služby pojistného krytí majetku a osob a o zadání této zakázky jiné společnosti. Předseda Tribunálu v usnesení zmírnil podmínku naléhavosti, přičemž konstatoval, že je pro vyloučeného uchazeče obtížné prokázat, že mu hrozí nenapravitelná újma[37]. Dle jeho názoru tedy bylo namístě podmínku týkající se naléhavosti ve věcech veřejných zakázek zmírnit v tom smyslu, že k prokázání naléhavosti stačí vážná újma, byť není nenapravitelná, pokud je *fumus boni juris* obzvláště závažný. Předseda Tribunálu založil své závěry na obecné zásadě unijního práva vyplývající z práva na účinnou právní ochranu zaručenou článkem 47 Listiny základních práv.

Místopředseda Soudního dvora ve svém usnesení uvedl, že směrnice 89/665 o veřejných zakázkách[38] je sice určena členským státům, a jako taková tedy neplatí pro unijní orgány, avšak jelikož konkretizuje zmíněnou obecnou zásadu práva na účinnou právní ochranu ve zvláštní oblasti veřejných zakázek, musí být vzata v úvahu v případě zakázek zadávaných samotnou Unií. Podle ustanovení uvedené směrnice je povinnost členských států – uvedená v čl. 2 odst. 1 směrnice 89/665 – stanovit v rámci svých vnitrostátních právních řádů, že se osoby poškozené rozhodnutím vydaným v rámci zadávacího řízení mohou domáhat u příslušného soudu vydání předběžného opatření, omezena na období od přijetí tohoto rozhodnutí do uzavření dané smlouvy. Předseda Tribunálu tedy nesprávně konstatoval, že vyloučený uchazeč musí mít možnost domoci se vydání předběžného opatření, aniž toto konstatování omezil na období předcházející uzavření smlouvy mezi veřejným zadavatelem a úspěšným uchazečem. V souladu s ustanoveními uvedené směrnice se zmírnění podmínky naléhavosti ve věcech veřejných zakázek uplatní pouze v případě, že vyloučený uchazeč podá návrh na předběžné opatření před uzavřením smlouvy s úspěšným uchazečem. Toto časové omezení samotné navíc závisí na splnění dvou podmínek, a sice dodržení desetidenní odkladné lhůty stanovené v čl. 171 odst. 1 nařízení č. 1268/2012[39] před uzavřením smlouvy a toho, že měl vyloučený uchazeč informace postačující k vykonání svého práva podat v této lhůtě návrh na předběžná opatření.

V dané věci vydal místopředseda Soudního dvora konečné rozhodnutí ve věci, jímž návrh na předběžné opatření zamítl z důvodu, že desetidenní odkladná lhůta byla dodržena před uzavřením smlouvy mezi Komisí a druhým uchazečem a že k uzavření předmětné smlouvy došlo dlouho před tím, než uchazeč podal žalobu na neplatnost a návrh na předběžné opatření[40].

36 | Usnesení předsedy Tribunálu ze dne 4. prosince 2014, *Vanbreda Risk & Benefits v. Komise* (T-199/14 R, EU:T:2014:1024).

37 | Toto usnesení předsedy Tribunálu je podrobně prezentováno na stranách 154 a 155 Výroční zprávy za rok 2014.

38 | Směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007 (Úř. věst. L 335, s. 31)

39 | Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie (Úř. věst. L 362, s. 1).

40 | V jiných věcech týkajících se návrhů na předběžná opatření v oblasti veřejných zakázek měl předseda Tribunálu příležitost uplatnit podmínky vymezené místopředsedou Soudního dvora pro zmírnění podmínky naléhavosti. Viz usnesení ze dne 15. června 2015, *Close a Cegelec v. Parlament* (T-259/15 R, EU:T:2015:378), body 37 až 47, a usnesení ze dne 17. července 2015, *GSA a SGI v. Parlament* (T-321/15 R, EU:T:2015:522), body 27 až 29.

VI. ZEMĚDĚLSTVÍ

V rozsudku ze dne 23. dubna 2015, ***Zuchtvieh-Export*** (C-424/13, EU:C:2015:259), měl Soudní dvůr příležitost vyjádřit se k *rozsahu ochrany zvířat podle unijního práva během jejich přepravy do třetích zemí*. Ve věci v původním řízení šlo o přepravu skotu mezi Kemptenem (Německo) a Andižanem (Uzbekistán), v jejímž případě orgán místa odeslání vyžadoval změnu plánování cesty tak, aby byla ustanovení nařízení č. 1/2005[41] dodržena rovněž pro úsek cesty probíhající mimo území Unie. V tomto kontextu položil vnitrostátní soud Soudnímu dvoru otázku, zda se ustanovení tohoto nařízení, které v čl. 14 odst. 1 stanoví podmínky týkající se knihy jízd a oprávnění příslušného orgánu místa odeslání případně vyžadovat změny, vztahují v případě přepravy z členského státu do třetí země rovněž na úsek cesty, který se uskutečňuje mimo Unii.

Soudní dvůr, který na tuto otázku odpověděl kladně, uvedl, že článek 14 nařízení č. 1/2005 neuplatňuje na přepravu zvířat z území Unie do třetí země zvláštní povolovací režim, který by se lišil od režimu použitelného na přepravu uvnitř Unie. K tomu, aby mohla být taková přeprava zvířat schválena příslušným orgánem místa odeslání, musí tedy organizátor cesty předložit realistickou knihu jízd, která umožňuje se domnívat, že ustanovení nařízení budou dodržena, a to včetně úseku této cesty, který se uskuteční mimo Unii. Z plánování cesty vyplývajícího z knihy jízd musí být zřejmé, že zamýšlená přeprava dodržuje zejména technická pravidla týkající se intervalů napájení a krmení, jakož i délky trvání cesty a doby odpočinku. Pokud tomu tak není, je příslušný orgán oprávněn vyžadovat změnu podmínek tak, aby dodržení těchto ustanovení bylo zajištěno pro celou cestu.

V rozsudku ze dne 23. prosince 2015, ***Scotch Whisky Association a další*** (C-333/14, EU:C:2015:845), se Soudní dvůr zabýval výkladem *jednotného nařízení o společné organizaci trhů*[42] *a pojmem a odůvodňováním opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením* ve smyslu článků 34 SFEU a 36 SFEU.

Soudní dvůr, který byl v rámci řízení o předběžné otázce požádán o zodpovězení některých otázek, jež vyvstaly v rámci sporu o platnost vnitrostátní právní úpravy a návrhu vnitrostátního nařízení týkajících se stanovení minimální ceny za jednotku alkoholu v rámci maloobchodního prodeje alkoholických nápojů, předeslal, že podle čl. 167 odst. 1 písm. b) jednotného nařízení o společné organizaci trhů sice nemohou členské státy umožnit určování cen vín, avšak takto je tomu pouze v rámci stanovení pravidel pro uvádění na trh s cílem regulovat nabídku. I když tedy taková vnitrostátní právní úprava může představovat zásah do jednotného nařízení o společné organizaci trhů, jelikož je v rozporu se zásadou volné tvorby cen zemědělských produktů působením tržních sil, na níž je uvedené nařízení založeno, toto nařízení nebrání stanovení minimální ceny na jednotku alkoholu v rámci maloobchodního prodeje vín, pokud je toto opatření způsobilé k dosažení cíle ochrany zdraví a života lidí a při zohlednění cílů společné zemědělské politiky a řádného fungování společné organizace trhů nepřekračuje meze toho, co je pro dosažení uvedeného cíle nezbytné.

Soudní dvůr následně konstatoval, že předmětná vnitrostátní právní úprava představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení ve smyslu článku 34 SFEU, neboť může být překážkou v přístupu předmětných produktů na vnitrostátní trh z toho důvodu, že brání tomu, aby se nižší výrobní cena dovážených produktů odrážela v prodejní ceně pro spotřebitele. Ačkoli je tato právní úprava způsobilá snížit obecně spotřebu alkoholu, a zejména škodlivou nebo nebezpečnou konzumaci, nevztahuje se na ni výjimka stanovená v článku 36 SFEU, pokud lze zdraví a život lidí chránit stejně účinným způsobem prostřednictvím opatření, která

41 | Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 (Úř. věst. L 3, s. 1; opravy v Úř. věst 2007, L 9, s. 6, a v Úř. věst 2007, L 13, s. 10).

42 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/01 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, s. 671).

méně omezují vnitrounijní obchod, zejména vyšším zdaněním alkoholických nápojů. Předkládajícímu soudu přísluší, aby ověřil, zda tomu tak skutečně je.

Ke kontrole dodržování zásady proporcionality prováděné vnitrostátním soudem Soudní dvůr v dané věci uvedl, že jelikož předmětná vnitrostátní právní úprava nenabyla účinnosti, musí uvedený soud vycházet z poznatků, které má k dispozici v okamžiku, kdy rozhoduje. Vnitrostátnímu soudu totiž přísluší posoudit, zda důkazy předložené dotyčným členským státem umožňují se rozumně domnívat, že výjimka ze zásady volného pohybu zboží odpovídá zásadě proporcionality. Tato kontrola tedy není omezena pouze na informace, které měl vnitrostátní zákonodárce k dispozici při přijetí opatření[43].

VII. SVOBODY POHYBU

1. VOLNÝ POHYB PRACOVNÍKŮ

V rozsudku ze dne 24. února 2015, ***Sopora*** (C-512/13, EU:C:2015:108), se velký senát Soudního dvora zabýval *výkladem článku 45 SFEU v* rámci sporu mezi německým státním příslušníkem a nizozemskou daňovou správou týkajícího se zamítnutí žádosti dotyčného o paušální osvobození náhrady skutečných extrateritoriálních nákladů v souvislosti se zaměstnáním, které vykonává v Nizozemsku, od daně. Ve věci v původním řízení měla daňová správa za to, že se na tohoto pracovníka osvobození od daně nevztahuje, protože nesplňuje podmínku stanovenou vnitrostátními právními předpisy, podle níž musel mít po dobu delší než dvě třetiny z období 24 měsíců předcházejících přijetí do zaměstnání v Nizozemsku bydliště nacházející se ve vzdálenosti více než 150 kilometrů od nizozemských hranic.

Soudní dvůr v rozsudku nejprve upřesnil, že s ohledem na znění čl. 45 odst. 2 SFEU, jehož cílem je odstranění jakékoli diskriminace na základě státní příslušnosti „mezi pracovníky členských států“, vykládaného ve světle článku 26 SFEU, volný pohyb pracovníků zakazuje rovněž diskriminaci mezi nerezidentními pracovníky, vede-li k neodůvodněnému zvýhodnění státních příslušníků určitých členských států v porovnání s jinými. K vnitrostátní právní úpravě, o kterou šlo ve věci v původním řízení, Soudní dvůr uvedl, že všichni nerezidentní pracovníci, jejichž bydliště se nachází ve vzdálenosti více než 150 kilometrů od nizozemských hranic, či v kratší vzdálenosti, mohou využít sporného osvobození od daně, zatímco administrativní zjednodušení pro uplatnění těchto extrateritoriálních nákladů, které vyplývá z uplatnění paušálního režimu, je vyhrazeno pracovníkům, kteří mají bydliště ve vzdálenosti přesahující 150 kilometrů od těchto hranic.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že pouhá skutečnost, že jsou pro účely osvobození od daně stanoveny meze co do vzdálenosti od místa bydliště pracovníků, kdy se jako výchozí bod zohlední hranice členského státu, v němž je vykonávána práce, a co do horní hranice přiznaného osvobození od daně, kdy se jako výchozí bod zohlední daňový základ, i když to má nezbytně přibližný charakter, nemůže sama o sobě zakládat nepřímou diskriminaci či omezení volného pohybu pracovníků, neboť zaprvé cílem tohoto opatření je usnadnit volný pohyb pracovníků s bydlištěm v jiných členských státech, kterým mohou vzniknout dodatečné náklady, a zadruhé pracovníci, jejichž bydliště se nachází ve vzdálenosti kratší než 150 kilometrů od hranic, mohou využít téhož osvobození od daně na základě předložení příslušných důkazů. Jinak by tomu však mohlo být, kdyby byly uvedené meze stanoveny tak, že by paušální režim systematicky vedl ke značné nadměrné kompenzaci skutečně vynaložených extrateritoriálních nákladů.

43 | Zemědělství se týká ještě jeden rozsudek uvedený v této zprávě: rozsudek ze dne 1. prosince 2015, *Parlament a Komise v. Rada* (C-124/13 a C-125/13, EU:C:2015:790), prezentovaný v rubrice III.1 „Právní základ unijních aktů“.

2. SVOBODA USAZOVÁNÍ A VOLNÝ POHYB SLUŽEB

V oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb lze zmínit tři rozsudky. První rozsudek se týká požadavků zakázaných směrnicí o službách, ve druhém jde o povinnost transparentnosti při poskytování koncesí na služby a třetí přináší upřesnění k některým pojmům obsaženým ve směrnici o poskytování audiovizuálních mediálních služeb.

V rozsudku ***Rina Services a další*** (C-593/13, EU:C:2015:399), vyhlášeném dne 16. června 2015, velký senát Soudního dvora mimo jiné upřesnil *vztah mezi ustanoveními Smlouvy a ustanoveními směrnice 2006/123*[44] *o službách na vnitřním trhu (dále jen směrnice o službách)*. Tento rozsudek byl vydán na základě sporu, v němž jistá skupina společností zpochybnila soulad italské právní úpravy, podle které se musí sídlo společnosti mající postavení certifikačního subjektu nacházet na území daného členského státu, s unijním právem.

Soudní dvůr v rozsudku konstatoval, že požadavek na umístění sídla certifikačních subjektů, o nějž jde ve věci v původním řízení, patří mezi požadavky, které jsou článkem 14 směrnice o službách zakázány bez možnosti odůvodnění.

Soudní dvůr uvedl, že kdyby bylo členským státům dovoleno odůvodnit na základě ustanovení primárního práva požadavek zakázaný článkem 14 této směrnice, byl by tento článek 14 zbaven veškerého užitečného účinku a v konečném důsledku by byla popřena cílená harmonizace, k níž tento článek směřuje. Jak totiž vyplývá z bodu 6 odůvodnění směrnice o službách, nelze překážky svobodě usazování odstranit pouhým přímým použitím článku 49 SFEU zejména z důvodu, že řešení překážek této svobodě v jednotlivých případech je velmi složité. Připustit, že požadavky „zakázané" podle článku 14 této směrnice mohou být nicméně odůvodněny na základě primárního práva, by právě znamenalo opětovné zavedení takového zkoumání v každém jednotlivém případě podle Smlouvy o FEU pro všechna omezení svobody usazování. Zákaz bez možnosti odůvodnění přitom směřuje k zajištění systematického a rychlého odstranění některých omezení svobody usazování, která jsou unijním normotvůrcem a judikaturou Soudního dvora považována za omezení, jež závažným způsobem ovlivňují řádné fungování vnitřního trhu.

I když tedy čl. 3 odst. 3 směrnice o službách zachovává použitelnost Smlouvy o FEU, jejíž čl. 52 odst. 1 dovoluje členským státům, aby na základě jednoho z důvodů, které jsou v něm stanoveny, odůvodnily vnitrostátní opatření, která představují omezení svobody usazování, neznamená to, že unijní normotvůrce nemůže při přijímání takového aktu sekundárního práva, jako je směrnice o službách, jež konkretizuje určitou základní svobodu, omezit některé výjimky, a to tím spíše když dotyčné ustanovení sekundárního práva pouze přebírá ustálenou judikaturu, podle které je takový požadavek, jako je požadavek na umístění sídla, neslučitelný se základními svobodami, kterých se hospodářské subjekty mohou dovolávat.

V rozsudku ze dne 17. prosince 2015, ***UNIS a Beaudout Père et Fils*** (C-25/14 a C-26/14, EU:C:2015:821), se Soudní dvůr zabýval *povinností transparentnosti vyplývající z článku 56 SFEU*. Spory v původních řízeních se týkaly dvou ministerských vyhlášek, jimiž byla v daném odvětví rozšířena na všechny zaměstnavatele a zaměstnance působnost kolektivních dohod určujících konkrétní instituci sociálního zabezpečení jako jediný subjekt spravující jeden či více systémů doplňkového sociálního zabezpečení nebo úhrady nákladů na zdravotní péči.

Soudní dvůr v rozsudku nejprve připomněl, že pokud jde o poskytnutí koncese na služby, které vyžaduje zásah vnitrostátních orgánů, se povinnost transparentnosti vztahuje nikoli na každou činnost, ale pouze na činnosti, která mají nepochybný přeshraniční význam v důsledku toho, že se o ně mohou objektivně zajímat hospodářské subjekty usazené v jiných členských státech, než je členský stát, pod něhož spadá orgán, který je zadává.

44 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, s. 36).

Soudní dvůr následně uvedl, že pokud zásah veřejného orgánu směřuje ke zřízení výlučného práva ve prospěch hospodářského subjektu, musí k tomuto zásahu v zásadě dojít při dodržení povinnosti transparentnosti vycházející z článku 56 SFEU. Skutečnost, že uvedený zásah spočívá v rozšíření působnosti dohody uzavřené v návaznosti na kolektivní vyjednávání mezi organizacemi zastupujícími zaměstnavatele a zaměstnance v určitém odvětví, nemá za následek, že by se na tento zásah nevztahovaly požadavky transparentnosti vyplývající z článku 56 SFEU. Mimoto povinnost transparentnosti, aniž nezbytně znamená povinnost provést zadávací řízení, vyžaduje odpovídající stupeň zveřejnění, který umožňuje provést jednak výběrové řízení a jednak kontrolu nestrannosti řízení o udělení. Skutečnost, že kolektivní smlouvy a dohody, jakož i jejich dodatky jsou uloženy u správního orgánu a mohou být konzultovány na internetu, skutečnost, že je v úředním věstníku zveřejněno oznámení, podle něhož se zamýšlí zahájení řízení o rozšíření působnosti takového dodatku, ani možnost, že jakákoli zainteresovaná osoba může předložit vyjádření v návaznosti na toto zveřejnění, přitom v dané věci nevykazují – a to ani společně – odpovídající stupeň zveřejnění, který by umožnil zajistit, že zainteresované subjekty mohou v souladu s cíli povinnosti transparentnosti před tím, než je se vší nestranností přijato rozhodnutí o rozšíření působnosti, vyjádřit svůj zájem, pokud jde správu systému sociálního zabezpečení, o nějž jde ve věcech v původních řízeních. Zainteresované osoby totiž mají lhůtu pouze patnácti dnů k tomu, aby předložily vyjádření, což je podstatně kratší lhůta než lhůty stanovené – s výhradou naléhavých případů – normami sekundárního práva o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek[45], které sice nejsou v projednávané věci použitelné, ale mohou v tomto ohledu sloužit jako referenční rámec.

Soudní dvůr proto rozhodl, že povinnost transparentnosti, která vyplývá z článku 56 SFEU, brání rozhodnutí veřejných orgánů rozšířit působnost kolektivních dohod, o které jde ve věci v původním řízení. Soudní dvůr však omezil časové účinky svého rozsudku s ohledem na situaci zaměstnavatelů a zaměstnanců, kteří na základě předmětných kolektivních smluv, jejichž působnost byla rozšířena, uzavřeli smlouvu o doplňkovém sociálním zabezpečení, která spadá do zvláště citlivého sociálního kontextu.

V rozsudku ze dne 21. října 2015, ***New Media Online*** (C-347/14, EU:C:2015:709), se Soudní dvůr zabýval *výkladem pojmů „audiovizuální mediální služby" a „pořad" ve smyslu článku 1 směrnice 2010/13*[46]. Ve sporu v původním řízení napadla jistá společnost provozující internetové stránky novin usazená v Rakousku rozhodnutí rakouského regulačního orgánu v oblasti komunikací, kterým byla část jejích služeb kvalifikována jako „audiovizuální mediální služba na vyžádání", jež podle příslušné vnitrostátní právní úpravy podléhá povinnosti učinit ohlášení regulačním orgánům. I když internetové stránky této společnosti obsahují hlavně psané novinové články, v rozhodné době z hlediska skutkového stavu existovala subdoména, která umožňovala přístup k více než 300 videomateriálům k různým tématům, z nichž se většina nevztahovala k článkům nacházejícím se na internetových stránkách novin.

Na prvním místě podal Soudní dvůr upřesnění k pojmu „pořad" ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice 2010/13. V tomto ohledu mimo jiné uvedl, že účelem této směrnice je uplatňovat ve vysoce konkurenčním mediálním světě stejná pravidla na subjekty, jež se zaměřují na tutéž veřejnost, a zabránit tomu, aby audiovizuální mediální služby na vyžádání mohly nekalým způsobem konkurovat tradiční televizi. Soudní dvůr v této souvislosti konstatoval, že ve věci v původním řízení některá z videí dostupných na subdoméně Video dotyčných novin konkurují informačním službám nabízeným subjekty regionálního televizního vysílání, jakož i hudebním kanálům, sportovním kanálům a zábavným pořadům, a mohou tedy být kvalifikována jako „pořad" ve smyslu uvedené směrnice.

45 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132), ve znění nařízení Komise (EU) č. 1251/2011 ze dne 30. listopadu 2011 (Úř. věst. L 319, s. 43).

46 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (Úř. věst. L 95, s. 1).

Na druhém místě dospěl Soudní dvůr k názoru, že při posuzování hlavního účelu služby, jež spočívá ve zpřístupnění videí nabízených v rámci elektronické verze novin, je třeba zkoumat, zda tato služba jako taková má autonomní obsah a funkci v porovnání s obsahem a funkcí novinářské činnosti provozovatele internetových stránek a není jen neoddělitelným doplňkem této činnosti, zejména z důvodu propojení audiovizuální nabídky s nabídkou textovou. Elektronickou verzi novin tedy sice nelze považovat za audiovizuální službu, jsou-li audiovizuální prvky, jež obsahuje, druhotné, avšak audiovizuální služba nesmí být systematicky vyloučena z oblasti působnosti směrnice 2010/13 pouze z toho důvodu, že provozovatel daných internetových stránek je vydavatelem internetových novin. Přístup, který by z oblasti působnosti uvedené směrnice obecně vylučoval služby poskytované vydavateli internetových novin z důvodu jejich multimediální povahy, aniž by se v jednotlivých případech posuzoval „hlavní účel" dotčené služby, by totiž dostatečně nezohledňoval rozmanitost možných situací a nesl by s sebou riziko, že by hospodářské subjekty skutečně poskytující audiovizuální mediální služby mohly využívat multimediální informační portál, aby se vyhnuly uplatnění právní úpravy, která se na ně v této oblasti vztahuje.

VIII. KONTROLY NA HRANICÍCH, AZYL A PŘISTĚHOVALECTVÍ

1. PŘEKRAČOVÁNÍ HRANIC

V rozsudku ***Španělsko v. Parlament a Rada*** (C-44/14, EU:C:2015:554), vyhlášeném dne 8. září 2015, velký senát Soudního dvora zamítl žalobu na neplatnost podanou Španělským královstvím proti *článku 19 nařízení „Eurosur" týkajícímu se výměny informací a spolupráce s Irskem a se Spojeným královstvím*[47]. Podle žalujícího státu je toto ustanovení v rozporu s články 4 a 5 schengenského protokolu[48], neboť zavádí nad rámec článku 4 tohoto protokolu ***ad hoc*** postup pro účast Irska a Spojeného království na tomto nařízení prostřednictvím dohod o spolupráci.

Soudní dvůr nejprve zdůraznil, že na základě článku 4 schengenského protokolu a rozhodnutí 2000/365[49] a 2002/192[50] se sice některá ustanovení schengenského ***acquis*** na Irsko a Spojené království vztahují, avšak ustanovení tohoto ***acquis*** týkající se překračování vnějších hranice mezi ně nepatří. Platná ustanovení schengenského ***acquis*** týkající se této oblasti se tedy mohou na Irsko či Spojené království vztahovat a tyto státy se mohou podílet na přijímání návrhů nebo podnětů navazujících na toto ***acquis***, pouze když dotyčný členský stát podal žádost za tímto účelem, kterou následně přijala Rada postupem podle článku 4 schengenského protokolu. Z toho vyplývá, že unijní normotvůrce nemůže platně zavést jiný postup, než je postup stanovený v článku 4 tohoto protokolu – ať již směrem k jeho zpřísnění, nebo zjednodušení – aby umožnil Irsku či Spojenému království podílet se na takových ustanoveních či na přijímání takových návrhů a podnětů. Stejně tak nemůže unijní normotvůrce stanovit, že by členské státy mohly mezi sebou uzavírat dohody s takovým účinkem.

47 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 ze dne 22. října 2013, kterým se zřizuje Evropský systém ostrahy hranic (EUROSUR) (Úř. věst. L 295, s. 11).

48 | Protokol (č. 19) o schengenském acquis začleněném do rámce Evropské unie připojený ke Smlouvám (Úř. věst. 2012, C 326, s. 290).

49 | Rozhodnutí Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského acquis (Úř. věst. L 131, s. 43).

50 | Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského acquis (Úř. věst. L 64, s. 20).

Pokud jde dále o článek 19 nařízení „Eurosur“, který upravuje možnost zavést spolupráci za účelem výměny informací týkajících se překračování vnějších hranic na základě dvoustranných či vícestranných dohod mezi Irskem či Spojeným královstvím a jedním či více sousedními členskými státy, Soudní dvůr zkoumal, zda lze tuto spolupráci kvalifikovat jako „účast“ ve smyslu článku 4 schengenského protokolu. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že dohody uvedené v článku 19 nařízení „Eurosur“ umožňují omezenou formu spolupráce mezi Irskem a Spojeným královstvím a jedním či více sousedními státy, přičemž však nedávají těmto dvěma státům postavení rovnocenné ostatním členským státům. Tyto dohody totiž nemohou platně zakládat Irsku a Spojenému království práva či povinnosti srovnatelné s právy či povinnostmi ostatních členských států v rámci celého systému „Eurosur“ či jeho podstatné části.

Soudní dvůr odmítl argument žalujícího státu, že i omezená forma spolupráce musí být považována za „účast“ ve smyslu článku 4 schengenského protokolu, přičemž zaprvé uvedl, že na systém zavedený v článcích 4 a 5 schengenského protokolu nelze pohlížet v tom smyslu, že Irsko a Spojené království nutí k účasti na schengenském *acquis* jako celku a vylučuje jakoukoli formu omezené spolupráce s těmito členskými státy. Zadruhé výklad uvedeného článku 4 v tomto smyslu, že se nepoužije na omezené formy spolupráce, nezbavuje podle Soudního dvora tento článek užitečného účinku, neboť tento výklad neumožňuje Irsku a Spojenému království získat srovnatelná práva jako ostatním členským státům, pokud jde o platná ustanovení schengenského *acquis*, ani se podílet na přijímání návrhů a podnětů založených na ustanoveních tohoto *acquis* bez předchozího souhlasu k účasti na těchto ustanoveních uděleného jednomyslným rozhodnutím Rady.

Proto vzhledem k tomu, že omezené formy spolupráce nejsou formou účasti ve smyslu článku 4 schengenského protokolu, Soudní dvůr rozhodl, že článek 19 nařízení „Eurosur“ nelze chápat v tom smyslu, že členským státům umožňuje uzavírat dohody, které by Irsku či Spojenému království umožnily účastnit se platných ustanovení schengenského *acquis v* oblasti překračování vnějších hranic.

2. PŘISTĚHOVALECKÁ POLITIKA

V rozsudku ze dne 9. července 2015, ***K a A*** (C-153/14, EU:C:2015:453), se Soudní dvůr zabýval výkladem *čl. 7 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 2003/86 o právu na sloučení rodiny*[51] v kontextu vnitrostátní právní úpravy podmiňující sloučení rodiny složením základní zkoušky občanské integrace. Spory v původním řízení se týkaly dvou státních příslušnic třetích zemí, které uvedly, že jim v účasti na uvedené zkoušce bránily zdravotní obtíže a duševní porucha. Ačkoli vnitrostátní právní úprava stanovila výjimky pro žadatele, kteří jsou trvale nezpůsobilíke složení zkoušky z důvodu tělesného nebo mentálního postižení, nebo pro případ, kdy by zamítnutí žádosti mohlo vést k závažné nespravedlnosti, byly v dané věci žádosti o povolení k přechodnému pobytu obou těchto státních příslušnic vnitrostátními orgány zamítnuty.

V tomto ohledu Soudní dvůr na úvod uvedl, že členské státy mohou od státních příslušníků třetích zemí požadovat, aby předtím než jim bude uděleno povolení ke vstupu a pobytu na území těchto států za účelem sloučení rodiny, složili zkoušku občanské integrace, která zahrnuje posouzení základních znalostí jazyka i společnosti dotyčného členského státu a je s ní spojena úhrada různých nákladů. V rámci jiných případů sloučení rodiny, než jsou případy týkající se uprchlíků a jejich rodinných příslušníků, totiž čl. 7 odst. 2 první pododstavec směrnice 2003/86 nebrání tomu, aby členské státy podmínily udělení povolení ke vstupu na své území tím, že před tím budou dodržena určitá integrační opatření.

Prostředky zavedené vnitrostátní právní úpravou, která provádí čl. 7 odst. 2 první pododstavec směrnice 2003/86, však musí být s to uskutečnit cíle sledované touto právní úpravou a nesmí překročit meze toho, co je

51 | Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, s. 12).

nezbytné k jejich dosažení. Tato opatření jsou tedy legitimní pouze tehdy, pokud umožňují usnadnění integrace rodinných příslušníků. Z tohoto hlediska umožňuje složení zkoušky občanské integrace na základní úrovni v zásadě zajistit získání znalostí, které jsou užitečné pro vytvoření vazeb k hostitelskému členskému státu.

Kritérium proporcionality však vyžaduje, aby podmínky uplatnění takové povinnosti nešly nad rámec toho, co je pro dosažení cíle sloučení rodiny nezbytné. Tyto podmínky uplatnění tedy nesmí znemožnit nebo nepřiměřeně ztížit výkon práva na sloučení rodiny. Tak je tomu v případě, kdy neumožňují zohlednit zvláštní okolnosti, jež objektivně brání tomu, aby dotčené osoby mohly složit tuto zkoušku, a stanoví příliš vysokou částku nákladů spojených s takovou zkouškou.

V rozsudku ***Skerdjan Celaj*** (C-290/14, EU:C:2015:640), vyhlášeném dne 1. října 2015, vyložil Soudní dvůr *směrnici 2008/115* (*směrnice „o navracení“*)[52] v rámci věci týkající se albánského státního příslušníka nacházejícího na italském území, vůči němuž byl vydán příkaz k vypovězení a rozhodnutí o vyhoštění spojené se zákazem vstupu na dobu tří let. Po opuštění italského území na ně dotyčný v rozporu s uvedeným zákazem opětovně vstoupil, a proto s ním bylo zahájeno trestní řízení na základě italské právní úpravy, jež stanoví trest odnětí svobody pro každého státního příslušníka třetí země, který neoprávněně vstoupí na italské území v rozporu se zákazem vstupu.

Soudní dvůr v rozsudku zdůraznil, že se okolnosti věci v původním řízení jasně liší od okolností, kdy bylo proti neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí vedeno první řízení o navrácení[53]. Následně Soudní dvůr zopakoval, že směrnice 2008/115 nemá za cíl harmonizovat veškeré normy členských států týkající se pobytu cizinců, načež rozhodl, že tato směrnice nebrání tomu, aby za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, byly státním příslušníkům třetích zemí uloženy trestněprávní sankce podle norem vnitrostátního trestního práva procesního.

Soudní dvůr nicméně dodal, že ukládání trestněprávních sankcí je podmíněno zaprvé tím, že zákaz vstupu vydaný vůči uvedenému státnímu příslušníkovi je v souladu s článkem 11 směrnice 2008/115 týkajícím se zákazu vstupu, a zadruhé tím, že byla plně respektována jak základní práva, tak případně úmluva o právním postavení uprchlíků[54].

52 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, s. 98).

53 | Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. dubna 2011, *El Dridi* (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268); rozsudek Soudního dvora ze dne 6. prosince 2011, *Achughbabian* (C-329/11, EU:C:2011:807). V těchto rozsudcích, které se týkaly prvního řízení o navrácení, Soudní dvůr určil, že společné normy a postupy zakotvené směrnicí 2008/115/ES by byly narušeny, kdyby členský stát poté, co konstatoval neoprávněný pobyt státního příslušníka třetí země, před výkonem rozhodnutí o navrácení, či dokonce ještě před přijetím tohoto rozhodnutí, vedl trestní stíhání, které může vést k uložení trestu odnětí svobody během řízení o navrácení, jelikož by hrozilo, že takový postup oddálí vyhoštění.

54 | Úmluva o právním postavení uprchlíků, uzavřená v Ženevě dne 28. července 1951 (Ženevská úmluva), Recueil des traités des Nations unies, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954).

IX. JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V OBČANSKÝCH VĚCECH

1. SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST V OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH VĚCECH

V rozsudku ze dne 13. května 2015, ***Gazprom*** (C-536/13, EU:C:2015:316), měl velký senát Soudního dvora příležitost vyslovit se k *působnosti nařízení č. 44/2001*[55]*, a zejména k rozsahu vyloučení rozhodčího řízení*. Ve sporu v původním řízení odmítl soud členského státu uznat a vykonat rozhodčí nález, který jedné ze stran mimo jiné ukládal, aby některé návrhy, jež podala u uvedeného soudu, vzala zpět nebo je omezila.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že příkaz vydaný soudem členského státu zakazující účastníku řízení využít jiného řízení, než je rozhodčí řízení, a pokračovat v řízení zahájeném u soudu jiného členského státu, který je příslušný podle nařízení č. 44/2001, není s tímto nařízením[56] slučitelný.

Pokud jde o takovou věc týkající se rozhodčího nálezu, dospěl Soudní dvůr k závěru, že jelikož rozhodčí řízení nespadá do působnosti nařízení č. 44/2001 a předmětný soudní příkaz byl vydán rozhodčím soudem, nepředstavuje tento soudní příkaz porušení zásady vzájemné důvěry prostřednictvím zásahu soudu jednoho členského státu do příslušnosti soudu jiného členského státu, což je zásada, na níž stojí nařízení č. 44/2001. Toto nařízení tedy nebrání tomu, aby soud členského státu takový rozhodčí nález, jako je rozhodčí nález ve věci v původním řízení, uznal a vykonal, ani tomu, aby jeho uznání a výkon odepřel. Případné omezení pravomoci přiznané soudu členského státu, jemuž byl předložen paralelní spor, vyslovit se k vlastní příslušnosti, by mohlo vyplynout pouze z procesního práva tohoto členského státu a případně Newyorské úmluvy[57], které upravují tuto oblast vyloučenou z působnosti uvedeného nařízení.

V rozsudku ze dne 21. května 2015, ***El Madjoub*** (C-322/14, EU:C:2015:334), se Soudní dvůr zabýval výkladem *čl. 23 odst. 2 nařízení č. 44/2001, který se týká způsobů uzavírání dohod o určení soudní příslušnosti elektronickou cestou*. Spor v původním řízení se týkal prodeje motorového vozidla prostřednictvím jistých internetových stránek. Všeobecné podmínky prodeje přístupné na těchto stránkách obsahovaly dohodu o příslušnosti soudu nacházejícího se v jednom členském státě. Okno obsahující tyto všeobecné podmínky prodeje se při registraci ani při nákupu neotvíralo automaticky a kupující musel k vyjádření souhlasu s těmito podmínkami zaškrtnout příslušné políčko. Soudní dvůr měl určit, zda lze v případě uplatnění techniky vyjádření souhlasu „kliknutím" zpochybnit platnost ustanovení o soudní příslušnosti.

Pokud jde na prvním místě o skutečný souhlas stran, který je jedním z cílů čl. 23 odst. 1 uvedeného nařízení, Soudní dvůr konstatoval, že kupující v původním řízení zaškrtnutím příslušného políčka na internetových stránkách prodávajícího vyjádřil svůj výslovný souhlas s předmětnými všeobecnými obchodními podmínkami. Na druhém místě Soudní dvůr určil, že z doslovného výkladu čl. 23 odst. 2 tohoto nařízení vyplývá, že vyžaduje, aby byla nabídnuta „možnost" dlouhodobě zaznamenat dohodu o příslušnosti, bez ohledu na to, zda znění všeobecných podmínek bylo kupujícím skutečně dlouhodobě zaznamenáno poté či předtím, než zaškrtl políčko s vyjádřením, že přijímá zmíněné podmínky. Soudní dvůr v tomto ohledu podotkl, že účelem tohoto ustanovení je postavit některé formy sdělení elektronickými prostředky na roveň písemné formě s cílem zjednodušit uzavírání smluv

55 | Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

56 | Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. února 2009, *Allianz a Generali Assicurazioni Generali* (C-185/07, EU:C:2009:69).

57 | Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů podepsaná dne 10. června 1958 v New Yorku (Recueil des traités des Nations unies, sv. 330, s. 3).

elektronickou cestou, neboť k předání příslušných informací dojde i v případě, jsou-li zpřístupněny vyvoláním na obrazovce. Aby mohl elektronický přenos nabídnout stejné záruky, zejména co se týče důkazů, postačí, aby bylo „možno" informace uložit a vytisknout před uzavřením smlouvy. Vzhledem k tomu, že technika vyjádření souhlasu „kliknutím" umožňuje tisk a uložení textu všeobecných podmínek před uzavřením smlouvy, nemůže skutečnost, že se internetová stránka, která tyto podmínky obsahuje, automaticky neotvírá při registraci na internetové stránce a při každém nákupu, zpochybnit platnost dohody o příslušnosti. Taková technika vyjádření souhlasu je tedy sdělením elektronickými prostředky ve smyslu čl. 23 odst. 2 nařízení č. 44/2001.

2. SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST VE VĚCECH MANŽELSKÝCH A VE VĚCECH RODIČOVSKÉ ZODPOVĚDNOSTI

V rozsudku ze dne 21. října 2015, ***Ivanova Gogova*** (C-215/15, EU:C:2015:710), přijatém ve zrychleném řízení zkoumal Soudní dvůr *působnost nařízení č. 2201/2003[58] a podmínky, za nichž je dána prorogace příslušnosti ve smyslu čl. 12 odst. 3 písm. b) tohoto nařízení*. V původním řízení šlo o spor rodičů dítěte bulharské státní příslušnosti ohledně vydání nového cestovního pasu tomuto dítěti. Bulharské právo vyžaduje k vydání takového nového cestovního pasu dohodu obou rodičů. Vzhledem k neudělení souhlasu otce, který měl bydliště v Itálii, se matka pobývající s dítětem též v Itálii obrátila na bulharské soudy, aby v tomto sporu rozhodly a povolily vydání cestovního pasu. Položené otázky se tedy týkaly toho, zda tato situace spadá do působnosti uvedeného nařízení pro účely určení soudní příslušnosti. Kvůli nemožnosti doručit odpůrci návrh na zahájení řízení mu dále soud, jemuž byla věc předložena, ustanovil opatrovníka. Jelikož tento opatrovník nezpochybnil příslušnost tohoto soudu, vyvstala otázka, zda v dané věci nedošlo k prorogaci příslušnosti na základě čl. 12 odst. 3 písm. b) nařízení č. 2201/2003.

Soudní dvůr dospěl k názoru, že návrh, o který jde ve věci v původním řízení, spadá do věcné působnosti nařízení č. 2201/2003, protože se toto nařízení vztahuje na občanskoprávní věci týkající se mimo jiné přiznání, výkonu, převedení a úplného nebo částečného odnětí rodičovské zodpovědnosti a protože je pojem „rodičovská zodpovědnost" definován široce s tím, že zahrnuje veškerá práva a povinnosti fyzické nebo právnické osoby týkající se dítěte nebo jmění dítěte, která jsou jí svěřena rozhodnutím, právními předpisy nebo právně závaznou dohodou.

Pokud jde v dané věci o existenci prorogace příslušnosti v souladu s čl. 12 odst. 3 písm. b) nařízení č. 2201/2003, Soudní dvůr poukázal na to, že příslušnost soudu, u něhož byl návrh podán, musí být přijata všemi stranami řízení. Takové přijetí soudní příslušnosti sice předpokládá, aby byl odpůrce za všech okolností s řízením obeznámen, to však v případě nepřítomnosti odpůrce nelze vyvodit z jednání opatrovníka.

V rozsudku ze dne 19. listopadu 2015, ***P*** (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763), měl Soudní dvůr příležitost vyslovit se k *působnosti pojmu „veřejný pořádek" ve smyslu čl. 23 písm. a) nařízení č. 2201/2003 jakožto důvodu pro neuznání rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti* v rámci přezkoumávání příslušnosti soudu členského státu původu. Ve sporu v původním řízení šlo o možnost švédského soudu neuznat z důvodů veřejného pořádku rozhodnutí litevského soudu týkající se péče o dítě. V dané věci se jednalo o dítě, které před svým přemístěním do Litvy mělo obvyklé bydliště ve Švédsku, na základě čehož se švédský soud považoval za jediný příslušný soud pro rozhodnutí o bydlišti tohoto dítěte a o péči o ně.

Soud dvůr nejprve zdůraznil, že při použití ustanovení o veřejném pořádku obsaženého v čl. 23 písm. a) nařízení č. 2201/2003 musí být povinně vzaty v úvahu nejlepší zájmy dítěte a že použití tohoto ustanovení přichází v úvahu pouze v případě, že by uznání rozhodnutí s přihlédnutím k těmto zájmům představovalo porušení

58 | Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

právního pravidla považovaného v právním řádu státu, v němž se o uznání žádá, za zásadní nebo porušení základního práva. Případné porušení pravidla pro určení příslušnosti tedy není důvodem veřejného pořádku pro odmítnutí uznání.

Soudní dvůr se následně zabýval otázkou, zda může být důvod pro neuznání ve smyslu téhož ustanovení založen na tom, že se vnitrostátní soud, který vydal sporné rozhodnutí, prohlásil za příslušný, aniž zkoumal, zda soud jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah, má vzhledem ke svému umístění lepší předpoklady k projednání věci v souladu s článkem 15 uvedeného nařízení. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že jelikož článek 24 uvedeného nařízení zakazuje jakékoli přezkoumávání příslušnosti členského státu původu a neodkazuje na článek 15 nařízení, je posledně uvedený článek ustanovením obsahujícím výjimku, jež soudu jiného členského státu neumožňuje přezkoumávat příslušnost soudu členského státu původu.

Soudní dvůr konečně rozhodl, že eventuální problém protiprávního zadržení dítěte musí být vyřešen případně využitím specifického postupu stanoveného v článku 11 nařízení č. 2201/2003 a v souladu s podmínkami za tím účelem stanovenými, a nikoli odmítnutím uznat rozhodnutí na základě čl. 23 písm. a) tohoto nařízení.

3. EVROPSKÝ EXEKUČNÍ TITUL

V rozsudku ze dne 17. prosince 2015, ***Imtech Marine Belgium*** (C-300/14, EU:C:2015:825), Soudní dvůr vůbec poprvé vyložil ***čl. 19 odst. 1 nařízení č. 805/2004***[59] *týkající se minimálních norem pro přezkum rozhodnutí vydaného pro zmeškání.* Ve sporu v původním řízení uložil belgický soud rozsudkem pro zmeškání jisté společnosti se sídlem v jiném členském státě povinnost zaplatit žalobci dlužnou částku. Uvedený soud však návrh na potvrzení rozsudku jako evropského exekučního titulu zamítl z důvodu, že belgické právní předpisy nesplňují určité minimální procesní normy stanovené nařízením č. 805/2004, a to zejména v tom směru, že lhůta pro podání opravného prostředku v přezkumném řízení může uplynout dříve, než mohl dlužník opravný prostředek podat.

Soudní dvůr v tomto ohledu určil, že článek 19 nařízení č. 805/2004 nestanoví členským státům povinnost přizpůsobit své vnitrostátní právní předpisy minimálním procesním normám v něm stanoveným, a tedy ani povinnost zavést zvláštní přezkumné řízení, neboť jediným důsledkem neexistence přezkumného řízení je nemožnost potvrdit rozhodnutí jako evropský exekuční titul.

Za účelem potvrzení rozhodnutí pro zmeškání jakožto evropského exekučního titulu je soud, jemuž byla věc předložena, povinen zkoumat, zda jeho vnitrostátní právo, včetně pravidel, která existovala před vstupem nařízení v platnost, skutečně a bez výjimky umožňuje požadovat přezkum daného rozhodnutí. Při tomto zkoumání musí tento soud ověřit, zda v zájmu dodržení dlužníkova práva na obhajobu a práva na spravedlivý proces zaručených v čl. 47 odst. 2 Listiny základních práv umožňují opravné prostředky upravené vnitrostátními právními předpisy úplný přezkum rozhodnutí z právního i skutkového hlediska. Tyto opravné prostředky musí zejména umožňovat dlužníkovi požádat o takový přezkum po uplynutí řádných lhůt stanovených ve vnitrostátním právu pro podání odporu nebo odvolání proti němu, a to v případě jak vyšší moci, tak výjimečných okolností nezávislých na vůli dlužníka, které dlužník nezavinil.

Soudní dvůr konečně s ohledem na skutečnost, že evropský exekuční titul je úkonem soudní povahy, vyjasnil rozdíl mezi „vlastním" potvrzením a formálním úkonem vydání potvrzení rozhodnutí jako evropského exekučního titulu. Formální úkon nemusí být nutně učiněn soudem, avšak v případě vlastního potvrzení je tomu jinak, neboť se vyžaduje komplexní posouzení, jež spadá do právnické kvalifikace soudce.

59 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. L 143, s. 15; Zvl. vyd. 19/07, s. 38).

4. DORUČOVÁNÍ SOUDNÍCH A MIMOSOUDNÍCH PÍSEMNOSTÍ VE VĚCECH OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH

Z rozsudků, v nichž byla vyložena ustanovení nařízení č. 1393/2007[60], zasluhují pozornost tři. První z nich podává upřesnění k pojmu „občanské a obchodní věci" a k vyloučení jednání nebo opomenutí při výkonu státní moci, druhý se týká odmítnutí přijmout doručovanou písemnost a třetí pojmu „mimosoudní písemnost".

V rozsudku ze dne 11. června 2015, ***Fahnenbrock*** (C-226/13, C-245/13, C-247/13 a C-578/13, EU:C:2015:383), vyložil Soudní dvůr *pojmy „občanské a obchodní věci" a „odpovědnost státu za jednání nebo opomenutí při výkonu státní moci" („acta iure imperii") ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1393/2007*. Ve sporech v původních řízeních podali držitelé řeckých státních dluhopisů s bydlištěm v Německu k německým soudům žaloby na odškodnění, na splnění smluvních závazků a na náhradu škody proti řeckému státu. Držitelé těchto dluhopisů se považovali za poškozené v důsledku toho, že je Řecko údajně v březnu roku 2012 donutilo vyměnit své cenné papíry za nové státní dluhopisy podstatně nižší jmenovité hodnoty, a to na základě zákona přijatého s cílem vypořádat se s vážnou finanční krizí. Žádná z těchto soukromých osob nabídku řeckého státu na výměnu dluhopisů nepřijala. V rámci postupu doručování žalob řeckému státu vyvstala otázka, zda tyto žaloby spadají pod občanské nebo obchodní věci ve smyslu nařízení č. 1393/2007, nebo zda je jejich předmětem jednání nebo opomenutí státu při výkonu veřejné moci.

Soudní dvůr nejprve poukázal na autonomní charakter pojmu „občanské nebo obchodní věci" a vyložil jej ve světle cílů a systému uvedeného nařízení. K cílům nařízení Soudní dvůr uvedl, že má zajistit rychlost doručování soudních písemností. Vzhledem k tomu, že otázka, zda se spor týká občanských a obchodních věcí, musí být vyřešena ještě před doručením takové písemnosti účastníkům řízení vyjma žalobce, musí se příslušný soud omezit na prvotní zkoumání nutně neúplných informací, které má k dispozici. K rozhodnutí o tom, zda je toto nařízení použitelné, tedy postačí, aby soud, jemuž byla věc předložena, dospěl k závěru, že není zjevné, že se k němu podaná žaloba netýká občanských a obchodních věcí.

Pokud jde o otázku, zda v dané věci veřejný orgán využil výsad spojených s jeho veřejnou mocí, takže by nařízení č. 1393/2007 nebylo použitelné, Soudní dvůr nejprve uvedl, že emise dluhopisů nutně nepředpokládá výkon pravomocí vymykajících se pravidlům použitelným ve vztazích mezi jednotlivci. Pokud jde dále o možnost výměny cenných papírů podle vnitrostátní právní úpravy, Soudní dvůr uvedl, že zaprvé skutečnost, že tato možnost byla zavedena zákonem, sama o sobě nepostačuje k závěru, že stát vykonával svoji veřejnou moc, a zadruhé není zjevné, že by přijetí uvedeného zákona přímo a bezprostředně vedlo ke změnám finančních podmínek dotyčných cenných papírů, a způsobilo tak škodu tvrzenou žalobci. Soudní dvůr dospěl k závěru, že žaloby v původním řízení v zásadě spadají do působnosti uvedeného nařízení, a musí tedy být doručeny v souladu s pravidly v něm stanovenými.

V rozsudku ze dne 16. září 2015, ***Alpha Bank Cyprus*** (C-519/13, EU:C:2015:603), zkoumal Soudní dvůr *podmínky, za nichž musí být adresát doručované písemnosti informován o svém právu odmítnout přijetí této písemnosti, a důsledky vyplývající z jeho neinformování*. V původním řízení šlo o spory mezi jistou kyperskou bankou a několika účastníky s bydlištěm ve Spojeném království. Vzhledem k tomu, že tito účastníci byli žalováni u kyperského soudu, bylo jim v souladu s ustanoveními nařízení č. 1393/2007 doručováno několik dokumentů. Odpůrci však požádali o zrušení doručení mimo jiné s tvrzením, že jim nebyl doručen jednotný formulář, který zmiňovanou informaci obsahuje a je obsažen v příloze II tohoto nařízení.

60 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (Úř. věst. L 324, s. 79).

Soudní dvůr v tomto ohledu na úvod připomněl, že v rámci systému zavedeného tímto nařízením dochází k předání písemností v zásadě mezi „odesílajícími subjekty" a „přijímajícími subjekty" určenými členskými státy. V souladu s čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007 jsou „přijímající subjekty" povinny oznámit adresátovi, že může odmítnout přijetí písemnosti, pokud není vyhotovena nebo přeložena do jednoho z jazyků uvedených v tomto ustanovení. Uvedené subjekty se naproti tomu nemusejí vyjadřovat k takovým meritorním otázkám, jako jsou otázky, kterému jazyku (kterým jazykům) adresát písemnosti rozumí a zda je k písemnosti třeba připojit překlad do jednoho z jazyků uvedených v čl. 8 odst. 1 tohoto nařízení, či nikoli.

Soudní dvůr následně uvedl, že nařízení č. 1393/2007 neobsahuje žádnou výjimkou, pokud jde zejména o používání jednotného formuláře uvedeného v příloze II tohoto nařízení. K tomu, aby právo odmítnout přijetí doručované písemnosti mohlo účelně vyvolat své účinky, musí být písemně oznámeno adresátovi písemnosti. V systému zavedeném nařízením č. 1393/2007 mu tato informace musí být poskytnuta prostřednictvím tohoto formuláře. Přijímající subjekt proto musí za všech okolností, aniž má v tomto ohledu prostor pro uvážení, informovat adresáta písemnosti o jeho právu odmítnout přijetí písemnosti, a za tímto účelem musí systematicky používat jednotný formulář uvedený v příloze II nařízení č. 1393/2007.

Neinformování adresáta písemnosti prostřednictvím tohoto jednotného formuláře však nezpůsobuje neplatnost řízení týkajícího se doručení. Prohlášení takové neplatnosti by bylo neslučitelné s cílem sledovaným nařízením č. 1393/2007, kterým je stanovit přímý, rychlý a účinný způsob zasílání písemností. Proto je třeba, aby neinformování prostřednictvím jednotného formuláře bylo možné zhojit. Přijímajícímu subjektu tedy přísluší, aby zasláním předmětného formuláře neprodleně informoval adresáty písemnosti o jejich právu na její odmítnutí.

V rozsudku ze dne 11. listopadu 2015, ***Tecom Mican a Arias Domínguez*** (C-223/14, EU:C:2015:744), se Soudní dvůr vyslovil k *pojmu „mimosoudní písemnost" ve smyslu článku 16 nařízení č. 1393/2007*. Spor v původním řízení před španělským soudem se týkal zamítnutí návrhu podaného proti rozhodnutí, kterým soudní tajemník španělského soudu odmítl doručit německému subjektu výzvu jeho španělského obchodního zástupce, v níž bylo požadováno mimo jiné zaplacení odškodnění za výpověď smlouvy o obchodním zastoupení, která mezi nimi byla uzavřena. Důvodem pro zamítnutí uvedeného návrhu bylo, že danou výzvu nebylo možné považovat za „mimosoudní písemnost" způsobilou k „doručování" ve smyslu článku 16 nařízení č. 1393/2007.

Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že pojem „mimosoudní písemnost" musí být chápán široce, a tedy nemůže být omezen pouze na písemnosti v rámci soudního řízení[61]. Na základě úmluvy přijaté Radou v roce 1997, jež posloužila jako zdroj inspirace při vypracování nařízení č. 1348/2000[62], a na základě seznamu vypracovaného Komisí v souladu s čl. 17 písm. b) tohoto nařízení Soudní dvůr za tím účelem konstatoval, že členské státy pod kontrolou Komise definovaly písemnosti, které považovaly za způsobilé k doručování na základě uvedeného nařízení, různými způsoby, když do kategorie mimosoudních písemností zahrnuly nejen písemnosti vydané veřejným orgánem nebo úřední osobou, ale i soukromé písemnosti, které mají v daném právním řádu zvláštní význam. Pojem „mimosoudní písemnost" uvedený v článku 16 nařízení č. 1393/2007 tedy zahrnuje soukromé písemnosti, jejichž formální zaslání jejich příjemci se sídlem v zahraničí je nezbytné k uplatnění, prokázání nebo ochraně práva nebo právního nároku v občanské nebo obchodní věci.

Na základě toho Soudní dvůr prohlásil, že si žalobce může nejen zvolit jeden či druhý prostředek zasílání zavedený nařízením č. 1393/2007, ale i využít současně nebo následně dva nebo několik těchto způsobů, které považuje za nejpřijatelnější nebo nejvhodnější.

61 | Rozsudek ze dne 25. června 2009, *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395).

62 | Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (Úř. věst. L 160, s. 37; Zvl. vyd. 19/01, s. 227).

X. JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V TRESTNÍCH VĚCECH

V rozsudku ***Lanigan*** (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), vydaném dne 16. července 2015 v naléhavém řízení o předběžné otázce, zkoumal Soudní dvůr důsledky nedodržení lhůt, v nichž musí členský stát přijmout pravomocné rozhodnutí o *výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného jiným členským státem v souladu s ustanoveními článků 15 a 17 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV*[63]. Ve věci v původním řízení šlo o evropský zatýkací rozkaz vydaný britskými orgány vůči osobě, která byla na základě uvedeného zatýkacího rozkazu zadržena v Irsku a nesouhlasila se svým předáním britským orgánům a po dobu rozhodování byla v Irsku umístěna do vazby. V důsledku opakovaného odročování zejména z důvodu námitek a překážek v průběhu řízení byla situace osoby, vůči níž byl zatýkací rozkaz vydán, posouzena opožděně a trvala až do okamžiku, kdy tato osoba uvedla, že kvůli překročení lhůt stanovených v rámcovém rozhodnutí (tj. 60 dnů po jejím zatčení s možností prodloužení o dalších 30 dnů) již nebylo možné pokračovat v řízení o výkonu. Vnitrostátní soud se v tomto kontextu Soudního dvora dotázal, zda může i při nedodržení těchto lhůt rozhodnout o výkonu evropského zatýkacího rozkazu a zda může být dotyčná osoba ponechána ve vazbě, přestože celková doba jejího držení ve vazbě tyto lhůty překračuje.

Pokud jde nejprve o přijetí rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, Soudní dvůr uvedl, že samotné uplynutí lhůt pro rozhodnutí o tomto výkonu stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí nemůže zbavit vykonávající členský stát jeho povinnosti vést řízení o výkonu a přijmout rozhodnutí o výkonu. Odlišný výklad by totiž mohl ohrozit cíl sledovaný rámcovým rozhodnutím, tj. urychlit a usnadnit soudní spolupráci, a mohl by vést vystavující členský stát k vydání druhého evropského zatýkacího rozkazu, aby tím umožnil zahájení nového postupu předání ve lhůtách stanovených rámcovým rozhodnutím.

Následně Soudní dvůr určil, že článek 12 uvedeného rámcového rozhodnutí, který se týká držení vyžádané osoby ve vazbě, ve spojení s jeho článkem 17 a s ohledem na článek 6 Listiny základních práv nebrání ponechání této osoby ve vazbě v souladu s právem vykonávajícího členského státu, i když celková doba držení této osoby ve vazbě překračuje lhůty stanovené v článku 17, není-li tato doba vzhledem k charakteristikám řízení vedeného ve věci v původním řízení nepřiměřená. Soudní dvůr upřesnil, že pokud vykonávající justiční orgán rozhodne o ukončení vazby uvedené osoby, musí učinit spolu s předběžným propuštěním této osoby veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout, a zajistit, aby materiální podmínky pro její účinné předání zůstaly splněny, dokud nebude přijato pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

V rozsudku ze dne 15. října 2015, ***Covaci*** (C-216/14, EU:C:2015:686), se Soudní dvůr zabýval rozsahem některých práv v rámci trestního řízení, zejména *práva na tlumočení a překlad podstatných dokumentů ve smyslu směrnice 2010/64*[64] *a práva na informace ve smyslu směrnice 2012/13*[65]. Spor v původním řízení se týkal trestního řízení zahájeného státním zastupitelstvím proti rumunskému státnímu příslušníkovi, proti němuž podal tento orgán k soudu návrh na vydání trestního příkazu. V rámci tohoto řízení vnitrostátní orgány v souladu s vnitrostátními předpisy upravujícími řízení o vydání trestního příkazu požadovaly, aby byl takový trestní příkaz dotyčnému doručen prostřednictvím jeho zmocněnců pro doručování a případná písemná vyjádření dotyčného včetně odporu podaného proti tomuto trestnímu příkazu byla sepsána v němčině. Podle německé právní úpravy však může obviněný dosáhnout zahájení kontradiktorního řízení pouze tehdy, jestliže podá proti uvedenému

63 | Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, kterým se posilují procesní práva osob a podporuje uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí na rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se dotyčná osoba nezúčastnila osobně (Úř. věst. L 81, s. 24).

64 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení (Úř. věst. L 280, s. 1).

65 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení (Úř. věst. L 142, s. 1).

trestnímu příkazu odpor před uplynutím lhůty dvou týdnů od jeho doručení zmocněncům obviněného. Po uplynutí této lhůty se mimoto dočasný trestní příkaz stává pravomocným.

K právu na překlad podstatných dokumentů podle článku 3 směrnice 2010/64 Soudní dvůr uvedl, že se tento článek v zásadě týká jen písemného překladu určitých dokumentů vypracovaných příslušnými orgány v jazyce řízení do jazyka, kterému dotčená osoba rozumí, a že tedy tento článek v zásadě nezahrnuje písemný překlad takového dokumentu, jako je odpor podaný proti trestnímu příkazu, do jazyka řízení.

Ve světle těchto úvah Soudní dvůr určil, že články 1 až 3 směrnice 2010/64 nebrání vnitrostátní právní úpravě, která v rámci trestního řízení neopravňuje osobu, proti které byl vydán trestní příkaz, aby podala písemný odpor proti tomuto trestnímu příkazu v jiném jazyce, než je jazyk řízení, třebaže tato osoba neovládá posledně uvedený jazyk, pod podmínkou, že příslušné orgány v souladu s čl. 3 odst. 3 této směrnice nemají za to, že takový odpor představuje s ohledem na dané řízení a okolnosti věci v původním řízení podstatný dokument.

K právu na informace v trestním řízení Soudní dvůr uvedl, že z článku 3 ve spojení s článkem 6 směrnice 2012/13 vyplývá, že právo podezřelých nebo obviněných na informace se týká přinejmenším dvou odlišných práv, a to zaprvé práva být informován o určitých procesních právech a zadruhé práva na informace o obvinění. Tato práva se vztahují také na situaci osoby, vůči níž byl vydán trestní příkaz, který je dočasným rozhodnutím vydaným na návrh státního zástupce v případě méně závažného trestného činu a který byl vydán bez ústního jednání či kontradiktorní diskuze a nabude právní moci až uplynutím lhůty stanovené k podání odporu.

Soudní dvůr konečně uvedl, že článek 2, čl. 3 odst. 1 písm. c) a čl. 6 odst. 1 a 3 směrnice 2012/13 nebrání právní úpravě členského státu, která v rámci trestního řízení ukládá obviněnému, který nemá v tomto členském státě bydliště, aby ustanovil zmocněnce pro účely doručení trestního příkazu vydaného proti němu, pod podmínkou, že obviněnému skutečně náleží celá lhůta stanovená pro podání odporu proti uvedenému trestnímu příkazu.

XI. DOPRAVA

V oblasti dopravy měl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 26. února 2015, ***Wucher Helicopter a Euro-Aviation Versicherung*** (C-6/14, EU:C:2015:122), příležitost vyložit *pojem „cestující" ve smyslu nařízení č. 785/2004 o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a provozovatelů letadel*[66] *a ve smyslu Montrealské úmluvy*[67]. Spor v původním řízení se týkal náhrady pro znalce v oblasti odstřelů lavin s pomocí výbušnin za škodu vzniklou v průběhu pracovního letu vrtulníkem. Dopravce mu tuto náhradu odepřel, protože ho nepovažoval za cestujícího.

Soudní dvůr na prvním místě uvedl, že osoba přepravovaná vrtulníkem v majetku unijního leteckého dopravce na základě smlouvy uzavřené mezi jejím zaměstnavatelem a tímto dopravcem za účelem splnění určitého úkolu, jako je otevřít dveře vrtulníku za letu a ponechat je otevřené, aby mohla osoba pověřená provedením odstřelu shodit nálož, je „cestujícím" ve smyslu čl. 3 písm. g) nařízení č. 785/2004. Zaprvé totiž tato přepravovaná osoba nespadá do kategorie členů letové posádky, protože nevykonává žádné úkoly týkající se řízení letadla, a zadruhé ani skutečnost, že má za úkol otevřít dveře na pokyn pilota, neumožňuje kvalifikovat ji jako člena posádky palubních průvodčích, neboť pilot je vždy oprávněn dávat pokyny všem osobám nacházejícím se na palubě letadla.

66 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 ze dne 21. dubna 2004 o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a provozovatelů letadel (Úř. věst. L 138, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 160).

67 | Úmluva o sjednocení některých pravidel pro mezinárodní leteckou dopravu uzavřená v Montrealu dne 28. května 1999, podepsaná Evropským společenstvím dne 9. prosince 1999 na základě čl. 300 odst. 2 ES a schválená jeho jménem rozhodnutím Rady 2001/539/ES ze dne 5. dubna 2001 (Úř. věst. L 194, s. 38; Zvl. vyd. 07/05, s. 491).

Na druhém místě Soudní dvůr nejprve připomněl, že má pravomoc vyložit Montrealskou úmluvu, jelikož je nedílnou součástí unijního právního řádu, na základě čehož určil, že osoba, která spadá pod pojem „cestující" ve smyslu čl. 3 písm. g) nařízení č. 785/2004, spadá rovněž pod pojem „cestující" ve smyslu článku 17 Montrealské úmluvy, pokud byla přepravena na základě přepravní smlouvy ve smyslu článku 3 uvedené úmluvy. Podle čl. 3 odst. 1 a 2 Montrealské úmluvy je sice postavení „cestujícího" vázáno na vydání jednotlivého nebo hromadného dokladu, avšak z čl. 3 odst. 5 uvedené úmluvy vyplývá, že nedodržení ustanovení předcházejících tomuto odstavci 5 neovlivňuje existenci ani platnost přepravní smlouvy. Pokud tedy existuje přepravní smlouva a jsou splněny všechny ostatní podmínky použití uvedené úmluvy, použije se tato úmluva bez ohledu na konkrétní formu přepravní smlouvy.

XII. HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

1. KARTELOVÉ DOHODY

V rozsudku ze dne 9. července 2015, ***InnoLux v. Komise*** (C-231/14 P, EU:C:2015:451), se Soudní dvůr v rámci řízení o kasačním opravném prostředku proti rozsudku Tribunálu[68], jímž bylo částečně potvrzeno rozhodnutí Komise konstatující kartelovou dohodu na celosvětovém trhu s obrazovkami z tekutých krystalů (LCD), zabýval *metodou výpočtu pokut za protiprávní jednání odporující pravidlům hospodářské soutěže zejména v souvislosti s určováním „hodnoty tržeb"* relevantních pro tento výpočet podle bodu 13 pokynů pro výpočet pokut[69].

Vzhledem k tomu, že LCD, kterých se kartelová dohoda týkala, byly dceřinými společnostmi navrhovatelky majícími sídlo mimo Evropský hospodářský prostor (EHP) zabudovány do konečných výrobků prodávaných v EHP, Tribunál mimo jiné rozhodl, že Komise vzala právem v úvahu hodnotu tržeb z těchto prodejů pro účely výpočtu pokuty. Na podporu svého kasačního opravného prostředku navrhovatelka uvedla, že tyto tržby se sporným protiprávním jednáním nesouvisely.

Soudní dvůr potvrdil výklad podaný Tribunálem, přičemž uvedl, že by bylo v rozporu s cílem čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003[70], kdyby u účastníků kartelové dohody, kteří jsou vertikálně integrovaní, mohl být jen z toho důvodu, že výrobky, které jsou předmětem protiprávního jednání, zabudovali do konečných výrobků mimo EHP, vyloučen pro výpočet pokuty podíl z hodnoty prodeje těchto konečných výrobků v EHP. Vertikálně integrované podniky totiž mohou získat prospěch z dohody o horizontálním stanovení cen nejen při prodeji nezávislým třetím osobám, nýbrž také na navazujícím trhu se zpracovanými výrobky, jejichž součástí jsou výrobky, kterých se týká protiprávní jednání.

Soudní dvůr následně potvrdil závěr Tribunálu, že i když k prodejům konečných výrobků nedošlo na trhu výrobku dotčeného protiprávním jednáním, tyto prodeje přesto narušily hospodářskou soutěž v EHP. Vyloučení těchto prodejů při stanovování pokuty by mělo dále za následek umělou minimalizaci hospodářského významu protiprávního jednání a uložení pokuty bez skutečného vztahu k působnosti této kartelové dohody na tomto území.

Soudní dvůr navíc zdůraznil, že Komise byla oprávněna použít článek 101 SFEU na předmětnou kartelovou dohodu zahrnující vnitřní prodeje prováděné mimo EHP, neboť účastníci této dohody s celosvětovou působností ji prováděli v EHP tak, že na tomto území přímo prodávali LCD třetím podnikům. Za těchto podmínek je třeba,

68 | Rozsudek Tribunálu ze dne 27. února 2014, *InnoLux v. Komise* (T-91/11, EU:T:2014:92). Viz takové výroční zprávu za rok 2014, s. 126 a 127.

69 | Pokyny Komise pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 (Úř. věst. C 210, s. 2).

70 | Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

aby hodnota tržeb ze zohledněných prodejů odrážela hospodářský význam protiprávního jednání a relativní váhu navrhovatelky v něm, což bylo v dané věci důvodem pro zohlednění prodejů předmětných konečných výrobků.

2. ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

V rozsudku ze dne 16. července 2015, ***Huawei Technologies*** (C-170/13, EU:C:2015:477), se Soudní dvůr zabýval otázkou, zda a za jakých podmínek *se jedná o zneužití dominantního postavení v případě, kdy majitel patentu na standardizovanou technologii podá žalobu pro porušení tohoto patentu*. Žalobkyní v původním řízení je celosvětová společnost působící v odvětví telekomunikací, která je majitelkou evropského patentu, jejž oznámila standardizační organizaci European Telecommunications Standards Institute (ETSI) jako patent na standardizovanou technologii vytvořenou touto organizací. V souladu s jednacím řádem ETSI se tato společnost zavázala vydávat třetím osobám licence k využívání jejího patentu za podmínek FRAND (fair, reasonable and non-discriminatory). Majitel patentu, jenž takové licence neudělil, ale konstatoval, že konkurenční podniky uvádějí na trh produkty vybavené programem, který se váže k uvedené normě, a to bez zaplacení poplatku majiteli, podal k vnitrostátnímu soudu žalobu pro porušení patentu, to však až když s porušovateli zahájil jednání za účelem dosažení dohody. Předkládající soud položil otázku, zda lze takovou žalobu kvalifikovat jako zneužití dominantního postavení.

Ohledně žaloby na zdržení se jednání a žaloby na stažení produktů Soudní dvůr v této souvislosti určil, že taková žaloba není zneužitím dominantního postavení, jestliže zaprvé majitel před podáním žaloby upozornil porušovatele na vytýkané skutky a poté, co tento porušovatel vyjádřil vůli uzavřít licenční smlouvu za podmínek FRAND, mu předal konkrétní písemnou nabídku licenční smlouvy a upřesnil zejména poplatek a způsob jeho výpočtu a jestliže zadruhé porušovatel, který nadále patent využívá, nezvážil tuto nabídku pečlivě, v souladu s obchodními zvyklostmi a v dobré víře. Soudní dvůr zdůraznil, že nepřijme-li údajný porušovatel nabídku majitele, může se dovolávat zneužívající povahy takové žaloby, pouze pokud majiteli patentu v krátké lhůtě předloží písemnou konkrétní protinabídku odpovídající podmínkám FRAND.

Soudní dvůr následně určil, že zákaz zneužívání dominantního postavení za takových okolností nebrání podniku, který má dominantní postavení, v podání žaloby s cílem získat účetní údaje týkající se užívání daného patentu nebo dosáhnout přiznání náhrady škody na základě tohoto jeho užívání. Taková žaloba totiž nemá přímé důsledky na to, zda se produkty vyrobené soutěžiteli objeví či udrží na trhu.

V rozsudku ***Post Danmark*** (C-23/14, EU:C:2015:651), vyhlášeném dne 6. října 2015, Soudní dvůr vyložil *pravidla týkající se zneužívání dominantního postavení v případě věrnostních slev*. V původním řízení šlo o systém slev zavedený dánským poštovním podnikem zaujímajícím dominantní postavení na trhu distribuce zásilek dánským adresátům. Tento systém slev se vyznačoval stupnicí sazeb od 6 % do 16 %, podmíněností v tom smyslu, že podnik v dominantním postavení prováděl na konci referenčního období úpravu, a retroaktivitou v tom smyslu, že jakmile byla původně stanovená prahová hodnota zásilky překročena, použila se sazba slev uplatněná na konci roku na všechny zásilky odevzdané během příslušného období.

Nejprve za účelem ověření, zda tyto slevy mohly na trhu vyvolat vylučující efekt, Soudní dvůr uvedl, že z důvodu retroaktivní povahy těchto slev mohou být tlaky vyvíjené na smluvní partnery podniku v dominantním postavení obzvláště silné. Relativně mírné změny výše prodeje tak mají nepřiměřené účinky pro smluvní partnery podniku v dominantním postavení, a to tím spíše, je-li systém tak jako v dané věci založen na relativně dlouhém období. Takový systém tedy může danému podniku usnadnit podporu věrnosti vlastních zákazníků a přilákání zákazníků jeho konkurentů.

K rozsahu dominantního postavení poštovního podniku Soudní dvůr uvedl, že velmi vysoký tržní podíl poskytuje podniku, který jím disponuje, sílu, která z něj činí nevyhnutelného partnera a zajišťuje mu nezávislost jednání. Vzhledem k tomu, že hospodářská soutěž na trhu je již citelně omezena, směřuje tedy předmětný systém slev ke ztížení zásobování zákazníků u konkurenčních podniků a vytváří protisoutěžní vylučující účinek. Stejně tak skutečnost, že takový systém slev zahrnuje většinu zákazníků, může být užitečným ukazatelem významu této praktiky a jejího dopadu na trh.

Pokud jde o použití kritéria stejně výkonného soutěžitele jako podnik v dominantním postavení, Soudní dvůr prohlásil, že nelze stanovit právní povinnost opírat se systematicky o toto kritérium při konstatování zneužívající povahy takového systému slev, jako je systém v dané věci. V situaci vyznačující se tím, že podnik v dominantním postavení vlastní velmi významnou část trhu, a strukturálními výhodami získanými zejména zákonným monopolem tohoto podniku, týkajícím se 70 % zásilek na dotčeném trhu, je podle Soudního dvora uplatnění kritéria stejně výkonného soutěžitele irelevantní, neboť struktura trhu prakticky znemožňuje existenci stejně výkonného soutěžitele.

Soudní dvůr konečně uvedl, že k tomu, aby mohl protisoutěžní účinek takového systému slev spadat do oblasti působnosti článku 82 ES (článek 102 SFEU), musí být pravděpodobný, aniž by bylo nutné prokázat, že je závažný nebo významný.

3. ŘÍZENÍ PODLE PRAVIDEL HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

V rozsudku ze dne 18. června 2015, ***Deutsche Bahn a další v. Komise*** (C-583/13 P, EU:C:2015:404), se Soudní dvůr zabýval *zárukami vymezujícími rámec kontrolní pravomoci Komise v řízení podle pravidel hospodářské soutěže*. Spor se týkal tří rozhodnutí Komise, jimiž nařídila podniku provozujícímu činnost v odvětví železniční dopravy, aby se podrobil kontrolám v souvislosti s různými případy zneužití dominantního postavení. Tribunál[71] žalobu na neplatnost těchto rozhodnutí zamítl. Rozsudkem vydaným na základě kasačního opravného prostředku Soudní dvůr rozsudek Tribunálu částečně zrušil pro porušení práva daného podniku na obhajobu.

Soudní dvůr nejprve potvrdil tu část rozsudku Tribunálu, v níž konstatoval, že tím, že Komise neměla předchozí soudní povolení a že unijní soud provádí soudní přezkum až ***a posteriori***, nebyla porušena ani zásada nedotknutelnosti obydlí ani zásada účinné soudní ochrany. Při posuzování, zda byly tyto zásady dodrženy, je totiž rozhodující intenzita tohoto přezkumu, který se musí vztahovat na všechny skutkové a právní okolnosti a musí umožňovat vhodnou nápravu v případě nesrovnalostí, a nikoli okamžik, kdy je tento přezkum proveden. Unijní soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané proti rozhodnutí o kontrole přitom vykonává přezkum právního i skutkového stavu a má pravomoc posoudit důkazy a zrušit napadené rozhodnutí. Mimoto mohou podniky, kterým je určeno rozhodnutí o kontrole, napadnout jeho legalitu bezprostředně po oznámení uvedeného rozhodnutí, což znamená, že podnik nemusí s podáním žaloby na neplatnost k unijnímu soudu čekat, až Komise přijme konečné rozhodnutí o tvrzeném porušení pravidel hospodářské soutěže.

Soudní dvůr nicméně uvedl, že účinnost kontroly sice předpokládá, že Komise poskytne pověřeným úředníkům veškeré informace, které jim umožní pochopit povahu a rozsah možného porušení pravidel hospodářské soutěže, všechny tyto informace a rozsah kontroly se však musí vztahovat pouze k předmětu kontroly nařízené v rozhodnutí. Jelikož však byli úředníci Komise v dané věci předem informováni o existenci další stížnosti a zabavili dokumenty, které nespadaly do předmětu rozhodnutí o kontrole, došlo tímto rozhodnutím k porušení povinnosti uvést odůvodnění a práv dotyčného podniku na obhajobu.

71 | Rozsudek Tribunálu ze dne 6. září 2013, ***Deutsche Bahn a další v. Komise*** (T-289/11, T-290/11 a T-521/11, EU:T:2013:404).

4. STÁTNÍ PODPORY

Rozsudek ze dne 16. července 2015, ***BVVG*** (C-39/14, EU:C:2015:470), byl vydán v řízení o předběžné otázce položené německým soudem, který se Soudního dvora tázal, zda *pravidlo vnitrostátního práva, které za účelem ochrany zájmů zemědělských podniků zakazuje státem zřízené instituci prodat v rámci veřejné nabídky zemědělský pozemek tomu, kdo předloží nejvyšší nabídku*, pokud má místně příslušný orgán za to, že tato nabídka je v hrubém nepoměru k odhadované hodnotě uvedeného pozemku, může být kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

V tomto kontextu Soudní dvůr nejprve připomněl, že prodej pozemků nebo budov určitému podniku uskutečňovaný veřejnými orgány může zahrnovat prvky státní podpory, zejména pokud se neuskuteční za tržní hodnotu, a následně uvedl, že pokud vnitrostátní právní úprava stanoví pravidla výpočtu tržní hodnoty půdy určené k prodeji veřejnými orgány, použití uvedených pravidel musí za účelem jejich souladu s článkem 107 SFEU vést ve všech případech k ceně, která se co nejvíce blíží tržní hodnotě. K cenám odpovídajícím tržní hodnotě přitom může vést několik metod.

Pokud jde v tomto ohledu o metodu prodeje zájemci, který předloží nejvyšší nabídku v rámci otevřeného, transparentního a nepodmíněného nabídkového řízení, v některých věcech již bylo na základě této metody možné předpokládat, že tržní cena odpovídá nejvyšší nabídce. Nelze ale vyloučit, že za specifických podmínek metoda prodeje zájemci, který předloží nejvyšší nabídku, neumožní dospět k ceně odpovídající tržní hodnotě dotčeného aktiva, a že z tohoto důvodu bude zohlednění jiných faktorů než ceny odůvodněné. Tak tomu může být zejména tehdy, pokud nejvyšší nabídka z důvodu své zjevně spekulativní povahy jasně převyšuje ostatní ceny předložené v rámci veřejné nabídky i odhadnutou tržní cenu aktiva. Za takových podmínek nebude moci metoda prodeje zájemci, který předloží nejvyšší nabídku, odrážet tržní hodnotu daného pozemku.

Pravidlo vnitrostátního práva umožňující za těchto okolností příslušnému vnitrostátnímu orgánu vyloučit dle něj nepřiměřenou nabídku, a zamítnout z tohoto důvodu prodej zemědělského pozemku, jehož se tato nabídka týká, proto nemůže být podle Soudního dvora považováno za státní podporu, pokud jeho uplatnění umožní dospět k ceně, která by se co nejvíce blížila tržní hodnotě dotčeného pozemku.

XIII. DAŇOVÉ PŘEDPISY

V oblasti daňových předpisů stojí za zmínku čtyři rozsudky. První z nich se týká daně z užívání jaderného paliva a ostatní tři se týkají DPH.

V rozsudku ze dne 4. června 2015, ***Kernkraftwerke Lippe-Ems*** (C-5/14, EU:C:2015:354)[72], se Soudní dvůr zabýval otázkou, zda ***směrnice 2003/96*** *o zdanění energetických produktů a elektřiny*[73] *a směrnice 2008/118 o obecné úpravě spotřebních daní*[74]*, jakož i článek 107 SFEU či ustanovení Smlouvy o Euratom* brání členskému státu v zavedení daně z užívání jaderného paliva k průmyslové výrobě elektřiny.

72 | Část rozsudku týkající se řízení o předběžné otázce je prezentována v rubrice V.1 „Řízení o předběžné otázce".

73 | Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, s. 51; Zvl. vyd. 09/01 s. 405).

74 | Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS (Úř. věst. L 9, s. 12).

Soudní dvůr v rozsudku odpověděl, že unijní právo této dani nebrání.

Na prvním místě uvedl, že jelikož toto palivo není uvedeno v taxativním výčtu energetických produktů obsaženém ve směrnici 2003/96, nemůže se na ně vztahovat osvobození od daně stanovené pro některé z těchto produktů a toto osvobození od daně nelze uplatnit ani ***per analogiam***. V tomto ohledu Soudní dvůr v podstatě připustil, že tedy může docházet k souběžnému vybírání daně ze spotřeby elektrické energie a daně ze zdroje, z něhož byla tato energie vyrobena a který není ve smyslu směrnice 2003/96 energetickým produktem.

Na druhém místě Soudní dvůr uvedl, že sporné dani nebrání ani směrnice 2008/118, neboť tato daň není uložena přímo či nepřímo na spotřebu elektřiny ani na spotřebu jiného produktu podléhajícího spotřební dani, a není tedy ani spotřební daní z elektřiny ani další nepřímou daní z tohoto produktu ve smyslu směrnice. Soudní dvůr v této souvislosti mimo jiné poznamenal, že se nejeví, že by mezi používáním jaderného paliva a spotřebou elektřiny vyrobené v reaktoru jaderné elektrárny existovala přímá a nerozlučná vazba.

Na třetím místě nemůže být tato daň z jaderného paliva kvalifikována ani jako státní podpora zakázaná článkem 107 odst. 1 SFEU z důvodu nedostatku selektivnosti. Pokud jde na čtvrtém místě o Smlouvu o Euratom, Soudní dvůr uvedl, že k plnění cílů této smlouvy se nevyžaduje, aby členské státy udržovaly či zvyšovaly míru využívání jaderného paliva, a nezakazuje jim toto užívání zdaňovat, což by využívání jaderného paliva zdražovalo, a činilo jej tedy méně atraktivním.

V rozsudku ze dne 16. července 2015, ***Larentia + Minerva a Marenave Schiffahrt*** (C-108/14 a C-109/14, EU:C:2015:496), se Soudní dvůr zabýval výkladem *článků 4 a 17 šesté směrnice*[75]*, z nichž první se týká pojmu „osoba povinná k dani z přidané hodnoty (DPH)" a druhý nároku na odpočet.* V původním řízení šlo o spory mezi dvěma holdingovými společnostmi a německou daňovou správou ohledně podmínek odpočtu DPH, kterou tyto holdingové společnosti zaplatily na vstupu v souvislosti s nabytím kapitálu určeného na nákup obchodních podílů v dceřiných společnostech založených ve formě osobních společností, kterým tyto holdingové společnosti posléze poskytovaly služby podléhající DPH.

Soudní dvůr v rozsudku nejprve připomněl, že k tomu, aby byla DPH na základě článku 17 šesté směrnice odpočitatelná, musí mít plnění uskutečněná na vstupu přímou a bezprostřední souvislost s plněními na výstupu zakládajícími nárok na odpočet. Soudní dvůr k tomu upřesnil, že nárok na odpočet daně je rovněž přiznán osobě povinné k dani i v případě neexistence přímé a bezprostřední souvislosti mezi konkrétním plněním na vstupu a jedním nebo několika plněními na výstupu, jež zakládají nárok na odpočet, pokud jsou náklady na dané služby součástí režijních výdajů posledně uvedené osoby a jsou jako takové složkou ceny výrobků nebo služeb, které dodává. Takové náklady totiž mají přímou a bezprostřední souvislost s celkovou hospodářskou činností osoby povinné k dani. Soudní dvůr tedy určil, že na výdaje holdingové společnosti spojené s nabytím účastí v jejích dceřiných společnostech, na jejichž řízení se tato holdingová společnost podílí a vykonává z tohoto titulu hospodářskou činnost, je třeba pohlížet tak, že připadají na hospodářskou činnost této holdingové společnosti a že DPH zaplacená z těchto výdajů zakládá nárok na odpočet v plné výši. Naproti tomu pouhé vlastnictví obchodních podílů v dceřiných společnostech hospodářskou činností není. Pokud se tedy holdingová společnost podílí na řízení pouze některých z jejích dceřiných společností, DPH zaplacená z výdajů spojených s nabytím účastí v jejích dceřiných společnostech může být odečtena pouze poměrně, a to z výdajů, které připadají na její hospodářskou činnost, v souladu s kritérii pro rozdělení mezi hospodářské a nehospodářské činnosti vymezenými členskými státy při respektování účelu a systematiky šesté směrnice.

75 | Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23), ve znění směrnice Rady 2006/69/ES ze dne 24. července 2006 (Úř. věst. L 221, s. 9).

V souvislosti s pojmem „osoba povinná k dani" Soudní dvůr určil, že čl. 4 odst. 4 druhý pododstavec šesté směrnice brání tomu, aby vnitrostátní právní úprava vyhrazovala možnost vytvořit seskupení osob, které mohou být považovány za jedinou osobu povinnou k DPH, pouze subjektům, jež mají právní osobnost a jsou k ovládajícímu subjektu tohoto seskupení ve vztahu podřízenosti, nejsou-li tyto dva požadavky opatřeními, jež jsou nezbytná a vhodná pro dosažení cílů spočívajících v předcházení zneužívajícím praktikám a zneužívajícímu chování nebo v boji proti daňovým únikům nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že jelikož toto ustanovení není bezpodmínečné, nelze je považovat za ustanovení s přímým účinkem.

V rozsudku ze dne 8. září 2015, ***Taricco a další*** (C-105/14, EU:C:2015:555), rozhodoval velký senát Soudního dvora na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce o tom, zda unijní právo brání *vnitrostátním pravidlům týkajícím se promlčení trestního stíhání, podle kterých se promlčecí lhůta platná pro finanční trestné činy v oblasti DPH prodlouží v případě přerušení pouze o čtvrtinu její původní délky*. Vnitrostátní soud, který konstatoval, že tato právní úprava vede k faktické beztrestnosti osob, které spáchaly trestné činy v oblasti DPH, se Soudního dvora dotázal, zda taková právní úprava nebrání účinnému boji proti únikům v oblasti DPH v rozporu se směrnicí 2006/112 i obecně v rozporu s unijním právem.

Soudní dvůr odpověděl, že taková vnitrostátní právní úprava může ohrozit splnění závazků uložených členským státům článkem 325 odst. 1 a 2 SFEU, pokud by ve značném množství případů závažných podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie bránila uložení účinných a odstrašujících sankcí nebo pokud by stanovila delší promlčecí lhůty pro případy podvodů ohrožujících finanční zájmy příslušného členského státu než pro případy podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu.

K odůvodnění tohoto závěru Soudní dvůr připomněl, že v oblasti DPH mají členské státy nejen obecnou povinnost přijmout všechna opatření vhodná k zajištění toho, aby byla DPH vybrána v plné výši, ale také povinnost bojovat proti daňovým únikům. Článek 325 SFEU mimoto členským státům ukládá povinnost bojovat proti protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie odstrašujícími a účinnými opatřeními, a zejména jim ukládá povinnost přijmout k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodům ohrožujícím jejich vlastní finanční zájmy. Soudní dvůr dodal, že členské státy sice mají volnost při výběru použitelných sankcí v případě daňových úniků v oblasti DPH, nicméně v rámci účinného a odstrašujícího boje proti některým závažným případům daňových úniků v oblasti DPH mohou být trestní sankce nevyhnutelné.

K důsledkům závěru vnitrostátního soudu o porušení článku 325 SFEU Soudní dvůr prohlásil, že je vnitrostátní soud povinen poskytnout tomuto ustanovení plný účinek tak, že podle potřeby upustí od použití vnitrostátních ustanovení o promlčení, aniž nejprve musí žádat o jejich odstranění legislativní cestou nebo jakýmkoli jiným ústavním postupem či na toto odstranění čekat. Soudní dvůr nicméně uvedl, že v posledně uvedeném případě musí vnitrostátní soud rovněž zajistit, aby byla dodržena základní práva dotčených osob. V tomto ohledu by však takové nepoužití vnitrostátního práva neznamenalo porušení práv obviněných zaručených článkem 49 Listiny základních práv, který zakotvuje zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů.

V rozsudku ze dne 17. prosince 2015, ***WebMindLicenses*** (C-419/14, EU:C:2015:832)[76], Soudní dvůr upřesnil *výklad nařízení č. 904/2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH*[77] v rámci věci, v níž šlo o to, že převod know-how podnikem se sídlem v Maďarsku na podnik se sídlem v Portugalsku nebyl považován za skutečnou hospodářskou transakci, takže využívání tohoto know-how muselo být považováno za uskutečněné na území Maďarska.

76 | Část tohoto rozsudku, která se týká základních práv, je prezentována v rubrice I „Základní práva".

77 | Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 268, s. 1).

Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že v případě zjištění zneužívající praktiky, která vedla k určení místa poskytnutí služeb v jiném členském státě, než ve kterém by bylo určeno při neexistenci této zneužívající praktiky, nebrání skutečnost, že DPH byla odvedena v tomto jiném členském státě v souladu s jeho právními předpisy, dodatečnému vyměření této daně v členském státě místa, kde tyto služby byly skutečně poskytnuty.

Soudní dvůr rovněž upřesnil, že nařízení č. 904/2010 musí být vykládáno v tom smyslu, že daňový orgán členského státu, který zkoumá vznik povinnosti odvést DPH u plnění, která již byla předmětem této daně v jiných členských státech, je povinen zaslat daňovým orgánům těchto jiných členských států žádost o spolupráci, pokud je taková žádost užitečná či dokonce nezbytná pro určení, zda v prvním členském státě vznikla daňová povinnost.

XIV. SBLIŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

1. DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

V oblasti duševního vlastnictví je vhodné zmínit čtyři rozhodnutí. První dvě se týkají platnosti nařízení, která byla přijata v rámci systému zavedeného Úmluvou o udělování evropských patentů, třetí se týká směrnice 2001/29 o autorském právu a předmětem čtvrtého je odmítnutí poskytnutí informací o majiteli bankovního účtu, který obchodoval s padělaným zbožím.

Dne 5. května 2015 se velký senát Soudního dvora vyslovil ve dvou rozsudcích ve věcech ***Španělsko v. Rada*** (C-146/13, EU:C:2015:298 a C-147/13, EU:C:2015:299) ke dvěma nařízením, jež jsou součástí „jednotného patentového balíčku“, který se týká přiznání jednotné patentové ochrany pro patent, jenž byl zaveden podle Úmluvy o udělování evropských patentů (dále jen „EPÚ“)[78], a to na území všech členských států, které jsou smluvní stranou této úmluvy, a účastní se tak posílené spolupráce týkající se evropských patentů, a jejž podle uvedené úmluvy udělil Evropský patentový úřad (dále jen „EPO“).

Španělské království podalo dvě žaloby, které se týkaly nařízení č. 1257/2012, jehož cílem je vytvoření jednotné patentové ochrany[79], a nařízení č. 1260/2012, které se týká příslušných ustanovení o překladu[80].

Ve věci C-146/13 poukazovalo Španělské království na to, že správní řízení předcházející udělení evropského patentu nepodléhá soudní kontrole, která by umožnila zajistit řádné a jednotné uplatňování unijního práva a ochranu základních práv. Soudní dvůr tuto argumentaci nepřijal, neboť uvedl, že nařízení č. 1257/2012 nemá v žádném případě za cíl upravit, byť částečně, podmínky udělování evropských patentů, které jsou upraveny výlučně EPÚ, ani nezačleňuje postup při udělování evropských patentů stanovený v EPÚ do unijního práva. Nařízení se totiž omezuje jednak na stanovení podmínek, za nichž může být evropskému patentu, který byl dříve udělen EPO v souladu s ustanoveními EPÚ, přiznán na žádost jeho majitele jednotný účinek, a jednak na definování tohoto jednotného účinku.

78 | Úmluva o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva), podepsaná v Mnichově dne 5. října 1973, která vstoupila v platnost dne 7. října 1977.

79 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1257/2012 ze dne 17. prosince 2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (Úř. věst. L 361, s. 1).

80 | Nařízení Rady (EU) č. 1260/2012 ze dne 17. prosince 2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, pokud jde o příslušná ustanovení o překladu (Úř. věst. L 361, s. 89).

Španělské království rovněž tvrdilo, že čl. 118 první pododstavec SFEU nebyl náležitým právním základem k přijetí nařízení č. 1257/2012, což zdůvodňovalo tím, že uvedené nařízení nezajišťuje jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii, ani nepřispívá ke sbližování právních předpisů členských států za tímto účelem. Soudní dvůr v této souvislosti konstatoval, že článek 118 SFEU nutně nevyžaduje, aby unijní normotvůrce plně a vyčerpávajícím způsobem harmonizoval všechny aspekty práva duševního vlastnictví. V projednávané věci je jednotná patentová ochrana způsobilá zamezit rozdílům v patentové ochraně v zúčastněných členských státech, a tudíž směřuje k jednotné ochraně ve smyslu čl. 118 prvního pododstavce SFEU. Tato jednotnost ochrany je výsledkem určení jediného vnitrostátního práva použitelného na území všech zúčastněných členských států, jehož hmotněprávní normy vymezují jednání, proti kterým poskytuje patent ochranu, jakož i jeho znaky jako předmětu vlastnictví.

Ve věci C-147/13 Španělské království tvrdilo, že nařízení č. 1260/2012 zavedlo jazykový režim, který poškozuje osoby, jejichž jazykem není jeden z úředních jazyků EPO, tedy němčina, angličtina a francouzština. Soudní dvůr v této souvislosti poukázal na to, že zmínky o používání jazyků v Unii uvedené ve Smlouvách nemohou být považovány za projev obecné zásady unijního práva, podle níž všechno, co by mohlo ovlivnit zájmy občana Unie, musí být za všech okolností vypracováno v jeho jazyce. V rámci zakotvení ustanovení o překladu týkajících se evropských patentů je rozdílné zacházení s úředními jazyky Unie vhodné a přiměřené k dosažení legitimního cíle sledovaného nařízením č.1260/2012, kterým je vytvoření jednotného a zjednodušeného režimu překladů a který skutečně umožňuje zejména malým a středním podnikům usnadnit přístup k patentové ochraně prostřednictvím snížení nákladů spojených s požadavky na překlad.

Soudní dvůr na rozdíl od toho, co tvrdilo Španělské království, dále uvedl, že čl. 118 druhý pododstavec SFEU je náležitým právním základem nařízení č. 1260/2012, zejména vzhledem k jeho článku 4, který se týká překladu v případě sporu, jelikož cílem tohoto nařízení je vytvoření jednotného a zjednodušeného režimu překladů pro evropské patenty a jazykový režim evropského patentu je vymezen všemi ustanoveními uvedeného nařízení. Na tento jazykový režim odkazuje konkrétně článek 4 uvedeného nařízení, který proto nemůže být oddělen, pokud jde o právní základ, od zbývajících ustanovení uvedeného nařízení.

Soudní dvůr se dne 5. března 2015 v rozsudku ***Copydan Båndkopi*** (C-463/12, EU:C:2015:144) vyjádřil k *výběru poplatku za soukromé rozmnožování, jenž je určen k financování spravedlivé odměny podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29*[81]. Spor v původním řízení se týkal společnosti, která uváděla na trh mobilní telefony a zpochybňovala povinnost platit organizaci pro správu autorských práv uvedený poplatek z dovezených paměťových karet pro mobilní telefony.

Podle Soudního dvora čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se taková spravedlivá odměna z titulu výjimky z práva na rozmnožování pro soukromé užití použije v případě multifunkčních nosičů, jako jsou paměťové karty mobilních telefonů, bez ohledu na to, zda je hlavní funkcí těchto nosičů pořizování takových rozmnoženin, či nikoli, a to za podmínky, že některá, byť podružná funkce uvedených nosičů umožňuje, aby je jejich majitelé k tomuto účelu používali. Soudní dvůr nicméně na straně jedné upřesnil, že skutečnost, že se jedná o hlavní nebo podružnou funkci, a relativní míra schopnosti nosiče zhotovovat rozmnoženiny mohou mít vliv na výši placené spravedlivé odměny, a na druhé straně uvedl, že pokud by byla újma způsobená nositelům práv považována za minimální, nemusela by z titulu poskytnutí uvedené funkce vzniknout žádná povinnost tuto odměnu platit.

Soudní dvůr dále uvedl, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání, aby vnitrostátní právní úprava za určitých podmínek stanovila takový poplatek za soukromé rozmnožování k tíži výrobců a dovozců, kteří prodávají paměťové karty mobilních telefonů podnikatelům a vědí, že tyto karty jsou

81 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

určeny k dalšímu prodeji, ale nevědí, zda jsou koncovými nabyvateli těchto karet podnikatelé, nebo fyzické osoby-nepodnikatelé[82]. Soudní dvůr měl rovněž za to, že uvedený článek umožňuje členským státům stanovit v určitých situacích výjimku z povinnosti platit spravedlivou odměnu, je-li újma způsobená nositelům práv minimální.

Závěrem Soudní dvůr rozhodl, že i když směrnice 2001/29 nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví spravedlivou odměnu z titulu výjimky z práva na rozmnožování v případě rozmnoženin chráněných děl pořízených fyzickou osobou ze zařízení nebo s pomocí zařízení patřícího třetí osobě, brání naproti tomu takové úpravě, která stanoví odměnu v případě rozmnoženin pořízených z neoprávněných zdrojů.

Soudní dvůr se zabýval v rozsudku ze dne 16. července 2015, ***Coty Germany*** (C-580/13, EU:C:2015:485), tím, *zda čl. 8 odst. 3 písm. e) směrnice 2004/48*[83] *brání právní úpravě, která bankovní instituci umožňuje s odvoláním na bankovní tajemství* odmítnout poskytnutí informace o jménu a adrese majitele účtu, který obchoduje s padělaným zbožím. Spor v původním řízení se týkal německé společnosti, která je držitelkou práv duševního vlastnictví, a německé banky, a to ve věci odmítnutí posledně jmenované poskytnout společnosti informace o majiteli bankovního účtu aukčního internetového portálu, který sloužil k prodeji padělaného zboží.

Jak zdůraznil Soudní dvůr, tato věc se týkala nutného vyvážení požadavků spojených s ochranou různých základních práv, a sice na jedné straně práva na účinný procesní prostředek a práva duševního vlastnictví a na straně druhé práva na ochranu osobních údajů. V souvislosti s tím Soudní dvůr uvedl, že čl. 8 odst. 3 písm. e) směrnice 2004/48 brání vnitrostátnímu ustanovení, které neomezeně a nepodmíněně umožňuje bankovní instituci, aby s odvoláním na bankovní tajemství odmítla poskytnout v rámci čl. 8 odst. 1 písm. c) uvedené směrnice informace o jménu a adrese majitele účtu.

Taková neomezená a nepodmíněná možnost odvolávat se na bankovní tajemství je totiž překážkou tomu, aby řízení stanovená směrnicí 2004/48 a opatření přijatá příslušnými vnitrostátními orgány, zejména pokud posledně uvedené chtějí nařídit poskytnutí nezbytných informací podle čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice, mohla řádně zohlednit zvláštní vlastnosti každého práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech úmyslnou nebo neúmyslnou povahu daného porušení. Z toho vyplývá, že přestože v rámci článku 8 směrnice 2004/48 taková povinnost dodržovat bankovní tajemství zajišťuje právo osob na ochranu osobních údajů, může naopak i závažně porušit základní právo na účinný procesní prostředek, a v konečném důsledku základní právo duševního vlastnictví, kterého požívají nositelé uvedených práv. Soudní dvůr tak rozhodl, že takové vnitrostátní ustanovení nedodržuje požadavek zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými poměřovanými základními právy v článku 8 směrnice 2004/48.

Soudní dvůr však uvedl, že vnitrostátnímu soudu přísluší, aby ověřil, zda v dotčeném vnitrostátním právním řádu případně existují další procesní prostředky, které by příslušným soudním orgánům umožnily nařídit poskytnutí nezbytných informací o totožnosti osob, na které se vztahuje čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48, v závislosti na konkrétních okolnostech každého případu.

82 | Soudní dvůr vymezil následující podmínky: zavedení takového systému je odůvodněno praktickými obtížemi; osoby povinné jsou zproštěny povinnosti platit tento poplatek, pokud prokážou, že paměťové karty mobilních telefonů dodaly jiným než fyzickým osobám pro účely zjevně nesouvisející s rozmnožováním pro soukromé užití, s tím, že toto zproštění nemůže být omezeno pouze na případy dodání podnikatelům, kteří jsou zaregistrováni u organizace pověřené správou těchto poplatků; v rámci uvedeného systému je upraven nárok na vrácení tohoto poplatku, který je účinný a nadměrně neztěžuje navrácení uhrazeného poplatku, přičemž je možné, aby byl poplatek vrácen jen koncovému nabyvateli takové paměťové karty, který o to musí uvedenou organizaci požádat.

83 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 157, s. 45; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

2. OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Velky senát Soudního dvora zkoumal v rozsudku ze dne 6. října 2015, ***Schrems*** (C-362/14, EU:C:2015:650), pravomoci *Komise a vnitrostátních orgánů dozoru v souvislosti s předáváním osobních údajů správcem uvedených údajů do třetích zemí*. Soudní dvůr se zabýval žádostí o výklad čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46[84], podle kterého může Komise konstatovat, že třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany předaných osobních údajů, a rovněž v podstatě žádostí o zjištění platnosti rozhodnutí 2000/520[85], které přijala Komise na základě uvedeného čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46. Spor v původním řízení mezi uživatelem sociální sítě M. Schremsem a irským orgánem dozoru probíhal ve věci odmítnutí ze strany uvedeného orgánu prošetřit stížnost podanou M. Schremsem, která se týkala předávání osobních údajů uživatelů této sociální sítě její irskou pobočkou do Spojených států. Podle M. Schremse postupy této země nezaručovaly dostatečnou ochranu údajů, které do ní byly předány, před sledováním ze strany veřejných orgánů. Irský orgán dozoru tuto stížnost zamítl, a to zejména z důvodu, že Komise ve výše uvedeném rozhodnutí měla za to, že v rámci režimu „bezpečného přístavu“[86] Spojené státy zajišťují odpovídající úroveň ochrany.

Soudní dvůr uvedl, že předání osobních údajů z členského státu do třetí země představuje zpracování osobních údajů ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 95/46, které bylo provedeno na území členského státu. Každý vnitrostátní orgán dozoru má tudíž pravomoc, aby zcela nezávisle ověřil, že předávání údajů z vlastního členského státu do třetích zemí dodržuje požadavky stanovené uvedenou směrnicí. Soudní dvůr uvedl, že pokud existuje rozhodnutí Komise, jako je rozhodnutí 2000/520, které uvádí, že třetí země zajišťuje odpovídající úroveň ochrany, neupírá takové rozhodnutí osobám, jejichž údaje byly či mohly být předány do třetí země, právo, které je zaručeno čl. 8 odst. 1 a 3 Listiny základních práv, obrátit se na vnitrostátní orgány dozoru se žádostí za účelem ochrany svých práv a svobod stran zpracování těchto údajů. Takovou žádost je tedy zapotřebí posuzovat tak, že implikuje posouzení slučitelnosti rozhodnutí Komise s ochranou soukromí a základních práv a svobod osob a že orgán, jemuž byla žádost předložena, má povinnost provést toto zkoumání s náležitou péčí. V této souvislosti bylo upřesněno, že pokud uvedený orgán považuje takovou žádost za neopodstatněnou, musí mít žadatel možnost napadnout uvedené rozhodnutí u vnitrostátních soudů. Má-li uvedený orgán v opačném případě za to, že výtky jsou opodstatněné, musí mít tento orgán možnost obrátit se na soud. Z toho plyne, že vnitrostátní normotvůrce musí stanovit procesní prostředky, které by vnitrostátnímu orgánu umožnily uplatnit výtky, které považuje za opodstatněné, před vnitrostátními soudy, aby tyto soudy v případě, že sdílejí pochybnosti vyjádřené tímto orgánem ohledně platnosti rozhodnutí Komise, předložily žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru za účelem přezkumu platnosti tohoto rozhodnutí.

Soudní dvůr nejprve opětovně zdůraznil, že pouze on může rozhodnout o neplatnosti unijního aktu, a následně přistoupil k posuzování platnosti rozhodnutí Komise 2000/520. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že odpovídající úroveň ochrany poskytovaná třetí zemí ve smyslu článku 25 směrnice 95/46 předpokládá, že tato třetí země skutečně zajišťuje na základě svých vnitrostátních předpisů nebo mezinárodních závazků takovou úroveň ochrany základních práv a svobod, jaká je rovnocenná úrovni zaručené v rámci Unie na základě směrnice 95/46 vykládané ve světle Listiny základních práv. Je tudíž na Komisi, aby posoudila obsah právní úpravy použitelné v uvedené zemi, a po přijetí rozhodnutí na základě čl. 25 odst. 6 směrnice 95/46 musí Komise v rozsahu, v němž se uvedená právní úprava může vyvíjet, pravidelně ověřovat odpovídající úroveň ochrany zajišťované třetí zemí, aby se ujistila, že i nadále zůstává na odpovídající úrovni. V tomto ohledu Soudní dvůr

84 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355).

85 | Rozhodnutí Komise 2000/520/ES ze dne 26. července 2000 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“, a s tím souvisejících „často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států (Úř. věst. L 215, s. 7; Zvl. vyd. 16/01, s. 119).

86 | Mechanismus bezpečného přístavu tvoří soubor zásad, které se týkají ochrany osobních údajů a k jejichž dodržování se mohou společnosti ze Spojených států dobrovolně zavázat.

zdůraznil, že posuzovací pravomoc Komise je omezena, takže přezkum požadavků plynoucích z článku 25 směrnice 95/46 musí být z její strany striktní. Soudní dvůr přitom podotknul, že Komise v rozhodnutí 2000/520 neuvedla, že Spojené státy skutečně „zajišťují" odpovídající úroveň ochrany na základě svých vnitrostátních předpisů nebo mezinárodních závazků. Komise totiž nekonstatovala, že veřejné orgány Spojených států dodržují náležitosti stanovené článkem 25 směrnice, a rozhodnutí proto umožňuje zásahy do základních práv osob, jejichž osobní údaje jsou nebo budou předávány do uvedené země. Výše uvedené rozhodnutí bylo proto prohlášeno za neplatné.

Soudní dvůr dále uvedl, že v rozsahu, ve kterém rozhodnutí 2000/520 upírá vnitrostátním orgánům pravomoci, které pro ně vyplývají ze směrnice 95/46 v případě, že osoba tvrdí skutečnosti, které mohou zpochybnit slučitelnost rozhodnutí Komise, překročila posledně jmenovaná pravomoc, kterou jí přiznává normotvůrce, a prohlásil proto uvedené rozhodnutí za neplatné.

Soudní dvůr se v rozsudku ze dne 1. října 2015, ***Weltimmo*** (C-230/14, EU:C:2015:639), zabýval zejména *určením rozhodného práva pro zpracovávání osobních údajů podle čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 95/46 i určením příslušného orgánu dozoru a rozsahem jeho pravomocí*. V projednávané věci společnost se sídlem na Slovensku, která byla správcem a provozovala webové stránky s inzeráty na nemovitosti nacházející se v Maďarsku, nevymazala osobní údaje inzerentů na těchto webových stránkách, a to ani na jejich žádost, a předala tyto údaje společnostem vymáhajícím pohledávky za účelem uhrazení nezaplacených faktur. Na základě stížností inzerentů rozhodl maďarský orgán dozoru o své vlastní pravomoci a slovenské společnosti uložil pokutu za porušení maďarského zákona, kterým byla provedena směrnice 95/46.

Soudní dvůr ve svém rozsudku dospěl k závěru, že čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 95/46 umožňuje použití právních předpisů na ochranu osobních údajů jiného členského státu, než v němž je správce těchto údajů zapsán, za předpokladu, že tento správce vykonává prostřednictvím stálého zařízení na území tohoto členského státu efektivní a skutečnou činnost, byť minimální, v rámci níž je toto zpracování prováděno. Podle Soudního dvora je třeba posoudit jak míru stability zařízení, tak skutečný charakter výkonu činnosti v tomto jiném členském státě s přihlédnutím ke konkrétní povaze dotčených hospodářských činností a poskytovaných služeb, a to zejména v případě podniků, které poskytují služby výlučně prostřednictvím internetu. V tomto ohledu může přítomnost jediného zástupce za určitých okolností dostačovat k existenci stálého zařízení, jestliže tento zástupce jedná s dostatečnou mírou stability s pomocí prostředků nezbytných k poskytování předmětných konkrétních služeb v dotyčném členském státě. V projednávané věci bylo s výhradou ověření, které přísluší vnitrostátnímu soudu, konstatováno, že realitní společnost provozuje v Maďarsku efektivní a skutečnou činnost, jelikož její činnost spočívá v provozování několika webových stránek s inzeráty na nemovitosti v Maďarsku, které jsou v maďarském jazyce, a má v Maďarsku zástupce.

Pokud jde o příslušnost a pravomoci orgánu dozoru, kterému byla předložena stížnost podle čl. 28 odst. 4 směrnice 95/46, Soudní dvůr uvedl, že tento orgán může vykonávat své pravomoci provádět šetření nezávisle na použitelném právu, a dokonce před zjištěním, které právo je na dotčené zpracování použitelné. Pakliže dospěje k závěru, že je použitelné právo jiného členského státu, nemůže ukládat sankce mimo území vlastního členského státu. V takové situaci musí na základě povinnosti spolupráce, kterou stanoví čl. 28 odst. 6 této směrnice, požádat orgán dozoru tohoto druhého členského státu, aby konstatoval případné porušení tohoto práva a uložil sankce, pokud to uvedené právo umožňuje, a to případně na základě informací, které mu orgán prvního členského státu předal.

3. CHEMICKÉ LÁTKY

Soudní dvůr se v rozsudku ze dne 10. září 2015, ***FDC a FMB*** (C-106/14, EU:C:2015:576), vyjádřil k *výkladu nařízení REACH*[87] *stran povinnosti oznamovat přítomnost látek vzbuzujících mimořádné obavy v „předmětech" složených výrobků* – pokud takový předmět obsahuje více než 0,1 % uvedených látek – Evropské agentuře pro chemické látky a poskytovat v této souvislosti dostatečné informace příjemcům a spotřebitelům. Spor v původním řízení probíhal mezi Francií a dvěma francouzskými svazy podniků ohledně rozsahu výše uvedené povinnosti v souvislosti s dovozem složených výrobků, které obsahují více předmětů.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že nařízení, v jehož čl. 3 odst. 3 je vymezen pojem „předmět", jako věc, která během výroby získává určitý tvar, povrch nebo vzhled určující její funkci ve větší míře než její chemické složení, neobsahuje žádné ustanovení, které by konkrétně upravovalo situaci složeného výrobku obsahujícího více předmětů. Kvalifikace „předmětu" je tedy i nadále použitelná na každou věc odpovídající kritériím čl. 3 bodu 3 nařízení REACH, která se stává složeným výrobkem, ledaže se tato věc po skončení výrobního procesu stane odpadem nebo ztratí tvar, povrch nebo vzhled, které určují její funkci ve větší míře než její chemické složení.

Soudní dvůr dále uvedl, že oznamovací povinnost se týká výrobce pouze v případě jím vyráběných nebo sestavovaných předmětů. Tato povinnost se naproti tomu nevztahuje na předmět, který – třebaže byl tímto výrobcem použit jako vstupní materiál – byl vyroben třetí osobou. Pokud je tento předmět následně použit druhým výrobcem jako vstupní materiál při výrobě složeného výrobku, nemá tento druhý výrobce povinnost sdělovat přítomnost dotčené látky v tomto předmětu. Takové sdělení by nebylo než pouhou replikou sdělení již učiněného výrobcem tohoto předmětu.

Oznamovací povinnost se vztahuje rovněž na dovozce výrobku složeného z několika předmětů. Povinnost poskytnutí informací příjemcům a spotřebitelům výrobku se konečně vztahuje na každou osobu přináležející k dodavatelskému řetězci, jestliže tato osoba poskytuje předmět třetí osobě.

XV. HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ POLITIKA

Velký senát Soudního dvora se v rozsudku ze dne 16. června 2015, ***Gauweiler a další*** (C-62/14, EU:C:2015:400), vyslovil k *platnosti rozhodnutí Rady guvernérů Evropské centrální banky (dále jen „ECB"), která se týkají „programu OMT"*[88]*, který za určitých podmínek opravňuje Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB") k nákupu státních dluhopisů členských států eurozóny na sekundárních trzích.*

Cílem tohoto programu nákupu, který byl oznámen v tiskové zprávě, avšak k okamžiku podání ústavních stížností v původních řízeních nebyl ještě uplatněn, je napravit narušení transmisního mechanismu měnové politiky vyvolané specifickou situací státních dluhopisů emitovaných některými členskými státy a zachovat jednotnost měnové politiky.

V této souvislosti se Bundesverfassungsgericht za účelem posouzení, zda uvedený program představuje akt ***ultra vires*** a narušuje německou ústavní identitu, obrátil na Soudní dvůr, aby se vyjádřil zejména k otázce mezí

87 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, s. 1), ve znění nařízení Komise (EU) č. 366/2011 ze dne 14. dubna 2011 (Úř. věst. L 101, s. 12).

88 | Rozhodnutí Rady guvernérů Evropské centrální banky (ECB) ze dne 6. září 2012 o některých technických parametrech přímých měnových operací Eurosystému na sekundárních trzích státních dluhopisů.

mandátu ECB ve věcech měnové politiky, jak je vymezen v článku 119 SFEU, čl. 127 odst. 1 a 2 SFEU a rovněž v článcích 17 až 24 protokolu o ESCB a ECB. Německý ústavní soud vyzval dále Soudní dvůr, aby ověřil, zda je uvedený program slučitelný se zákazem měnového financování rozpočtu, který je zakotven v článku 123 SFEU.

Soudní dvůr nejprve potvrdil, že Unie má ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. c) SFEU a čl. 119 odst. 2 SFEU výlučnou pravomoc, pokud jde o vymezení a provádění jednotné měnové politiky, a že tato politika je sice prováděna nezávisle ESCB, avšak podléhá kontrole unijního soudu.

Pokud jde o pravomoci ESCB, Soudní dvůr uvedl, že s ohledem na cíle programu OMT a na prostředky, které byly stanoveny k jejich dosažení, spadá uvedený program pod měnovou politiku. Cílem tohoto programu je zajistit jak řádnou transmisi měnové politiky, tak jednotnost této politiky, čímž lze tento cíl přiřadit k udržení cenové stability, což je hlavním cílem měnové politiky Unie. Snížená funkčnost transmisního mechanismu měnové politiky totiž může způsobit, že rozhodnutí ESCB budou v části eurozóny neúčinná, a tím zpochybnit jednotnost měnové politiky. Pokud jde dále o zvažované prostředky k dosažení uvedených cílů, jsou přímé měnové operace na sekundárních trzích státních dluhopisů uvedeny mezi nástroji měnové politiky, které jsou stanoveny v čl. 18 odst. 1 protokolu o ESCB a ECB. Toto konstatování nemůže být zpochybněno bez dalšího skutečností, že stabilita eurozóny spadá do hospodářské politiky, selektivností programu OMT, ani skutečností, že je provádění takového programu podmíněno úplným dodržením programů Evropského fondu finanční stability (dále jen „EFSF") nebo Evropského mechanismu stability (dále jen „ESM"). Soudní dvůr ve vztahu k posledně uvedené okolnosti zdůraznil, že nákup státních dluhopisů na sekundárních trzích má rozdílný charakter podle toho, zda jej uskutečňuje ESM, či ESCB, neboť ESM a ESCB sledují odlišné cíle.

Soudní dvůr dále dospěl k závěru, že dotčený program neporušuje zásadu proporcionality. V této souvislosti Soudní dvůr nejprve konstatoval, že ESCB je třeba přiznat širokou posuzovací pravomoc při uskutečňování uvedeného programu, neboť musí činit rozhodnutí technické povahy a provádět komplexní prognózy a hodnocení. Soudní dvůr tak ve vztahu ke schopnosti programu OMT dosáhnout cílů, které sleduje ESCB, konstatoval, že nákup státních dluhopisů na sekundárních trzích emitovaných členskými státy, v jejichž případě se uplatní úrokové sazby, které ECB považuje za extrémní, může přispět k poklesu těchto sazeb rozptýlením nedůvodných obav z rozpadu eurozóny. ESCB se proto oprávněně domníval, že takový vývoj úrokových sazeb může usnadnit transmisi měnové politiky ESCB a zajistit jednotnost této politiky. Pokud jde o nezbytnost dotčeného programu, je třeba uvést, že jelikož závazky, jež by ECB mohla při uskutečnění takového programu převzít, jsou ve skutečnosti ohraničené a omezené a takový program se může uplatnit, pouze pokud již byla situace některých z těchto států důvodem pro intervenci ESM, jež dosud trvá, mohl by ESCB takový program platně přijmout bez potřeby stanovit před jeho uskutečněním kvantitativní mez, přičemž taková mez může ostatně účinnost tohoto programu oslabit. ESBC rovněž poměřil jednotlivé proti sobě stojící zájmy tak, aby se zamezilo možnému vzniku nepříznivých důsledků, jež by byly zjevně nepřiměřené v porovnání s cíli dotčeného programu.

Pokud jde o zákaz měnového financování členských států stanovený v článku 123 SFEU, Soudní dvůr upřesnil, že ESCB nemůže platně nakupovat státní dluhopisy na sekundárních trzích za podmínek, za nichž by jeho intervence měla v praxi účinek rovnocenný přímému nákupu státních dluhopisů od veřejnoprávních subjektů a orgánů členských států, čímž by byla zpochybněna účinnost zákazu zakotveného v čl. 123 odst. 1 SFEU. Vzhledem k tomu, že účelem tohoto ustanovení je přimět členské státy, aby dodržovaly zdravou rozpočtovou politiku, a to tak, že zamezí tomu, aby měnové financování schodků veřejných rozpočtů vedlo k nadměrnému zadlužení nebo k nadměrným deficitům členských států, musí ECB spojit provádění nákupu státních dluhopisů na sekundárních trzích s dostatečnými zárukami, aby tento nákup byl v souladu s uvedenými požadavky. Pokud jde o takový program, jaký byl ohlášen v tiskové zprávě, intervence ESCB by v praxi mohla mít výše uvedený rovnocenný účinek, kdyby hospodářské subjekty, jež mohou nakupovat státní dluhopisy na primárním trhu, měly jistotu, že ESCB tyto dluhopisy odkoupí ve lhůtě a za podmínek, které těmto hospodářským subjektům umožní jednat fakticky jako prostředníci ESCB v přímém nákupu těchto dluhopisů od veřejnoprávních subjektů a orgánů

daného členského státu. Vzhledem k tomu, že ESCB na jedné straně uvedla, že hodlá respektovat minimální dobu mezi emisí cenného papíru na primárním trhu a jeho odkupem na sekundárních trzích, a na straně druhé vyloučila, že by předem ohlašovala své rozhodnutí o uskutečnění takových odkupů nebo objem zamýšlených odkupů, umožňují tyto záruky zamezit tomu, aby byly emisní podmínky státních dluhopisů narušovány panující jistotou o tom, že je ESCB po jejich emisi odkoupí.

XVI. SOCIÁLNÍ POLITIKA

1. AGENTURNÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

Velký senát Soudního dvora se v rozsudku ze dne 17. března 2015, ***AKT*** (C-533/13, EU:C:2015:173), zabýval *povinností přezkumu zákazů nebo omezení týkajících se agenturního zaměstnávání uvedených v čl. 4 odst. 1 směrnice 2008/104*[89]. Spor v původním řízení se týká vnitrostátní kolektivní smlouvy, která obsahuje omezení využívání pracovní síly zaměstnanců agentur práce. Soudní dvůr se zabýval otázkou, zda uvedené ustanovení unijního práva ukládá orgánům členských států, včetně vnitrostátních soudů, povinnost upustit od použití jakéhokoli ustanovení vnitrostátního práva, jež obsahuje zákazy nebo omezení týkající se agenturního zaměstnávání, které nejsou odůvodněny na základě obecného zájmu ve smyslu uvedeného čl. 4 odst. 1.

Soudní dvůr uvedl, že ustanovení čl. 4 odst. 1 směrnice 2008/104[90] musí být, je-li na ně nahlíženo v jeho kontextu, chápáno v tom smyslu, že vymezuje rámec pro normotvornou činnost členských států v oblasti zákazů nebo omezení týkajících se agenturního zaměstnávání, a nikoli jako ustanovení ukládající povinnost přijmout konkrétní právní úpravu v dané oblasti, přičemž uvedené státy mohou svobodně rozhodnout, zda za tímto účelem uvedené zákazy nebo omezení zruší, nebo je upraví tak, že budou moci být odůvodněny na základě uvedeného ustanovení. Článek 4 odst. 1 se proto vztahuje pouze na příslušné orgány členských států, jimž ukládá povinnost přezkumu s cílem ujistit se o odůvodněnosti případných zákazů a omezení týkajících se agenturního zaměstnávání, a neukládá vnitrostátním soudům povinnost ponechat bez použití každé ustanovení vnitrostátního práva, jež obsahuje zákazy nebo omezení týkající se agenturního zaměstnávání, které nejsou odůvodněny na základě obecného zájmu ve smyslu výše uvedeného ustanovení.

2. ÚPRAVA PRACOVNÍ DOBY

Soudní dvůr v rozsudku ze dne 10. září 2015, ***Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*** (C-266/14, EU:C:2015:578), upřesnil *pojem „pracovní doba" ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby*[91] *v souvislosti s pracovníky, kteří nemají stálé nebo obvyklé pracoviště.* Spor v původním řízení se týkal pracovníků zaměstnaných společností, která vykonávala instalaci a údržbu bezpečnostních systémů, a tito pracovníci neměli kvůli uzavření regionálních kanceláří uvedené společnosti stálé pracoviště. Tito pracovníci měli k dispozici služební vozidlo, kterým každý den cestovali ze svého bydliště k zákazníkům společnosti, přičemž doba strávená na cestě mezi bydlištěm a místem prvního a posledního zákazníka se nezapočítávala do pracovní doby. Předkládající soud proto položil Soudnímu dvoru otázku, zda doba strávená na cestě mezi bydlištěm těchto pracovníků a zákazníky představuje „pracovní dobu".

89 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, s. 9).

90 | Toto ustanovení uvádí, že „zákazy nebo omezení týkající se agenturního zaměstnávání mohou být odůvodněny pouze na základě obecného zájmu souvisejícího zejména s ochranou zaměstnanců agentur práce, s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a s potřebou zajistit náležité fungování trhu práce a zamezit možnému zneužívání".

91 | Směrnice 2003/88/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381).

Soudní dvůr ve svém rozsudku uvedl, že pokud pracovníci nacházející se v takové situaci, jako je situace v původním řízení, nemají stálé nebo obvyklé pracoviště, představuje doba strávená na cestě, kterou tito pracovníci věnují každodennímu cestování mezi svým bydlištěm a místem prvního a posledního zákazníka, určeného jejich zaměstnavatelem, pracovní dobu ve smyslu směrnice 2003/88. Tento závěr vyplývá z naplnění tří znaků pojmu „pracovní doba", které jsou uvedeny v čl. 2 odst. 1 uvedené směrnice a které uplatnil Soudní dvůr.

Soudní dvůr zaprvé s ohledem na skutečnost, že cestování pracovníků je nástrojem nezbytným pro poskytování technických služeb, které poskytují u zákazníků, konstatoval, že pracovníci, kteří nemají stálé či obvyklé pracoviště, vykonávají činnost či plní úkoly po celou dobu strávenou na cestě. V opačném případě by se totiž mohl zaměstnavatel domáhat toho, aby pod pojem „pracovní doba" spadaly pouze doby výkonu instalace a údržby bezpečnostních systémů, což by mělo za následek zkreslení tohoto pojmu a ohrožení cíle ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků.

Zadruhé, jestliže pracovníci podléhají během cestování mezi bydlištěm a zákazníky příkazům zaměstnavatele, který může změnit pořadí zákazníků, nebo zrušit či přidat návštěvu zákazníka, nemají uvedení pracovníci možnost volně nakládat se svým časem a věnovat se vlastním zájmům. Po dobu těchto cest jsou tedy k dispozici svému zaměstnavateli.

Soudní dvůr zatřetí konstatoval, že vykonává-li pracovník, který již nemá stálé pracoviště, úkoly během cesty, kterou vykonává k zákazníkovi nebo od zákazníka, je nutné mít za to, že tento pracovník během této cesty také pracuje. Vzhledem k tomu, že cestování je nedílnou součástí postavení pracovníka, který nemá stálé nebo obvyklé pracoviště, nelze pracoviště takových pracovníků omezit na fyzickou přítomnost těchto pracovníků u zákazníků jejich zaměstnavatele.

3. HROMADNÉ PROPOUŠTĚNÍ

Soudní dvůr v rozsudku ze dne 30. dubna 2015, ***USDAW a Wilson*** (C-80/14, EU:C:2015:291) a v rozsudcích ze dne 13. května 2015, ***Lyttle a další*** (C-182/13, EU:C:2015:317) **a *Rabal Cañas*** (C-392/13, EU:C:2015:318), vyjasnil *pojem „závod" a způsoby určení počtu propuštěných pracovníků ve smyslu čl. 1 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) směrnice 98/59*[92]. V projednávaných věcech v souvislosti se sociálními plány zaměstnanci propuštění z několika závodů stejné společnosti, kteří se domnívali, že se na ně vztahovalo hromadné propouštění, podali na své příslušné zaměstnavatele žaloby, neboť propouštění nepředcházel postup projednání podle článku 2 uvedené směrnice.

Soudní dvůr v těchto třech rozsudcích upřesnil, že pojem „závod", který zakládá skutečnost umožňující určit existenci hromadného propouštění, a tudíž i použitelnost uvedené směrnice, je pojmem unijního práva a nelze jej definovat odkazem na právní předpisy členských států. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že pokud „podnik" zahrnuje několik jednotek, „závod" ve smyslu čl. 1 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) směrnice 98/59 označuje jednotku, do které jsou zaměstnanci dotčení propuštěním přiděleni za účelem výkonu pracovních úkolů. Toto ustanovení proto vyžaduje, aby se při hodnocení toho, zda se jedná o hromadné propouštění, zohledňovalo propouštění uskutečněné v každém jednotlivém závodě samostatně. Výklad, podle kterého by toto ustanovení vyžadovalo zohlednit celkový počet propouštění ve všech závodech podniku, by vedl ke značnému zvýšení počtu zaměstnanců, na něž by mohla být uplatněna ochrana poskytovaná směrnicí 98/59, což by však bylo v rozporu s dalšími cíli směrnice, a sice s cílem, který spočívá v zajištění srovnatelné ochrany

92 | Směrnice Rady 98/59/ES ze dne 20. července 1998 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění (Úř. věst. L 225, s. 16; Zvl. vyd. 05/03, s. 327).

práv zaměstnanců v různých členských státech, a s cílem usilujícím o sblížení nákladů, které způsobují tyto ochranné právní předpisy unijním podnikům.

Soudní dvůr proto v rozsudcích *USDAW a Wilson* a *Lyttle a další* uvedl, že čl. 1 odst. 1 první pododstavec písm. a) bod ii) směrnice 98/59 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví povinnost informování zaměstnanců a povinnost projednání se zaměstnanci v případě propouštění, k němuž dochází u alespoň 20 zaměstnanců během období 90 dnů v jednom konkrétním závodě podniku, ale nikoliv v případě, kdy je tohoto celkového počtu 20 nebo více zaměstnanců propuštěných během stejného období dosaženo ve všech závodech podniku dohromady nebo v jejich části. Naproti tomu v rozsudku *Rabal Cañas* Soudní dvůr konstatoval, že čl. 1 odst. 1 první pododstavec písm. a) směrnice 98/59 brání vnitrostátní právní úpravě, která zavádí jako jedinou referenční jednotku podnik namísto závodu, jestliže důsledkem tohoto kritéria je, že informační a konzultační postup stanovený v článcích 2 až 4 této směrnice se nepoužije, přestože v případě, že by byl referenční jednotkou závod, by dotčená propuštění musela být kvalifikována vzhledem k definici zavedené v čl. 1 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) uvedené směrnice jako „hromadné propouštění“

Soudní dvůr rovněž v rozsudku *Rabal Cañas* v souvislosti s otázkou, která se týkala *zohlednění smluv uzavřených na dobu určitou nebo pro vykonání určitých prací*, konstatoval, že vyloučení uvedených smluv z oblasti působnosti směrnice 98/59 jasně vyplývá z jejího znění a systematiky. Platnost takových smluv totiž skončí nikoliv na základě iniciativy zaměstnavatele, ale na základě smluvních ustanovení, jež obsahují, nebo na základě použitelného práva, a to uplynutím doby, na kterou byla smlouva uzavřena, nebo dokončením prací stanovených ve smlouvě, takže pro konstatování skutečnosti, že došlo k „hromadnému propouštění“ ve smyslu uvedené směrnice, není namístě vzít v úvahu individuální skončení uvedených smluv.

Soudní dvůr dále v souvislosti s otázkou, která se týkala důvodu hromadných propouštění, poukázal na to, že uvedená směrnice stanovuje pouze kvalitativní kritérium, podle něhož je třeba, aby důvod propuštění „nesouvisel s osobou zaměstnance“. Zavedení jiných požadavků by tudíž omezovalo oblast působnosti směrnice a mohlo by být na újmu cíli uvedené směrnice, který spočívá v ochraně zaměstnanců v případech hromadného propouštění. Soudní dvůr proto prohlásil, že pro konstatování existence hromadných propouštění uskutečněných na základě pracovních smluv uzavřených na dobu určitou nebo pro vykonání určitých prací není nezbytné, aby příčina takových hromadných propouštění vyplývala z téhož rámce hromadného náboru pracovních sil na tutéž dobu nebo tytéž práce[93].

XVII. VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

V oblasti veřejného zdraví vydal Soudní dvůr dne 29. dubna 2015 rozsudek, který si zaslouží zvláštní pozornost. V rozsudku ***Léger*** (C-528/13, EU:C:2015:288) Soudní dvůr podal upřesnění, které se týkalo *kritéria pro trvalé vyloučení při darování krve kvůli sexuálnímu chování, které vystavuje vysokému riziku nákazy závažnými infekčními onemocněními přenosnými krví.* Ve sporu v původním řízení bylo francouzskému státnímu příslušníkovi odmítnuto, aby daroval krev, což bylo odůvodněno tím, že měl sexuální styky s mužem a že francouzské právní předpisy stanoví pro muže s takovým sexuálním chováním trvalou kontraindikaci darování krve.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že je na vnitrostátním soudu, aby v případě mužů, kteří měli sexuální styky s jinými muži, určil, zda existuje vysoké riziko nákazy závažným infekčním onemocněním přenosným krví ve smyslu

93 | Další rozsudek, který se týká sociální politiky a je uveden v této zprávě, je rozsudek ze dne 9. září 2015, Ferreira da Silva e Brito a další (C-160/14, EU:C:2015:565), který je prezentovaný v rubrice IV „Unijní a vnitrostátní právo“ a v rubrice V.1 „Řízení o předběžné otázce“.

bodu 2.1 přílohy III směrnice 2004/33[94]. Vnitrostátní soud musí při této analýze zohlednit epidemiologickou situaci v dotčeném členském státě a ověřit, zda jsou údaje s ohledem na aktuální stav lékařských, vědeckých a epidemiologických poznatků stále věrohodné a relevantní.

Soudní dvůr zadruhé uvedl, že i pokud by vnitrostátní soud dospěl k závěru, že muži, kteří měli sexuální styky s jinými muži, jsou vystaveni vysokému riziku nákazy onemocněními, jako je např. HIV (virus lidského imunodeficitu), je třeba posoudit otázku, zda je trvalá kontraindikace darování krve v souladu se základními právy Unie, a zejména se zásadou zakotvenou v čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv, která spočívá v zákazu diskriminace na základě sexuální orientace.

Takovou trvalou kontraindikaci darování krve v případě muže, která může zakládat ve vztahu k homosexuálům diskriminaci na základě sexuální orientace, lze odůvodnit pouze tehdy, pokud splňuje podmínky stanovené v čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv. Soudní dvůr v této souvislosti ohledně cíle obecného zájmu ve smyslu uvedeného čl. 52 odst. 1 uvedl, že trvalé vyloučení z dárcovství krve má za cíl minimalizovat riziko přenosu infekčního onemocnění na příjemce. Toto vyloučení přispívá k obecnému cíli spočívajícímu v zajištění vysokého stupně ochrany lidského zdraví, který Unie uznává v článku 152 Smlouvy o ES, a sice v odst. 4 písm. a) a odst. 5 tohoto článku, jakož i v článku 35 druhé větě Listiny základních práv, které vyžadují, aby byl zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví při vymezování a provádění všech politik a činností Unie. Pokud jde o zásadu proporcionality, Soudní dvůr uvedl, že v takové věci, jako je věc v původním řízení, je tato zásada respektována pouze v případě, že vysoký stupeň ochrany zdraví příjemců nelze zajistit účinným, ale méně omezujícím postupem pro detekci HIV, než je trvalý zákaz dárcovství krve pro celou skupinu mužů, kteří měli sexuální styky s jinými muži. V tomto směru přísluší vnitrostátnímu soudu, aby ověřil, zda existují účinné postupy pro detekci HIV, aby se zabránilo přenosu takového viru na příjemce. V případě, že takové postupy neexistují, musí vnitrostátní soud ověřit, zda neexistují méně omezující metody než trvalý zákaz darování krve, a to zejména pokud lze za pomoci dotazníku a osobního pohovoru s kvalifikovaným zdravotnickým pracovníkem přesně identifikovat chování představující riziko pro zdraví příjemců.

XVIII. OCHRANA SPOTŘEBITELE

Ve spojených věcech, které vedly k vydání rozsudku ze dne 21. ledna 2015, ***Unicaja Banco et Caixabank*** (C-482/13, C-484/13, C-485/13 a C-487/13, EU:C:2015:21), Soudní dvůr vyložil čl. *6 odst. 1 směrnice 93/13, který se týká zneužívajících klauzulí*[95], *a to v souvislosti s řízeními o výkonu rozhodnutí týkajícího se hypotéky za účelem nuceného výkonu řady hypoték*. V těchto sporech byla napadena španělská právní úprava, podle níž je vnitrostátní soud, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se hypotéky, povinen nechat přepočítat částky dlužné na základě klauzule smlouvy o hypotečním úvěru, která stanoví úroky z prodlení, jejichž sazba je vyšší než trojnásobek zákonné sazby, tak, že použije sazbu úroků z prodlení nepřekračující tento práh.

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 nebrání takové vnitrostátní úpravě, která nepředjímá posouzení zneužívající povahy takovéto klauzule uvedeným vnitrostátním soudem a nebrání tomu, aby tento soud uvedenou klauzuli nepoužil, kdyby měl dojít k závěru, že uvedená klauzule má „zneužívající" povahu. Pokud je totiž vnitrostátní soud konfrontován se smluvní klauzulí týkající se úroků z prodlení, jejichž sazba je nižší než sazba stanovená vnitrostátními právními předpisy, nebrání stanovení tohoto legislativního stropu uvedenému soudu posoudit případnou zneužívající povahu této klauzule. Je-li sazba úroků z prodlení,

94 | Směrnice Komise 2004/33/ES ze dne 22. března 2004, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/98/ES, pokud jde o některé technické požadavky na krev a krevní složky (Úř. věst. L 91, s. 25; Zvl. vyd. 15/08, s. 272).

95 | Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288).

kterou stanoví ustanovení smlouvy o hypotečním úvěru, naopak vyšší než sazba stanovená vnitrostátními právními předpisy, a musí být v souladu s těmito předpisy omezena, nemůže takováto okolnost bránit tomu, aby vnitrostátní soud mohl nad rámec tohoto snižujícího opatření vyvodit z případné zneužívající povahy klauzule obsahující tuto sazbu s ohledem na směrnici 93/13 všechny důsledky, a případně přistoupil k jejímu zrušení.

Soudní dvůr v rozsudku ze dne 1. října 2015, ***ERSTE Bank Hungary*** (C-32/14, EU:C:2015:637), upřesnil výklad *čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13* v rámci věci, která se týkala vnitrostátní právní úpravy, která umožňovala notáři, aby připojil na smlouvu, která byla uzavřena mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, doložku vykonatelnosti nebo odmítl její zrušení, ačkoli nebyl proveden přezkum soudními orgány. Spor v původním řízení se týkal žádosti znějící na zrušení odmítnutí notáře zrušit doložku vykonatelnosti, která byla připojena formou notářského zápisu o uznání dluhu ze strany maďarského spotřebitele na základě smlouvy o půjčce a smlouvy o hypoteční zástavě, které uvedený spotřebitel uzavřel s bankou.

Soudní dvůr uvedl, že směrnice 93/13 neupravuje otázku, zda je třeba rozšířit na notáře za okolností, kdy mu vnitrostátní právní předpisy přiznávají pravomoc provést připojení doložky vykonatelnosti na veřejnou listinu týkající se smlouvy a následně ji případně zrušit, oprávnění vykonávat pravomoci, které spadají přímo do soudní funkce. Při neexistenci harmonizace vnitrostátních prováděcích mechanismů nuceného výkonu v unijním právu je tedy na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby na základě zásady procesní autonomie taková pravidla stanovil, avšak za podmínky, že budou vždy respektovány zásady rovnocennosti a efektivity. Soudní dvůr ve vztahu k zásadě efektivity uvedl, že směrnice 93/13 ve sporech týkajících se prodávajícího nebo poskytovatele a spotřebitele ukládá vnitrostátnímu soudu rozhodujícímu takové spory povinnost konat aktivně a nezávisle na samotných smluvních stranách. Dodržování zásady efektivity nicméně nemůže vést až k tomu, že zcela nahradí úplnou nečinnost dotyčného spotřebitele. Proto tedy skutečnost, že se spotřebitel může dovolávat ochrany stanovené právními předpisy o zneužívajících klauzulích, pouze pokud zahájí soudní řízení, a to zejména ve věci zpochybnění platnosti notářské listiny, sama o sobě neporušuje zásadu efektivity. Účinná soudní ochrana zaručená uvedenou směrnicí totiž spočívá na předpokladu, že se na vnitrostátní soud nejprve obrátí jedna ze smluvních stran.

XIX. HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST

Soudní dvůr vyhověl v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti v rozsudku ze dne 24. června 2015, ***Španělsko v. Komise*** (C-263/13 P, EU:C:2015:415), kasačnímu opravnému prostředku, který podalo Španělské království proti rozsudku Tribunálu Evropské unie[96], kterým Tribunál zamítl jeho žaloby znějící na *zrušení rozhodnutí Komise C(2009) 9270, C(2009) 10678 a C(2010) 337, kterými byla snížena finanční podpora z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) poskytnutá na základě několika operačních programů*[97].

Soudní dvůr ve svém rozsudku opětovně poukázal na to, že z důvodů uvedených v rozsudcích Španělsko v. Komise (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) a Španělsko v. Komise (C-197/13 P, EU:C:2014:2157) vyplývá, že přijetí rozhodnutí o finanční opravě Komisí od roku 2000 podléhá dodržení zákonné lhůty a že délka této lhůty se liší podle použitelné právní úpravy.

96 | Rozsudek Tribunálu ze dne 24. února 2013, *Španělsko v. Komise* (T-65/10, T-113/10 a T-138/10, EU:T:2013:93).

97 | Rozhodnutí Komise C (2009) 9270 ze dne 30. listopadu 2009, C (2009) 10678 ze dne 23. prosince 2009 a C (2010) 337 ze dne 28. ledna 2010, kterými byla omezena finanční podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) poskytnutá ve prospěch operačního programu „Andalusie“ cíl 1 (1994–1999) podle rozhodnutí Komise C (94) 3456 ze dne 9. prosince 1994, operačního programu „Baskicko“ cíl 2 (1997–1999) podle rozhodnutí Komise C (1998) 121 ze dne 5. února 1998, a operačního programu „Comunidad Valenciana“ cíl 1 (1994–1999) podle rozhodnutí Komise C (1994) 3043/6 ze dne 25. listopadu 1994.

V projednávané věci Soudní dvůr uvedl, že zaprvé v souladu s čl. 100 odst. 5 nařízení č. 1083/2006[98] přijme Komise rozhodnutí o finanční opravě do šesti měsíců ode dne slyšení, a pokud se slyšení neuskuteční, začíná šestiměsíční lhůta běžet dva měsíce po dni, kdy Komise odeslala pozvánku ke slyšení, a zadruhé uvedený článek je použitelný ode dne 1. ledna 2007, a to i na programy předcházející období let 2007–2013. Soudní dvůr přitom konstatoval, že při přijetí sporných rozhodnutí nebyla dodržena stanovená zákonná lhůta. Soudní dvůr proto poukázal na jedné straně na skutečnost, že akt nebyl přijat ve lhůtě stanovené normotvůrcem Unie, což představuje porušení podstatných formálních náležitostí, a na druhé straně na to, že mu přísluší, aby z takového porušení vyvodil důsledky, a tudíž zrušil akt stižený takovou vadou, přičemž následně konstatoval, že Tribunál se tím, že zamítl žaloby podané Španělským královstvím místo toho, aby sankcionoval porušení podstatných formálních náležitostí, kterým jsou stižena sporná rozhodnutí, dopustil nesprávného právního posouzení. Soudní dvůr mimoto rozhodl na základě čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a sporná rozhodnutí zrušil.

Tato rozhodnutí byla zrušena Soudním dvorem na základě důvodu, který Soudní dvůr uplatnil z vlastního podnětu, aniž vyzval účastníky řízení, aby se k němu vyjádřili. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že vyjma zvláštních případů, jako jsou zejména případy stanovené v jednacích řádech unijních soudů, nemůže unijní soud založit své rozhodnutí na právním důvodu uplatněném bez návrhu, přestože je nepominutelný, aniž předtím vyzve účastníky řízení, aby k uvedenému důvodu předložili svá vyjádření. Soudní dvůr měl v předmětné věci za to, že se jedná o takový zvláštní případ, kdy není třeba vyzvat účastníky řízení, aby předložili svá vyjádření k důvodu uplatněnému bez návrhu, vycházejícímu z porušení podstatných formálních náležitostí. Soudní dvůr totiž konstatoval, že Španělské království a Komise již měly možnost otázku týkající se lhůty, ve které musí být přijato rozhodnutí o finanční opravě, projednat v rámci kontradiktorní diskuze v rámci věcí, v nichž byly vydány výše uvedené rozsudky *Španělsko v. Komise*, které se týkaly v podstatě totožných skutkových a právních otázek.

XX. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Velký senát Soudního dvora se v rozsudku ze dne 1. července 2015, ***Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*** (C-461/13, EU:C:2015:433), zabýval *povinnostmi, které jsou stanoveny v čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/60, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky*[99], *ve věci zlepšení stavu povrchových vod a zamezení jejich zhoršení.*

V původním řízení šlo o spor mezi Německým spolkem pro životní prostředí a ochranu přírody a Německem ve věci povolení, která Německo vydalo pro tři projekty, které se týkaly prohloubení různých částí řeky Vezery, jež má umožnit proplutí širších kontejnerových lodí. Příslušný vnitrostátní orgán měl za to, že tyto projekty budou mít hydrologické a morfologické důsledky, kvůli nimž bude stav určitých vodních útvarů inklinovat ke změně, avšak to nepovede ke změně klasifikace stavu podle přílohy V směrnice 2000/60. Za těchto okolností dospěl uvedený orgán k závěru, že výše uvedené nelze považovat za zhoršení ekologického potenciálu nebo stavu dotyčného vodního útvaru.

Soudní dvůr předně uvedl, že znění čl. 4 odst. 1 písm. a) bodu iii) směrnice 2000/60 podporuje závaznou povahu tohoto ustanovení pro členské státy. V uvedeném ustanovení jsou totiž vyjádřeny povinnosti zlepšovat stav útvarů vod a zabraňovat jejich zhoršení směřující k dosažení kvalitativních cílů, pokud jde o stav povrchových vod, a to prostřednictvím komplexního procesu, jenž zahrnuje několik podrobně upravených etap. Toto ustanovení

98 | Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (Úř. věst. L 210. s. 25).

99 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, s. 1; Zvl. vyd. 15/05).

se totiž neomezuje na uvedení pouhých cílů plánování hospodaření, ale vyvolává závazné právní účinky. Soudní dvůr tedy uvedl, že členské státy jsou povinny – s výhradou udělení výjimky – odmítnout schválení konkrétního projektu, pokud může vést ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody nebo pokud ohrožuje dosažení dobrého stavu povrchových vod či dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takových vod.

Pokud jde o otázku, zda se pojem „zhoršení stavu" útvaru povrchové vody, který je uveden v čl. 4 odst. 1 písm. a) bodě i) směrnice 2000/60, týká pouze úprav, které vedou k zařazení do nižší třídy ve smyslu přílohy V, Soudní dvůr na ni odpověděl záporně, neboť měl za to, že třídy jsou pouze nástrojem, který omezuje prostor pro uvážení, jejž mají členské státy při určení kvalitativních složek, které odráží stav vodního útvaru. Jelikož jsou zhoršení stavu vodního útvaru, byť přechodná, povolena pouze za přísných podmínek, musí být prahová hodnota, při jejímž překročení je konstatováno porušení povinnosti zamezit zhoršení stavu vodního útvaru, nízká. O zhoršení se tak jedná tehdy, jakmile se stav alespoň jedné z kvalitativních složek zhorší o jednu třídu, i když toto zhoršení nevede k celkově horšímu zařazení útvaru povrchové vody. Pokud se však dotyčná kvalitativní složka ve smyslu této přílohy již nachází v nejnižší třídě, jakékoli zhoršení této složky představuje „zhoršení stavu" útvaru povrchové vody.

Soudní dvůr se v rozsudku ze dne 6. října 2015, ***East Sussex County Council*** (C-71/14, EU:C:2015:656), zabýval výkladem čl. 5 odst. 2 a článku 6 *směrnice 2003/4 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí*[100]. V původním řízení šlo o spor mezi radou hrabství East Sussex a komisařem pro informace ve věci rozhodnutí, kterým posledně uvedený prohlásil za neplatný poplatek požadovaný uvedenou radou za poskytnutí informací o životním prostředí. Vnitrostátní soud vyzval předně Soudní dvůr, aby podal upřesnění podmínek, za nichž je možné podle čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 takový poplatek uložit, tj. jednak toho, že všechny položky, na základě nichž je částka poplatku počítána, se musejí týkat poskytnutí požadovaných informací o životním prostředí, a jednak toho, že celková výše poplatku nepřevyšuje „přiměřenou částku". Uvedený vnitrostátní soud zadruhé položil Soudnímu dvoru otázku, která se týkala rozsahu nezbytného soudního a správního přezkumu, jehož předmětem musí být přiměřenost uvedeného poplatku.

Pokud jde o první otázku, Soudní dvůr nejprve poznamenal, že směrnice 2003/4 rozlišuje mezi „poskytováním" informací o životním prostředí, za které orgány veřejné správy mohou vyžadovat poplatek, a přístupem k veřejným registrům nebo seznamům či zařízením pro kontrolu informací o životním prostředí, který je bezplatný, a následně upřesnil, že v zásadě pouze náklady, jež nepramení ze zavedení a vedení uvedených registrů, seznamů a pořízení a údržby zařízení pro kontrolu lze přiřadit k „poskytnutí" informací o životním prostředí. Výdaje vynaložené na vedení databáze tudíž nelze zohlednit při výpočtu poplatku za „poskytnutí" informací o životním prostředí. Naproti tomu náklady, které jsou na základě čl. 5 odst. 2 uvedené směrnice 2003/4 způsobilé, zahrnují zejména výdaje na poštovné a kopírování, jakož i náklady spojované s časem, který zaměstnanci dotyčného orgánu veřejné správy věnují vyřízení individuální žádosti o informace. Soudní dvůr dále ve vztahu k podmínce, která se váže k přiměřené výši uvedeného poplatku, upřesnil, že uvedený poplatek nesmí mít odrazující účinek a je třeba zohlednit hospodářskou situaci žadatele o přístup k informacím a obecný zájem na ochraně životního prostředí.

Pokud jde o druhou otázku, Soudní dvůr konstatoval, že jelikož směrnice neurčuje rozsah správního a soudního přezkumu, jejž vyžaduje, je určení tohoto rozsahu věcí právní úpravy členských států, která však musí respektovat zásadu rovnocennosti a zásadu efektivity. V projednávané věci je existence účinného správního a soudního přezkumu vnitřně spojena s uskutečňováním cíle, který usiluje o zajištění slučitelnosti unijního práva s Aarhuskou úmluvou[101]. Vzhledem k tomu, že uvedená vnitrostátní právní úprava omezuje uvedený přezkum

100 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375).

101 | Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí byla podepsána dne 25. června 1998 v Aarhusu a schválena jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. L 124, s. 1).

rozhodnutí přijatého dotyčným orgánem na otázku, zda dotčené rozhodnutí bylo „nelogické, nezákonné nebo nespravedlivé“, Soudní dvůr dále uvedl, že podmínky stanovené v čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/4 musejí každopádně podléhat správnímu a soudnímu přezkumu prováděnému na základě objektivních skutečností, který je s to zajistit jejich plné dodržování. Soudní dvůr ponechal na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda jsou tyto požadavky splněny.

XXI. MEZINÁRODNÍ DOHODY

Soudní dvůr ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 28. dubna 2015, ***Komise v. Rada*** (C-28/12, EU:C:2015:282)[102], zrušil *rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států Unie zasedajících v Radě, které se týkalo jednak podpisu jménem Unie smíšených dohod v oblasti letecké dopravy, které byly uzavřeny se třetími státy, a dále prozatímního provádění těchto dohod Unií a jejími členskými státy*[103]. Komise v žalobě tvrdila, že toto rozhodnutí není v souladu s čl. 13 odst. 2 SEU, které se týká zásady svěřených pravomocí, ve spojení s čl. 218 odst. 2, 5 a 8 SFEU, v nichž je upraven postup uzavírání mezinárodních dohod, neboť nebylo přijato pouze Radou ani za použití postupu a způsobů hlasování stanovených v článku 218 SFEU.

Soudní dvůr shledal tuto argumentaci opodstatněnou. Na prvním místě Soudní dvůr uvedl, že uvedené rozhodnutí ve skutečnosti slučuje dva různé akty, a sice akt týkající se podpisu dotčených dohod jménem Unie a jejich prozatímního provádění Unií a akt týkající se prozatímního provádění těchto dohod členskými státy, aniž je možné odlišit, který akt odráží vůli Rady a který vyjadřuje vůli členských států. Tímto rozhodnutím se tak členské státy podílely na přijetí prvního aktu, ačkoli podle čl. 218 odst. 5 SFEU musí být takový akt přijat pouze Radou a členským státům není v tomto ohledu přiznána žádná pravomoc. Naopak Rada byla jakožto unijní orgán zapojena do přijetí druhého aktu, ačkoli takový akt spadá nejprve pod vnitrostátní právo každého z těchto států, a poté pod mezinárodní právo.

Na druhém místě Soudní dvůr uvedl, že tyto dva rozdílné akty, které byly sloučeny do napadeného rozhodnutí, nemohly být platně přijaty v rámci jednoho postupu, který zahrnoval bez rozdílu prvky vlastního rozhodovacího procesu Rady a prvky mezivládní povahy. Akt týkající se prozatímního provádění dotčených dohod členskými státy totiž předpokládá shodu mezi zástupci těchto států, a tedy jejich jednomyslný souhlas, kdežto čl. 218 odst. 8 SFEU stanoví, že Rada musí jménem Unie rozhodovat kvalifikovanou většinou.

Za těchto podmínek měl Soudní dvůr za to, že uvedené rozhodnutí musí být zrušeno, neboť není v souladu s čl. 218 odst. 2, 5 a 8 SFEU, a tudíž ani s čl. 13 odst. 2 SEU. S ohledem na významné důvody právní jistoty se však Soudní dvůr rozhodl zachovat účinky napadeného rozhodnutí do doby, než vstoupí v přiměřené lhůtě ode dne vyhlášení uvedeného rozsudku v platnost nové rozhodnutí, které musí přijmout Rada na základě čl. 218 odst. 5 a 8 SFEU.

102 | Stran přípustnosti žaloby měl Soudní dvůr v tomto rozsudku za to, že rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států, které se týká podpisu dohody o přistoupení třetích zemí k mezinárodní dohodě uzavřené Unií a doplňkové dohody jménem Unie, jakož i prozatímního provádění těchto dohod Unií na jedné straně a členskými státy na straně druhé, je nutno považovat za akt Rady, jestliže se Rada podílela na rozhodnutích přijatých ke všem těmto bodům.

103 | Rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států Evropské unie zasedajících v Radě 2011/708/EU ze dne 16. června 2011 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody mezi Spojenými státy americkými na jedné straně, Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé, Islandem na straně třetí a Norským královstvím na straně čtvrté o letecké dopravě a o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Doplňkové dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně, Islandem na straně druhé a Norským královstvím na straně třetí o provádění Dohody mezi Spojenými státy americkými na jedné straně, Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé, Islandem na straně třetí a Norským královstvím na straně čtvrté o letecké dopravě (Úř. věst. L 283 s. 1).

XXII. SPOLEČNÁ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA

Ve věci omezujících opatření v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky je zapotřebí poukázat na dva rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. dubna 2015, ***Anbouba v. Rada*** (C-605/13 P, EU:C:2015:248) a ***Anbouba v. Rada*** (C-630/13 P, EU:C:2015:247), v nichž Soudní dvůr v řízení o kasačním opravném prostředku potvrdil dva rozsudky Tribunálu[104] kterými byly zamítnuty žaloby na neplatnost, které podal syrský podnikatel proti *několika rozhodnutím o zmrazení finančních prostředků,* jež se ho týkala. Tato omezující opatření byla uplatněna vůči navrhovateli z důvodu jeho funkce prezidenta významné společnosti zemědělsko-potravinářského průmyslu v Sýrii a poskytování podpory syrskému režimu. Navrhovatel v kasačních opravných prostředcích tvrdil, že Tribunál porušil pravidla důkazního břemene v oblasti omezujících opatření tím, že v jeho případě uznal existenci domněnky o poskytování podpory syrskému režimu a nepožadoval, aby mu Rada poskytla dodatečné důkazy na podporu jeho zařazení na seznamy osob, vůči nimž jsou taková opatření namířena.

Soudní dvůr konstatoval, že sporné rozhodnutí[105] ani akt, který byl jeho právním základem[106], nezavádějí ve vztahu k ředitelům hlavních podniků v Sýrii domněnku o podpoře poskytované syrskému režimu. Soudní dvůr poukázal na to, že Rada unese důkazní břemeno, pokud jde o opodstatněnost zařazení navrhovatele na seznamy osob, vůči nimž jsou namířena omezující opatření, uvede-li před unijním soudem soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů umožňující prokázat existenci dostatečné vazby mezi osobou, vůči níž je namířeno opatření, kterým se zmrazují finanční prostředky, a režimem, proti kterému je takto veden boj. V projednávané věci tvořily žalobcova pozice v rámci syrské ekonomiky, jeho postavení prezidenta významné zemědělsko-potravinářské společnosti v Sýrii, jeho významné funkce v další společnosti i v obchodní a průmyslové komoře města Homs a jeho vztahy s jedním z rodinných příslušníků prezidenta Bašára Asáda soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů umožňující prokázat, že ekonomicky podporoval syrský režim. Vzhledem k tomu, že Tribunál přezkoumal opodstatněnost zařazení navrhovatele na uvedené seznamy osob na základě souboru nepřímých důkazů, které souvisí s jeho situací, funkcemi a vztahy v kontextu syrského režimu a které dotyčný nevyvrátil, dospěl Soudní dvůr k závěru, že odkaz na domněnku o podpoře uvedenému režimu uvedený v napadených rozsudcích nemůže mít dopad na jejich legalitu.

104 | Rozsudky Tribunálu ze dne 13. září 2013, Anbouba v. Rada (T-563/11, EU:T:2013:429) a Anbouba v. Rada (T-592/11, EU:T:2013:427).

105 | Rozhodnutí Rady 2011/273/SZBP ze dne 9. května 2011 o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. L 121, s. 11) ve znění rozhodnutí Rady 2011/522/SZBP ze dne 2. září 2011 (Úř. věst. L 228, s. 16).

106 | Nařízení Rady (EU) č. 442/2011 ze dne 9. května 2011 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L 121, s. 1), ve znění nařízení Rady (EU) č. 878/2011 ze dne 2. září 2011 (Úř. věst. L 228, s. 1).

XXIII. VEŘEJNÁ SLUŽBA EVROPSKÉ UNIE

Soudní dvůr měl v rozsudku ze dne 10. září 2015, ***Missir Mamachi di Lusignano*** (C-417/14 RX II, EU:C:2015:588), příležitost upřesnit *pravomoc Soudu pro veřejnou službu v oblasti žalob na určení odpovědnosti, které podali rodinní příslušníci zemřelého úředníka.* Soudní dvůr se při přezkumu rozsudku Tribunálu[107] zejména vyslovil k závěru Tribunálu, podle něhož je Soud pro veřejnou službu v zásadě ***ratione personae*** nepříslušný rozhodovat o žalobě předložené třetí osobou znějící na získání náhrady její osobní újmy, a to i za předpokladu, že takový spor má původ v pracovním poměru mezi úředníkem a orgánem. Tribunál totiž zrušil rozsudek Soudu pro veřejnou službu[108], v němž posledně jmenovaný soud uvedl, že je příslušný k rozhodování o žalobě směřující konkrétně k tomu, aby byla Komisi uložena povinnost zaplatit žalobci, jakož i právním nástupcům jeho syna různé částky jako náhradu majetkové a morální újmy vzniklé v důsledku zavraždění jeho syna, úředníka Evropské unie.

Soudní dvůr v této souvislosti uvedl, že rozsudek Tribunálu ohrožuje jednotu a soulad unijního práva. Podle Soudního dvora totiž Tribunál tím, že rozhodl, že mu bude projednávaná žaloba předána, aby o ní rozhodl jako prvostupňový soud, připravil Soud pro veřejnou službu o jeho původní příslušnost a zavedl pravidlo příslušnosti ve svůj prospěch. Tím byla dotčena stupňovitá struktura soudů v rámci Soudního dvora. V této souvislosti Soudní dvůr poukázal na to, že soudní systém Unie obsahuje přesné rozdělení příslušnosti mezi tři soudy Soudního dvora Evropské unie, takže příslušnost jednoho z těchto tří soudů k rozhodnutí o žalobě nutně vylučuje příslušnost obou ostatních. Pravidla příslušnosti unijních soudů jsou součástí primárního práva a v unijním právním řádu zaujímají ústřední postavení.

V projednávaném případě měl Soudní dvůr za to, že Soud pro veřejnou službu je ***ratione personae*** příslušný k rozhodování nejenom o žalobách podaných úředníky, ale také o žalobách podaných jakoukoliv jinou osobou, na kterou se vztahuje služební řád. Na rozdíl od toho, co uvedl Tribunál, Soudní dvůr konstatoval, že při určování příslušnosti Soudu pro veřejnou službu je irelevantní otázkou hmotněprávní norma upravující, zda mají žalobce a jeho právní nástupci v projednávaném případě skutečně nárok na dávky zaručené zejména čl. 73 odst. 2 písm. a) služebního řádu úředníků.

Stran otázky příslušnosti ***ratione materiae*** Soudu pro veřejnou službu Soudní dvůr poznamenal, že článek 270 SFEU ani článek 91 služebního řádu úředníků nevymezují, jaký druh žaloby lze v případě zamítnutí stížnosti v rámci administrativy podat, a že týká-li se tedy spor legality aktu, který se žalobce nepříznivě dotýká, je Soud pro veřejnou službu příslušný v tomto sporu rozhodnout nehledě na to, o jakou žalobu se v dané věci jedná. Soud pro veřejnou službu je tedy příslušný k rozhodování o žalobě na náhradu újmy, již podal úředník proti orgánu, kterému podléhá, má-li spor původ v pracovním poměru, který spojuje dotčenou osobu a orgán. Podle Soudního dvora platí totéž i ve vztahu k žalobě na náhradu újmy, kterou podává jakákoliv osoba, na kterou se vztahuje služební řád, z důvodu rodinných vazeb s úředníkem, má-li spor původ v pracovním poměru, který spojuje tohoto úředníka a dotčený orgán.

107 | Rozsudek Tribunálu ze dne 10. července 2014, Missir Mamachi di Lusignano v. Komise (T-401/11 P, EU:T:2014:625).

108 | Rozsudek Soudu pro veřejnou službu ze dne 12. května 2011, ***Missir Mamachi di Lusignano v. Komise*** (F-50/09, EU:F:2012:55).

C | SLOŽENÍ SOUDNÍHO DVORA

(Protokolární pořádek k 31. prosinci 2015)

První řada zleva doprava:

První generální advokát M. Wathelet; předsedové senátů T. von Danwitz a M. Ilešič; místopředseda Soudního dvora A. Tizzano; předseda Soudního dvora K. Lenaerts; předsedkyně senátu R. Silva de Lapuerta; předsedové senátů L. Bay Larsen a J. L. da Cruz Vilaça

Druhá řada zleva doprava:

Soudci E. Juhász a A. Rosas; předseda senátu F. Biltgen; předsedkyně senátu C. Toader; předsedové senátů A. Arabadžev, D. Šváby a C. Lycourgos; generální advokátka J. Kokott

Třetí řada zleva doprava:

Soudce M. Safjan; generální advokát Y. Bot; generální advokátka E. Sharpston; soudci J. Malenovský, A. Borg Barthet a E. Levits; generální advokát P. Mengozzi; soudce J.-C. Bonichot

Čtvrtá řada zleva doprava:

Generální advokát N. Wahl; soudce C. G. Fernlund; soudkyně A. Prechal a M. Berger; soudci E. Jarašiūnas, C. Vajda a S. Rodin

Pátá řada zleva doprava:

Generální advokát H. Saugmandsgaard Øe; soudce M. Vilaras; generální advokát M. Szpunar ; soudkyně K. Jürimäe; generální advokát M. Campos Sánchez-Bordona; soudce E. Regan; generální advokát M. Bobek; vedoucí soudní kanceláře A. Calot Escobar

1. ZMĚNY VE SLOŽENÍ SOUDNÍHO DVORA V ROCE 2015

SLAVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ KONANÉ DNE 7. ŘÍJNA 2015

Dne 7. října 2015 se konalo slavnostní zasedání Soudního dvora u příležitosti jednak obnovení mandátů, jednak složení slibu a nástupu do funkce nových členů orgánu.

Zástupci vlád členských států rozhodnutími z 24. září 2014, 1. dubna 2015 a 16. září 2015 obnovili na období od 7. října 2015 do 6. října 2021 mandát dvanácti soudcům Soudního dvora, jimiž jsou: p. Lars Bay Larsen, p. François Biltgen, p. Marko Ilešič, p. Endre Juhász, pí Küllike Jürimäe, p. Koen Lenaerts, p. Siniša Rodin, p. Allan Rosas, p. Marek Safjan, pí Rosario Silva de Lapuerta, p. Daniel Šváby a pí Camelia Toader.

Z důvodu ukončení funkce a odchodu p. Aindriase Ó Caoimha a p. Vassiliose Skourise byli jmenováni soudci Soudního dvora na období od 7. října 2015 do 6. října 2021 p. Eugene Regan a p. Michail Vilaras.

Počet generálních advokátů Soudního dvora byl zvýšen rozhodnutím Rady 2013/336/EU[109] ze dne 25. června 2013 z devíti na jedenáct s účinkem od 7. října 2015. Rozhodnutími ze dne 1. dubna a 15. června 2015 byli jmenováni generálními advokáty na období od 7. října 2015 do 6. října 2021 p. Michal Bobek a p. Henrik Saugmandsgaard Øe Dále rozhodnutím ze dne 16. září 2015 nahradil p. Manuel Campos Sánchez-Bordona ve funkci generálního advokáta p. Pedra Cruz Villalóna[110].

109 | Rozhodnutí Rady 2013/336/EU ze dne 25. června 2013 o zvýšení počtu generálních advokátů Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 179, s. 92).

110 | Generální advokát, který vystřídá p. N. Jääskinena se ujme funkce později. V souladu se zásadou rotace bude bulharské státní příslušnosti.

2. PROTOKOLÁRNÍ POŘÁDKY

OD 1. LEDNA 2014 DO 7. ŘÍJNA 2015

Pan V. SKOURIS, předseda
Pan K. LENAERTS, místopředseda
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně druhého senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda třetího senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda čtvrtého senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda pátého senátu
Pan M. WATHELET, první generální advokát
Pan A. Ó CAOIMH, předseda osmého senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda sedmého senátu
Pan C. VAJDA, předseda desátého senátu
Pan S. RODIN, předseda šestého senátu
Paní K. JÜRIMÄE, předsedkyně devátého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan C.G. FERNLUND, soudce
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan F. BILTGEN, soudce
Pan M. SZPUNAR, generální advokát
Pan C. LYCOURGOS, soudce

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

OD 8. ŘÍJNA 2015 DO 11. ŘÍJNA 2015

Pan K. LENAERTS, předseda
Pan A. TIZZANO, místopředseda
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně prvního senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda druhého senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda třetího senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda čtvrtého senátu
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, předseda pátého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan C.G. FERNLUND, soudce
Pan M. WATHELET, generální advokát
Pan C. VAJDA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan S. RODIN, soudce
Pan F. BILTGEN, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Pan M. SZPUNAR, generální advokát
Pan C. LYCOURGOS, soudce
Pan M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA, generální advokát
Pan M. VILARAS, soudce
Pan E. REGAN, soudce
Pan H. SAUGMANDSGAARD ØE, generální advokát
Pan M. BOBEK, generální advokát

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

OD 12. ŘÍJNA 2015 DO 31. PROSINCE 2015

Pan K. LENAERTS, předseda
Pan A. TIZZANO, místopředseda
Paní R. SILVA DE LAPUERTA, předsedkyně prvního senátu
Pan M. ILEŠIČ, předseda druhého senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda třetího senátu
Pan T. von DANWITZ, předseda čtvrtého senátu
Pan J. L. da CRUZ VILAÇA, předseda pátého senátu
Pan M. WATHELET, první generální advokát
Pan A. ARABADŽEV, předseda šestého senátu
Paní C. TOADER, předsedkyně sedmého senátu
Pan D. ŠVÁBY, předseda osmého senátu
Pan F. BILTGEN, předseda desátého senátu
Pan C. LYCOURGOS, předseda devátého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan M. SAFJAN, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce
Pan C.G. FERNLUND, soudce
Pan C. VAJDA, soudce
Pan N. WAHL, generální advokát
Pan S. RODIN, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Pan M. SZPUNAR, generální advokát
Pan M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA, generální advokát
Pan M. VILARAS, soudce
Pan E. REGAN, soudce
Pan H.S. SAUGMANDSGAARD ØE, generální advokát
Pan M. BOBEK, generální advokát

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

3. BÝVALÍ ČLENOVÉ SOUDNÍHO DVORA

(v pořadí podle data nástupu do funkce)

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, soudce (1952–1958)
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda od roku 1964 do roku 1967
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda od roku 1958 do roku 1964
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda od roku do roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda od roku 1976 do roku 1980
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda od roku 1984 do roku 1988
O'Keeffe Aindrias, soudce (1974–1985)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Koopmans Thymen, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
Verloren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 et 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)
Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)
Joliet René, soudce (1984–1995)

Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)
O'Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, generální advokát (1986–1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 et 1997–2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Jacobs Francis Geoffrey, generální advokát (1988–2006)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Gulmann Claus Christian, generální advokát (1991–1994), poté soudce (1994–2006)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
La Pergola Antonio Mario, soudce (1994 et 1999–2006), generální advokát (1995–1999)
Puissochet Jean-Pierre, soudce (1994–2006)
Léger Philippe, generální advokát (1994–2006)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Wathelet Melchior, soudce (1995–2003)
Jann Peter, soudce (1995–2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, generální advokát (1995–2009)
Schintgen Romain, soudce (1996–2008)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O'Kelly Macken Fidelma, soudce (1999–2004)
Von Bahr Stig, soudce (2000–2006)
Colneric Ninon, soudkyně (2000–2006)
Geelhoed Leendert A., generální advokát (2000–2006)
Stix-Hackl Christine, generální advokátka (2000–2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, soudce (2000–2010)
Da Cunha Rodrigues José Narciso, soudce (2000–2012)
Poiares Pessoa Maduro Luís Miguel, generální advokát (2003–2009)
Makarczyk Jerzy, soudce (2004–2009)
Arestis Georges, soudce (2004-2014)
Klučka Ján, soudce (2004–2009)
Kūris Pranas, soudce (2004–2010)
Schiemann Konrad Hermann Theodor, soudce (2004–2012)
Lõhmus Uno, soudce (2004–2013)
Lindh Pernilla, soudkyně (2006–2011)
Mazák Ján, generální advokát (2006–2012)
Trstenjak Verica, generální advokátka (2006–2012)

Kasel Jean-Jacques, soudce (2008–2013)
Jääskinen Niilo, generální advokát (2009–2015)
Cruz Villalón Pedro, generální advokát (2009–2015)

PŘEDSEDOVÉ

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994–2003)
Skouris Vassilios (2003–2015)

VEDOUCÍ SOUDNÍ KANCELÁŘE

Van Houtte Albert (1953–1982)
Heim Paul (1982–1988)
Giraud Jean-Guy (1988–1994)
Grass Roger (1994–2010)

D | SOUDNÍ STATISTIKY SOUDNÍHO DVORA

OBECNÁ ČINNOST SOUDNÍHO DVORA

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2011–2015)

ZAHÁJENÉ VĚCI

2. Povaha řízení (2011–2015)
3. Předmět řízení (2015)
4. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2011–2015)

UKONČENÉ VĚCI

5. Povaha řízení (2011–2015)
6. Rozsudky, usnesení, posudky (2015)
7. Soudní kolegia (2011–2015)
8. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2011–2015)
9. Předmět řízení (2011–2015)
10. Předmět řízení (2015)
11. Rozsudky pro nesplnění povinnosti: směr rozhodnutí (2011–2015)
12. Délka trvání řízení v měsících (judikující rozsudky a usnesení) (2011–2015)

VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI

13. Povaha řízení (2011-2015)
14. Soudní kolegia (2011-2015)

RŮZNÉ

15. Zrychlená řízení (2011-2015)
16. Řízení o naléhavé předběžné otázce (2011-2015)
17. Předběžná opatření (2015)

OBECNÝ VÝVOJ SOUDNÍ ČINNOSTI (1952–2015)

18. Zahájené věci a rozsudky
19. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
20. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
21. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem podané proti členským státům

OBECNÁ ČINNOST SOUDNÍHO DVORA

1. ZAHÁJENÉ, UKONČENÉ, PROJEDNÁVANÉ VĚCI (2011–2015)[1]

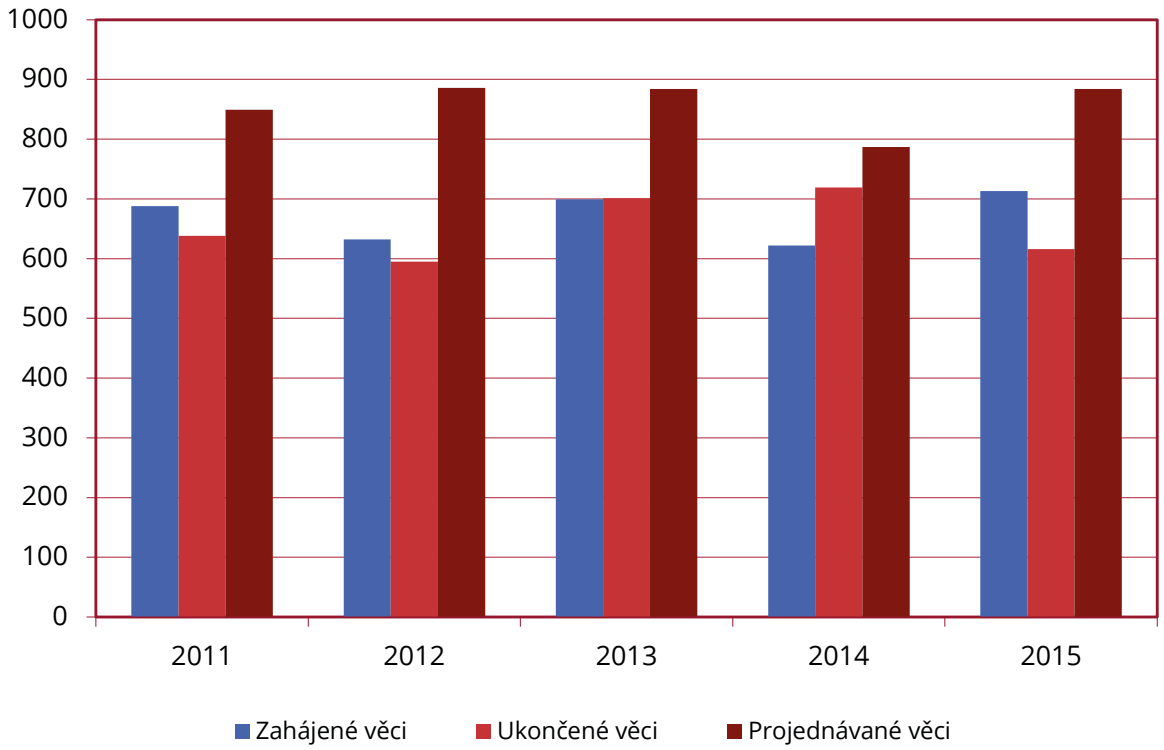

	2011	2012	2013	2014	2015
Zahájené věci	688	632	699	622	713
Ukončené věci	638	595	701	719	616
Projednávané věci	849	886	884	787	884

1 | Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2. ZAHÁJENÉ VĚCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

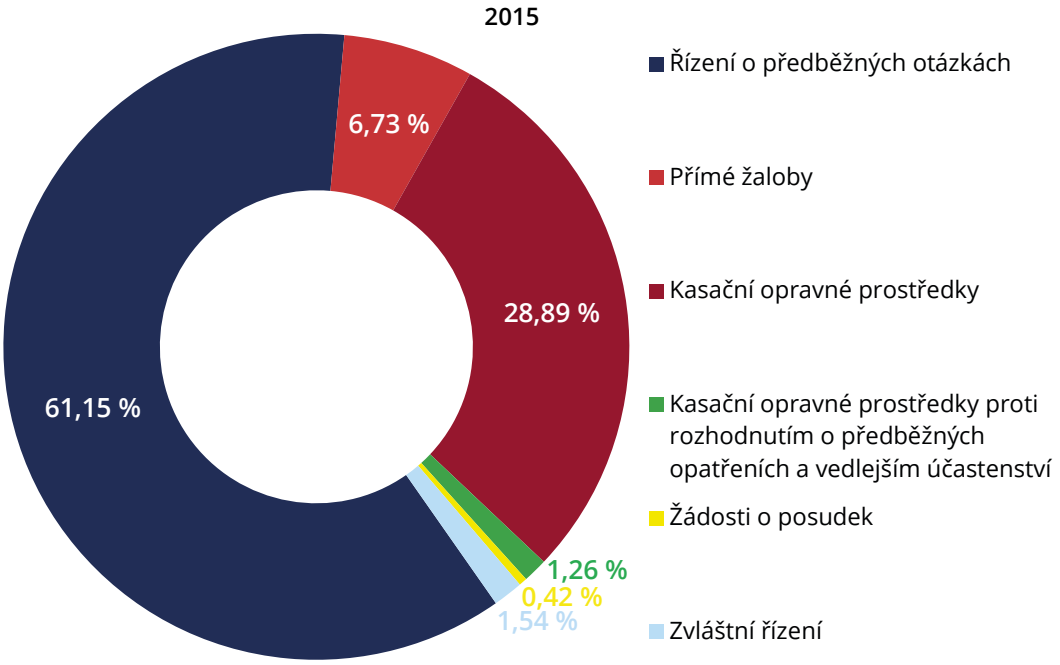

	2011	2012	2013	2014	2015
Řízení o předběžných otázkách	423	404	450	428	436
Přímé žaloby	81	73	72	74	48
Kasační opravné prostředky	162	136	161	111	206
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	13	3	5		9
Žádosti o posudek		1	2	1	3
Zvláštní řízení[2]	9	15	9	8	11
Celkem	**688**	**632**	**699**	**622**	**713**
Návrhy na předběžná opatření	3		1	3	2

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Za „zvláštní řízení" jsou považována: právní pomoc, určení nákladů řízení, odpor proti rozsudku pro zmeškání, námitka třetí osoby, obnova řízení, výklad rozsudku, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o zabavení pohledávky; věci v oblasti imunit.

3. ZAHÁJENÉ VĚCI – PŘEDMĚT ŘÍZENÍ (2015)[1]

	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Zvláštní řízení
Celní unie a společný celní tarif	27		2			29	
Daně	43	6				49	
Doprava	19	6	2			27	
Duševní a průmyslové vlastnictví	22		66			88	
Energie		1				1	
Evropské občanství	6					6	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům…)	3		3			6	
Hospodářská a měnová politika	1	1	9			11	
Hospodářská soutěž	6		32	2		40	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost			3			3	
Institucionální právo	2	6	13		3	24	
Obchodní politika	1		14			15	
Ochrana spotřebitele	39					39	
Politika rybolovu		1				1	
Právní zásady Unie	12		1			13	
Právo podniků	1					1	
Přidružení zámořských zemí a území		1				1	
Přístup k dokumentům			6	1		7	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	50	2				52	
Průmyslová politika	12					12	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1		4			5	
Sbližování právních předpisů	20	2				22	
Sociální politika	32					32	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	6	1				7	
Soudní spolupráce v občanských věcech	1					1	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2		10			12	
Státní podpory	4		21	4		29	
Svoboda usazování	12					12	
Veřejné zakázky	22		2	2		26	
Veřejné zdraví	2		8			10	
Vnější činnost Evropské unie	3					3	
Volný pohyb kapitálu	5	1				6	
Volný pohyb osob	14	1				15	
Volný pohyb služeb	21	3				24	
Volný pohyb zboží	7	1				8	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír			1			1	
Zemědělství	11	1	5			17	
Životní prostředí	29	14	4			47	
SFEU	**436**	**48**	**206**	**9**	**3**	**702**	
Výsady a imunity							2
Řízení							9
Různé							**11**
CELKEM	**436**	**48**	**206**	**9**	**3**	**702**	**11**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

4. ZAHÁJENÉ VĚCI – ŽALOBY PRO NESPLNĚNÍ POVINNOSTI STÁTEM (2011–2015)[1]

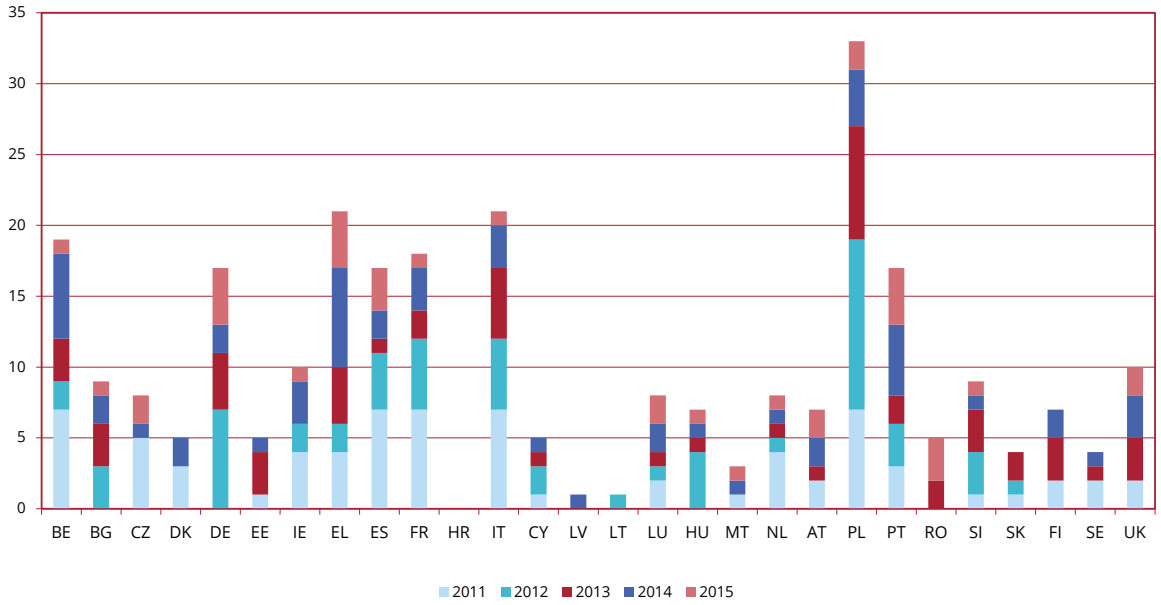

	2011	2012	2013	2014	2015
Belgie	7	2	3	6	1
Bulharsko		3	3	2	1
Česká republika	5			1	2
Dánsko	3			2	
Německo		7	4	2	4
Estonsko	1		3	1	
Irsko	4	2		3	1
Řecko	4	2	4	7	4
Španělsko	7	4	1	2	3
Francie	7	5	2	3	1
Chorvatsko					
Itálie	7	5	5	3	1
Kypr	1	2	1	1	
Lotyšsko				1	
Litva		1			
Lucembursko	2	1	1	2	2
Maďarsko		4	1	1	1
Malta	1	0		1	1
Nizozemsko	4	1	1	1	1
Rakousko	2		1	2	2
Polsko	7	12	8	4	2
Portugalsko	3	3	2	5	4
Rumunsko			2		3
Slovinsko	1	3	3	1	1
Slovensko	1	1	2		
Finsko	2		3	2	
Švédsko	2		1	1	
Spojené království	2		3	3	2
Celkem	**73**	**58**	**54**	**57**	**37**

1 | Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

5. UKONČENÉ VĚCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

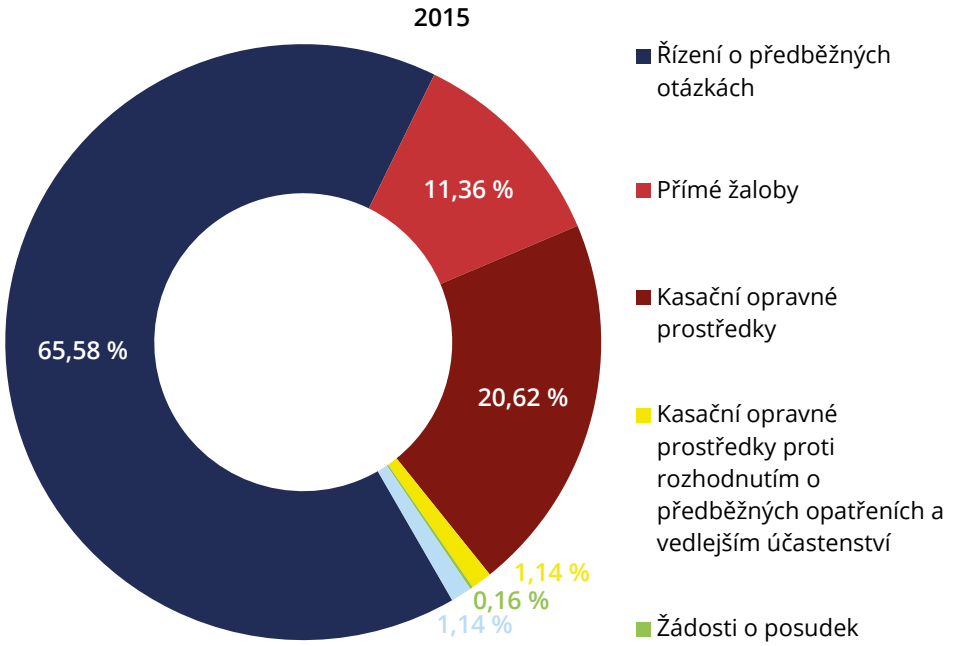

	2011	2012	2013	2014	2015
Řízení o předběžných otázkách	388	386	413	476	404
Přímé žaloby	117	70	110	76	70
Kasační opravné prostředky	117	117	155	157	127
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	7	12	5	1	7
Žádosti o posudek	1		1	2	1
Zvláštní řízení	8	10	17	7	7
Celkem	**638**	**595**	**701**	**719**	**616**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

6. UKONČENÉ VĚCI – ROZSUDKY, USNESENÍ, POSUDKY (2015)[1]

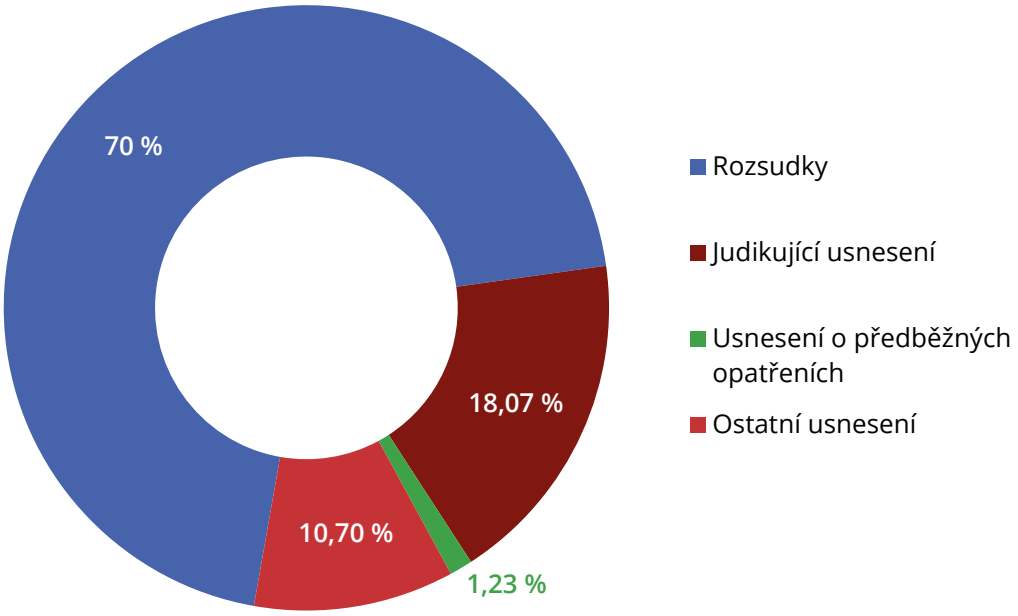

	Rozsudky	Judikující usnesení[2]	Usnesení o předběžných opatřeních[3]	Ostatní usnesení[4]	Žádosti o posudek	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	296	47		34		377
Přímé žaloby	48			16		64
Kasační opravné prostředky	54	51		9		114
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			7			7
Žádosti o posudek				1		1
Zvláštní řízení	1	5		1		7
Celkem	**399**	**103**	**7**	**61**		**570**

1| Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

2| Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

3| Usnesení vydaná k návrhu na základě článků 278 SFEU nebo 279 SFEU (dříve článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 280 SFEU (dříve článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení SESAE nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

4| Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Tribunálu.

7. UKONČENÉ VĚCI – SOUDNÍ KOLEGIA (2011–2015)[1]

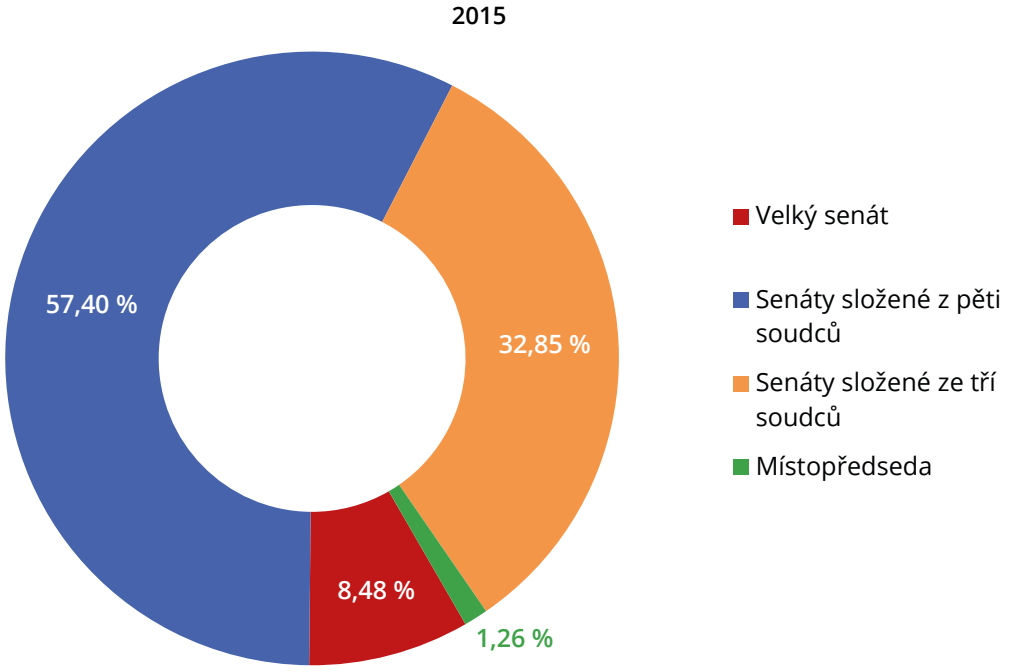

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozsudky/Posudky	Usnesení [2]	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení [2]	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení [2]	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení [2]	Celkem	Rozsudky/Posudky	Usnesení [2]	Celkem
Plénum	1		1	1		1				1		1			
Velký senát	62		62	47		47	52		52	51	3	54	47		47
Senáty složené z pěti soudců	290	10	300	275	8	283	348	18	366	320	20	340	298	20	318
Senáty složené ze tří soudců	91	86	177	83	97	180	91	106	197	110	118	228	93	89	182
Předseda		4	4		12	12									
Místopředseda								5	5		1	1		7	7
Celkem	**444**	**100**	**544**	**406**	**117**	**523**	**491**	**129**	**620**	**482**	**142**	**624**	**438**	**116**	**554**

1 | Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2 | Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

8. VĚCI UKONČENÉ ROZSUDKEM, POSUDKEM NEBO JUDIKUJÍCÍM USNESENÍM – PŘEDMĚT ŘÍZENÍ (2011–2015)[1] [2]

	2011	2012	2013	2014	2015
Rozsudky/Posudky	444	406	491	482	438
Usnesení	100	117	129	142	116
Celkem	**544**	**523**	**620**	**624**	**554**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

9. VĚCI UKONČENÉ ROZSUDKEM, POSUDKEM NEBO JUDIKUJÍCÍM USNESENÍM – PŘEDMĚT ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

	2011	2012	2013	2014	2015
Celní unie a společný celní tarif [4]	19	19	11	21	20
Cestovní ruch		1			
Daně	49	64	74	52	55
Doprava	7	14	17	18	9
Duševní a průmyslové vlastnictví	47	46	43	69	51
Energie	2		1	3	2
Evropské občanství	7	8	12	9	4
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům…) [2]	4	3	2	5	1
Hospodářská a měnová politika		3		1	3
Hospodářská soutěž	19	30	42	28	23
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost		3	6	8	4
Institucionální právo	20	27	31	18	27
Obchodní politika	2	8	6	7	4
Ochrana spotřebitele [3]	4	9	19	20	29
Politika rybolovu	1			5	3
Právní zásady Unie	15	7	17	23	12
Právo podniků	8	1	4	3	1
Přistoupení nových států	1	2			
Přístup k dokumentům	2	5	6	4	3
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	24	37	46	51	49
Průmyslová politika	9	8	15	3	9
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1			5	1
Sbližování právních předpisů	15	12	24	25	24
Sociální politika	36	28	27	51	30
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	8	8	12	6	14
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	3	9	12	3	6

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

3| Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

4| Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

Společný celní tarif [4]	2				
Státní podpory	48	10	34	41	26
Svoboda usazování	21	6	13	9	17
Veřejné zakázky	7	12	12	13	14
Veřejné zdraví	3	1	2	3	5
Vlastní zdroje Společenství [2]	2				
Vnější činnost Evropské unie	8	5	4	6	1
Volný pohyb kapitálu	14	21	8	6	8
Volný pohyb osob	9	18	15	20	13
Volný pohyb služeb	27	29	16	11	17
Volný pohyb zboží	8	7	1	10	9
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír		1	1		1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1		1	1
Zaměstnanost					1
Zemědělství	23	22	33	29	20
Životní prostředí [3]	35	27	35	30	27
Životní prostředí a spotřebitelé [3]	25	1			
Smlouva o ES/SFEU	**535**	**513**	**601**	**617**	**544**
Smlouva o EU	1				
Smlouva o ESUO	1				
Smlouva o AE					1
Výsady a imunity	2	3			2
Řízení	5	7	14	6	4
Služební řád			5	1	3
Různé	7	10	19	7	9
CELKEM	**544**	**523**	**620**	**624**	**554**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

3| Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

4| Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

10. VĚCI UKONČENÉ ROZSUDKEM, POSUDKEM NEBO JUDIKUJÍCÍM USNESENÍM – PŘEDMĚT ŘÍZENÍ (2015)[1]

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení [2]	Celkem
Celní unie a společný celní tarif [5]	18	2	20
Daně	48	7	55
Doprava	9		9
Duševní a průmyslové vlastnictví	21	30	51
Energie	2		2
Evropské občanství	3	1	4
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům…) [3]	1		1
Hospodářská a měnová politika	2	1	3
Hospodářská soutěž	15	8	23
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	4		4
Institucionální právo	21	6	27
Obchodní politika	4		4
Ochrana spotřebitele [4]	24	5	29
Politika rybolovu	2	1	3
Právní zásady Unie	4	8	12
Právo podniků	1		1
Přístup k dokumentům	3		3
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	46	3	49
Průmyslová politika	9		9
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1		1
Sbližování právních předpisů	23	1	24
Sociální politika	27	3	30
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	11	3	14
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	5	1	6

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

3| Oddíly „Rozpočet Společenství“ a „Vlastní zdroje Společenství“ byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy“.

4| Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

5| Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

Státní podpory	16	10	26
Svoboda usazování	12	5	17
Veřejné zakázky	12	2	14
Veřejné zdraví	5		5
Vnější činnost Evropské unie	1		1
Volný pohyb kapitálu	8		8
Volný pohyb osob	13		13
Volný pohyb služeb	14	3	17
Volný pohyb zboží	6	3	9
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1		1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1		1
Zaměstnanost		1	1
Zemědělství	16	4	20
Životní prostředí [4]	24	3	27
Smlouva o ES/SFEU	**433**	**111**	**544**
Smlouva o AE	**1**		**1**
Výsady a imunity	1	1	2
Řízení		4	4
Služební řád	3		3
Různé	**4**	**5**	**9**
CELKEM	**438**	**116**	**554**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2| Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

3| Oddíly „Rozpočet Společenství" a „Vlastní zdroje Společenství" byly v případě věcí zahájených po 1. prosinci 2009 spojeny do oddílu „Finanční předpisy".

4| Položka „Životní prostředí a spotřebitelé" byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

5| Položky „Společný celní tarif" a „Celní unie" byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

11. UKONČENÉ VĚCI – ROZSUDKY PRO NESPLNĚNÍ POVINNOSTI: SMĚR ROZHODNUTÍ (2011–2015)[1]

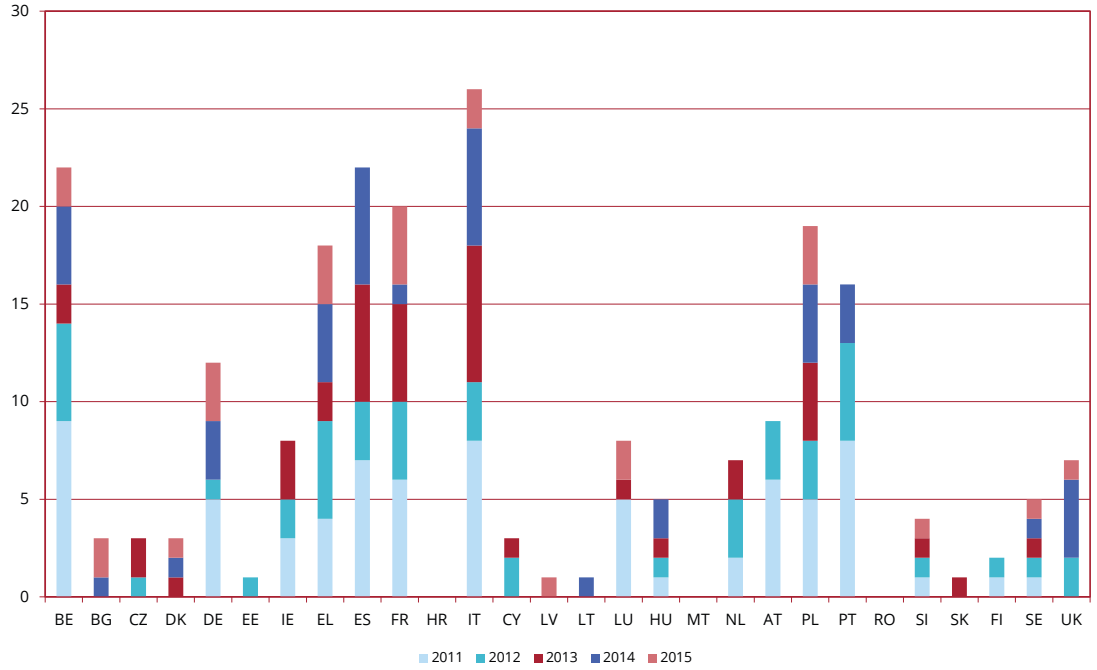

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté
Belgie	9	**1**	5	**1**	2	**1**	4		2	
Bulharsko							1	**1**	2	
Česká republika			1		2	**2**				
Dánsko					1	**1**	1		1	
Německo	5		1	**2**		**2**	3	**1**	3	
Estonsko			1							
Irsko	3		2		3	**1**				**1**
Řecko	4		5		2	**1**	4		3	
Španělsko	7	**1**	3		6		6			
Francie	6		4		5	**3**	1		4	
Chorvatsko										
Itálie	8	**1**	3		7	**1**	6		2	
Kypr		**1**	2		1					
Lotyšsko									1	
Litva							1			
Lucembursko	5				1	**1**			2	
Maďarsko	1	**1**	1		1		2			
Malta		**1**								
Nizozemsko	2		3	**1**	2	**2**		**1**		
Rakousko	6		3			**1**				
Polsko	5		3		4	**2**	4		3	**1**
Portugalsko	8	**1**	5			**1**	3			
Rumunsko		**1**								
Slovinsko	1		1		1				1	
Slovensko		**1**		**1**	1					**2**
Finsko	1		1			**2**				
Švédsko	1		1		1	**1**	1		1	
Spojené království			2			**1**	4		1	**1**
Celkem	**72**	**9**	**47**	**5**	**40**	**23**	**41**	**3**	**26**	**5**

1 | Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

12. UKONČENÉ VĚCI – DÉLKA TRVÁNÍ ŘÍZENÍ V MĚSÍCÍCH (2011–2015)[1]

(JUDIKUJÍCÍ ROZSUDKY A USNESENÍ)

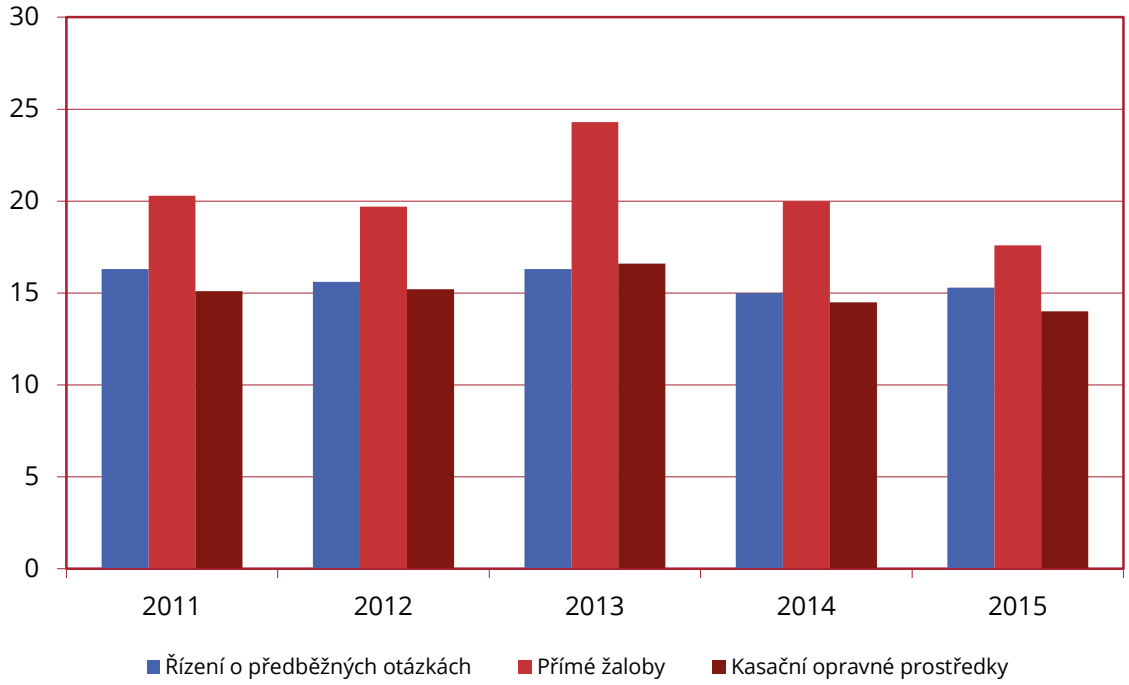

	2011	2012	2013	2014	2015
Řízení o předběžných otázkách	16,3	15,6	16,3	15,0	15,3
Řízení o naléhavé předběžné otázce	2,5	1,9	2,2	2,2	1,9
Přímé žaloby	20,3	19,7	24,3	20,0	17,6
Kasační opravné prostředky	15,1	15,2	16,6	14,5	14,0

1| Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce. Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky; zvláštní řízení (a sice právní pomoc, určení nákladů řízení, oprava rozsudku, odpor proti rozsudku, námitky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu, řízení o soudním zabavení pohledávky); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Tribunálu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

13. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

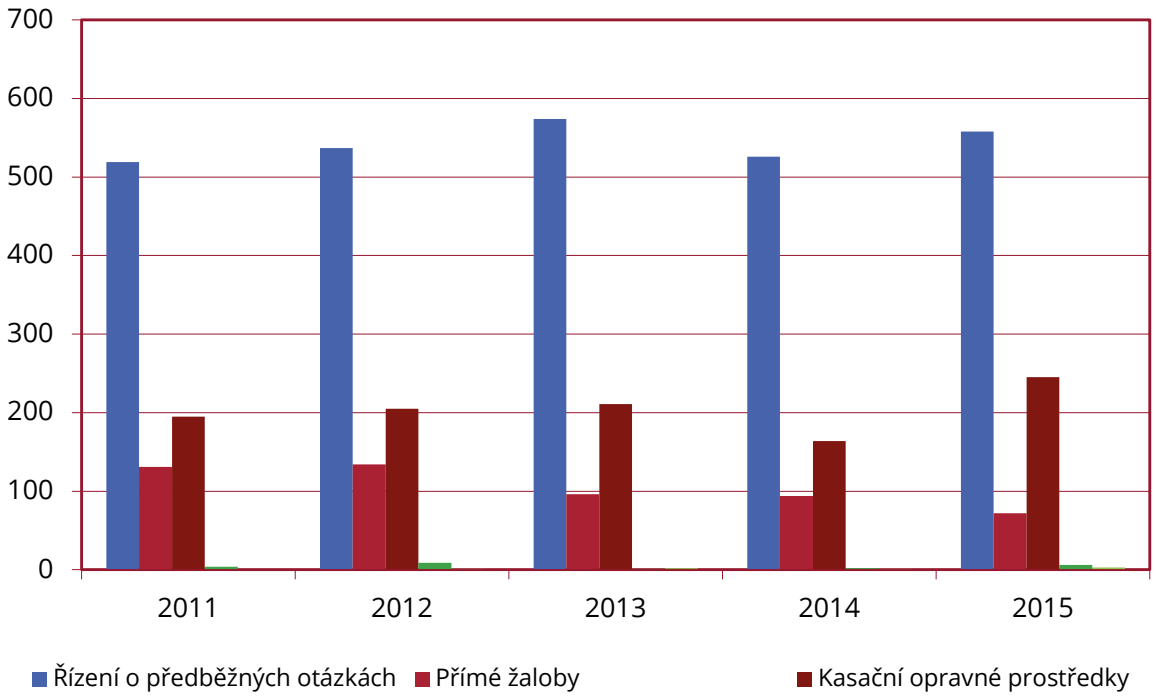

	2011	2012	2013	2014	2015
Řízení o předběžných otázkách	519	537	574	526	558
Přímé žaloby	131	134	96	94	72
Kasační opravné prostředky	195	205	211	164	245
Zvláštní řízení	4	9	1	2	6
Žádosti o posudek		1	2	1	3
Celkem	**849**	**886**	**884**	**787**	**884**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

14. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – SOUDNÍ KOLEGIA (2011–2015)[1]

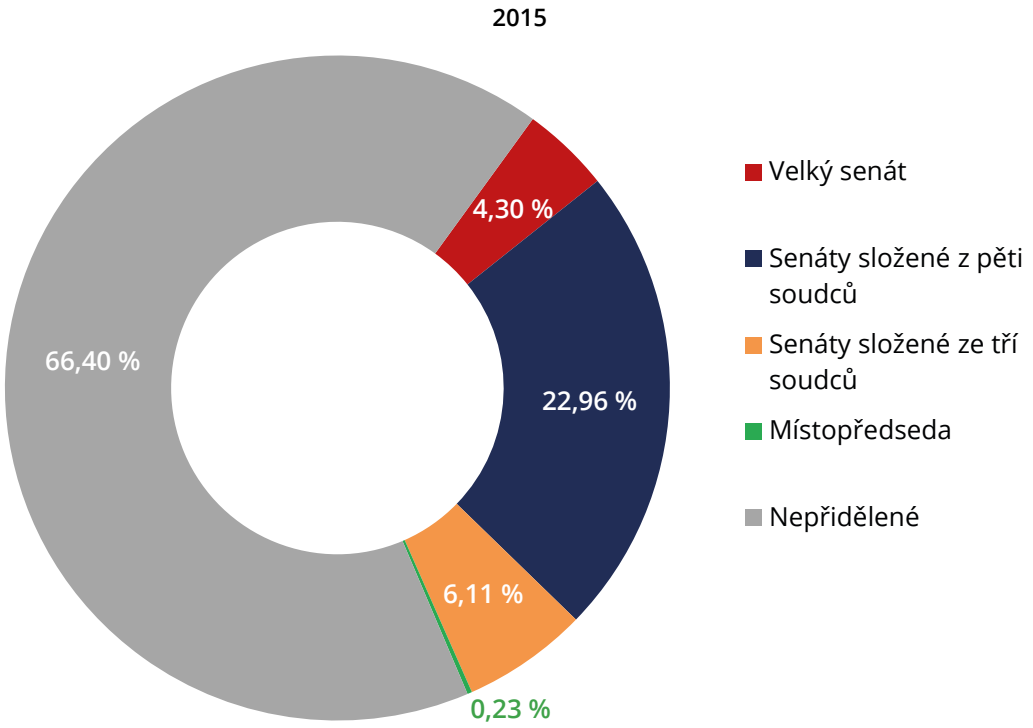

	2011	2012	2013	2014	2015
Velký senát	42	44	37	33	38
Senáty složené z pěti soudců	157	239	190	176	203
Senáty složené ze tří soudců	23	42	51	44	54
Předseda	10				
Místopředseda		1	1		2
Nepřidělené	617	560	605	534	587
Celkem	**849**	**886**	**884**	**787**	**884**

1| Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

15. RŮZNÉ – ZRYCHLENÁ ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Přímé žaloby			1			1				
Řízení o předběžných otázkách	2	7	1	5		16	2	10	1	14
Kasační opravné prostředky		5		1						
Celkem	**2**	**12**	**2**	**6**		**17**	**2**	**10**	**1**	**14**

1| Věci, v nichž bylo během daného roku přijato rozhodnutí nebo usnesení o vyhovění nebo zamítnutí žádosti o použití zrychleného řízení

16. RŮZNÉ – ŘÍZENÍ O NALÉHAVÉ PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE (2011–2015)

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2	5	4	1	2	3	4	1	5	5
Sbližování právních předpisů								1		
Celkem	**2**	**5**	**4**	**1**	**2**	**3**	**4**	**2**	**5**	**5**

1| Věci, v nichž bylo během předešlého roku rozhodnuto o vyhovění či zamítnutí žádosti o použití naléhavého řízení

17. RŮZNÉ – PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ (2015)[1]

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Směr rozhodnutí	
			Zamítnutí	Povolení
Přístup k dokumentům		1		
Státní podpory		4	4	
Hospodářská soutěž	2	2	1	
Veřejné zakázky		2	2	
CELKEM	**2**	**9**	**7**	

1 | Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

18. OBECNÝ VÝVOJ SOUDNÍ ČINNOSTI (1952–2015) – ZAHÁJENÉ VĚCI A ROZSUDKY

Roky	Zahájené věci [1]							Rozsudky/posudky [2]
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1.218				1.324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211
1986	91	238				329	23	174

>>>

1| Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

2| Čistá čísla.

Roky	Zahájené věci [1]							Rozsudky/posudky [2]
	Řízení o předběžných otázkách	Přímé žaloby	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1987	144	251				395	21	208
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
2014	428	74	111	0	1	614	3	416
2015	436	48	206	9	3	702	2	399
Celkem	**9146**	**8949**	**1895**	**115**	**26**	**20131**	**361**	**10612**

1| Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

2| Čistá čísla.

19. OBECNÝ VÝVOJ SOUDNÍ ČINNOSTI (1952–2015) – ZAHÁJENÁ ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH (PODLE ČLENSKÉHO STÁTU A ZA ROK)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další (1)	Celkem
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965					4					2									1	1										7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2	2										9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7									1		39
1975	7			1	26					15		14				1			4									1		69
1976	11				28		1			8		12							14									1		75
1977	16			1	30		2			14		7							9									5		84
1978	7			3	46		1			12		11							38									5		123
1979	13			1	33		2			18		19				1			11									8		106
1980	14			2	24		3			14		19							17									6		99
1981	12			1	41					17		11				4			17									5		108
1982	10			1	36					39		18							21									4		129
1983	9			4	36		2			15		7							19									6		98
1984	13			2	38		1			34		10							22									9		129
1985	13				40		2			45		11				6			14									8		139
1986	13			4	18		4	2	1	19		5				1			16									8		91

>>>

1| Věc C-265/00, *Campina Melkunie* (Cour de justice Benelux / Benelux Gerechtshof), věc C-196/09, *Miles a další* (Rada pro stížnosti evropských škol).

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další (1)	Celkem
1987	15			5	32		2	17	1	36		5				3			19									9		144
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450
2014	23	13	6	10	87		5	4	41	20	1	52	2	7	6		23		30	18	14	8	28	4	3	8	3	12		428
2015	32	5	8	7	79	2	8	2	36	25	5	47		9	8	7	14		40	23	15	8	18	5	5	4	7	16	1	436
Celkem	**794**	**83**	**48**	**172**	**2216**	**17**	**85**	**172**	**390**	**931**	**6**	**1326**	**7**	**46**	**37**	**90**	**121**	**2**	**949**	**470**	**89**	**132**	**109**	**14**	**32**	**95**	**121**	**589**	**3**	**9146**

1 | Věc C-265/00, *Campina Melkunie* (Cour de justice Benelux / Benelux Gerechtshof), věc C-196/09, *Miles a další* (Rada pro stížnosti evropských škol).

20. OBECNÝ VÝVOJ SOUDNÍ ČINNOSTI (1952–2015) – ZAHÁJENÁ ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH (PODLE ČLENSKÉHO STÁTU A SOUDU)

			Celkem
Belgie	Cour constitutionnelle	32	
	Cour de cassation	93	
	Conseil d'État	76	
	Ostatní soudy	593	794
Bulharsko	Върховен касационен съд	2	
	Върховен административен съд	14	
	Ostatní soudy	67	83
Česká republika	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	5	
	Nejvyšší správní soud	24	
	Ostatní soudy	19	48
Dánsko	Højesteret	35	
	Ostatní soudy	137	172
Německo	Bundesverfassungsgericht	1	
	Bundesgerichtshof	202	
	Bundesverwaltungsgericht	117	
	Bundesfinanzhof	307	
	Bundesarbeitsgericht	32	
	Bundessozialgericht	76	
	Ostatní soudy	1481	2216
Estonsko	Riigikohus	6	
	Ostatní soudy	11	17
Irsko	Supreme Court	28	
	High Court	27	
	Ostatní soudy	30	85
Řecko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	56	
	Ostatní soudy	106	172
Španělsko	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	61	
	Ostatní soudy	328	390
Francie	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	118	
	Conseil d'État	99	
	Ostatní soudy	713	931

1| Věc C-265/00, *Campina Melkunie.*

2| Věc C-196/09, *Miles a další*

Chorvatsko	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		
	Ostatní soudy	6	6
Itálie	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	132	
	Consiglio di Stato	126	
	Ostatní soudy	1066	1326
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Ostatní soudy	3	7
Lotyšsko	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Ostatní soudy	25	46
Litva	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	14	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	11	
	Ostatní soudy	11	37
Lucembursko	Cour constitutionnelle	1	
	Cour de cassation	27	
	Cour administrative	27	
	Ostatní soudy	35	90
Maďarsko	Kúria	20	
	Fővárosi Ítélőtábla	6	
	Szegedi Ítélőtábla	2	
	Ostatní soudy	93	121
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Ostatní soudy	2	2
Nizozemsko	Hoge Raad	271	
	Raad van State	107	
	Centrale Raad van Beroep	62	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	154	
	Tariefcommissie	35	
	Ostatní soudy	320	949

Rakousko	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	109	
	Verwaltungsgerichtshof	90	
	Ostatní soudy	266	470
Polsko	Trybunał Konstytucyjny	1	
	Sąd Najwyższy	13	
	Naczelny Sąd Administracyjny	32	
	Ostatní soudy	43	89
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	4	
	Supremo Tribunal Administrativo	55	
	Ostatní soudy	73	132
Rumunsko	Înalta Curte de Casație și Justiție	9	
	Curtea de Apel	55	
	Ostatní soudy	45	109
Slovinsko	Ustavno sodišče	1	
	Vrhovno sodišče	8	
	Ostatní soudy	5	14
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	10	
	Ostatní soudy	22	32
Finsko	Korkein oikeus	17	
	Korkein hallinto-oikeus	47	
	Työtuomioistuin	3	
	Ostatní soudy	28	95
Švédsko	Högsta Domstolen	19	
	Högsta förvaltningsdomstolen	7	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	4	
	Ostatní soudy	86	121
Spojené království	House of Lords	40	
	Supreme Court	7	
	Court of Appeal	81	
	Ostatní soudy	461	589
Jiné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof [(1)]	2	
	Rada pro stížnosti evropských škol (2)	1	3
Celkem			**9146**

1| Věc C-265/00, *Campina Melkunie.*

2| Věc C-196/09, *Miles a další*

21. OBECNÝ VÝVOJ SOUDNÍ ČINNOSTI (1952–2015) – ŽALOBY PRO NESPLNĚNÍ POVINNOSTI STÁTEM PODANÉ PROTI ČLENSKÝM STÁTŮM

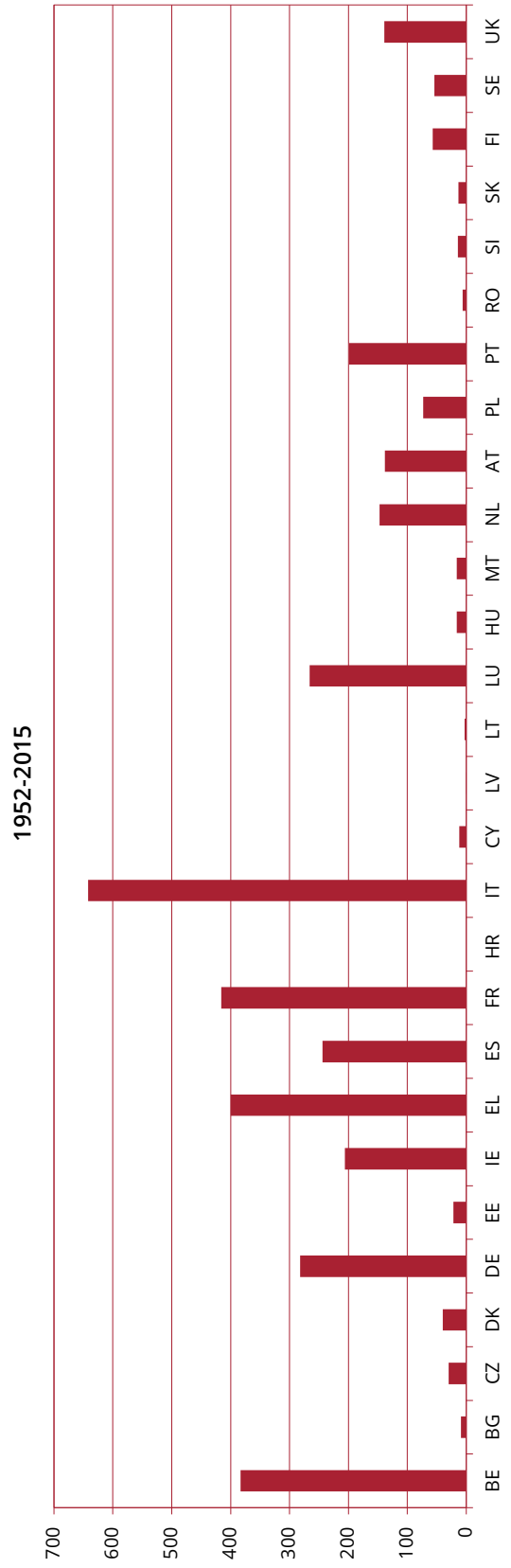

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
383	9	30	40	282	22	206	400	244	416		642	12	1	3	266	16	16	147	138	73	199	6	14	13	57	54	139	**3828**

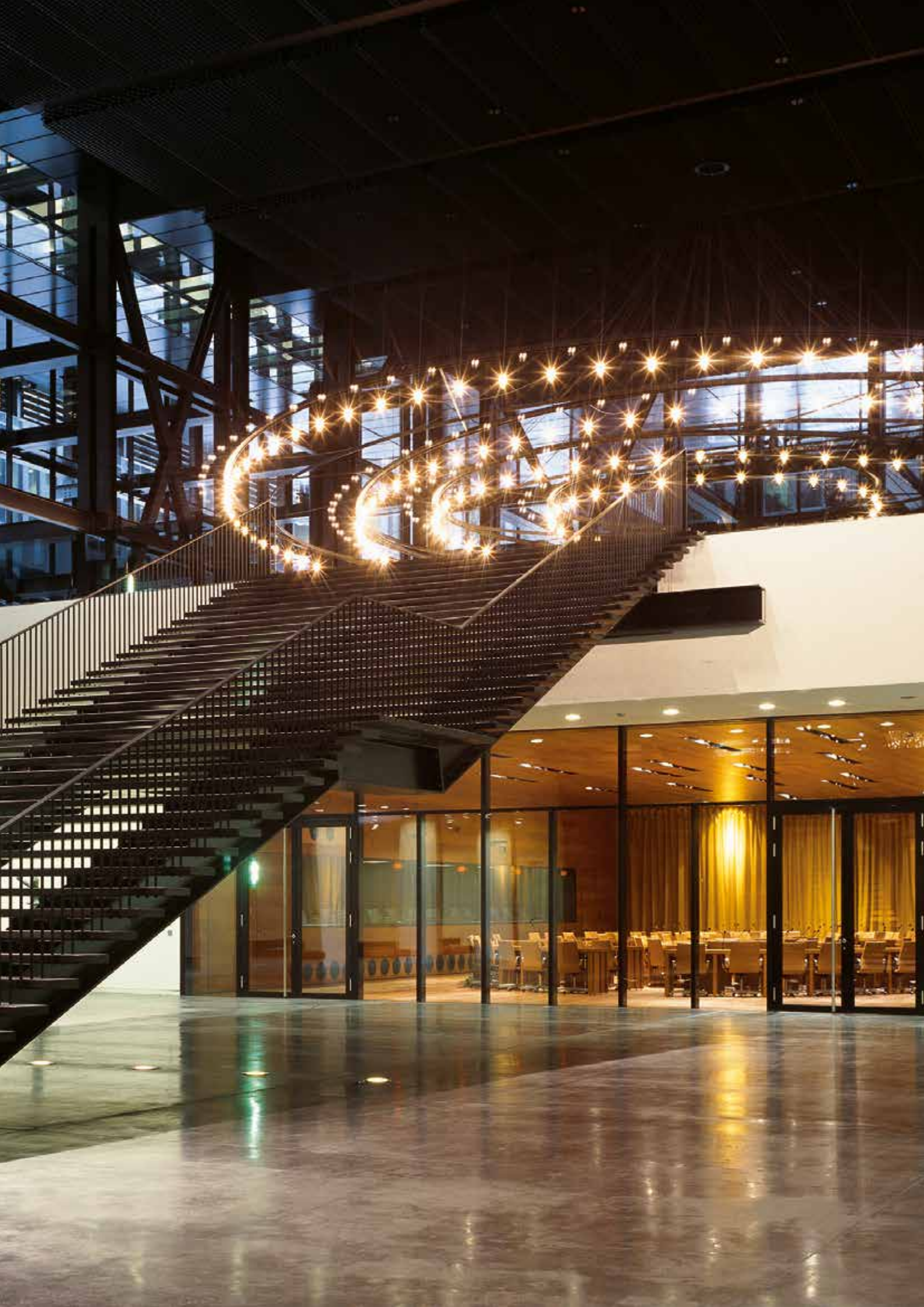

KAPITOLA II
TRIBUNÁL

A | ČINNOST TRIBUNÁLU V ROCE 2015

předseda Tribunálu **Marc JAEGER**

Ačkoliv je prognostika disciplínou z povahy věci nejistou, bez nadsázky lze říci, že rok 2015 patrně zůstane v historii Tribunálu rokem klíčovým. Přispěly k tomu tři významné události.

Zaprvé soud dosáhl díky reformám, jež započaly před několika lety, a bezvýhradné angažovanosti svých zaměstnanců mimořádné a stálé úrovně produktivity. Před pěti lety jen málokdo předpokládal, že v roce 2015 vyřídí Tribunál 987 věcí, což činí oproti roku 2010 (527 vyřízených věcí) téměř 90 % nárůst počtu vyřízených věcí a oproti předchozímu výsledku zaznamenanému v roce 2014 (814 vyřízených věcí) zlepšení o více než 20 %.

Počet předložených věcí potvrzuje všeobecnou růstovou tendenci, kterou lze pozorovat od samotného vzniku soudu. V roce 2015 bylo předloženo 831 věcí a takový objem soudní agendy se tím blíží rekordu zaznamenanému v roce 2014 (912 věcí). Průměrný počet věcí předložených za rok v letech 2013 až 2015 je tedy o 40 % vyšší než tentýž průměr v letech 2008 až 2010.

Skok v produktivitě byl nicméně natolik velký, že se soudu podařilo výrazně snížit počet projednávaných věcí (z 1 423 věcí v roce 2014 na 1 267 věcí v roce 2015, tj. snížení o více než 10 %). V rámci základních ukazatelů činnosti soudu je třeba nakonec poukázat i na to, že se nadále pokračuje ve značném zkracování průměrné délky řízení (z 23,4 měsíců v roce 2014 na 20,6 měsíců v roce 2015, tj. zkrácení o více než 10 %), které započalo v roce 2013.

Zadruhé dne 1. července 2015 vstoupil v platnost nový jednací řád Tribunálu, který nahradil původní jednací řád přijatý dne 2. května 1991, jenž byl několikrát pozměněn. Tento nový nástroj zpřehledňuje a zjednodušuje některá procesní ustanovení a celkově mění jejich systematiku. Zavádí také nová ustanovení, jež mají zefektivnit průběh řízení v zájmu řádného a moderního výkonu justice, který respektuje procesní práva účastníků sporu.

Zatřetí je třeba uvést, že rok 2015 byl rokem přijetí strukturální reformy Tribunálu. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie[1], totiž počítá s navýšením počtu soudců Tribunálu ve třech etapách s cílem dosáhnout v září 2019 jeho zdvojnásobení. Na Tribunál bude nadto přenesena příslušnost rozhodování v prvním stupni ve sporech mezi Evropskou unií a jejími zaměstnanci a převedena budou také místa sedmi soudců, kteří nyní působí u Soudu pro veřejnou službu Evropské unie. K tomuto přesunu dojde na základě následné legislativní žádosti Soudního dvora[2].

V důsledku provádění této reformy nebývalého rozsahu bude nutné, aby se v roce 2016 hlouběji uvažovalo o struktuře, organizaci a fungování soudu s cílem položit nové základy prvostupňového správního soudnictví Evropské unie. Tato reforma tedy soudu umožní, aby za stavu zvyšování objemu soudní agendy, její rozrůzněnosti a narůstající komplexnosti zintenzivnil svou trvalou snahu o zrychlení, konzistenci a kvalitu v rámci plnění základního úkolu, který mu byl svěřen a který spočívá v zajišťování přezkumu legality aktů Evropské unie, jenž je podmínkou práva jednotlivce na účinnou soudní ochranu a logickým důsledkem zásady Unie práva.

1 | Úř. věst. L 341, s. 14.

2 | V souladu s bodem 9 odůvodnění nařízení.

I. SOUDNÍ AGENDA V OBLASTI PŘEZKUMU LEGALITY

PŘÍPUSTNOST ŽALOB PODÁVANÝCH NA ZÁKLADĚ ČLÁNKU 263 SFEU

1. POJEM „AKT, KTERÝ LZE NAPADNOUT ŽALOBOU“

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 29. dubna 2015, ***Total a Elf Aquitaine v. Komise*** (T-470/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:241), Tribunál připomněl, že předmětem žaloby na neplatnost ve smyslu článku 263 SFEU mohou být pouze opatření vyvolávající právně závazné účinky, kterými jsou dotčeny zájmy žalobce tím, že mění podstatným způsobem jeho právní postavení. V tomto ohledu upřesnil, že dopisy, v nichž Evropská komise po mateřských společnostech požaduje zaplacení pokut, jež byly jim a jejich dceřiné společnosti uloženy ke společné a nerozdílné úhradě za porušení pravidel hospodářské soutěže, a které Komise zaslala v návaznosti na snížení těchto pokut a vrácení částky odpovídající tomuto snížení dceřiné společnosti, která původně pokuty zaplatila, vyvolávají právně závazné účinky, jelikož obsahují konečné stanovisko Komise a mohou být předmětem nuceného výkonu.

Tribunál se kromě toho zabýval otázkou, zda se napadené dopisy mohly dotknout zájmů žalobkyň tím, že ve smyslu článku 263 SFEU měnily podstatným způsobem jejich právní postavení, a dovodil, že pokud jde o výši jistiny, která byla po žalobkyních požadována v uvedených dopisech, tomu tak nebylo, jelikož tyto dopisy výši jistiny nikterak nezměnily. Žalobu tudíž bylo namístě odmítnout jako nepřípustnou v části, v níž směřovala ke zrušení napadených dopisů, pokud šlo o zmíněnou výši jistiny. V rozsahu, v němž byla v těchto dopisech požadována i úhrada úroků z prodlení, ovšem Tribunál shledal, že tyto dopisy mění právní postavení mateřských společností, které nebyly dříve k úhradě takových úroků povinny, jelikož jejich dceřiná společnost okamžitě zaplatila původní pokutu, jejímiž solidárními dlužníky byly tyto společnosti. Žaloba tudíž musela být v části, v níž směřovala proti úrokům z prodlení, které byly od žalobkyň požadovány v napadených dopisech, prohlášena za přípustnou.

V rozsudku ze dne 4. března 2015, ***Spojené království v. ECB*** (T-496/11, Sb. rozh., EU:T:2015:133)[3], měl Tribunál rozhodnout o přípustnosti žaloby na neplatnost Rámce politiky Eurosystému v oblasti dohledu, uveřejněného Evropskou centrální bankou (ECB).

Tribunál v tomto ohledu nejprve uvedl, že pro posouzení způsobilosti aktu vyvolávat právní účinky, potažmo být předmětem žaloby na neplatnost podle článku 263 SFEU, je potřebné zkoumat jeho znění a kontext, do kterého zapadá, jeho obsah, jakož i úmysl jeho autora. Co se týče znění a kontextu, do kterého napadený akt zapadá, Tribunál poukázal na to, že na základě tohoto přezkumu lze posoudit, jakým způsobem jej mohly dotčené strany racionálně vnímat. Byl-li by daný akt vnímán tak, že jen navrhuje určité chování, bylo by třeba dospět k závěru, že nevyvolává právní účinky, které by mohly vést k přípustnosti žaloby na jeho neplatnost. Z takového přezkumu ovšem může naopak vyplynout, že dotčení vnímají napadený akt tak, že jde o akt, který musí navzdory formě nebo označení, ke kterým se přiklonil jeho autor, dodržet. Za účelem posouzení způsobu, jakým dotčení vnímají znění napadeného aktu a kontext, do kterého tento akt zapadá, je podle Tribunálu třeba se zaprvé zabývat otázkou, zda byl daný akt uveřejněn mimo interní sféru jeho autora. Zadruhé je z pohledu dotčených relevantní i stylizace aktu. Zatřetí se může vnímání znění napadeného aktu a kontextu, do kterého zapadá, lišit podle povahy subjektu dotčeného tímto aktem.

3| K tomuto rozsudku viz rovněž dále úvahy v části „Rámec politiky Eurosystému v oblasti dohledu – Pravomoc ECB“.

Rámec politiky Eurosystému v oblasti dohledu byl v projednávaném případě – jak poznamenal Tribunál – uveřejněn mimo interní sféru ECB, a sice na jejích internetových stránkách. Rámec dohledu – který se zdaleka nejeví jen jako pouhý výslovně informativní návrh – je předkládán jako popis úlohy Eurosystému, což mohlo dotčené vést k závěru, že jsou v něm zopakovány pravomoci, které Smlouvy skutečně svěřují ECB a národním centrálním bankám členských států eurozóny. Sporná pasáž rámce politiky Eurosystému v oblasti dohledu, týkající se umístění ústředních protistran určených k zúčtovávání obchodů, jejichž předmětem jsou finanční cenné papíry, je kromě toho formulována s mimořádnou přesností, která může usnadňovat její uplatňování. Pokud jde nakonec o způsob, jakým rámec politiky Eurosystému v oblasti dohledu vnímají regulační orgány členských států eurozóny, Tribunál poukázal na to, že ECB uvádí na podporu svého požadavku souvisejícího s existencí pravomoci Eurosystému dohlížet na systémy zúčtování cenných papírů, do nichž spadají ústřední

protistrany, a případně tyto systémy regulovat, několik právních základů. Měl za to, že tyto argument y nejsou natolik zjevně neopodstatněné, aby bylo možno bez dalšího vyloučit, že by regulační orgány členských států eurozóny mohly dospět k závěru, že Eurosystém má pravomoc regulovat činnost systémů zúčtování a vypořádání obchodů s cennými papíry, takže mají povinnost dbát na dodržování požadavku umístění uvedeného v rámci politiky Eurosystému v oblasti dohledu.

S ohledem na všechny tyto skutečnosti Tribunál dospěl k závěru, že rámec politiky Eurosystému v oblasti dohledu vyvolává právní účinky, a tudíž představuje akt, který lze napadnout žalobou na neplatnost podle článku 263 SFEU.

2. POJEM „BEZPROSTŘEDNÍ DOTČENÍ“

V rozsudku ze dne 7. července 2015, ***Federcoopesca a další v. Komise*** (T-312/14, Sb. rozh., EU:T:2015:472), Tribunál uvedl, že čl. 263 čtvrtý pododstavec třetí část SFEU má být použit s ohledem na účel tohoto ustanovení a na skutečnost, že tvůrci Smlouvy o FEU spojili podmínku bezprostředního dotčení s dodatečnou podmínkou týkající se neexistence prováděcího opatření, pouze na zpochybnění aktů, které samy, tedy nezávisle na jakémkoli prováděcím opatření, mění právní postavení žalobce. Pokud tedy napadený akt sám o sobě nemění právní postavení žalobce, je toto zjištění dostačující k učinění závěru, že čl. 263 čtvrtý pododstavec třetí část SFEU nelze použít, a to aniž by bylo v tomto případě nutné ověřit, zda tento akt obsahuje prováděcí opatření vůči žalobci.

Ve vztahu k téže problematice Tribunál v rozsudku ze dne 15. července 2015, ***CSF v. Komise*** (T-337/13, Sb. rozh., EU:T:2015:502), judikoval, že rozhodnutí, kterým Komise na základě čl. 11 odst. 3 směrnice 2006/42/ES[4] konstatuje, že opatření členského státu spočívající v zákazu uvádění na trh nebo stažení z trhu je odůvodněné, se bezprostředně dotýká výrobce zboží, jehož se týká toto opatření, a tudíž má aktivní legitimaci k podání návrhu na neplatnost u soudu Evropské unie.

Takové rozhodnutí má podle Tribunálu na právní postavení uvedeného výrobce jiné bezprostřední účinky, než plynou z dotyčných vnitrostátních opatření. S ohledem na znění článku 11 směrnice 2006/42, účel této směrnice a její obecnou systematiku totiž předpokládá, že všechny členské státy kromě toho, který přijal opatření, jež Komise prohlásila za odůvodněné, musí v míře, v jaké je to třeba, přijmout opatření požadovaná k zajištění řádného a jednotného uplatňování uvedené směrnice. Přímým důsledkem rozhodnutí Komise je tedy zahájení vnitrostátních řízení, která mohou zpochybnit právo dotčeného výrobce – které měl až do té doby – uvádět na trh v celé Unii zboží, které samo vycházelo z předpokladu shody stanoveného článkem 7 směrnice 2006/42.

4| Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních a o změně směrnice 95/16/ES (přepracované znění) (Úř. věst. L 157, s. 24).

3. AKTIVNÍ LEGITIMACE K PODÁNÍ ŽALOBY PROTI ROZHODNUTÍ O UZAVŘENÍ DOHODY

V rozsudku ze dne 10. prosince 2015, ***Fronta Polisario v. Rada*** (T-512/12, Sb. rozh., EU:T:2015:953), se Tribunál vyjádřil k aktivní legitimaci Frente Popular de Liberación de Saguía el Hamra y Río de Oro (Lidová fronta osvobození Sakíja al-Hamra a Río de Oro, Fronta Polisario) v rámci řízení o žalobě na neplatnost směřující proti rozhodnutí Rady Evropské unie, kterým bylo schváleno uzavření dohody mezi Unií a Marockým královstvím[5]. Uvedená dohoda se použije mimo jiné na území Západní Sahary, jejíž část si žalobkyně nárokuje.

Tribunál konstatoval, že ustanovení dohody schválené napadeným rozhodnutím mají účinky na právní postavení celého území, na které se dohoda vztahuje, a tedy na území Západní Sahary kontrolované Marockým královstvím. Tyto účinky se tudíž bezprostředně dotýkají nejen tohoto státu, ale také žalobkyně, neboť dosud nebyl určen konečný mezinárodní status tohoto území a je třeba jej určit v rámci procesu vyjednávání mezi Marockým královstvím a právě Frontou Polisario, vedených pod záštitou Organizace spojených národů (OSN). Ze stejného důvodu je třeba mít za to, že je Fronta Polisario napadeným rozhodnutím dotčena osobně. Tyto okolnosti podle Tribunálu představují faktickou situaci, která vymezuje žalobkyni vzhledem ke všem ostatním osobám a díky níž se vyznačuje specifickým postavením. Fronta Polisario je totiž jediným dalším partnerem, který se účastní jednání vedených pod záštitou OSN mezi Frontou Polisario a Marockým královstvím za účelem určení konečného mezinárodního statutu Západní Sahary.

Tribunál tudíž dospěl k závěru, že Fronta Polisario je napadeným rozhodnutím bezprostředně a osobně dotčena.

4. PROCESNÍ ZPŮSOBILOST

Ve výše uvedeném rozsudku *Fronta Polisario v. Rada*[6] (EU:T:2015:953) Tribunál rozhodl, že v některých specifických případech lze entitu, která nemá právní subjektivitu podle práva členského státu nebo třetího státu, přesto považovat za „právnickou osobu" ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU a připustit, aby podala žalobu na neplatnost na základě uvedeného ustanovení. Tak je tomu zejména v případě, kdy Unie a její orgány ve svých aktech a při své činnosti přistupují k dotyčné entitě jako ke zvláštnímu subjektu, který může být nositelem vlastních práv nebo mu mohou být uloženy povinnosti či omezení.

Tribunál v tomto případě předně konstatoval, že Fronta Polisario je jednou ze stran sporu, který se týká osudu území Západní Sahary, a jako taková je jmenovitě zmíněna v textech vztahujících se k tomuto sporu, včetně několika usnesení Evropského parlamentu. Tribunál dále poznamenal, že v současné době je nemožné, aby Fronta Polisario formálně vznikla jako právnická osoba podle práva Západní Sahary, jelikož takové právo dosud neexistuje. Je sice pravda, že Marocké království fakticky spravuje prakticky celé území Západní Sahary, nicméně se jedná o faktický stav, se kterým Fronta Polisario nesouhlasí a který je právě příčinou sporu mezi Frontou Polisario a tímto státem. Zajisté by bylo možné, aby Fronta Polisario vznikla jako právnická osoba podle práva třetího státu, ale zároveň to po ní nelze požadovat. Tribunál nakonec připomněl, že Rada a Komise samy uznávají, že mezinárodní status a právní situace Západní Sahary vykazují určitá specifika a mají za to, že konečný status tohoto území, a tudíž i právo, které se na ni použije, je nutné určit v rámci mírového procesu pod záštitou OSN. Přitom právě OSN považuje Frontu Polisario za zásadního účastníka takového procesu.

5| Rozhodnutí Rady 2012/497/EU ze dne 8. března 2012 o uzavření Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Marockým královstvím o vzájemných liberalizačních opatřeních pro zemědělské produkty, zpracované zemědělské produkty, ryby a produkty rybolovu, o změně Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé a o nahrazení jejích protokolů č. 1, 2 a 3 včetně příloh (Úř. věst. L 241, s. 2).

6| Viz rovněž dále úvahy v tomto rozsudku v části „Vnější vztahy".

S ohledem na tyto okolnosti Tribunál rozhodl, že Frontu Polisario je nutno považovat za „právnickou osobu" ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.

5. POJEM „ADRESÁT AKTU"

V usnesení ze dne 13. března 2015, ***European Coalition to End Animal Experiments v. ECHA*** (T-673/13, Sb. rozh., EU:T:2015:167), měl Tribunál rozhodnout o otázce, zda lze žalobkyni jakožto vedlejší účastnici řízení před odvolacím senátem Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) považovat za adresáta rozhodnutí přijatého v rámci tohoto řízení.

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že v rámci řízení o žalobě na neplatnost podle článku 263 SFEU žalobkyni lze považovat za osobu, jíž je napadené rozhodnutí určeno, pouze za formální podmínky, že je v něm výslovně uvedena jakožto adresát, nebo dále za hmotněprávní podmínky, že z jeho ustanovení vyplývá, že je v něm považována za adresáta, jelikož toto rozhodnutí směřuje dle vůle autora k vyvolání závazných právních účinků, jež mohou ovlivnit zájmy žalobkyně tím, že podstatným způsobem změní její právní postavení.

PRAVIDLA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE PLATNÁ PRO PODNIKY

1. OBECNÉ OTÁZKY

Judikatura z roku 2015 se týkala mimo jiné mechanismu ukončení řízení podle čl. 13 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003[7], dodržování práva na obhajobu, jakož i zpřístupnění informací získaných v rámci uplatňování pravidel hospodářské soutěže a jejich případného použití v rámci řízení o žalobách na náhradu škody.

a) STÍŽNOSTI – MECHANISMUS PODLE ČL. 13 ODST. 2 NAŘÍZENÍ Č. 1/2003

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. ledna 2015, ***easyJet Airline v. Komise*** (T-355/13, Sb. rozh., EU:T:2015:36), byla Tribunálu předložena žaloba proti rozhodnutí, kterým Komise zamítla stížnost, již podala žalobkyně proti provozovateli letiště z důvodu údajného protisoutěžního jednání na trhu letištních služeb. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě čl. 13 odst. 2 nařízení č. 1/2003, jelikož věcí se již zabýval orgán pro hospodářskou soutěž členského státu. Žalobkyně na podporu žaloby mimo jiné tvrdila, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž řešil její stížnost ve smyslu ustanovení čl. 13 odst. 2 nařízení č. 1/2003, přestože uvedená stížnost byla ve skutečnosti zamítnuta z důvodu přednosti.

Pokud jde o soudní přezkum rozhodnutí Komise založeného na čl. 13 odst. 2 nařízení č. 1/2003, Tribunál uvedl, že jeho předmětem je ověřit, zda sporné rozhodnutí není založeno na věcně nesprávných skutkových zjištěních a zda se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení nebo zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu či zneužití pravomoci, když měla za to, že orgán pro hospodářskou soutěž členského státu již stížnost řešil. Tribunál poznamenal, že přezkum rozhodnutí orgánů pro hospodářskou soutěž členských států naproti tomu přísluší jen vnitrostátním soudům, které mají zásadní roli při uplatňování unijních pravidel hospodářské soutěže.

7 | Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

Slovní spojení „stížnost […], kterou už řešil jiný orgán pro hospodářskou soutěž“, jež je uvedené v čl. 13 odst. 2 nařízení č. 1/2003, má nadto podle Tribunálu velký rozsah, neboť může zahrnovat všechny případy stížnosti, které byly zkoumány jiným orgánem pro hospodářskou soutěž bez ohledu na výsledek, k němuž dospěl. Tento doslovný výklad je v souladu s obecnou strukturou tohoto nařízení, ze kterého vyplývá, že není důležitý výsledek šetření stížnosti uvedeným orgánem pro hospodářskou soutěž, nýbrž skutečnost, že se touto stížností uvedený orgán zabýval. Z toho vyplývá, že Komise se může k zamítnutí stížnosti právem opřít o důvod vycházející ze skutečnosti, že orgán pro hospodářskou soutěž členského státu předtím zamítl tuto stížnost z důvodu přednosti.

I kdyby tedy bylo prokázáno, že dotčený vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž neukončil přezkum stížnosti, která mu byla předložena, přijetím rozhodnutí ve smyslu článku 5 uvedeného nařízení a opřel se o důvody přednosti, tato okolnost by nebránila tomu, aby Komise v souladu s čl. 13 odst. 2 tohoto nařízení konstatovala, že tuto stížnost řešil orgán pro hospodářskou soutěž členského státu a z tohoto důvodu ji zamítla.

b) PRÁVO NA OBHAJOBU

– PRÁVO BÝT VYSLECHNUT

V rozsudku ze dne 15. července 2015, ***Akzo Nobel a Akcros Chemicals v. Komise*** [T-485/11, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:517], měl Tribunál příležitost zdůraznit, že dodržování práva na obhajobu vyžaduje, aby bylo vyšetřovanému podniku v průběhu správního řízení umožněno užitečně vyjádřit stanovisko k reálnosti a relevanci tvrzených skutečností, jakož i k dokumentům použitým Komisí na podporu jejího tvrzení, že došlo k porušení Smlouvy o FEU. Lhůtu čtyř pracovních dnů, která je stanovena vyšetřovanému podniku k předložení vyjádření, nelze v tomto ohledu podle Tribun álu považovat za slučitelnou s dodržením práva na obhajobu.

Napadené rozhodnutí bylo tedy třeba zrušit, jelikož žalobkyně sice dostatečně neprokázaly, že by napadené rozhodnutí mělo bez těchto procesních vad odlišný obsah, kdyby měly dostatečnou lhůtu pro uvedení svého stanoviska, ale prokázaly, že by svou obhajobu mohly zajistit lépe. Tribunál za tímto účelem upřesnil, že je třeba vrátit se do doby konání správního řízení, které vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí, to znamená před datum přijetí tohoto rozhodnutí.

– POVINNOST UVÉST ODŮVODNĚNÍ

V rámci třinácti rozsudků vydaných téhož dne na základě série žalob podaných proti rozhodnutí, kterým Komise uložila pokuty několika leteckým společnostem za jejich účast na kartelové dohodě na trhu letecké nákladní dopravy[8], měl Tribunál v rozsudku ze dne 16. prosince 2015, ***Martinair Holland v. Komise*** (T-67/11, Sb. rozh., EU:T:2015:984), příležitost podat důležitá upřesňující vysvětlení k rozsahu povinnosti uvést odůvodnění.

8| Rozsudky ze dne 16. prosince 2015, *Air Canada v. Komise* (T-9/11, EU:T:2015:994), *Koninklijke Luchtvaart Maatschappij v. Komise* (T-28/11, EU:T:2015:995), *Japan Airlines v. Komise* (T-36/11, EU:T:2015:992), *Cathay Pacific Airways v. Komise* (T-38/11, EU:T:2015:985), *Cargolux Airlines v. Komise* (T-39/11, EU:T:2015:991), *Latam Airlines Group a Lan Cargo v. Komise* (T-40/11, EU:T:2015:986), *Singapore Airlines a Singapore Airlines Cargo PTE v. Komise* (T-43/11, EU:T:2015:989), *Deutsche Lufthansa a další v. Komise* (T-46/11, EU:T:2015:987), *British Airways v. Komise* (T-48/11, EU:T:2015:988), *SAS Cargo Group a další v. Komise* (T-56/11, EU:T:2015:990), *Air France-KLM v. Komise* (T-62/11, EU:T:2015:996), *Air France v. Komise* (T-63/11, EU:T:2015:993) *a Martinair Holland v. Komise* (T-67/11, Sb. rozh., EU:T:2015:984).

Tribunál připomněl, že za účelem odůvodnění rozhodnutí přijímaného k zajištění používání unijních pravidel hospodářské soutěže je Komise podle článku 296 SFEU povinna uvést alespoň skutečnosti a úvahy, které mají základní význam v systematice jejího rozhodnutí, což příslušnému soudu a zúčastněným stranám umožňuje zjistit podmínky, za kterých použila unijní právo. Mimoto odůvodnění musí být logické a především nesmí vykazovat vnitřní rozpor, který by bránil řádnému pochopení důvodů, ze kterých tento akt vychází. Tribunál v této souvislosti zdůraznil, že zásada účinné právní ochrany znamená, že výrok rozhodnutí přijatého Komisí, konstatujícího porušení pravidel hospodářské soutěže, je zvláště jasný a přesný a že podniky, které jsou považovány za odpovědné a které byly na tomto základě potrestány, mohou porozumět přičtení této odpovědnosti a uložení sankcí, tak jak vyplývají ze znění uvedeného výroku, a napadnout je.

Tribunál kromě toho uvedl, že pokud odůvodnění rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje protiprávní jednání, popisuje jedno jediné a trvající protiprávní jednání, kterého se účastnily všechny obviněné podniky, kdežto výrok, který obsahuje několik článků, konstatuje buďto několik různých jediných a trvajících protiprávních jednání nebo jedno jediné a trvající protiprávní jednání, za něž je odpovědnost přičítána pouze podnikům, které se přímo podílely na jednáních uvedených v každém ze zmíněných článků, mezi odůvodněním a výrokem rozhodnutí existuje rozpor. Tribunál v tomto ohledu poznamenal, že pouhá existence takového rozporu nestačí k závěru, že uvedené rozhodnutí je stiženo vadou spočívající v porušení povinnosti uvést odůvodnění, jelikož zaprvé celé rozhodnutí zúčastněným osobám umožňuje zjistit a poukázat na tuto nesoudržnost, zadruhé znění výroku je dostatečně jasné a přesné, aby jim umožnilo pochopit přesný rozsah rozhodnutí, a zatřetí důkazy použité k prokázání účasti obviněných podniků na protiprávních jednáních, která jsou jim přičítána ve výroku, jsou jasně určeny a zkoumány v odůvodnění. Pokud naproti tomu vnitřní rozpory rozhodnutí Komise mohou zasáhnout do práva sankcionovaných podniků na obhajobu a bránit unijnímu soudu ve výkonu přezkumu, rozhodnutí je stiženo vadou spočívající v porušení povinnosti uvést odůvodnění, které je důvodem pro jeho zrušení. Tak je tomu zejména tehdy, pokud na základě rozhodnutí nelze posoudit dostatečnost důkazů uvedených v odůvodnění, ani pochopit logiku, která Komisi vedla k závěru o odpovědnosti osob, jimž je rozhodnutí určeno.

Podle Tribunálu kromě toho platí, že pokud vnitrostátní soudy rozhodují o dohodách, rozhodnutích nebo jednáních podle článku 101 SFEU, které jsou již předmětem rozhodnutí Komise, nemohou být jejich rozhodnutí v rozporu s rozhodnutím Komise. Z toho vyplývá, že vnitrostátní soudy jsou vázány rozhodnutím přijatým Komisí, pokud nebylo zrušeno nebo prohlášeno za neplatné, a proto musí být jeho výrok jednoznačný. Zvláště vnitrostátní soudy musí být na základě jasného znění výroku rozhodnutí konstatujícího porušení unijních pravidel hospodářské soutěže schopny seznámit se s rozsahem tohoto protiprávního jednání a identifikovat osoby, které jsou za ně odpovědné, aby mohly vyvodit nezbytné důsledky, pokud jde o návrhy na náhradu škody způsobené protiprávním jednáním podané osobami, které byly tímto jednáním poškozeny. Znění výroku takového rozhodnutí se z tohoto hlediska jeví být rozhodující, jelikož může založit vzájemná práva a povinnosti mezi uvedenými osobami.

c) ZPŘÍSTUPNĚNÍ INFORMACÍ A ŽALOBY NA NÁHRADU ŠKODY

– INFORMACE POSKYTOVANÉ V RÁMCI PROGRAMU SHOVÍVAVOSTI

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. července 2015, ***AGC Glass Europe a další v. Komise*** [T-465/12, Sb. rozh., (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:505], měl Tribunál posoudit legalitu rozhodnutí Komise, kterým byla zamítnuta žádost o důvěrné nakládání podaná několika výrobci automobilového skla. Uvedená žádost se týkala určitých informací obsažených v rozhodnutí, kterým Komise předběžně konstatovala, že tyto podniky porušily článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském

prostoru (EHP)[9]. Žalobkyně na podporu žaloby mimo jiné tvrdily, že oznámení o spolupráci z let 2002[10] a 2006[11] obsahují ustanovení, která ve vztahu ke každému podniku, na nějž se tato oznámení vztahují, vyvolávají legitimní očekávání v tom smyslu, že informace poskytnuté dobrovolně zůstanou důvěrné, nakolik to bude možné, i ve stadiu zveřejnění rozhodnutí Komise.

Tribunál k této otázce uvedl, že z bodů 3 až 7 oznámení o spolupráci z roku 2002 a z bodů 3 až 5 oznámení o spolupráci z roku 2006 vyplývá, že jediným účelem těchto oznámení je stanovit podmínky, za nichž může být podniku buď poskytnuta ochrana před pokutami, nebo pokuta snížena. Tato oznámení neupravují žádnou další výhodu, jíž by se podnik mohl výměnou za svou spolupráci domáhat. Tento výklad je výslovně potvrzen v bodě 31 oznámení o spolupráci z roku 2002 a v bodě 39 oznámení o spolupráci z roku 2006. Oba tyto body shodně stanoví, že skutečnost, že byla poskytnuta ochrana před pokutami nebo byla pokuta snížena, nemůže ochránit podnik od občanskoprávních důsledků jeho účasti na porušení článku 101 SFEU.

Z bodu 6 oznámení o spolupráci z roku 2006, podle kterého by „[p]otenciální žadatelé o shovívavost [...] mohli být odrazeni od spolupráce s Komisí [...], pokud by to mohlo zhoršit jejich postavení v soukromoprávním [občanskoprávním] řízení oproti společnostem, které s Komisí nespolupracují", nadto vyplývá, že podnik nemůže být znevýhodněn v občanskoprávním řízení, které vůči němu bylo případně zahájeno, pouze z toho důvodu, že dobrovolně předložil Komisi písemně prohlášení o shovívavosti, k němuž by mohlo být přijato rozhodnutí nařizující poskytnutí podkladů. Právě v rámci této snahy poskytnout ochranu zvláště prohlášením o shovívavosti si Komise v bodech 31 až 35 oznámení o spolupráci z roku 2006 stanovila zvláštní pravidla upravující způsob, jakým se tato prohlášení činí, přístup k nim a jejich využití. Tato pravidla se přitom týkají výlučně dokumentů nebo písemných či zvukově zaznamenaných prohlášení získaných v kontextu oznámení o spolupráci z roku 2002 nebo 2006, jejichž zpřístupnění je podle Komise obyčejně v rozporu s ochranou účelu inspekcí a vyšetřování ve smyslu článku 4 nařízení (ES) č. 1049/200[12]. Jejich účelem ani důsledkem tedy není zabránit Komisi v tom, aby v rozhodnutí, kterým se končí správní řízení, zveřejnila informace týkající se popisu protiprávního jednání, které jí byly předloženy v rámci programu shovívavosti, a nezakládají v tomto ohledu legitimní očekávání.

Tribunál dospěl k závěru, že takové zveřejnění provedené na základě článku 30 nařízení č. 1/2003 a při respektování profesního tajemství nemaří legitimní očekávání, jehož se mohly žalobkyně dovolávat na základě oznámení o spolupráci z let 2002 a 2006 a které se týká výpočtu pokuty a nakládání s dokumenty a prohlášeními, kterých se to konkrétně týká.

– ROZSAH POVINNOSTI ZVEŘEJNĚNÍ

Předmětem věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. července 2015, ***Pilkington Group v. Komise*** (T-462/12, Sb. rozh., EU:T:2015:508), je další rozhodnutí Komise, kterým byla zamítnuta žádost o důvěrné zacházení. Stejně jako ve věci *AGC Glass Europe* se výrobce automobilového skla, kterého se týkalo rozhodnutí Komise, jímž byla konstatována existence kartelové dohody v tomto odvětví, bránil zveřejnění některých informací uvedených v tomto rozhodnutí. Tento výrobce zpochybnil rozhodnutí o zamítnutí žádosti o důvěrnost, přičemž namítl, že takový postup je projevem změny politiky Komise týkající se zveřejňování důvěrných informací ve vztahu k praxi, kterou v konkrétních a obdobných případech uplatňovala v minulosti. Komise tím porušila zásady rovného zacházení a ochrany legitimního očekávání.

9 | Dohoda o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3).

10 | Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 155).

11 | Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2006, C 298, s. 17; Zvl. vyd. 08/02, s. 155).

12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že Komise má právo v rámci svých pravomocí v oblasti provádění práva hospodářské soutěže v Unii zveřejnit v souladu s pravidly upravujícími ochranu profesního tajemství znění svých rozhodnutí, které je úplnější, než minimum vyžadované v článku 30 nařízení č. 1/2003. Stejně jako v případě obecné výše pokut má Komise právo přizpůsobit přístup v oblasti zveřejňování svých rozhodnutí potřebám své politiky hospodářské soutěže. Úkol dohledu, který Komisi svěřují čl. 101 odst. 1 SFEU a článek 102 SFEU, totiž nezahrnuje pouze vyšetřování a potlačování jednotlivých protiprávních jednání, ale i úkol provádět obecnou politiku směřující k uplatňování zásad v oblasti hospodářské soutěže stanovených ve Smlouvě o FEU a v tomto smyslu směrovat chování podniků.

I kdyby se tedy v napadeném rozhodnutí projevila změna přístupu Komise k míře podrobnosti zveřejňovaného znění rozhodnutí, kterým se konstatuje existence kartelové dohody v odvětví automobilového skla ve vztahu k předchozím věcem, pouze tato skutečnost by podle Tribun álu nemohla ovlivnit jeho legalitu.

2. PŘÍSPĚVKY V OBLASTI PŮSOBNOSTI ČLÁNKU 101 SFEU

a) PŘIČITATELNOST – SMLOUVA O OBCHODNÍM ZASTOUPENÍ

V rozsudku ze dne 15. července 2015, ***voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria v. Komise*** (T-418/10, Sb. rozh., EU:T:2015:516), Tribunál, jemuž byla předložena žaloba, kterou podnik zpochybňoval svoji účast na regionální části kartelové dohody, jíž se účastnilo 18 podniků – dodavatelů předpínací oceli, prostřednictvím svého obchodního zástupce v Itálii[13], upřesnil kritéria, na základě kterých je možné určit, zda lze dvě společnosti, které mají vlastní právní subjektivitu, vnímat pro účely přičtení protisoutěžního jednání jedné z nich tak, že tvoří jednu a tutéž hospodářskou jednotku, která má jednotné tržní chování.

Poté, co Tribunál v tomto ohledu připomněl, že pojem „podnik" musí být pro účely uplatňování pravidel hospodářské soutěže považován za pojem označující hospodářskou jednotku, která může být složena z několika společností, jež mají vlastní právní subjektivitu, uvedl, že pokud jde o společnosti udržující vertikální vztah, jaký existuje mezi zastoupeným a jeho obchodním zástupcem či zmocněncem, byly vymezeny dva znaky jako hlavní referenční parametry při určení existence hospodářské jednotky: jednak převzetí či nepřevzetí hospodářského rizika zmocněncem a jednak výhradní nebo nevýhradní poskytovaní služeb zmocněncem.

Co se v této souvislosti týče převzetí hospodářského rizika, Tribunál upřesnil, že je třeba zjistit, v jakém rozsahu nese obchodní zástupce finanční rizika spojená s prodejem nebo výkonem smluv uzavřených s třetími osobami, co se týče činností, ke kterým byl pověřen zastoupeným. Tribunál kromě toho uvedl, že pokud jde o výhradní poskytování služeb zmocněncem, za předpokladu, že obchodní zástupce nezastupuje jednoho, ale dva zastoupené, za účelem určení existence hospodářské jednotky je třeba zjistit, zda může tento zástupce při činnostech, které mu svěřil některý z těchto zastoupených, jednat jako nezávislý obchodník, sám se rozhodující o vlastní obchodní strategii. Pokud obchodní zástupce takto jednat nemůže, jsou jeho funkce vykonávané na účet dotyčného zastoupeného nedílnou součástí aktivit posledně jmenovaného.

13 | K ostatním aspektům této kartelové dohody týkajícím se způsobů výpočtu výše pokuty viz dále úvahy v části „c) Výpočet výše pokuty".

b) PROMLČENÍ

— AKT, KTERÝ PŘERUŠUJE BĚH PROMLČECÍ LHŮTY — ROZHODNUTÍ, KTERÝM SE POSKYTUJE PODMÍNĚNÁ OCHRANA PŘED POKUTAMI

V rozsudku ze dne 6. října 2015, ***Corporación Empresarial de Materiales de Construcción v. Komise*** (T-250/12, Sb. rozh., EU:T:2015:749), měl Tribunál rovněž příležitost podat upřesňující vysvětlení k otázce, zda musí být rozhodnutí poskytnout podmíněnou ochranu před pokutami podle bodu 15 oznámení o spolupráci z roku 2002 označeno za akt, který přerušuje běh promlčecí lhůty ve smyslu čl. 25 odst. 3 nařízení č. 1/2003.

Tribunál v tomto ohledu shledal, že rozhodnutí poskytnout podmíněnou ochranu před pokutami žadateli o shovívavost v rozsahu, v němž posledně uvedenému poskytuje zvláštní procesní postavení, má zásadní význam pro to, aby Komise mohla vyšetřovat a stíhat předpokládané porušení pravidel hospodářské soutěže. Program shovívavosti totiž přímo přispívá k plné účinnosti stíhání jednání porušujících pravidla hospodářské soutěže, rozhodnutí poskytnout podmíněnou ochranu před pokutami dále žadateli o shovívavost ukazuje, že jeho žádost splňuje předpoklady, aby mohl mít na konci správního řízení prospěch z definitivní ochrany před pokutami, a toto procesní postavení dotyčné osobě nakonec ukládá, aby s cílem možného dovolání se definitivní ochrany před pokutami pokračovala, až do přijetí konečného rozhodnutí Komisí, v jednání splňujícím podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) až c) oznámení o spolupráci z roku 2002.

Tribunál z toho dovodil, že rozhodnutí poskytnout podmíněnou ochranu před pokutami je procesním aktem, který se týká šetření nebo postupu souvisejícího s protiprávním jednáním ve smyslu čl. 25 odst. 3 první věty nařízení č. 1/2003, takže je třeba ho označit za akt, který přerušuje běh promlčecí lhůty, který vytváří účinky *erga omnes* vůči všem podnikům, které se zúčastnily dotčeného protiprávního jednání.

— ODPOVĚDNOST – VZTAH MEZI DCEŘINÝMI SPOLEČNOSTMI A MATEŘSKOU SPOLEČNOSTÍ

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. července 2015, ***Akzo Nobel a další v. Komise*** [T-47/10, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:506], byla Tribunálu předložena žaloba směřující proti rozhodnutí, kterým Komise konstatovala účast žalobkyň na kartelové dohodě na evropském trhu tepelných stabilizátorů. Žalobkyně – mateřská společnost a její dceřiné společnosti, které působí na tomto trhu – na podporu žaloby mimo jiné namítly porušení čl. 25 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1/2003, přičemž tvrdily, že Komisi uplynula promlčecí lhůta pro zásah vůči uvedeným dceřiným společnostem a rovněž pro uložení pokuty, kterou by měly tyto společnosti uhradit společně a nerozdílně se svojí mateřskou společností.

Tribunál konstatoval, že dceřiné společnosti určité společnosti, které se samy přímo účastnily porušení čl. 101 odst. 1 SFEU, se mohou legitimně dovolávat toho, že ve vztahu k nim uplynula promlčecí lhůta podle čl. 25 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1/2003, jelikož Komise ve vztahu k těmto společnostem učinila první úkony za účelem šetření nebo postupu souvisejícího s protiprávními jednáními ve smyslu čl. 25 odst. 3 uvedeného nařízení po uplynutí uvedené lhůty. Tribunál ovšem připomněl, že promlčení podle článku 25 nařízení č. 1/2003 nemá za následek zánik existence protiprávního jednání ani nemožnost Komise v rozhodnutí konstatovat odpovědnost za takové protiprávní jednání, ale pouze neuplatnění postupů určených k uložení sankcí v případě subjektů, ve vztahu k nimž k promlčení došlo.

Z doslovného, teleologického a systematického výkladu článku 25 nařízení č. 1/2003 kromě toho vyplývá, že promlčení podle čl. 25 odst. 1 tohoto nařízení se jednotlivě vztahuje na každou právnickou osobu, vůči níž je vedeno stíhání Komise, a může jí být namítáno. Tribunál tak uvedl, že pouhá skutečnost, že uplynutí promlčecí lhůty jde ku prospěchu dceřiných společností mateřské společnosti, nevede k tomu, že by byla zpochybněna odpovědnost uvedené mateřské společnosti a bylo zabráněno jejímu stíhání. Podle Tribunálu tento závěr neodporuje použití pojmu „podnik" ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU v čl. 25 odst. 3 a 4 nařízení č. 1/2003, jehož cílem je pouze vymezit úkony, kterými se přerušuje promlčecí lhůta, jakož i rozsah jejich účinků na všechny podniky a sdružení podniků, které se podílely na protiprávním jednání, tj. včetně právnických osob, kterými jsou tyto podniky a tato sdružení tvořeny.

c) VÝPOČET VÝŠE POKUTY

– STANOVENÍ HODNOTY TRŽEB

V rozsudku ze dne 9. září 2015, ***Panasonic a MT Picture Display v. Komise*** [T-82/13, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:612], se měl Tribunál vyjádřit ke kritériím, která se uplatní při stanovení hodnoty tržeb podniku za účelem stanovení výše ukládané pokuty. Tribunál poukázal na to, že žalobkyně v projednávaném případě v odpovědi na žádost Komise o informace navrhly alternativní metodu výpočtu hodnoty tržeb z přímých prodejů v rámci EHP prostřednictvím zpracovaných výrobků, která spočívala v zohlednění váženého průměru barevných katodových trubic souvisejících s uvedenými prodeji, a to podle jejich skutečné velikosti a dotčeného období. Tribunál přitom uvedl, že podle bodu 15 pokynů z roku 2006 pro výpočet pokut[14] Komise určí hodnotu tržeb podniku podle nejlepších údajů, které jsou pro tento podnik k dispozici. Vzhledem k tomu, že Komise měla k dispozici údaje, které odrážely tržby z přímých prodejů v rámci EHP prostřednictvím zpracovaných výrobků přesněji, Tribunál konstatoval, že se při výpočtu základní částky pokut uložených žalobkyním odchýlila od pokynů, aniž v tomto ohledu uvedla odůvodnění.

Tribunál shledal, že je tedy třeba, aby v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci zohlednil pro účely stanovení částky pokut uložených žalobkyním údaje, které žalobkyně předložily během správního řízení. Měl za to, že okolnosti projednávaného případu budou správně zohledněny tím, že výše pokut ukládaných žalobkyním bude stanovena na základě údajů o hodnotě tržeb, které žalobkyně poskytly v odpovědi na žádost Komise o informace.

– INDIVIDUALIZACE SANKCE

V roce 2015 bylo Tribunálu umožněno, aby na základě série žalob směřujících proti rozhodnutím, kterými Komise sankcionovala 18 podniků, jež dodávaly předpínací ocel, za jejich účast na kartelové dohodě v tomto odvětví, mimo jiné podal přínosná upřesňující vysvětlení způsobů výpočtu výše pokuty.

V rozsudcích ze dne 15. července 2015, ***SLM a Ori Martin v. Komise*** [T-389/10 a T-419/10, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:513], ***Fapricela v. Komise*** [T-398/10, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:498], *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria v. Komise* (EU:T:2015:516), který byl zmíněn výše, a ***Trafilerie Meridionali v. Komise*** [T-422/10, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:512], Tribunál připomněl, že za situace, jaká nastala v projednávaném případě, kdy dotčená kartelová dohoda sestávala z několika částí a Komise ji kvalifikovala

14 | Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2).

jakožto jediné, komplexní a trvající protiprávní jednání, ze zásady personality trestů vyplývá, že sankce musí zohledňovat situaci každého pachatele ve vztahu k protiprávnímu jednání.

Ve výše uvedených rozsudcích *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria v. Komise* (EU:T:2015:512) a *SLM a Ori Martin v. Komise* (EU:T:2015:513) Tribunál uvedl, že pokud se jedná o jediné protiprávní jednání ve smyslu komplexního protiprávního jednání zahrnujícího soubor dohod a jednání ve vzájemné shodě na různých trzích, na nichž nemusí působit všichni pachatelé, kteří mohou mít jen částečné povědomí o celkovém plánu, sankce musí být individualizovány v tom smyslu, že se musí vztahovat k jednání dotyčných podniků a jejich charakteristikám. Tribunál v této souvislosti upřesnil, že pachatel, který není shledán odpovědným za určité části jediného protiprávního jednání, nemohl hrát při provádění těchto částí žádnou roli. Ve výše uvedeném rozsudku *Trafilerie Meridionali v. Komise* (EU:T:2015:512) Tribunál poznamenal, že podnik, jehož odpovědnost je prokázána u více částí kartelové dohody, přispívá více k účinnosti a závažnosti této kartelové dohody než pachatel, který je zapojen pouze do jediné části téže kartelové dohody. První podnik se tedy dopouští závažnějšího protiprávního jednání, než se dopouští druhý podnik. Jak Tribunál zdůraznil, v každém případě podniku nesmí být nikdy uložena pokuta, jejíž výše se stanoví na základě účasti na koluzi, za níž není shledán odpovědným.

Ve výše uvedených rozsudcích *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria v. Komise* (EU:T:2015:512) a *SLM a Ori Martin v. Komise* (EU:T:2015:513) Tribunál kromě toho uvedl, že v praxi lze individualizaci trestu s ohledem na protiprávní jednání provést v různých fázích stanovování výše pokuty. Komise tedy může zohlednit konkrétní okolnosti účasti podniku na protiprávním jednání zaprvé ve fázi vyhodnocování jeho objektivní závažnosti, zadruhé ve fázi posuzování polehčujících okolností a zatřetí ve fázi následující po fázi vyhodnocování objektivní závažnosti protiprávního jednání nebo polehčujících okolností. V bodě 36 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006 je v tomto ohledu uvedeno, že Komise může v některých případech uložit symbolickou pokutu a také se může, jak je uvedeno v bodě 37 těchto pokynů, odchýlit od vysvětlené obecné metodiky stanovování výše pokut, a to s ohledem na konkrétní okolnosti dané situace.

– SCHOPNOST ZAPLATIT POKUTU – SOUDNÍ PŘEZKUM

V rámci série žalob v odvětví předpínací oceli, tedy ve výše uvedených rozsudcích *Fapricela v. Komise* (EU:T:2015:498), *Trafilerie Meridionali v. Komise* (EU:T:2015:512) a v rozsudku ze dne 15. července 2015, ***Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise*** [T-393/10, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:515], měl dále Tribunál příležitost poukázat mimo jiné na to, že snížení pokuty může být na základě bodu 35 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006, který se týká schopnosti podniků zaplatit pokutu, přiznáno jen za výjimečných okolností a za podmínek stanovených v těchto pokynech. Musí být na jedné straně prokázáno, že uložení pokuty by „nezvratně ohrozilo ekonomickou životaschopnost dotyčného podniku a vedlo by ke ztrátě veškeré hodnoty jeho majetku“. Na druhé straně musí být rovněž prokázána existence „zvláštní hospodářsko společenské situac[e]“. Tyto dva okruhy podmínek již unijní soud vymezil před přijetím bodu 35 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006, takže použití uvedeného bodu na dotyčné podniky představuje konkrétní projev zásady proporcionality v oblasti sankcí za porušení práva hospodářské soutěže. Jelikož aplikace bodu 35 pokynů pro výpočet pokut z roku 2006 představuje podle Tribunálu poslední skutečnost zohledňovanou při určení výše pokut ukládaných za porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, spadá posouzení schopností sankcionovaných podniků zaplatit pokutu pod pravomoc k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci stanovenou článkem 261 SFEU a článkem 31 nařízení č. 1/2003.

Tribunál kromě toho shledal, že neprovedení přezkumu sporného rozhodnutí bez návrhu neporušuje zásadu účinné soudní ochrany. Aby Tribunál tuto zásadu dodržel, nemusí nutně provést bez návrhu nové úplné šetření ve věci, ač je povinen odpovědět na vznesené žalobní důvody a přezkoumat právní i skutkový stav. Aniž by –

jak uvedl Tribunál – byly dotčeny důvody veřejného pořádku, jež unijní soud musí přezkoumat a případně je vznést bez návrhu, přezkoumává skutečnosti uplatněné žalobkyní na podporu dovolávaných žalobních důvodů, přičemž se nemůže opírat o prostor pro posouzení, kterým Komise disponuje při posouzení těchto skutečností, aby tak upustil od důkladného přezkumu právního i skutkového stavu.

Tribunál nakonec zdůraznil, že jestliže unijní soud považuje za důvodné vykonat pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, v zásadě musí, aniž by tím byl dotčen přezkum skutečností, které mu předložily účastnice řízení, zohlednit v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci právní a skutkový stav, v němž se věc nacházela v době jeho rozhodování.

— SNÍŽENÍ POKUTY ZA NEPŘIMĚŘENOU DÉLKU SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ — SOUDNÍ PŘEZKUM

Ve výše uvedeném rozsudku *Akzo Nobel a další v. Komise* (EU:T:2015:506) Tribunál posoudil mimo jiné z hlediska zásady rovného zacházení rozhodnutí, kterým Komise snížila pokuty uložené podnikům zapojeným do kartelové dohody s výjimkou těch – a to včetně žalobkyň – které podaly proti rozhodnutím, jež vůči nim byla přijata v průběhu správního řízení, žaloby.

Názor, podle kterého lze toto rozdílné zacházení odůvodnit rozdílem v daných situacích spočívajícím v tom, že žalobkyně na rozdíl od ostatních podniků podaly žaloby, je podle Tribunálu nutno považovat za neslučitelný se zásadou účinné soudní ochrany. Tím, že Komise přiznala snížení uložených pokut z důvodu nepřiměřené délky správního řízení všem podnikům, které se účastnily předmětných protiprávních jednání, s výjimkou žalobkyň, se tedy v rámci rozhodnutí, kterým byla konstatováno porušení pravidel hospodářské soutěže a kterým byly uloženy pokuty, dopustila neodůvodněného nerovného zacházení.

d) NAROVNÁNÍ – „HYBRIDNÍ“ POSTUP

– POKUTY – ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Rozsudek ze dne 20. května 2015, ***Timab Industries a CFPR v. Komise*** (T-456/10, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:296), týkající se kartelové dohody na evropském trhu s fosfáty používanými ve výživě zvířat, umožnil Tribunálu upřesnit dosah zásady rovného zacházení v rámci postupu při narovnání v oblasti kartelových dohod, zavedeného nařízením (ES) č. 622/2008[15]. Právě v tomto rozsudku měl Tribunál první příležitost vyjádřit se k tomuto postupu.

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že pokud postup při narovnání nezahrnuje všechny účastníky protiprávního jednání, například pokud jako v dotyčné věci jeden z podniků z tohoto postupu odstoupí, Komise musí přijmout dvě různá rozhodnutí. Zaprvé ve zjednodušeném řízení (postup při narovnání) přijme rozhodnutí určené účastníkům protiprávního jednání, kteří se rozhodli přistoupit na narovnání, jež odráží jejich jednotlivé závazky. Zadruhé v řádném řízení přijme rozhodnutí určené účastníkům protiprávního jednání, kteří se rozhodli nepřistoupit na narovnání. Tribunál však uvedl, že i v takovém hybridním případě zahrnujícím přijetí dvou rozhodnutí určených rozdílným osobám podle dvou samostatných postupů se jedná o účastníky jedné a téže

15 | Nařízení Komise (ES) č. 622/2008 ze dne 30. června 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 773/2004 s ohledem na postup při narovnání v případech kartelů (Úř. věst. L 171, s. 3).

kartelové dohody, takže je nutné dodržet zásadu rovného zacházení. Připomněl, že tato zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno.

Z toho vyplývá, že i když je postup při narovnání podle Tribunálu alternativním správním řízením k řádnému správnímu řízení, jež se od posledně uvedeného řízení liší a vykazuje určité zvláštnosti, jako je například časnější oznámení námitek a sdělení rozpětí možných pokut, pokyny pro výpočet pokut z roku 2006 se v tomto kontextu i nadále plně použijí. To znamená, že při stanovení výše pokuty nesmí dojít k diskriminaci mezi stranami, které se účastnily téže kartelové dohody, pokud jde o prvky a metody výpočtu, které nejsou dotčeny zvláštnostmi postupu při narovnání, jako je například použití 10 % snížení za narovnání.

– ROZPĚTÍ POKUT – ZÁVAZNÁ POVAHA

Ve výše uvedeném rozsudku *Timab Industries a CFPR v. Komise* (EU:T:2015:296) se Tribunál rovněž vyjádřil k dopadům sdělení rozpětí pokut v rámci postupu při narovnání na podnik, který z tohoto postupu odstoupil.

Tribunál nejprve zdůraznil, že rozpětí pokut je nástroj pouze a výhradně spojený s postupem při narovnání. Článek 10a odst. 2 nařízení (ES) č. 773/2004[16] v této souvislosti výslovně poskytuje útvarům Komise možnost informovat účastníky jednání o narovnání o odhadu výše pokuty, která jim může být uložena s ohledem na pravidla obsažená v pokynech pro výpočet pokut z roku 2006, jakož i v oznámení o narovnání[17] a případně v oznámení o spolupráci z roku 2002.

Tribunál byl přesvědčen, že nepředloží-li podnik návrh na narovnání a odstoupí z postupu při narovnání, bude se postup vedoucí ke konečnému rozhodnutí řídit namísto ustanovení, kterými se řídí postup při narovnání, obecnými ustanoveními nařízení č. 773/2004. Z toho vyplývá, že rozpětí pokut sdělené v průběhu postupu při narovnání se stává irelevantním, jelikož je nástrojem vlastním tomuto postupu. Za těchto podmínek by proto bylo nelogické, a dokonce nesprávné, kdyby byla Komise povinna v oznámení námitek uplatnit rozpětí pokut, které souviselo s jiným řízením, od kterého se již upustilo, nebo na takové rozpětí odkazovat. Uvedení rozpětí pokut již v oznámení námitek by totiž podle Tribunálu bylo v rozporu s čistě přípravným charakterem takového aktu a zbavilo by Komisi možnosti uložit pokutu přizpůsobenou novým okolnostem existujícím v době přijetí jejího rozhodnutí, a to přesto, že musí zohlednit nové argumenty a důkazy, se kterými byla seznámena v řádném správním řízení a které mohou mít dopad na stanovení výše pokuty, která má být uložena.

3. PŘÍSPĚVKY V OBLASTI SPOJOVÁNÍ PODNIKŮ

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 13. května 2015, ***Niki Luftfahrt v. Komise*** (T-162/10, Sb. rozh., EU:T:2015:283), byla Tribunálu předložena žaloba na neplatnost směřující proti rozhodnutí, kterým Komise s výhradou dodržení navržených závazků schválila spojení v odvětví letecké dopravy, kterým společnost Deutsche Lufthansa AG získala výlučnou kontrolu nad společností Austrian Airlines.

Tribunál předně připomněl, že vymezení relevantního trhu v oblasti spojování podniků nutně neodpovídá vymezení relevantního trhu v oblasti státních podpor, jelikož obě řízení se liší jak předmětem, tak právním

16 | Nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81).

17 | Oznámení Komise o postupu při narovnání s cílem přijmout rozhodnutí podle článků 7 a 23 nařízení č. 1/2003 v případech kartelů (Úř. věst. 2008, C 167, s. 1).

základem, kterým je v jednom případě čl. 108 odst. 2 první pododstavec SFEU a v druhém případě čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 139/2004[18]. V rámci kontroly spojení musí Komise podle čl. 2 odst. 2 a 3 nařízení č. 139/2004 zajistit, aby spojení zásadně nenarušilo účinnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu nebo na jeho podstatné části. Hodnocení se tedy soustřeďuje na důsledky spojení pro konkurenční omezování. Právě proto je cílem závazků, které navrhly strany předkládající oznámení, náprava problémů v oblasti hospodářské soutěže, jež spojení vytváří na trzích, na kterých uvedené strany před spojením soutěžily. Tribunál kromě toho uvedl, že Komise je v rámci přezkumu slučitelnosti spojení s vnitřním trhem povinna posoudit účinky spojení na hospodářskou soutěž na trzích, na kterých dochází k překrytí mezi činnostmi stran spojení. Z toho vyplývá, že pokud byla jedna ze stran již před spojením na relevantním trhu v monopolním postavení, toto postavení není již z podstaty věci předmětem analýzy účinků spojení na hospodářskou soutěž. Tribunál upřesnil, že uvedené naproti tomu neplatí, vyplývá-li monopolní nebo dominantní postavení ze spojení nebo je-li spojením posíleno. Nejsou-li předloženy závazky stran, které mohou napravit účinky dominantního postavení na hospodářskou soutěž, Komise v takovém případě nemůže prohlásit spojení za slučitelné s vnitřním trhem.

Tribunál se nadto vyjádřil k žalobnímu důvodu žalobkyně vycházejícímu ze zjevně nesprávného posouzení, pokud jde o vymezení relevantního zeměpisného trhu, a zaprvé zdůraznil, že vymezila-li Komise tento trh na základě tzv. přístupu „O & D", podle kterého tvoří každá kombinace místa odletu a místa destinace samostatný trh, takový přístup je v souladu s východisky stanovenými v judikatuře. Zadruhé, co se týče žalobkyní namítané údajně chybějící analýzy účinků spojení na hospodářskou soutěž na relevantním zeměpisném trhu vymezeném pomocí „komplexního přístupu", Tribunál uvedl, že pokud je Komisi vytýkáno, že nezohlednila případný problém v oblasti hospodářské soutěže na jiných trzích, než na kterých byla provedena analýza hospodářské soutěže, je povinností žalobkyně, aby předložila závažné indicie, které mohou hmatatelně prokázat existenci problému v oblasti hospodářské soutěže, jejž Komise měla z důvodu jeho dopadů přezkoumat. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nebyla schopna dostatečně přesně vymezit relevantní zeměpisný trh, jehož existenci namítala, Tribunál konstatoval, že tudíž nemůže posoudit, zda měla Komise přezkoumat potenciální účinky dotyčného spojení na hospodářskou soutěž na tomto trhu.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 9. března 2015, ***Deutsche Börse v. Komise*** (T-175/12, EU:T:2015:148), byla Tribunálu předložena žaloba směřující proti rozhodnutí Komise, kterým bylo za neslučitelné s vnitřním trhem prohlášeno zamýšlené spojení mezi společnostmi Deutsche Börse AG a NYSE Euronext Inc. Toto rozhodnutí bylo založeno na zjištění, že dotčená transakce pravděpodobně povede k zásadnímu narušení účinné hospodářské soutěže, a to v důsledku vytvoření dominantního nebo kvazimonopolního postavení. Podle názoru Komise by spojení vedlo k vytvoření jediné vertikální struktury, která by zprostředkovávala více než 90 % světových transakcí s evropskými deriváty obchodovanými na burze a prováděla jejich zúčtování.

Tribunál zamítl argumenty společnosti Deutsche Börse týkající se zvýšení efektivnosti, které by spojení mohlo přinést, a závazků, které přijaly společnosti, jež se ho chtěly účastnit, s cílem vyrovnat významná omezení účinné hospodářské soutěže. Tribunál v tomto ohledu uvedl, že jak vyplývá z bodu 87 pokynů pro posuzování horizontálních spojení z roku 2004[19], je povinností stran spojení, poskytnout v náležité době všechny informace nutné k prokázání, že tvrzená zvýšení efektivnosti jsou specifická pro spojení a pravděpodobně se uskuteční. Podobně je povinností stran spojení informovat o tom, do jaké míry zvýšení efektivnosti pravděpodobně vyrovná škodlivé účinky na hospodářskou soutěž, které by jinak spojení vyvolalo, a tudíž bude přínosné pro spotřebitele. Otázka prokázání protisoutěžních účinků, které je na Komisi, se totiž liší od otázky prokázání toho, že zvýšení efektivnosti je přínosné pro spotřebitele, specifické pro spojení a ověřitelné, což je povinností těchto stran. Z toho vyplývá, že důkazní břemeno ověřitelnosti tvrzeného zvýšení efektivnosti je na stranách spojení. Toto rozložení důkazního břemene lze považovat za objektivně odůvodněné, jelikož zaprvé informace, které jsou

18 | Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40).

19 | Pokyny pro posuzování horizontálních spoj[ení] podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků (Úř. věst. 2004, C 31, s. 5; Zvl. vyd. 08/03, s. 10).

v tomto ohledu relevantní, mají k dispozici uvedené strany spojení a zadruhé argument vycházející ze zvýšení efektivnosti má oponovat závěrům Komise, že navrhované spojení pravděpodobně zásadně naruší účinnou hospodářskou soutěž v důsledku vytvoření dominantního postavení.

Tribunál kromě toho upřesnil, že jak právem vyplývá z bodu 86 pokynů pro posuzování horizontálních spojení z roku 2004, zvýšení efektivnosti musí být „ověřitelné" tak, aby si Komise mohla být přiměřeně jista, že ke zvýšení efektivnosti „pravděpodobně" dojde a že bude dostatečně velké na to, aby vyrovnalo možné poškození spotřebitelů vyvolané spojením. Podmínka týkající se ověřitelnosti zvýšení efektivnosti však nevyžaduje, aby strana oznamující spojení předložila údaje, které mohou být nezávisle ověřeny třetí osobou, nebo dokumenty předcházející spojení umožňující objektivní a nezávislé hodnocení rozsahu zvýšení efektivnosti vyplývajícího z nabytí. Okolnost, že zákazník chce po jednom a půl roce či dvou letech dosahovat čistých úspor, v této souvislosti nemůže zpochybnit stanovisko Komise, která odmítla případný pozitivní dopad na zákazníky, jelikož pokyny pro posuzování horizontálních spojení z roku 2004 správně stanoví, že obecně platí, že čím později se zvýšení efektivnosti v budoucnu projeví, tím menší je pravděpodobnost, že bude Komise schopna určit skutečně dosažené zvýšení efektivnosti.

STÁTNÍ PODPORY

1. SELEKTIVITA

V rozsudku ze dne 17. prosince 2015, ***Španělsko a další v. Komise*** (T-515/13 a T-719/13, Sb. rozh., EU:T:2015:1004), měl Tribunál podat upřesňující vysvětlení k pojmu „selektivita", který je určujícím kritériem pro kvalifikaci opatření jako státní podpory.

Jednalo se o rozhodnutí Komise, kterým byla prohlášena některá daňová opatření tvořící „španělský systém zdanění leasingu" (dále jen „ŠSZL") za částečně neslučitelná s vnitřním trhem. ŠSZL byl využíván při transakcích týkajících se postavení lodí a jejich nákupu společnostmi provozujícími námořní dopravu. Byl založen na daňové konstrukci, kdy v rámci prodeje plavidla vystupuje leasingová společnost (leasing) a hospodářské zájmové sdružení (HZS) tvořené bankou, která konstrukci dojednává. Banka prodala investorům podíly v HZS a řídila složitou síť smluv mezi jednotlivými účastníky.

Cílem této konstrukce bylo vytvoření daňových výhod pro investory a přenos části těchto výhod na rejdařskou společnost ve formě slevy z ceny plavidla, přičemž zbylou část výhod si ponechávali investoři jako odměnu za svou investici.

Tribunál shledal, že Komise nesprávně dospěla k závěru o existenci selektivní hospodářské výhody, a tudíž státní podpory ve prospěch HZS a investorů.

Co se konkrétně týče investorů, Tribunál shledal, že hospodářská výhoda, kterou získali, nebyla selektivní. Navzdory existenci povolovacího systému totiž mohly být dotyčné výhody právně i fakticky za stejných podmínek přiznány všem investorům, kteří se rozhodli podílet na transakcích v rámci ŠSZL nákupem podílů v HZS založených bankami. Tyto výhody tedy měly ve vztahu k investorům, kteří působili ve všech odvětvích hospodářství, obecnou povahu.

V rozsudku ze dne 25. března 2015, ***Belgie v. Komise*** (T-538/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:188) Tribunál posuzoval rozhodnutí Komise týkající se financování povinných testů k depistáži bovinní spongiformní encefalopatie (BSE) ze strany Belgického království.

Tribunál v této souvislosti rozhodl, že se Komise správně domnívala, že sporné opatření je selektivní. Komise totiž konstatovala, že Belgické království poskytlo prostřednictvím dotyčného opatření zvýhodnění hospodářským subjektům v odvětví skotu spočívající v bezplatnosti některých kontrol, které se musely povinně provádět před uvedením jejich výrobků na trh nebo před obchodováním s nimi, zatímco podniky v jiných odvětvích, které byly rovněž povinny provádět povinné kontroly před uvedením svých výrobků na trh nebo před obchodováním s nimi, obdobnou výhodu neměly. Tribunál konkrétně odmítl argument Belgického království, že selektivní povahu dotčeného opatření lze posuzovat pouze ve vztahu k podnikům, které vyrábějí, uvádějí na trh či zpracovávají výrobky podléhající povinnému testování na BSE, jelikož jiné podniky se nenacházejí ve srovnatelné faktické a právní situaci. Selektivní povaha opatření se totiž posuzuje ve vztahu ke všem podnikům, a nikoli ve vztahu k podnikům, které mají prospěch z téhož zvýhodnění a náležejí do téže kategorie.

2. ZÁSAHY SNIŽUJÍCÍ NÁKLADY, KTERÉ OBVYKLE ZATĚŽUJÍ PODNIKY

Ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky ze dne 26. února 2015, ***Francie v. Komise*** (T-135/12, EU:T:2015:116) a ***Orange v. Komise*** (T-385/12, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:117), měl Tribunál posoudit legalitu rozhodnutí, kterým Komise prohlásila, že podpora, kterou přiznala Francouzská republika společnosti France Télécom prostřednictvím reformy systému financování důchodu úředníků pracujících u této společnosti, je za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem. Žalobkyně zpochybňovaly zejména kvalifikaci sporné reformy jakožto státní podpory.

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že opatření nelze kvalifikovat jako státní podporu, pokud pouze zamezuje zatížení rozpočtu adresáta tohoto opatření, které by za běžných okolností neexistovalo, ve smyslu rozsudku ze dne 23. března 2006, *Enirisorse*[20]. Konstatoval však, že za okolností této věci sporné opatření spadá do rámce režimu, který je naprosto specifický a odchylný. Tribunál kromě toho uvedl, že judikatura následně upřesnila, že opatření musí být kvalifikováno jako státní podpora, pokud jeho adresát podléhá zvláštnímu zatížení, které nemá k dotčenému opatření žádný vztah.

Tribunál v projednávaném případě zdůraznil, že důchodový systém úředníků vyplývá z režimu, který se právně odlišuje a je jednoznačně oddělen od režimu, který se uplatňuje na soukromoprávní zaměstnance, jako jsou zaměstnanci konkurentů společnosti France Télécom. Nelze tudíž dospět k závěru, že sporné opatření má zamezit tomu, aby byla na společnost France Télécom uvalena zátěž, která by za běžných okolností nemohla zatížit její rozpočet ve smyslu výše uvedeného rozsudku *Enirisorse* (EU:C:2006:197).

Tribunál se kromě toho zabýval argumentem, podle něhož by sporné opatření zprostilo společnost France Télécom strukturálního znevýhodnění stanoveného v legislativě, a uvedl, že i kdyby bylo takové znevýhodnění prokázáno, údajná kompenzační povaha přiznaných výhod by nemohla zabránit jejich kvalifikaci jakožto podpor ve smyslu článku 107 SFEU. Na státní zásah se totiž nevztahuje čl. 107 odst. 1 SFEU pouze tehdy, pokud je ho podle kritérií stanovených v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*[21], nutno považovat za vyrovnání představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky pověřenými službou obecného hospodářského zájmu za účelem plnění povinností veřejné služby. Tak tomu ale v projednávaném případě nebylo.

Otázka státního zásahu za účelem snížení nákladů, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku, byla rovněž předmětem věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 25. března 2015, ***Belgie v. Komise*** (T-538/11, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:188). Tribunál v tomto rozsudku potvrdil závěr Komise, že Belgické království poskytlo financováním povinných testů k depistáži bovinní spongiformní encefalopatie

20 | C-237/04, Sb. rozh., EU:C:2006:197, konkrétně body 43 až 49.

21 | C-280/00, Sb. rozh., dále jen „rozsudek *Altmark*“, EU:C:2003:415.

(BSE) hospodářským subjektům v odvětví skotu zvýhodnění, jelikož je zbavilo nákladů, jež obvykle zatěžují jejich rozpočet.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že pojem „náklady, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku" zahrnuje zejména dodatečné náklady, které musí podniky nést z důvodu povinností, které jsou zákonného, regulačního nebo smluvního původu a vztahují se na hospodářskou činnost. Komise se tedy nedopustila nesprávného posouzení, když konstatovala, že náklady na kontroly, které se vztahují na výrobu či uvádění výrobků na trh, jako jsou povinné testy k depistáži BSE, jež se staly povinnými na základě ustanovení zákonného nebo regulačního původu, představují náklady, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku. Skutečnost, že hrazení nákladů na testy k depistáži BSE neodůvodňuje zásada „znečišťovatel platí", a to i kdyby byla prokázána, nemůže tento závěr vyvrátit.

3. KRITÉRIUM SOUKROMÉHO INVESTORA V TRŽNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

V roce 2015 podal Tribunál ve třech rozsudcích přínosná upřesňující vysvětlení uplatnění kritéria soukromého investora.

Zaprvé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. ledna 2015, ***Francie v. Komise*** (T-1/12, Sb. rozh., EU:T:2015:17), se měl Tribunál vyjádřit k legalitě rozhodnutí, kterým Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem podporu na záchranu a podporu na restrukturalizaci (spočívající v navýšení kapitálu a dvou půjčkách) společnosti SeaFrance, kterou poskytla a plánovala poskytnout Francouzská republika.

Tribunál připomněl, že když Komise zkoumá uplatnění kritéria soukromého investora, je povinna vždy prošetřit všechny relevantní skutečnosti sporné operace a její kontext. Pokud jde o uplatnění kritéria soukromého investora na několik po sobě jdoucích státních zásahů, musí Komise prošetřit, zda mezi těmito zásahy existují natolik úzké vazby, že je nemožné je od sebe oddělit. Prošetření toho, zda jsou některé po sobě jdoucí státní zásahy od sebe vzájemně oddělitelné, musí být provedeno zejména s ohledem na časový sled těchto zásahů, jejich cíle a situaci podniku, který je v době těchto zásahů příjemcem podpory. S ohledem na tyto zásady Tribunál dospěl k závěru, že Komise správně konstatovala, že jednotlivá opatření, o která se jednalo, vykazují natolik úzké vazby, že je nemožné je z hlediska testu soukromého investora od sebe oddělit.

Půjčky totiž nemohly být rozumně odděleny od navýšení kapitálu společnosti SeaFrance a od úvěru, který byl poskytnut v její prospěch jako podpora na záchranu, a v důsledku toho nemohly být vzhledem ke kritériu soukromého investora považovány za samostatnou investici.

Zadruhé uplatnění kritéria soukromého investora na po sobě jdoucí státní zásahy byly rovněž předmětem jednání ve věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 2. července 2015, ***Francie a Orange v. Komise*** (T-425/04 RENV a T-444/04 RENV, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:450). Poté, co mu tyto věci vrátil Soudní dvůr[22], měl Tribunál znovu posoudit rozhodnutí Komise, kterým bylo jako státní podpora kvalifikováno jednak oznámení o návrhu akcionářské půjčky podniku, jejímž většinovým akcionářem byla Francouzská republika, která toto oznámení zveřejnila v prosinci 2002, a jednak návrh akcionářské půjčky, který následoval krátce poté a spočíval v otevření úvěrové linky ve prospěch tohoto podniku.

Tribunál v rozsudku konstatoval, že Komise nesprávně kvalifikovala návrh půjčky společnosti France Télécom jako státní podporu, a rozhodnutí Komise tudíž zrušil.

22 | Rozsudek ze dne 19. března 2013, *Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise a další a Komise v. Francie a další* (C-399/10 P a C-401/10 P, Sb. rozh., EU:C:2013:175), vydaný v rámci řízení o kasačních opravných prostředcích podaných proti rozsudku ze dne 21. května 2010, *Francie a další v. Komise* (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, Sb. rozh., EU:T:2010:216).

Tribunál předně konstatoval, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když uplatnila kritérium obezřetného soukromého investora prioritně a především na předcházející prohlášení vydaná od července 2002. Komise totiž jako státní podporu kvalifikovala oznámení z prosince 2002 a návrh akcionářské půjčky společně, což znamená, že kritérium obezřetného soukromého investora bylo nutno uplatnit pouze na obě tato opatření. Uplatnění kritéria, které provedla Komise, bylo tím spíše chybné, že neměla k dispozici dostatečné důkazy proto, aby určila, zda prohlášení učiněná od července 2002 mohla sama o sobě zavázat státní prostředky, a tudíž představovat státní podporu.

Tribunál dále připomněl, že Komise je povinna analyzovat kritérium obezřetného soukromého investora v kontextu doby, kdy byla předmětná opatření přijata Francouzskou republikou, tj. v prosinci 2002, a nikoliv v kontextu situace před červencem 2002, jak to učinila. Je zajisté možné odkazovat na události a objektivní skutečnosti z minulosti, ale nelze připustit, aby pouze tyto samotné předcházející události a skutečnosti tvořily rozhodujícím způsobem referenční rámec relevantní pro účely uplatnění kritéria obezřetného soukromého investora.

K argumentu Komise, podle kterého návrh akcionářské půjčky představuje pouze uskutečnění předcházejících prohlášení Francouzské republiky, takže její jednání nerespektovalo kritérium obezřetného soukromého investora, Tribunál dále zdůraznil, že prohlášení učiněná od července 2002 sama o sobě neobsahovala předjímání konkrétní finanční podpory podobné podpoře, která se nakonec konkretizovala v prosinci 2002. Tato prohlášení totiž měla otevřenou, neurčitou a podmíněnou povahu, pokud jde o povahu, rozsah a podmínky případného budoucího zásahu Francouzské republiky.

Zatřetí v rozsudku ze dne 25. června 2015, ***SACE a Sace BT v. Komise*** (T-305/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:435), se Tribunál vyjádřil k legalitě rozhodnutí, kterým Komise kvalifikovala jako protiprávní státní podpory zajistné krytí poskytnuté italským veřejným podnikem jeho dceřiné společnosti a kapitálové vklady uvedeného podniku k pokrytí ztrát této dceřiné společnosti.

Poté, co Tribunál dospěl k závěru, že předmětná opatření lze přičíst Italské republice, posoudil otázku existence zvýhodnění z hlediska kritéria soukromého investora a vzájemné povinnosti Komise a členských států při jeho uplatňování.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že pokud se ukáže, že by kritérium soukromého investora mohlo být uplatněno, Komise je povinna požádat dotyčný členský stát o všechny relevantní informace, které jí umožní ověřit, zda jsou podmínky uplatnitelnosti a uplatnění tohoto kritéria naplněny. V této souvislosti přísluší členskému státu, aby Komisi sdělil objektivní a ověřitelné skutečnosti, které ukazují, že jeho rozhodnutí je založeno na předchozích hospodářských hodnoceních srovnatelných s těmi, která by za okolností daného případu provedl za účelem určení budoucí výnosnosti opatření racionální soukromý subjekt v postavení co nejpodobnějším postavení uvedeného státu předtím, než toto opatření přijme. Tribunál však uvedl, že prvky předchozího hospodářského hodnocení požadovaného od členského státu musí být posouzeny ***in concreto*** a nastaveny podle povahy a složitosti dotčené operace, hodnoty dotčených aktiv, zboží nebo služeb a okolností daného případu.

Pokud jde v projednávaném případě o zajistné krytí, které spočívalo v obchodní transakci, Tribunál konstatoval, že hodnocení jeho rentability mohlo být provedeno na základě relativně omezené analýzy převzatých rizik na straně jedné a přiměřenosti výše poplatku za zajištění s ohledem na rozsah rizika na straně druhé. Za těchto podmínek, s ohledem na sice nikoliv zanedbatelnou, ale relativně omezenou výši transakce Tribunál dospěl k závěru, že okolnost, že mateřská společnost neprokázala, že předem provedla hospodářské hodnocení výše pojistného odrážející míru přijatého rizika za účelem určení rentability zajistného krytí své dceřiné společnosti, sama o sobě nestačí k učinění závěru, že nejednala jako soukromý zajistitel v podobné situaci. Tribunál nicméně dovodil, že s ohledem na skutečnosti, které měla k dispozici při přijímání napadeného rozhodnutí, mohla Komise právem učinit závěr, že zajistné krytí bylo přijato za cenových podmínek, které byly ve vztahu k podmínkám, jež by požadoval soukromý zajistitel, výhodné.

Co se kromě toho týče kapitálových injekcí určených k pokrytí ztrát dceřiné společnosti, Tribunál shledal, že v kontextu hospodářské krize musí být posouzení požadovaných faktorů předchozího hodnocení provedeno s přihlédnutím k případné nemožnosti předvídat spolehlivě a zevrubně vývoj hospodářské situace a výsledky jednotlivých subjektů. To však podle Tribunálu nic nemění na tom, že nemožnost provést podrobné a úplné prognózy nemůže zbavit veřejného investora povinnosti provést odpovídající předchozí hodnocení rentability jeho investice, srovnatelné s tím, jaké by provedl soukromý investor v podobné situaci. Tribunál dospěl k závěru, že Komise v projednávaném případě správně dovodila, že při neexistenci odpovídajícího předchozího hospodářského hodnocení jejich rentability nejsou obě dotčené kapitálové injekce v souladu s kritériem soukromého investora.

4. SLUŽBY OBECNÉHO HOSPODÁŘSKÉHO ZÁJMU

Pokud jde o tematiku služeb obecného hospodářského zájmu, zvláštní pozornost je třeba věnovat dvěma rozhodnutím, která spolu úzce souvisí, jelikož se obě týkají stejných opatření, jež přijalo Dánské království ve prospěch vysílací společnosti TV2.

Zaprvé v rozsudku ze dne 24. září 2015, ***TV2/Danmark v. Komise*** (T-674/11**,** Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:684), se měl Tribunál vyjádřit mimo jiné k podmínkám uplatnění kritérií, která musí naplňovat kompenzace vyplacená za plnění veřejné služby, aby nespadala do kvalifikace jakožto státní podpora, a která jsou stanovena v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415)[23].

Tribunál předně podal objasňující vysvětlení druhého kritéria stanoveného v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), podle kterého musí být ukazatele pro výpočet kompenzace vyplacené za plnění veřejné služby stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem. Upřesnil, že toto kritérium stanoví tři požadavky, kterým musí odpovídat parametry výpočtu kompenzace, aby byla zajištěna důvěryhodnost výpočtu a Komise jej mohla ověřit: parametry výpočtu kompenzace musí být stanoveny předem na základě transparentního postupu a musí být ze své povahy objektivní.

Druhé kritérium stanovené v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) naproti tomu – na rozdíl od toho, co tvrdila Komise – nevyžaduje, aby parametry výpočtu kompenzace byly navrženy tak, aby ovlivňovaly nebo kontrolovaly výši nákladů vynaložených příjemcem této kompenzace a zajistily tak efektivnost řízení veřejné služby. Komise výkladem druhého kritéria stanoveného v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) zřejmě předpokládá, že parametry výpočtu kompenzace musí zajistit efektivnost řízení veřejné služby. Takový výklad je však neslučitelný se zněním druhého kritéria stanoveného v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) a vede k záměně mezi tímto kritériem a čtvrtým kritériem tohoto rozsudku.

Tribunál dále upřesnil podmínky uplatňování čtvrtého kritéria stanoveného v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), které vyžaduje, aby členský stát zaprvé našel referenční podnik, který funguje v běžných tržních podmínkách a je odlišný od příjemce, a zadruhé aby na základě analýzy nákladů tohoto referenčního podniku prokázal, že je příjemce podnikem „správně řízeným a přiměřeně vybaveným“ ve smyslu tohoto kritéria. Toto kritérium tedy i přes obtíže spojené s jeho použitím vyžaduje, aby členský stát našel referenční podnik, který je odlišný od příjemce. Ke splnění tohoto kritéria tudíž nestačí, že členský stát prohlásí, že s ohledem na zvláštnosti úkolu veřejné služby není možné na trhu identifikovat podnik srovnatelný s příjemcem kompenzace, a následně prokazovat, že příjemce je sám podnikem „správně řízeným a přiměřeně vybaveným“ ve smyslu tohoto kritéria.

Tribunál nadto upřesnil, že co se týče důkazního břemene, prokázat, že bylo splněno čtvrté kritérium stanovené v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), má členský stát.

23 | Viz výše poznámka pod čarou 21.

Tribunál měl konečně ve výše uvedeném rozsudku *TV2/Danmark v. Komise* (EU:T:2015:684) příležitost rozvést svoji judikaturu týkající se podmínky převodu státních prostředků. Tribunál v tomto ohledu připomněl, že podle judikatury platí, že výhoda poskytnutá ze státních prostředků je výhodou, která má od okamžiku poskytnutí negativní dopad na státní prostředky. Státní prostředky mohou být rovněž tvořeny prostředky pocházejícími od třetích osob, které ale jejich vlastníci dali dobrovolně k dispozici státu, nebo kterých se jejich vlastníci vzdali a stát je v rámci svých svrchovaných pravomocí převzal do správy.

Na základě pouhé skutečnosti, že dotčený stát prostřednictvím legislativního opatření ukládá třetí osobě, aby tyto vlastní prostředky používala specifickým způsobem, naopak nelze mít za to, že se uvedené prostředky nachází pod veřejnou kontrolou, a že tedy představují státní prostředky. Tribunál v projednávaném případě uvedl, že zásah Dánské republiky spočívá zejména ve stanovení maximální části příjmů z reklamy, se kterou příjemce mohl disponovat a kterou obdržel fond pověřený jejím následným přerozdělením příjemci. Tribunál shledal, že tato pravomoc dotčeného státu nepostačuje k závěru, že tato část uvedených příjmů představuje státní prostředky.

Zadruhé v rozsudku ze dne 24. září 2015, ***Viasat Broadcasting UK v. Komise*** (T-125/12, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:687), se Tribunál vyjádřil mimo jiné k otázce vztahu mezi čtyřmi výše uvedenými kritérii stanovenými v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) a podmínkami, za nichž může být státní podpora poskytnutá podniku pověřenému správou služeb obecného hospodářského zájmu považována za slučitelnou s vnitřním trhem z hlediska čl. 106 odst. 2 SFEU.

Tribunál předně zdůraznil, že i kdyby podmínky pro uznání opatření podpory jako slučitelného s vnitřním trhem vykazovaly určitou podobnost s kritérii stanovenými v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), v případě použití čl. 106 odst. 2 SFEU se jedná o odpověď na zásadně jinou otázku, která se vztahuje ke slučitelnosti předmětné podpory s vnitřním trhem, která již předpokládá kladnou odpověď na otázku dotčenou rozsudkem *Altmark* (EU:C:2003:415). Tribunál v tomto ohledu uvedl, že ačkoliv jsou v tomto rozsudku identifikovány čtyři samostatné podmínky, nejsou na sobě zcela nezávislé. Pokud jde o poslední tři podmínky, existuje vnitřní soudržnost a v tomto smyslu určitá vzájemná závislost předmětných podmínek. Druhá podmínka týkající se vytvoření objektivních a transparentních parametrů pro výpočet kompenzace je nezbytným předpokladem pro podání odpovědi na otázku, zda tato kompenzace přesahuje úroveň, která je nezbytná k pokrytí všech nebo části nákladů vzniklých v souvislosti s plněním závazků veřejné služby, jak vyžaduje třetí podmínka. Pro účely kontroly dodržování třetí podmínky stanovené v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) je nutno vycházet z objektivních a transparentních parametrů, jak vyžaduje druhá podmínka. Pokud jde o čtvrtou podmínku stanovenou v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), ta doplňuje druhou podmínku, jelikož vyžaduje, aby objektivní a transparentní parametry, kterých se tato podmínka týká, byly založeny na příkladu typického podniku, který je dobře řízen a přiměřeně vybaven, aby byl s to vyhovět nezbytným požadavkům veřejné služby.

Tribunál kromě toho uvedl, že nelze ztrácet ze zřetele účel testu, do něhož spadá analýza dodržování čtyř podmínek stanovených v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), který spočívá v zabránění tomu, aby toto vyrovnání přineslo hospodářské zvýhodnění, jež může upřednostnit podnik příjemce ve vztahu ke konkurenčním podnikům. Tribunál v této souvislosti poznamenal, že co se týče použití čl. 106 odst. 2 SFEU, třetí podmínka stanovená v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) se do značné míry shoduje s kritériem přiměřenosti vytvořeným Tribunálem v rámci uplatňování tohoto ustanovení. Upřesnil však, že ačkoli se v obou případech uplatní v podstatě totéž kritérium, kontext a účel jeho použití je v každém z těchto případů jiný. Náklady na službu obecného hospodářského zájmu, které musí být zohledněny při použití čl. 106 odst. 2 SFEU, jsou totiž skutečnými náklady na tuto službu, tak jak byly vynaloženy, a nikoli jak by mohly nebo měly být vynaloženy. Pro odhad skutečných nákladů na službu obecného hospodářského zájmu se zohledňuje kritérium proporcionality, nemá-li Komise k dispozici dostatek důkazů, jež by umožňovaly přesný výpočet těchto nákladů, a musí přistoupit k provedení odhadu. To je důvod, proč případně nedodržení druhé a čtvrté podmínky stanovené v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) není relevantní pro posouzení přiměřenosti podpory v rámci uplatnění

čl. 106 odst. 2 SFEU. Připuštění opačného názoru by v konečném důsledku vedlo k požadavku, aby byly služby obecného hospodářského zájmu vždy poskytovány za běžných tržních podmínek. Kdyby však byl takovýto požadavek přijat, mohlo by uplatňování unijních pravidel hospodářské soutěže právně nebo fakticky bránit plnění zvláštních úkolů určených podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, čemuž má zamezit právě čl. 106 odst. 2 SFEU.

5. NAVRÁCENÍ PODPOR

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 5. února 2015, ***Aer Lingus v. Komise*** [T-473/12, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:78], byla Tribunálu předložena žaloba na neplatnost směřující proti rozhodnutí, kterým Komise konstatovala, že uplatňování snížené sazby daně z letecké dopravy na krátké lety ze strany Irska představuje státní podporu, která je neslučitelná s vnitřním trhem, a nařídila příjemcům této podpory, aby ji navrátili s tím, že podporu představuje rozdíl mezi nižší sazbou uvedené daně (dvě eura) a běžnou sazbou, která se uplatňuje za normálních okolností (deset eur), tj. osm eur. Žalobkyně mimo jiné namítala, že Komise se tím, že při kvalifikaci opatření jakožto podpory a kvantifikaci zvýhodnění nezohlednila přenesení sporné daně na cestující, dopustila nesprávného právního posouzení a zjevně nesprávného posouzení.

Tribunál v tomto ohledu připomněl, že povinnost státu zrušit podporu považovanou Komisí za neslučitelnou s vnitřním trhem má za cíl obnovení předchozího stavu a že tento cíl je splněn, když příjemci navrátili částku uhrazenou z titulu protiprávní podpory. Ačkoliv žádné ustanovení unijního práva nevyžaduje, aby Komise určila přesnou částku podpory, která má být vrácena, pokud se Komise rozhodne nařídit navrácení určité částky, musí přesně určit příjemce podpory a způsobem tak přesným, jak jí to okolnosti věci umožňují, určit hodnotu podpory, která byla podniku poskytnuta.

V takové situaci, jako je situace v projednávané věci, kdy má být předmětná daň přenesena na cestující, tedy Komise nemůže předpokládat, že výhoda skutečně získaná a uchovaná leteckými společnostmi v každém případě činila 8 eur za cestujícího. Komise tudíž měla v případě takových leteckých společností, jako je žalobkyně, které uhradily spornou daň se sníženou sazbou dvě eura, určit, v jaké míře tyto společnosti skutečně přenesly na cestující hospodářský prospěch vyplývající z uplatnění uvedené daně se sníženou sazbou, aby bylo možné přesně kvantifikovat výhodu, která jim byla skutečně poskytnuta, ledaže by se rozhodla, že tento úkol svěří vnitrostátním orgánům, pokud by jim poskytla v tomto ohledu nezbytné údaje.

Tribunál zdůraznil, že by v každém případě hrozilo, že navrácení částky osm eur za cestujícího způsobí další narušení hospodářské soutěže, neboť by mohlo vést k tomu, že letecké společnosti navrátí více, než je výhoda, která jim byla skutečně poskytnuta. Mimoto okolnost, že zákazníky leteckých společností podléhajících předmětné dani v projednávaném případě nebyly podniky ve smyslu unijního práva, takže u nich nebylo možno vyžadovat žádné navrácení podpory, nemůže zpochybnit povinnost Komise přesně určit příjemce podpory, tedy podniky, které tuto podporu skutečně využily, a omezit vymáhání podpory na finanční výhody skutečně plynoucí ze zpřístupnění podpory příjemcům.

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

1. OCHRANNÁ ZNÁMKA SPOLEČENSTVÍ

a) ABSOLUTNÍ DŮVODY PRO ZAMÍTNUTÍ ZÁPISU

V roce 2015 podal Tribunál ve své judikatuře upřesňující vysvětlení k několika absolutním důvodům pro zamítnutí zápisu uvedeným v čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. 207/2009[24].

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. ledna 2015, ***MEM v. OHIM (MONACO)*** (T-197/13, Sb. rozh., EU:T:2015:16), měl Tribunál rozhodnout o žalobě podané proti rozhodnutí, kterým čtvrtý odvolací senát Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM) odmítl přiznat ochranu slovní ochranné známce MONACO v Unii pro určité výrobky a služby[25], a to z důvodu popisného charakteru a nedostatku rozlišovací způsobilosti dotčené ochranné známky.

Tribunál v této souvislosti uvedl, že výraz „monaco" je název světově známého knížectví, a to z důvodu proslulosti jeho knížecí rodiny, organizace automobilových závodů formule 1 a cirkusového festivalu. Známost Monackého knížectví je ještě vyšší mezi občany Unie, zejména z důvodu jeho hranic s jedním z členských států, a sice Francouzskou republikou, jeho blízkosti k jinému členskému státu, a sice Italské republice, a používání stejné měny, již používá 19 z 28 členských států, a sice eura. Výraz „monaco" tedy bez ohledu na lingvistickou příslušnost relevantní veřejnosti evokuje zeměpisné území téhož názvu. V tomto kontextu Tribunál dále uvedl, že odvolací senát správně vymezil relevantní veřejnost, a sice občany Unie, a přisoudil jí v závislosti na dotčených výrobcích a službách buď průměrný, nebo vysoký stupeň pozornosti.

Podle Tribunálu měl OHIM rovněž správně za to, že výraz „monaco" může sloužit v oblasti obchodu k označení zeměpisného původu nebo místa určení výrobků nebo místa poskytování služeb, a že tedy předmětná ochranná známka vykazuje pro dotčené výrobky a služby popisný charakter. Vzhledem k tomu, že ochranná známka, která je popisem vlastností výrobků nebo služeb, na základě této skutečnosti nezbytně postrádá rozlišovací způsobilost ve vztahu k týmž výrobkům nebo službám, dospěl Tribunál k závěru o nedostatku rozlišovací způsobilosti ochranné známky MONACO.

V rozsudku ze dne 14. července 2015, ***Genossenschaftskellerei Rosswag-Mühlhausen v. OHIM (Lembergerland)*** (T-55/14, Sb. rozh., EU:T:2015:486), měl Tribunál posoudit opodstatněnost žaloby podané proti rozhodnutí prvního odvolacího senátu OHIM, kterým bylo potvrzeno zamítnutí zápisu slovního označení Lembergerland jako ochranné známky Společenství z důvodu, že se na toto označení vztahoval absolutní důvod pro zamítnutí zápisu uvedený v čl. 7 odst. 1 písm. j) nařízení č. 207/2009.

Tribunál připomněl, že podle uvedeného ustanovení se do rejstříku nezapíšou ochranné známky pro vína obsahující zeměpisná označení určená k identifikaci vín, nebo se z takových označení skládající, pokud tato vína tento původ nemají, a že pokud jde o vína, je ochrana zeměpisných označení stanovena v unijních nařízeních, zejména v nařízeních o společné organizaci trhu s vínem, jakož i v dvoustranných dohodách uzavřených mezi Unií a třetími státy o obchodu s vínem. Tribunál dále poznamenal, že podle čl. 8 písm. b) bodu ii) dohody mezi Společenstvím a Jihoafrickou republikou[26] jsou pro vína pocházející z Jihoafrické republiky v Unii chráněna

24 | Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 78, s. 1).

25 | Jednalo se o následující výrobky a služby: magnetické nahrávací nosiče, výrobky z papíru a kartonu, nezařazené v jiných třídách, tiskoviny, fotografie, doprava, cestovní ruch, zábava, sportovní činnosti a přechodné ubytování.

26 | Dohoda mezi Evropským společenstvím a Jihoafrickou republikou o obchodu s vínem (Úř. věst. 2002, L 28, s. 4).

zeměpisná označení uvedená v příloze II, která výslovně uvádí označení Lemberg. To, že tento název odkazuje na vinařství, a nikoli na oblast, obec nebo distrikt, nemůže podle Tribunálu zpochybnit skutečnost, že je na základě uvedené dohody výslovně chráněn jako zeměpisné označení. Dohoda mezi Společenstvím a Jihoafrickou republikou totiž odkazuje, pokud jde o pojem zeměpisného označení, na čl. 22 odst. 1 dohody TRIPS[27], podle kterého se zeměpisnými označeními rozumí „označení[…], která určují zboží jako zboží pocházející z území Člena, nebo oblasti, nebo místa tohoto území, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky zboží připsat v podstatě jeho zeměpisnému původu“. Neexistuje přitom žádný důvod pro vyvození závěru, že vinařství nemůže představovat „místo“ ve smyslu tohoto ustanovení nebo že je třeba takové „místo“ omezit na území v závislosti na jeho velikosti či jeho formálním administrativním rozčlenění.

Tribunál mimoto upřesnil, že důvod pro zamítnutí zápisu uvedený v čl. 7 odst. 1 písm. j) nařízení č. 207/2009 se uplatní tehdy, když přihlášená ochranná známka obsahuje zeměpisné označení nebo prvky umožňující s jistotou dotčené zeměpisné označení identifikovat nebo se z nich skládá. V projednávané věci byla přihlášená ochranná známka „Lembergerland“ slovem složeným zejména z chráněného zeměpisného označení Lemberg, jež je v rámci této ochranné známky jasně identifikovatelné. Tribunál odmítl argumentaci, podle které tato ochranná známka neodpovídá zeměpisnému označení Lemberg, ale představuje nový fantazijní výraz, v němž se pouze sedm písmen shoduje se zeměpisným označením Lemberg. Rovněž odmítl argument, že přihlášená ochranná známka Lembergerland nemůže vyvolat nebezpečí záměny se zeměpisným označením Lemberg, neboť má jiný význam než toto označení. Tribunál poukázal na to, že zápis ochranné známky musí být zamítnut, pokud tato obsahuje zeměpisné označení nebo se z něj skládá, bez ohledu na to, zda by přihlášená ochranná známka mohla klamat spotřebitele ohledně původu vína, jež označuje.

Ve věcech, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 7. října 2015, ***Kypr v. OHIM (ΧΑΛΛΟΥΜΙ a HALLOUMI)*** (T-292/14 a T-293/14, Sb. rozh., EU:T:2015:752), projednával Tribunál dvě žaloby znějící na zrušení rozhodnutí, kterými čtvrtý odvolací senát OHIM potvrdil zamítnutí přihlášek slovního označení ΧΑΛΛΟΥΜΙ a slovního označení HALLOUMI k zápisu jako ochranných známek Společenství pro sýr, mléko a mléčné výrobky.

Tribunál zdůraznil, že k tomu, aby se na určité označení uplatnil zákaz zápisu uvedený v čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009, musí mít toto označení s dotčenými výrobky nebo službami dostatečně přímou a konkrétní spojitost, která dotčené veřejnosti umožní vnímat bezprostředně a bez dalšího přemýšlení popis dotčených výrobků nebo služeb nebo některé z jejich vlastností. Měl tedy za to, že odvolací senát v projednávané věci správně shledal, že výrazy „HALLOUMI“ a „ΧΑΛΛΟΥΜΙ“ napsané velkými písmeny označují kyperskou sýrovou specialitu, a u kyperské veřejnosti tedy přímo popisují typ a zeměpisný původ sýra, mléka a mléčných výrobků, pro něž je zápis požadován. Tyto výrazy totiž označují zvláštní typ sýra vyváženého z Kypru, vyráběného určitým způsobem, který má zvláštní konzistenci, kulinářské vlastnosti a chuť. Odvolací senát tudíž neprovedl nesprávné posouzení, když měl za to, že přihlášené ochranné známky nelze zapsat z důvodu, že jejich význam přinejmenším u kyperské veřejnosti popisuje výrobky, pro něž byly zápisy požadovány.

Dále Tribunál při posuzování výtky, podle které nařízení č. 207/2009 nevylučuje certifikační ochranné známky, upřesnil, že toto nařízení nestanoví ochranu certifikačních ochranných známek, ale pouze ochranu individuálních či kolektivních ochranných známek Společenství. V této souvislosti Tribunál uvedl, že odvolací senát upřesnil, že k tomu, aby certifikační ochranné známky mohly být zapsány, musí být podány jako individuální ochranné známky a nesmí se na ně vztahovat žádný z absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu uvedených ve výše zmíněném nařízení.

Tribunál konečně uvedl, že pojem obecného zájmu, na němž stojí čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009, vyžaduje, aby označení nebo údaje, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení vlastností výrobků nebo služeb, pro které je zápis požadován, mohly být volně užívány všemi. Toto ustanovení brání tomu, aby tato

27 | Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví ze dne 15. dubna 1994 (Úř. věst. L 336, s. 214), tvořící přílohu 1 C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) (Úř. věst. 1994, L 336, s. 3).

označení nebo tyto údaje byly vyhrazeny jedinému podniku z důvodu jejich zápisu jako ochranné známky a aby si určitý podnik monopolizoval užívání popisného výrazu ke škodě jiných podniků, včetně jeho konkurentů, neboť rozsah jejich slovníku disponibilního pro popis vlastních výrobků by tím byl omezený. Obecný zájem nebo veřejný zájem na tom, aby byly popisné ochranné známky ponechány k dispozici pro užívání třetích osob, je totiž stanoven předem a předpokládá se. Z toho vyplývá, že je-li přihlášená ochranná známka popisná, stačí, aby odvolací senát uvedený popisný charakter konstatoval, aniž by musel přezkoumávat, zda bez ohledu na její popisný charakter existuje z faktického hlediska veřejný zájem na tom, aby byla přihlášená ochranná známka ponechána k dispozici pro užívání třetích osob. Tribunál navíc připomněl, že použití čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009 nezávisí na existenci konkrétního, aktuálního a vážného požadavku na disponibilitu.

b) RELATIVNÍ DŮVODY PRO ZAMÍTNUTÍ ZÁPISU

V tomto roce stojí za zvláštní zmínku pět rozsudků týkajících se relativních důvodů pro zamítnutí zápisu uvedených v článku 8 nařízení č. 207/2009.

Zaprvé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. února 2015, ***Compagnie des montres Longines, Francillon v. OHIM – Cheng (B)*** (T-505/12, Sb. rozh., EU:T:2015:95), měl Tribunál přezkoumat legalitu rozhodnutí, kterým pátý odvolací senát OHIM odmítl vyhovět námitkám, jež byly podány proti přihlášce obrazového označení sestávajícího z velkého písmene „B“ umístěného uprostřed páru křídel k zápisu jako ochranné známky Společenství pro optické sluneční brýle, oděvy a obuv. Námitky byly založeny na starší mezinárodní obrazové ochranné známce sestávající z „okřídlených přesýpacích hodin“, s účinky zejména v některých členských státech Unie, která se vztahovala na hodinky, jiné hodinářské výrobky, chronometry, jakož i klenoty a bižuterii. Námitky byly zamítnuty zejména z důvodu neexistence jakékoli podobnosti mezi oběma druhy výrobků, na které se kolidující ochranné známky vztahovaly.

Tribunál v této souvislosti konstatoval, že nehledě na to, že dotčené výrobky náležejí do blízkých segmentů trhu, liší se povahou, účelem a užitím, a tudíž si nekonkurují ani nejsou zastupitelné. Pokud jde o případnou estetickou komplementaritu uvedených výrobků, Tribunál připomněl, že snaha o určitou estetickou harmonii je faktorem příliš obecným na to, aby sám o sobě odůvodnil komplementaritu výrobků. Tribunál v tomto kontextu nejprve zkoumal, zda jsou výrobky, na které se vztahovala starší ochranná známka, nezbytné nebo důležité pro užívání výrobků, na které se vztahovala přihlášená ochranná známka, a naopak, a poté zkoumal, zda spotřebitelé považují za běžné, že jsou tyto výrobky uváděny na trh pod stejnou ochrannou známkou. Vzhledem k tomu, že ani jedna z uvedených skutečností prokázána nebyla, Tribunál z toho dovodil, že dotčené výrobky nebyly podobné. Měl tudíž za to, že odvolací senát nepochybil tím, že vyloučil jakékoliv nebezpečí záměny pouze na základě srovnání uvedených výrobků.

Tribunál rovněž shledal, že odvolací senát též správně konstatoval, že starší ochranná známka sestávající výlučně z obrazového prvku, a sice „okřídlených přesýpacích hodin“, není ochrannou známkou s dobrým jménem, nehledě na to, že kombinovaná ochranná známka tvořená týmž prvkem a slovem „longines“ se na relevantním trhu obvykle užívala. Tribunál vycházel zejména ze skutečnosti, že v kombinované ochranné známce v podobě, v jaké byla užívána, převažoval v celkovém dojmu slovní prvek „longines“, který si spotřebitelé zapamatují. Pokud jde o obrazový prvek „okřídlené přesýpací hodiny“, Tribunál měl za to, že nebylo prokázáno, že si jej spotřebitelé jako takový zapamatují, ať již z důvodu jeho užívání v kombinované ochranné známce nebo jako zapsané označení.

Zadruhé rozsudek ze dne 5. května 2015, ***Spa Monopole v. OHIM – Orly International (SPARITUAL)*** (T-131/12, Sb. rozh., EU:T:2015:257), se týkal přihlášky slovního označení SPARITUAL k zápisu jako ochranné známky Společenství pro výrobky náležející do třídy 3 ve smyslu Niceské dohody o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. června 1957, ve znění změn a doplňků. Proti této přihlášce byly podány námitky, jež se zakládaly zejména na slovní ochranné známce SPA a na obrazové ochranné známce

SPA s pierotem pro výrobky náležející do třídy 32 ve smyslu uvedené dohody. První odvolací senát OHIM odmítl námitkám vyhovět, a to zejména z důvodu nedostatku důkazů dobrého jména slovní ochranné známky SPA, jež se vztahovala na výrobky náležející do třídy 32, přičemž poukázal zejména na to, že dobré jméno výše uvedené obrazové ochranné známky neumožňovalo dovodit, že slovní ochranná známka SPA týkající se uvedených výrobků má rovněž dobré jméno.

Tribunál v rámci projednávání žaloby proti tomuto rozhodnutí nejprve připomněl, že získání rozlišovací způsobilosti ochranné známky může vyplývat z jejího užívání jakožto části jiné zapsané ochranné známky, za podmínky, že dotčená veřejnost i nadále vnímá dotčené výrobky jako výrobky pocházející od určitého podniku. V této souvislosti Tribunál upřesnil, že majitel zapsané ochranné známky může pro účely prokázání její zvláštní rozlišovací způsobilosti a jejího dobrého jména uplatňovat důkazy o jejím užívání v odlišné formě jakožto součást jiné zapsané ochranné známky s dobrým jménem za předpokladu, že dotčená veřejnost i nadále vnímá dotčené výrobky jako výrobky pocházející od téhož podniku.

Tribunál dále shledal, že se odvolací senát dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že dobré jméno obrazové ochranné známky SPA s pierotem nemůže být rozšířeno na slovní ochrannou známku SPA týkající se výrobků náležejících do třídy 32. Z judikatury totiž vyplývá, že konstatování Soudního dvora v bodě 86 rozsudku ze dne 13. září 2007, *Il Ponte Finanziaria v. OHIM*[28] – podle něhož čl. 10 odst. 2 písm. a) směrnice 89/104/EHS[29] a obdobně čl. 15 odst. 2 písm. a) nařízení č. 207/2009 nedovoluje, aby důkazem jejího užívání byla rozšířena ochrana, která přísluší zapsané ochranné známce, na jinou zapsanou ochrannou známku, jejíž užívání nebylo prokázáno, z důvodu, že posledně uvedená ochranná známka je pouze mírnou obměnou prvně uvedené ochranné známky – je třeba chápat ve zvláštním kontextu údajné existence „skupiny" nebo „série" ochranných známek. V projednávané věci však žalobkyně neusilovala o prokázání užívání ochranných známek téže skupiny SPA, ale usilovala v podstatě o prokázání toho, že slovní ochranná známka SPA týkající se výrobků náležejících do třídy 32 má dobré jméno, jelikož jejím užíváním v obrazové ochranné známce SPA s pierotem, týkající se téže třídy výrobků, nebyla narušena její rozlišovací způsobilost, a naopak uvedená starší slovní ochranná známka zůstala zjevnou a bylo ji možné dobře rozpoznat v rámci předmětné obrazové ochranné známky.

Tribunál tedy dospěl k závěru, že použití důkazů týkajících se obrazové ochranné známky SPA s pierotem, jejíž součástí byla slovní ochranná známka SPA, k prokázání dobrého jména posledně zmíněné ochranné známky bylo přípustné pouze za podmínky, že bylo prokázáno, že prvky, které obrazovou ochrannou známku používanou v obchodě odlišují od slovní ochranné známky, nebránily tomu, aby relevantní veřejnost i nadále vnímala dotčené výrobky jako výrobky pocházející od určitého podniku.

Zatřetí ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 10. června 2015, ***AgriCapital v. OHIM – agri.capital (AGRI. CAPITAL)*** (T-514/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:372), posuzoval Tribunál podobnost mezi finančními službami, na které se vztahovaly starší ochranné známky, a nemovitostními službami a službami realitního investora a developera, na které se vztahovala přihlášená ochranná známka.

Tribunál poukázal v této souvislosti na to, že finanční služby nemají stejnou povahu, stejný účel či stejné užívání jako nemovitostní služby. Finanční služby jsou totiž poskytovány finančními institucemi pro účely správy finančních prostředků jejich klientů a spočívají zejména v uchování uložených prostředků, ve vrácení prostředků, v poskytování půjček či v různých operacích finanční povahy, kdežto nemovitostní služby spočívají ve službách, které se týkají nemovité věci, a sice konkrétně v pronájmu, koupi, prodeji či správě věci. Pokud jde dále o skutečnost, že služby, na které se vztahovaly kolidující ochranné známky, mohly mít tytéž distribuční kanály, což by dokládalo jejich komplementaritu, Tribunál konstatoval, že nemovitostní služby nejsou v zásadě poskytovány v týchž prostorech jako finanční služby.

28 | C-234-/06 P, Sb. rozh., EU:C:2007:514.

29 | První směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 1989, L 40, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 92).

Pokud jde o srovnání finančních služeb se službami realitního investora a developera, Tribunál poznamenal, že cílem vyhledávání financování realitním investorem a developerem je pouze umožnit posledně uvedenému investorovi a developerovi, aby v první fázi uhradil náklady v souvislosti s nákupem budov, které je třeba zrekonstruovat, či v souvislosti s pozemky, které je třeba upravit, a následně mohl tyto náklady přenést na klienty, kterým nemovitou věc realizovanou v rámci programu stavby či rekonstrukce prodá. Ačkoli je běžné, že realitní investoři a developeři nabízejí svým klientům poradenství při financování nákupu v rámci komercializace realitních projektů, ani takové poradenství nelze analyzovat jako finanční poradenství, na nějž se vztahují starší ochranné známky. Takové poradenství lze totiž přirovnat k poradenství, které může jakýkoli prodávající věci určité hodnoty, jako je například loď, obchodní majetek či umělecké dílo, poskytnout svým klientům, pokud jde o finanční zájem, který mohou mít na získání předmětné věci. Prodávající, který poskytuje takové poradenství, však neposkytuje finanční službu.

Tribunál mimoto shledal, že nelze ani dovodit existenci dostatečně úzkého vztahu komplementarity mezi finančními službami a službami realitního investora a developera. S ohledem na výši částek, o které obvykle v rámci realitních operací jde, jsou sice finanční služby významné pro průměrného spotřebitele z perspektivy vyžívání služeb realitního investora a developera, nic to však nemění na tom, že v tržním hospodářství velká část činností vyžaduje financování či investice, takže finanční služby mohou být v důsledku své povahy spojeny s většinou těchto činností, a nikoli pouze s činnostmi realitního investora a developera.

S ohledem na uvedené skutečnosti dospěl Tribunál k závěru, že služby, na které se vztahovaly starší ochranné známky, a služby, na které se vztahovala přihlášená ochranná známka, nebyly podobné. Tribunál upřesnil, že neexistenci podobnosti mezi službami nebylo pro účely posouzení nebezpečí záměny možno vyvážit podobností – byť vysokého stupně – mezi kolidujícími ochrannými známkami.

Začtvrté v rozsudku ze dne 30. září 2015, ***Tilda Riceland Private v. OHIM – Siam Grains (BASmALI)*** (T-136/14, Sb. rozh., EU:T:2015:734), se Tribunál vyjádřil k legalitě rozhodnutí, kterým čtvrtý odvolací senát OHIM odmítl vyhovět námitkám podaným proti přihlášce obrazové ochranné známky Společenství BASmALI pro rýži. Námitky byly založeny na starší nezapsané ochranné známce nebo na starším označení BASMATI, které bylo užíváno v obchodním styku v souvislosti s rýží. Odvolací senát měl za to, že žalobkyně nepředložila důkaz o užívání názvu „basmati“ jako rozlišujícího označení v obchodním styku. Podle odvolacího senátu musela rozlišovací způsobilost dotčeného označení vyplývat z funkce tohoto označení identifikovat obchodní původ výrobků. Žalobkyně tento závěr napadla u Tribunálu, přičemž poukazovala na porušení čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009.

Tribunál při projednávání této věci zdůraznil, že je zajisté pravda, jak uvedl odvolací senát, že v rámci čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009 musí být dotčené označení užíváno jako rozlišující prvek v tom smyslu, že musí sloužit k identifikaci hospodářské činnosti vykonávané jeho majitelem, to však nemůže znamenat, že funkce užívání označení v rámci uvedeného ustanovení musí směřovat výlučně k identifikaci obchodního původu dotčených výrobků nebo služeb. Odvolací senát tím, že dospěl k takovému závěru, uložil podmínku, která není stanovena v čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009.

Tribunál zdůraznil, že se uvedené ustanovení vztahuje na nezapsané ochranné známky nebo jakékoli „jiné označení“ užívané v obchodním styku. V tomto rámci, není-li uvedeno jinak, může funkce užívání dotčeného označení – v závislosti na povaze uvedeného označení – spočívat nejen v identifikaci obchodního původu dotyčného výrobku relevantní veřejností, ale zejména v identifikaci jeho zeměpisného původu a jeho inherentních specifických vlastností nebo vlastností, na nichž se zakládá jeho dobrá pověst. Dotčené označení tak lze v závislosti na jeho povaze kvalifikovat jako rozlišující prvek, když slouží k identifikaci výrobků nebo služeb podniku ve vztahu k výrobkům nebo službám jiného podniku, ale rovněž a zejména tehdy, když slouží k identifikaci určitých výrobků nebo služeb ve vztahu k jiným podobným výrobkům nebo službám. Vzhledem k tomu, že přístup zastávaný odvolacím senátem v projednávané věci směřoval k vyloučení označení, která

jsou užívána několika subjekty nebo ve spojení s ochrannými známkami, z ochrany podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009, ačkoli toto ustanovení takové vyloučení nestanoví, Tribunál napadené rozhodnutí zrušil.

Zapáté v rozsudku ze dne 2. října 2015, ***The Tea Board v. OHIM – Delta Lingerie (Darjeeling)*** (T-624/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:743), Tribunál připomněl, že kolektivní ochranná známka Společenství požívá stejně jako každá ochranná známka Společenství ochrany proti jakémukoli zásahu, který by vyplýval ze zápisu ochranné známky Společenství vyvolávající nebezpečí záměny.

V této souvislosti Tribunál uvedl, že čl. 66 odst. 2 nařízení č. 207/2009 sice zavádí výjimku z čl. 7 odst. 1 písm. c) téhož nařízení tím, že zmírňuje podmínky zápisu a umožňuje zápis ochranných známek popisujících původ výrobků, na které se tyto ochranné známky vztahují, uvedené nařízení se však v souladu s jeho čl. 66 odst. 3 vztahuje – není-li výslovně stanoveno jinak – na všechny kolektivní ochranné známky Společenství, včetně těch zapsaných na základě čl. 66 odst. 2 uvedeného nařízení. Funkce kolektivních ochranných známek Společenství uvedených v čl. 66 odst. 2 nařízení č. 207/2009 spočívá podle Tribunálu v odlišení výrobků nebo služeb, na které se tyto ochranné známky vztahují, podle subjektu, který je jejich majitelem, a nikoli podle jejich zeměpisného původu. Jsou-li v námitkovém řízení kolidujícími označeními na straně jedné kolektivní ochranné známky a na straně druhé individuální ochranné známky, srovnání výrobků a služeb, na které se tyto ochranné známky vztahují, musí být tedy provedeno na základě stejných kritérií, jako jsou ta, na jejichž základě se posuzuje podobnost nebo totožnost výrobků a služeb označených dvěma individuálními ochrannými známkami. V tomto kontextu platí, že i za předpokladu, že by původ výrobků nebo služeb, na které se vztahují kolidující označení, mohl být jedním z faktorů, které je třeba vzít v úvahu při globálním posouzení nebezpečí záměny ve smyslu čl. 8 odst. 1 písm. b) nařízení č. 207/2009, toto ustanovení se nepoužije, pokud není splněna některá z kumulativních podmínek uvedených v tomto ustanovení.

Tribunál se dále znovu zabýval pojmem „dobré jméno" ochranné známky. Nejprve poukázal na to, že čl. 8 odst. 5 nařízení č. 207/2009 nedefinuje pojem „dobré jméno", a poté uvedl, že při posuzování dobrého jména starší ochranné známky je třeba zohlednit všechny relevantní skutečnosti daného případu, zejména podíl na trhu, který ochranná známka zaujímá, intenzitu, geografické rozšíření a dobu užívání této ochranné známky, jakož i výši investic vynaložených na její propagaci. Dále rovněž zdůraznil, že jakékoli posouzení týkající se kolektivní ochranné známky Společenství uvedené v čl. 66 odst. 2 nařízení č. 207/2009, včetně posouzení jejího dobrého jména ve smyslu čl. 8 odst. 5 uvedeného nařízení, musí být provedeno na základě týchž kritérií, jako jsou kritéria uplatnitelná na individuální ochranné známky.

c) PROCESNÍ OTÁZKY

V rozsudku ze dne 13. února 2015, ***Husky CZ v. OHIM – Husky of Tostock (HUSKY)*** (T-287/13, Sb. rozh., EU:T:2015:99), se měl Tribunál vyjádřit k výkladu pravidla 71 odst. 2 nařízení (ES) č. 2868/95[30].

Tribunál zdůraznil, že anglické znění tohoto pravidla se liší od německého, španělského, francouzského a italského znění uvedeného ustanovení. V této souvislosti uvedl, že nezbytnost jednotného použití, a tím i jednotného výkladu aktu Unie vylučuje, aby byl posuzován izolovaně v jedné ze svých verzí, ale naopak vyžaduje, aby byl vykládán s ohledem jak na skutečnou vůli jeho původce, tak na cíl jím sledovaný, ve světle zejména všech ostatních úředních jazykových verzí. Ze znění ustanovení nařízení č. 2868/95 navíc nevyplývá, že by odstavec 2 pravidla 71 měl být uplatňován a vykládán jinak než ve spojení s odstavcem 1 tohoto pravidla. Na tento odstavec je přitom třeba nahlížet tak, že je-li více účastníků řízení, může OHIM podmínit prodloužení lhůty souhlasem ostatních účastníků řízení, a nikoli tak, že uvedené prodloužení je podmíněno souhlasem účastníků řízení. Podmínění prodloužení lhůty pouze souhlasem účastníků řízení by podle Tribunálu mohlo mít

30 | Nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení č. 40/94 (Úř. věst. L 303, s. 1).

za následek to, že by účastníku řízení, který žádá o prodloužení, byla upřena možnost se bránit. To by mohlo být v rozporu též s řádným průběhem řízení a s cílem sledovaným pravidlem 71, kterým je umožnit prodloužení lhůty, je-li to vzhledem k okolnostem vhodné. Tribunál tedy dospěl k závěru, že odvolací senát v projednávané věci nepochybil, když shledal, že pravidlo 71 odst. 2 nařízení č. 2868/95 musí být vykládáno v tom smyslu, že požádá-li jeden z účastníků řízení ***inter partes*** o prodloužení lhůty, OHIM si může, aniž by byl k tomu povinen, vyžádat souhlas druhého účastníka, a že toto ustanovení musí být vykládáno ve spojení s odstavcem 1 téhož pravidla, což vede k tomu, že zejména v případě, že se OHIM rozhodne nevyžádat si souhlas druhého účastníka řízení, přihlédne k okolnostem, za nichž byla žádost o prodloužení lhůty podána.

Tribunál mimoto upřesnil, že pravidlo 22 odst. 6 nařízení č. 2868/95 doplňuje a upřesňuje ustanovení pravidla 22 odst. 2 až 4 téhož nařízení, která se přiměřeně použijí na řízení o zrušení podle pravidla 40 odst. 5 uvedeného nařízení. Za těchto okolností se uvedené pravidlo 22 odst. 6 použije na řízení o zrušení podle čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009. Z toho vyplývá, že OHIM má v rámci tohoto řízení možnost vyžádat si překlad dokumentů, které nebyly předloženy v jazyce řízení, od účastníka, který uvedené dokumenty předložil.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 25. března 2015, ***Apple and Pear Australia a Star Fruits Diffusion v. OHIM – Carolus C. (English pink)*** (T-378/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:186), se měl Tribunál vyjádřit k otázce, zda rozsudek vydaný vnitrostátním soudem představuje v rámci řízení o porušení práv relevantní skutkovou okolnost, jejíž případný dopad na vyřešení sporu musí odvolací senát posoudit. Tribunál poukázal v této souvislosti nejprve na to, že článek 95 nařízení č. 207/2009 stanoví, že členské státy určí na svém území vnitrostátní soudy, které zajistí roli „soudu pro ochranné známky Společenství". V tomto kontextu článek 96 zmíněného nařízení uvádí, že soudy pro ochranné známky Společenství mají pravomoc zejména ve věcech žalob pro porušení práv a ve věcech protinávrhů na zrušení nebo prohlášení ochranné známky Společenství za neplatnou. Belgický zákonodárce určil obchodní soud v Bruselu (Belgie) jako soud pro ochranné známky Společenství prvního stupně. Rozsudek uvedeného soudu představuje ***prima facie*** skutkovou okolnost, k níž je třeba přihlédnout pro vyřešení projednávané věci. Odvolací senát totiž nemohl neuznat, že mezi skutkovými okolnostmi, jež byly předmětem řízení v rámci žaloby pro porušení práv, a skutkovými okolnostmi, jež byly předmětem řízení v rámci námitek proti zápisu přihlášené ochranné známky, existovaly zásadní společné body. Tribunál navíc zdůraznil, že tento rozsudek vydal soud pro ochranné známky Společenství, zřízený podle nařízení č. 207/2009, který v této souvislosti působí v rámci autonomního systému, jenž představuje režim ochranných známek Společenství, neboť je pověřen chránit na celém území Unie ochranné známky Společenství, z nichž vyplývající práva byla porušena nebo hrozí, že budou porušena, a že tak sleduje cíle, které jsou pro uvedený systém specifické. S ohledem na všechny tyto okolnosti dospěl Tribunál k závěru, že v projednávané věci dotčený rozsudek představoval ***prima facie*** relevantní skutkovou okolnost, jejíž případný dopad na vyřešení před ním projednávaného sporu měl odvolací senát posoudit. Odvolací senát tím, že tak neučinil, neposoudil s veškerou vyžadovanou náležitou péčí relevantní skutkové okolnosti, které mu byly předloženy.

V rozsudku ze dne 25. června 2015, ***Copernicus Trademarks v. OHIM – Maquet (LUCEA LED)*** (T-186/12, Sb. rozh., EU:T:2015:436), měl Tribunál příležitost upřesnit, že čl. 76 odst. 1 nařízení č. 207/2009, podle kterého se OHIM v řízení týkajícím se relativních důvodů zamítnutí při zkoumání omezí na skutečnosti, důvody a návrhy přednesené účastníky, nebrání tomu, aby OHIM zkoumal časovou předchůdnost ochranné známky, na které byly založeny námitky, z mocí úřední.

Tribunál dále poukázal na to, že zápis data přednosti průzkumovým referentem do rejstříku nebrání tomu, aby OHIM v rámci námitkového řízení zkoumal, zda jsou podmínky k uplatnění práva přednosti splněny. V této souvislosti uvedl, že judikaturu, podle které přihlašovatel ochranné známky, který hodlá zpochybnit platnost ochranné známky Společenství, na níž jsou založeny námitky, tak musí učinit v rámci řízení o prohlášení neplatnosti, nelze vztáhnout na uplatnění práva přednosti pro tuto ochrannou známku. Zaprvé je třeba podotknout, že zápis data přednosti pro ochrannou známku Společenství do rejstříku nemůže být vůbec,

nebo přinejmenším důvodně zpochybněn v rámci řízení o prohlášení neplatnosti. Dále je třeba konstatovat, že neexistuje jiné konkrétní řízení, které by třetím stranám umožnilo zpochybnit datum přednosti zapsané v rejstříku ve vztahu k ochranné známce Společenství a mohlo by být přirovnáno k řízení o prohlášení neplatnosti, k jehož zvláštnostem patří to, že je OHIM nemůže zahájit bez návrhu.

V rozsudku ze dne 30. června 2015, ***La Rioja Alta v. OHIM – Aldi Einkauf (VIÑA ALBERDI)*** [T-489/13, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:446], poukázal Tribunál na to, že mezi relevantními faktory umožňujícími posoudit nebezpečí záměny může být případně zohledněna koexistence dvou ochranných známek na trhu, jelikož judikatura připouští, že taková koexistence může společně s jinými prvky vést ke snížení nebezpečí záměny mezi těmito ochrannými známkami u relevantní veřejnosti.

Tribunál v této souvislosti zdůraznil, že jestliže majiteli napadené ochranné známky bezpochyby přísluší, aby v řízení týkajícím se relativních důvodů zamítnutí před OHIM prokázal, že uvedená koexistence spočívá na neexistenci nebezpečí záměny u relevantní veřejnosti mezi ochrannou známkou, které se dovolává, a starší ochrannou známkou, na níž je návrh na prohlášení neplatnosti založen, tento důkaz podat může, a sice tak, že předloží soubor nepřímých důkazů v tomto smyslu. V tomto ohledu jsou relevantní zejména skutečnosti prokazující, že relevantní veřejnost znala každou z dotčených ochranných známek již přede dnem podání přihlášky sporné ochranné známky. Navíc vzhledem k tomu, že z judikatury vyplývá, že koexistence dvou ochranných známek musí být dostatečně dlouhá, aby mohla ovlivnit vnímání relevantního spotřebitele, představuje trvání koexistence rovněž podstatný prvek.

V rozsudku ze dne 15. července 2015, ***Australian Gold v. OHIM – Effect Management & Holding (HOT)*** (T-611/13, Sb. rozh., EU:T:2015:492), měl Tribunál příležitost připomenout, že způsobilost označení k zápisu jako ochranné známky Společenství musí být posuzována pouze na základě relevantní právní úpravy.

Tribunál v tomto ohledu upřesnil, že OHIM a případně unijní soud nejsou vázány rozhodnutími vydanými na úrovni členských států, i když je zohlednit mohou, a to i když byla tato rozhodnutí přijata podle harmonizovaných vnitrostátních právních předpisů na základě směrnice 2008/95/ES[31]. Ustanovení nařízení (ES) č. 44/2001[32] a článku 109 nařízení č. 207/2009 toto zjištění nikterak nevyvracejí. Jak vyplývá zejména z bodu 15 odůvodnění nařízení č. 44/2001, cílem tohoto nařízení je totiž pouze zajistit, aby ve dvou členských státech nebyla vydána vzájemně si odporující soudní rozhodnutí, a na OHIM se nevztahuje. Kromě toho je cílem článku 109 nařízení č. 207/2009 zabránit tomu, aby žaloby pro porušení práv podané před vnitrostátními soudy, z nichž jedna je založena na ochranné známce Společenství a druhá na národní ochranné známce, nevedly k vzájemně si odporujícím rozhodnutím. Týká se pouze účinků, nikoli podmínek ochrany uvedených ochranných známek. Výše uvedené konstatování není zpochybněno ani článkem 7 odst. 2 nařízení č. 207/2009, který stanoví, že absolutní důvody pro zamítnutí zápisu uvedené v odstavci 1 se použijí, i když existují jen v části Unie. Zamítnutí vnitrostátního zápisu je totiž založeno na vnitrostátních ustanoveních uplatněných podle vnitrostátního řízení ve vnitrostátním kontextu, a neodpovídá tedy uznání existence absolutního důvodu pro zamítnutí zápisu ve smyslu nařízení č. 207/2009 v některém státě.

I když je tedy žádoucí, aby OHIM zohlednil rozhodnutí vnitrostátních orgánů týkající se ochranných známek, jež jsou totožné s ochrannými známkami, k nimž se má vyjádřit, OHIM nemusí zohlednit tato rozhodnutí, včetně rozhodnutí, která se vyjadřují k totožným ochranným známkám, a za předpokladu, že je zohlední, není uvedenými rozhodnutími vázán.

31 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. L 299, s. 25).

32 | Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1).

Konečně v rozsudku ze dne 18. listopadu 2015, ***Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto v. OHIM – Bruichladdich Distillery (PORT CHARLOTTE)*** (T-659/14, Sb. rozh., EU:T:2015:863), měl Tribunál možnost upřesnit rozsah ochrany poskytnuté nařízením (ES) č. 491/2009[33].

Tribunál poukázal v této souvislosti na to, že názvy vín chráněné zejména v souladu s články 51 a 54 nařízení (ES) č. 1493/1999[34] jsou automaticky chráněny podle uvedeného nařízení a Komise je zapíše do rejstříku uvedeného v článku 118n nařízení č. 491/2009, tj. do databáze E-Bacchus. Tribunál měl za to, že z této automatické povahy ochrany názvů vín již chráněných podle nařízení č. 1493/1999 vyplývá, že zápis do databáze E–Bacchus není nutný k tomu, aby tyto názvy vín požívaly v Unii ochrany. Tato „automatická" ochrana, i když je založena přímo na relevantní vnitrostátní úpravě, však nutně neznamená, že OHIM je podle nařízení č. 491/2009 povinen dodržovat ustanovení uvedené právní úpravy nebo podmínky ochrany, kterou stanoví. Tribunál z toho dovodil, že pokud jde o působnost nařízení č. 491/2009, jeho ustanovení jednotně a výlučně upravují jak povolení, tak omezení, a dokonce zákaz obchodního použití chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení v unijním právu, takže v tomto konkrétním kontextu nebylo namístě, aby odvolací senát použil podmínky ochrany specificky stanovené v relevantních normách vnitrostátního práva, které stály u zrodu zápisu označení původu „porto" nebo „port" do databáze E–Bacchus.

Pokud však jde o údajnou vyčerpávající povahu ochrany přiznané na základě čl. 118m odst. 1 a 2 nařízení č. 491/2009, Tribunál uvedl, že ani z ustanovení uvedeného nařízení ani z ustanovení nařízení č. 207/2009 nevyplývá, že ochrana na základě nařízení č. 491/2009 musí být chápána jako vyčerpávající. Naopak důvody neplatnosti mohou být alternativně nebo kumulativně založeny na starších právech podle unijních právních předpisů nebo vnitrostátních předpisů, kterými se ochrana řídí. Z toho vyplývá, že ochrana přiznávaná označením původu za podmínky, že představují „starší práva", může být doplněna relevantním vnitrostátním právem přiznávajícím dodatečnou ochranu.

Tribunál mimoto upřesnil, že i když osoba navrhující prohlášení neplatnosti musí prokázat, že je podle použitelné vnitrostátní právní úpravy oprávněna dovolávat se staršího práva, nic to nemění na tom, že přísluší na prvém místě příslušným oddělením OHIM, aby posoudily váhu a význam těchto údajů. Tribunál dále uvedl, že podle čl. 53 odst. 1 písm. c) nařízení č. 207/2009 ve spojení s čl. 8 odst. 4 téhož nařízení umožňuje existence označení, které není ochrannou známkou, prohlásit ochrannou známku Společenství za neplatnou, pokud toto označení splňuje kumulativně čtyři podmínky. První dvě podmínky vyplývají ze samotného znění čl. 8 odst. 4 nařízení č. 207/2009, a musí být tedy vykládány s ohledem na unijní právo, kdežto zbývající dvě podmínky uvedené následně v čl. 8 odst. 4 písm. a) a b) téhož nařízení představují podmínky stanovené uvedeným nařízením, které se posuzují s ohledem na kritéria stanovená právem, které upravuje dovolávané označení. S ohledem na uvedené skutečnosti dospěl Tribunál k závěru, že odvolací senát neměl v projednávané věci právo odmítnout důkazy uváděné žalobkyní a nepoužít dotčenou vnitrostátní právní úpravu z důvodu, že ochrana dotčených označení původu nebo zeměpisných označení spadá výlučně do nařízení č. 491/2009, či dokonce do výlučné pravomoci Unie.

33 | Nařízení Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) (Úř. věst. L 154, s. 1).

34 | Nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 ze dne 17. května 1999 o společné organizaci trhu s vínem (Úř. věst. L 179, s. 1; Zvl. vyd. 12/01, s. 155).

d) PRAVOMOC ZMĚNIT ROZHODNUTÍ

Ve výše uvedeném rozsudku *English pink* (EU:T:2015:186) měl Tribunál upřesnit podmínky výkonu pravomoci změnit rozhodnutí, kterou mu přiznává čl. 65 odst. 3 nařízení č. 207/2009. Žalobkyně se na podporu návrhu na změnu napadeného rozhodnutí dovolávaly zásady překážky věci pravomocně rozsouzené u rozhodnutí vydaného vnitrostátním soudem členského státu, který byl tímto státem určen za soud pro ochranné známky Unie ve smyslu článku 95 uvedeného nařízení.

Tribunál v tomto ohledu nejprve připomněl, že pravomoc změnit rozhodnutí neznamená, že by Tribunálu byla přiznána pravomoc provést posouzení v otázce, ke které se odvolací senát dosud nevyjádřil. Výkon pravomoci změnit rozhodnutí se proto musí v zásadě omezovat na situace, kdy je Tribunál po přezkumu posouzení provedeného odvolacím senátem schopen určit na základě prokázaných skutkových a právních okolností, jaké rozhodnutí měl odvolací senát přijmout.

V tomto kontextu nepředstavuje rozhodnutí vnitrostátního soudu jakožto soudu pro ochranné známky Společenství v rámci žaloby pro porušení ochranné známky Společenství žádnou překážku věci pravomocně rozsouzené vůči oddělením OHIM v rámci námitkového řízení proti zápisu ochranné známky Společenství, byť je totožná s národní ochrannou známkou, která je předmětem žaloby pro porušení práv. Z toho vyplývá, že existence takového rozhodnutí nestačí sama o sobě k tomu, aby Tribunálu umožnila určit rozhodnutí, které měl odvolací senát přijmout. Tribunál upřesnil, že jelikož rozhodnutí, která mají odvolací senáty přijmout podle nařízení č. 207/2009, spadají pod výkon přesně stanovené pravomoci a uvedené nařízení neobsahuje ustanovení, které by OHIM ukládalo, aby na základě zásady překážky věci pravomocně rozsouzené vyhověl rozhodnutí soudu pro ochranné známky Společenství, v projednávané věci překážka věci pravomocně rozsouzené, nezavazovala odvolací senát, ani unijní soud v rámci výkonu jeho přezkumu legality a jeho pravomoci změnit rozhodnutí.

Tribunál z výše uvedeného dovodil, že jelikož nebyl schopen určit na základě prokázaných skutkových a právních okolností, jaké rozhodnutí měl odvolací senát přijmout, nemohl v projednávané věci využít své pravomoci změnit rozhodnutí.

e) DŮKAZ SKUTEČNÉHO UŽÍVÁNÍ OCHRANNÉ ZNÁMKY

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 16. června 2015, ***Polytetra v. OHIM – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON)*** (T-660/11, Sb. rozh., EU:T:2015:387), měl Tribunál zejména posoudit, zda důkaz předložený osobou, jež podala námitky, o užívání starší ochranné známky pro konečné výrobky třetích osob, které obsahovaly složku odpovídající výrobku, na který se vztahovala uvedená ochranná známka, mohl být důkazem o skutečném užívání posledně zmíněné ochranné známky ve smyslu čl. 42 odst. 2 a 3 nařízení č. 207/2009.

Tribunál měl v projednávané věci za to, že antiadhezivní materiály, na které se vztahovala starší ochranná známka a které osoba podávající námitky dodávala zákazníkům, procházely zpracovatelským procesem, jehož výsledkem byly výrobky určené k prodeji konečným spotřebitelům s cílem jejich užívání jako takových. Za těchto okolností se konečné výrobky třetích osob jak povahou, tak určením nebo účelem zásadně odlišovaly od antiadhezivních materiálů a nespadaly do stejné skupiny. Důkaz o užívání starší ochranné známky pro konečné výrobky třetích osob, které obsahovaly složku pocházející od osoby podávající námitky, neumožňoval tedy dovodit, že tato ochranná známka byla užívána pro konečné výrobky, pro které byla zapsána.

Tribunál mimoto uvedl, že dotčená ochranná známka byla třetími osobami užívána za účelem informace o výskytu suroviny nebo potahu pocházejících od osoby podávající námitky, a nikoli za tím účelem, že tato ochranná známka zakládá vazbu původu buď mezi osobou podávající námitky a výrobkem třetí osoby, nebo

mezi třetí osobou a jejím výrobkem. Z toho vyplývá, že v projednávané věci neumožňovalo užívání uvedené ochranné známky pro konečné výrobky třetích osob zajistit hlavní funkci této ochranné známky, kterou je zaručit původ výrobků, ve vztahu k těmto konečným výrobkům, a tudíž nemohlo být považováno za užívání pro tyto výrobky ve smyslu čl. 42 odst. 2 a 3 nařízení č. 207/2009.

2. (PRŮMYSLOVÉ) VZORY

Za zvláštní zmínku stojí dvě rozhodnutí o zápisu (průmyslového) vzoru Společenství podle nařízení (ES) č. 6/2002[35].

Zaprvé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 21. května 2015, ***Senz Technologies v. OHIM – Impliva (Deštníky)*** [T-22/13 a T-23/13, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:310], měl Tribunál příležitost připomenout, že se má za to, že (průmyslový) vzor byl zpřístupněn, jakmile účastník řízení, který zpřístupnění uplatňuje, prokázal události zakládající toto zpřístupnění, a že tato domněnka se použije nezávisle na místě, kde došlo k událostem zakládajícím zpřístupnění.

Otázka, zda se osoby náležející do odborných kruhů v dotyčném odvětví mohly rozumně seznámit s událostmi, které nastaly mimo území Unie, je podle Tribunálu otázkou skutkovou, přičemž odpověď na ni závisí na posouzení konkrétních okolností každé věci. Pro účely provedení tohoto posouzení je třeba posoudit otázku, zda na základě skutkových okolností, které musí předložit účastník řízení, jenž zpřístupnění zpochybňuje, je nutno mít za to, že tyto kruhy neměly reálně možnost se s událostmi zakládajícími zpřístupnění seznámit, přičemž je třeba zohlednit, co lze důvodně od těchto kruhů požadovat k tomu, aby znaly dřívější poznatky. Tyto skutkové okolnosti se mohou týkat například složení odborných kruhů, jejich kvalifikace, zvyklostí a chování, rozsahu jejich činností, jejich účasti na událostech, při nichž jsou (průmyslové) vzory představovány, vlastností dotčených (průmyslových) vzorů, jako je například jejich propojenost s jinými výrobky či odvětvími, a vlastností výrobků, v nichž je dotčený (průmyslový) vzor ztělesněn, zejména stupně technického provedení dotyčného výrobku. Tribunál upřesnil, že v každém případě nelze mít za to, že určitý (průmyslový) vzor vešel ve známost během obvyklé obchodní činnosti, jestliže jej odborné kruhy v dotyčném odvětví mohly objevit pouze náhodou.

Tribunál dále uvedl, že čl. 7 odst. 1 nařízení č. 6/2002 nikterak nevyžaduje, aby byl starší (průmyslový) vzor užíván za účelem výroby nebo uvádění výrobku na trh. Tribunál poznamenal, že skutečnost, že určitý (průmyslový) vzor nebyl nikdy ztělesněn ve výrobku, by však měla význam pouze v případě, že by bylo prokázáno, že odborné kruhy v dotyčném odvětví zpravidla nekonzultují rejstříky patentů nebo že odborné kruhy v dotyčném odvětví zpravidla nepřikládají žádný význam patentům.

Zadruhé v rozsudku ze dne 10. září 2015, ***H&M Hennes & Mauritz v. OHIM – Yves Saint Laurent (Kabelky)*** (T-525/13, Sb. rozh., EU:T:2015:617), se Tribunál vyjádřil ke kritériu pro posouzení individuální povahy související s mírou volnosti původce (průmyslového) vzoru, které je uvedeno v článku 6 nařízení č. 6/2002.

V této souvislosti Tribunál připomněl, že míra volnosti původce (průmyslového) vzoru je vymezena zejména na základě omezení spojených s vlastnostmi danými technickou funkcí výrobku nebo jeho prvku nebo také právními předpisy použitelnými na tento výrobek. Tato omezení vedou k normalizaci určitých vlastností, které se tak stanou společnými pro (průmyslové) vzory použité pro dotčený výrobek. Čím je tudíž volnost původce při vývoji (průmyslového) vzoru větší, tím méně drobné rozdíly mezi kolidujícími (průmyslovými) vzory postačují k tomu, aby u informovaného uživatele vyvolaly odlišný celkový dojem. Naopak, čím je volnost původce omezenější, tím více tyto rozdíly postačují k tomu, aby u informovaného uživatele vyvolaly odlišný celkový dojem. Tribunál měl

35 | Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

tudíž za to, že vysoká míra volnosti původce vzoru při vývoji (průmyslového) vzoru posiluje závěr, že (průmyslové) vzory, které nevykazují podstatné rozdíly, vyvolávají u informovaného uživatele tentýž celkový dojem.

Tribunál dále upřesnil, že článek 6 nařízení č. 6/2002, který se týká posouzení individuální povahy, stanoví v odstavci 1 kritérium celkového dojmu vyvolaného kolidujícími (průmyslovými) vzory a v odstavci 2 uvádí, že se za tímto účelem bere v úvahu míra volnosti původce vzoru. Z těchto ustanovení vyplývá, že posouzení individuální povahy (průmyslového) vzoru Společenství je v zásadě výsledkem čtyřfázového přezkumu. Tento přezkum spočívá v určení zaprvé odvětví výrobků, ve kterých má být (průmyslový) vzor ztělesněn nebo pro které má být použit, zadruhé informovaného uživatele uvedených výrobků v závislosti na jejich určení a s odkazem na tohoto informovaného uživatele v určení úrovně dřívějších poznatků, jakož i stupně pozornosti při srovnání, pokud možno přímém, (průmyslových) vzorů, zatřetí míry volnosti původce vzoru při vývoji (průmyslového) vzoru a začtvrté výsledku srovnání dotčených (průmyslových) vzorů, s přihlédnutím k danému odvětví, míře volnosti původce a celkovému dojmu vyvolanému u informovaného uživatele napadeným (průmyslovým) vzorem a jakýmkoli starším (průmyslovým) vzorem, který byl zpřístupněn veřejnosti. Tribunál poukázal na to, že faktor týkající se míry volnosti původce může sice „posílit" nebo naopak relativizovat závěr o celkovém dojmu vyvolaném každým z dotčených (průmyslových) vzorů, avšak posouzení zmíněné míry volnosti původce nepředstavuje předchozí a abstraktní fázi srovnání celkového dojmu vyvolaného dotčenými (průmyslovými) vzory.

Tribunál dospěl v projednávané věci k závěru, že odvolací senát nepochybil, když uvedl, že faktor týkající se volnosti původce nemůže sám o sobě podmiňovat posouzení individuální povahy (průmyslového) vzoru, ale že je naopak prvkem, který má být při tomto posouzení vzat v úvahu. Odvolací senát podle Tribunálu správně shledal, že uvedený faktor je faktorem, jenž umožňuje relativizovat posouzení individuální povahy napadeného (průmyslového) vzoru, spíše než samostatným faktorem.

SPOLEČNÁ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA – OMEZUJÍCÍ OPATŘENÍ

V roce 2015 byla judikatura Tribunálu týkající se omezujících opatření v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky mimořádně různorodá. Zvláštní zmínku si zaslouží několik rozsudků.

1. TERORISMUS

V rozsudku ze dne 14. ledna 2015, ***Abdulrahim v. Rada a Komise*** (T-127/09 RENV, Sb. rozh., EU:T:2015:4), měl Tribunál poprvé příležitost uplatnit v rámci soudní agendy týkající se omezujících opatření přijatých proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu zásady, které Soudní dvůr vytýčil v rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. ***Kadi***[36] týkajícím se druhu soudního přezkumu prováděného unijními soudy. Předmětem projednávané věci byla omezující opatření přijatá vůči žalobci na základě nařízení (ES) č. 881/2002[37].

36 | C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, Sb. rozh., EU:C:2013:518.

37 | Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294).

Tribunál, jemuž byla věc vrácena v návaznosti na rozsudek Soudního dvora[38], kterým bylo zrušeno usnesení[39], v němž Tribunál shledal, že vzhledem k nedostatku aktivní legitimace žalobce nebylo důvodné rozhodnout ve věci samé, zdůraznil, že v souladu s přístupem vymezeným ve výše uvedeném rozsudku ***Komise*** a ***další v. Kadi*** (EU:C:2013:518) platí, že v případě, že dotyčná osoba zpochybní legalitu rozhodnutí o zařazení nebo ponechání svého jména na seznamu uvedeném v příloze I nařízení č. 881/2002, musí se unijní soud při přezkumu legality důvodů, na nichž bylo takové rozhodnutí založeno, ujistit zejména o tom, že se toto rozhodnutí opírá o dostatečně pevný skutkový základ.

V této souvislosti je třeba uvést, že dodržení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu vyžaduje, aby příslušný unijní orgán sdělil dotyčné osobě shrnutí důvodů, o které se opírá jeho rozhodnutí, aby této osobě umožnil vyjádřit se účinným způsobem k tomuto shrnutí a aby přezkoumal opodstatněnost uplatňovaných důvodů ve světle vyjádření a důkazů předložených touto osobou, které svědčí v její prospěch. Dodržování uvedených práv rovněž implikuje, že v případě soudního sporu bude unijní soud zejména zkoumat, zda důvody uplatňované ve shrnutí poskytnutém Výborem pro sankce jsou dostatečně přesné a konkrétní, a případně zda byla ve světle sdělených informací prokázána věcná správnost skutečností odpovídajících danému důvodu.

Naopak skutečnost, že příslušný unijní orgán odepřel dotyčné osobě a posléze unijnímu soudu přístup k informacím nebo důkazům souvisejícím se shrnutím důvodů, o něž se opírá dotčené rozhodnutí, nezakládá jako taková porušení těchto práv. V takové situaci však unijní soud nebude mít k dispozici doplňující informace nebo důkazy. Není-li schopen rozhodnout o opodstatněnosti těchto důvodů, nemohou tyto důvody sloužit jako základ pro napadené rozhodnutí o zařazení na seznam.

S ohledem na výše uvedené měl Tribunál za to, že jelikož žádné z tvrzení uváděných v neprospěch žalobce ve shrnutí důvodů poskytnutém Výborem pro sankce nemohlo odůvodňovat přijetí unijních omezujících opatření vůči této osobě, a to vzhledem k nedostatečnému odůvodnění nebo chybějícím informacím či důkazům, které by mohly podpořit zkoumaný důvod v konfrontaci s podloženými protiargumenty dotčené osoby, je důvodné zrušit nařízení, kterým byla žalobci tato omezující opatření uložena.

2. ÍRÁNSKÁ ISLÁMSKÁ REPUBLIKA

V rámci soudní agendy týkající se omezujících opatření přijatých vůči Íránské islámské republice s cílem zamezit šíření jaderných zbraní měl Tribunál příležitost podat ve třech rozsudcích důležitá upřesňující vysvětlení ohledně pojmu „podpora íránské vládě" ve smyslu příslušných unijních předpisů v dané oblasti[40].

Zaprvé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 25. června 2015**, *Iranian Offshore Engineering & Construction v. Rada*** [T-95/14, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:433], projednával Tribunál žalobu znějící na zrušení aktů, kterými Rada zařadila název žalobkyně, tj. společnosti se sídlem v Íránu, na seznam osob a subjektů, na které se vztahovala omezující opatření, a to z důvodu, že žalobkyně jakožto významný subjekt v odvětví energetiky, jež je pro íránskou vládu zdrojem značných zisků, poskytovala íránské vládě finanční a logistickou podporu.

Tribunál v rámci zkoumání důvodu pro zařazení vycházejícího z poskytování finanční podpory íránské vládě připomněl zásadu, podle které může být legalita aktů posuzována pouze na základě faktických a právních

38 | Rozsudek ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise (C-239/12 P, Sb. rozh., EU:C:2013:331).

39 | Usnesení ze dne 28. února 2012, Abdulrahim v. Rada a Komise (T-127/09, EU:T:2012:93).

40 | Článek 23 odst. 2 písm. d) nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (EU) č. 961/2010 (Úř. věst. L 88, s. 1) a čl. 20 odst. 1 písm. c) rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP (Úř. věst. L 195, s. 39).

skutečností, na základě nichž tyto akty byly přijaty, a nikoli na základě skutečností, s nimiž se Rada seznámila až po přijetí těchto aktů, a to i kdyby měla za to, že uvedené skutečnosti mohly platně odůvodnit přijetí uvedených aktů. Tribunál poukázal v projednávané věci na to, že z proměnlivosti argumentace Rady vyplývá, že v době, kdy napadené akty přijala, neměla žádnou konkrétní představu o tom, jaké bylo složení skupiny akcionářů žalobkyně. Tribunál tudíž rozhodl, že odůvodnění, že žalobkyně poskytovala íránské vládě podstatné finanční prostředky, nebylo právně dostačujícím způsobem doloženo.

Tribunál měl naproti tomu za to, že se Rada nedopustila nesprávného posouzení tím, že shledala, že žalobkyně poskytovala íránské vládě logistickou podporu. Tribunál v tomto ohledu upřesnil, že výraz „logistika" je chápán jako jakákoli činnost, která se pojí k organizaci či vedení operace nebo složitého procesu. Tribunál konstatoval, že činnosti žalobkyně byly z kvalitativního a kvantitativního hlediska nezbytné k reagování na potřeby ropného a plynárenského průmyslu v Íránu, a připomněl, že íránské vládě plynou z tohoto odvětví značné příjmy, které jí umožňují financovat jaderné činnosti potenciálně ohrožující nešíření jaderných zbraní, a tudíž dospěl k závěru, že kritérium týkající se logistické podpory bylo možno považovat za splněné.

Zadruhé v rozsudku ze dne 25. března 2015, ***Central Bank of Iran v. Rada*** (T-563/12, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:187), měl Tribunál zkoumat žalobu podanou centrální bankou Íránské islámské republiky, jíž byla napadena vůči ní přijatá omezující opatření.

Tribunál nejprve uvedl, že kritérium „podpory poskytované íránské vládě", kterým se působnost omezujících opatření rozšiřuje v zájmu posílení tlaku vyvíjeného na Íránskou islámskou republiku, se týká všech činností dotyčné osoby nebo dotyčného subjektu, které i bez ohledu na jakoukoli přímou či nepřímou souvislost s šířením jaderných zbraní mohou vzhledem ke svému kvantitativnímu či kvalitativnímu významu napomáhat šíření jaderných zbraní zajišťováním podpory íránské vládě formou materiálních, finančních nebo logistických zdrojů či nástrojů, kvůli níž může pokračovat v šíření jaderných zbraní. Existence souvislosti mezi poskytováním takové podpory íránské vládě a pokračováním v šíření jaderných zbraní je tedy v příslušné právní úpravě presumována, přičemž cílem této úpravy je připravit íránskou vládu o tyto zdroje příjmů a donutit ji, aby pro nedostatek finančních zdrojů ukončila vývoj programu šíření jaderných zbraní.

Pokud jde o posouzení opodstatněnosti odůvodnění Rady, Tribunál uvedl, že bylo možno považovat za zjevné, že žalobkyně z titulu svých funkcí a pravomocí centrální banky Íránské islámské republiky, vymezených právními předpisy, poskytovala íránské vládě finanční služby, které mohly vzhledem ke svému kvantitativnímu či kvalitativnímu významu napomáhat šíření jaderných zbraní. Tribunál měl v tomto ohledu za to, že byť žalobkyně tvrdila, že za posuzované období pravomoc poskytovat vládě úvěry a půjčky či ručení nevyužila, ani v praxi neposkytla íránské vládě žádné finanční zdroje či nástroje, nepředložila v tomto směru žádné důkazy. Tribunál tudíž potvrdil, že kritérium podpory íránské vládě bylo v projednávané věci splněno.

Zatřetí v rozsudku ze dne 8. září 2015, ***Ministry of Energy of Iran v. Rada*** (T-564/12, Sb. rozh., EU:T:2015:599), měl Tribunál možnost se vyjádřit k omezujícím opatřením přijatým vůči íránskému ministerstvu energetiky. Tato opatření byla vůči dotyčnému ministerstvu přijata z důvodu, že odpovídalo za politiku odvětví energetiky, které je zdrojem značných příjmů pro íránskou vládu. Uvedené ministerstvo se obrátilo na Tribunál s žalobou znějící na zrušení aktů, které měly za následek zmrazení jeho finančních prostředků, poté co Rada v odpověď na připomínky, které uvedené ministerstvo předložilo v rámci žádosti o přezkoumání zařazení jeho názvu na předmětný seznam, shledala, že důvody pro omezující opatření obsažené v odůvodnění dotčených aktů nadále trvaly.

Při zkoumání existence údajného porušení práva na obhajobu a zásady účinné soudní ochrany poukázal Tribunál na to, že podle použitelné právní úpravy je Rada povinna přezkoumat zařazení názvu určitého subjektu na seznam se zřetelem k jeho připomínkám. Vzhledem k tomu, že není stanovena přesná lhůta, je třeba mít za to, že k tomuto přezkumu musí dojít v přiměřené lhůtě. Tribunál v této souvislosti uvedl, že lhůta k podání odpovědi, která je delší než patnáct měsíců, jako byla lhůta, jež uplynula v projednávané věci, je zjevně nepřiměřená.

Přesto shledal, že porušení povinnosti odpovědět na připomínky v přiměřené lhůtě nebylo nutně důvodem ke zrušení napadených aktů. Tribunál poukázal v tomto ohledu na to, že cílem předmětné povinnosti je zajistit, aby omezující opatření týkající se určité osoby nebo určitého subjektu byla odůvodněná v okamžiku, kdy jsou přijímána, se zřetelem k připomínkám předloženým takovou osobou nebo takovým subjektem. Pokud Rada skutečně zaslala žalobci odpověď na jeho připomínky, uvedený cíl byl respektován, byť opožděně, a porušení, kterého se Rada dopustila, tedy již nemělo nepříznivé dopady na postavení dotyčného subjektu. Žalobce tudíž nemohl s poukazem na toto prodlení dosáhnout zrušení omezujících opatření, která vůči němu byla přijata.

Pokud jde o opodstatněnost daného opatření, Tribunál shledal, že to, že byl žalobce coby ministerstvo íránské vlády zapojen do vývozu elektřiny, konkrétně tím, že inkasoval částky, které platili odběratelé vyvážené elektřiny, představovalo podporu íránské vládě ve formě finanční pomoci, bez ohledu na to, že jeho činnosti byly v souhrnu deficitní. Tribunál navíc uvedl, že zmrazení finančních prostředků uvedeného ministerstva odůvodněné jeho činností související s vývozem elektřiny odpovídalo cíli připravit íránskou vládu o její zdroje příjmů. Tribunál zdůraznil, že hlavní otázkou při posuzování, zda žalobce poskytuje íránské vládě finanční pomoc, proto není jeho celková ziskovost, nýbrž zda jsou ziskové jeho činnosti související s vývozem elektřiny, a že žalobce ziskovost těchto činností nezpochybnil, a tudíž rozhodl, že se Rada nedopustila pochybení, když vůči žalobci přijala sporná omezující opatření.

3. SYRSKÁ ARABSKÁ REPUBLIKA

V rozsudku ze dne 21. ledna 2015, ***Makhlouf v. Rada*** (T-509/11, EU:T:2015:33), měl Tribunál příležitost potvrdit omezující opatření přijatá Radou vůči osobě blízké syrskému prezidentu Bašáru Asádovi. Tento rozsudek byl vydán v návaznosti na žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí Rady o zařazení jeho jména na seznam osob, na které se vztahovala omezující opatření přijatá vůči Syrské arabské republice. Žalobce se domáhal zrušení tohoto zařazení, přičemž namítal zejména porušení svých základních práv a povinnosti uvést odůvodnění.

Tribunál v této souvislosti nejprve uvedl, že Rada neporušila právo žalobce na obhajobu ani jeho právo na spravedlivý proces a že odůvodnění obsažené v napadených aktech poskytovalo dotyčné osobě dostatečné údaje k tomu, aby mohla zpochybnit jeho platnost u unijního soudu, a poté shledal, že Rada oprávněně konstatovala, že žalobce byl coby strýc Bašára Asáda a nejstarší člen rodiny spojen s vedoucími představiteli Sýrie, neboť rodinné řízení moci v této zemi je známou skutečností, která mohla být vzata v úvahu. Podle Tribunálu umožňovaly skutečnosti a důkazy předložené Radou důvodně shledat, že žalobce udržoval vztahy s vedoucími představiteli režimu nebo tento režim hospodářsky podporoval.

Tribunál mimoto rozhodl, že Rada neporušila zásadu proporcionality, právo žalobce na vlastnictví ani jeho právo na soukromý život. Vzhledem k prvořadému významu ochrany civilního obyvatelstva v Sýrii a k výjimkám, s nimiž se v napadených aktech počítá, nebyla totiž omezení práv žalobce na vlastnictví a na respektování jeho soukromého života, která byla způsobena uvedenými akty, s ohledem na sledovaný cíl nepřiměřená.

4. BĚLORUSKÁ REPUBLIKA

Ve dvou rozsudcích ze dne 6. října 2015, ***FC Dynamo-Minsk v. Rada*** (T-275/12, EU:T:2015:747) a ***Chyzh a další v. Rada*** (T-276/12, EU:T:2015:748), měl Tribunál rozhodnout o dvou žalobách proti aktům, kterými Rada přijala omezující opatření vůči žalobcům, a sice běloruskému fotbalovému klubu, předsedovi představenstva tohoto klubu, holdingové společnosti se sídlem v Minsku (Bělorusko), kterou zmíněný předseda vlastnil, jakož i vůči dceřiným společnostem uvedené společnosti, a to z důvodu, že poskytovali finanční podporu režimu běloruského prezidenta nebo z něj měli prospěch.

Pokud jde zaprvé o předsedu představenstva dotyčného fotbalového klubu, Tribunál poukázal na to, že Rada nepředložila žádný důkaz, jenž by dokládal, že dotyčný předseda finančně podporoval režim běloruského prezidenta, takže zařazení jeho jména na seznamy osob a subjektů, na které se vztahovala omezující opatření, nebylo opodstatněné. Tribunál v tomto ohledu zejména odmítl argument Rady, že žalobce získal veřejné zakázky a koncese v Bělorusku díky svým úzkým vazbám s režimem prezidenta. Vzhledem k tomu, že získání těchto zakázek a koncesí podléhalo v této zemi právním předpisům, měla totiž Rada prokázat, že žalobce mohl předmětné zakázky získat jiným způsobem než na základě svých zásluh.

Pokud jde dále o holdingovou společnost, Tribunál konstatoval, že Rada nemohla na počátku roku 2012 zařadit název uvedené společnosti na sporné seznamy z důvodu, že tuto společnost vlastnila osoba, jejíž jméno již bylo na těchto seznamech uvedeno. Pokud jde o Bělorusko, unijní právo teprve od konce roku 2012 dovolovalo Radě vztáhnout zmrazení finančních prostředků určité osoby na subjekty touto osobou vlastněné nebo ovládané. Tribunál v této souvislosti rovněž uvedl, že se Radě nepodařilo prokázat, že uvedená společnost finančně podporovala režim běloruského prezidenta.

Konečně, pokud jde o běloruský fotbalový klub a ostatní společnosti, jejichž názvy byly doplněny na sporné seznamy z důvodu, že se jednalo o dceřiné společnosti zmíněné holdingové společnosti, Tribunál konstatoval, že protiprávní zařazení názvu této holdingové společnosti na sporné seznamy zneplatnilo též zařazení názvů jejích dceřiných společností, včetně uvedeného fotbalového klubu, na tyto seznamy.

Tribunál tudíž většinu napadených aktů zrušil v rozsahu, v němž se vztahovaly na žalobce.

5. UKRAJINA

Věc, v níž byl vydán rozsudek ze dne 26. října 2015, ***Portnov v. Rada*** (T-290/14, Sb. rozh., EU:T:2015:806), umožnil Tribunálu poprvé rozhodnout o omezujících opatřeních, jež byla přijata vzhledem k situaci na Ukrajině a vztahovala se na osoby určené jako osoby odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků. Jednalo se o omezující opatření přijatá vůči poradci bývalého ukrajinského prezidenta z důvodu, že vůči němu bylo na Ukrajině vedeno trestní řízení za účelem vyšetření trestných činů v souvislosti se zneužitím ukrajinských státních prostředků a jejich nezákonným převodem do zahraničí.

Tribunál připomněl, že ačkoli má Rada v souvislosti s obecnými kritérii, které je třeba při přijímání omezujících opatření zohlednit, širokou posuzovací pravomoc, musí se unijní soud ujistit o tom, zda se toto rozhodnutí, které má ve vztahu k dotyčné osobě charakter individuálního rozhodnutí, opírá o dostatečně pevný skutkový základ. To znamená ověřit skutečnosti uváděné v odůvodnění, ze kterého uvedené rozhodnutí vychází, tak aby se soudní přezkum neomezoval na posouzení abstraktní věrohodnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich, který sám o sobě postačuje k odůvodnění tohoto rozhodnutí, podloženy dostatečně přesným a konkrétním způsobem.

Dále při zkoumání dopisu Nejvyššího státního zastupitelství Ukrajiny Vysoké představitelce Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, který Rada uvedla na podporu zařazení jména žalobce na sporný seznam, Tribunál poznamenal, že přestože tento dopis pocházel od vysoce postaveného soudního orgánu třetí země, obsahoval jen povšechné tvrzení, že žalobce byl spolu s dalšími bývalými vysoce postavenými představiteli vyšetřován pro blíže nespecifikované trestné činy zneužití státních prostředků a související s nezákonným převodem těchto prostředků do zahraničí. Tribunál tudíž shledal, že tento dopis blíže neupřesňoval uvedené trestné činy ani odpovědnost žalobce za ně.

Z toho podle Tribunálu vyplývalo, že dotčený dopis nemohl představovat dostatečně pevný skutkový základ pro zařazení jména žalobce na sporný seznam z důvodu, že byl určen jako osoba odpovědná za zneužití státních

prostředků. Vzhledem k tomu, že zařazení jména žalobce na sporný seznam nesplňovalo kritéria určování osob, na něž se vztahovala dotčená omezující opatření, Tribunál zrušil omezující opatření přijatá vůči žalobci.

RÁMEC POLITIKY EUROSYSTÉMU V OBLASTI DOHLEDU – PRAVOMOC ECB

Ve výše uvedeném rozsudku Spojené království v. ECB[41](EU:T:2015:133), se měl Tribunál vyjádřit k pravomoci ECB k regulování činnosti systémů zúčtování cenných papírů, v souladu s požadavky stanovenými rámcem politiky Eurosystému v oblasti dohledu.

Tribunál v této souvislosti nejprve konstatoval, že zavedení požadavku, aby ústřední protistrany zprostředkovávající zúčtování cenných papírů byly umístěny na území eurozóny, se neomezuje na pouhý dohled nad uvedenými systémy, ale souvisí spíše s regulací jejich činnosti.

Tribunál dále poukázal na to, že čl. 127 odst. 1 a 2 SFEU a článek 22 statutu ECB se vzájemně doplňují. Pravomoc vydávat nařízení podle článku 22 uvedeného statutu je totiž jedním z prostředků, které má ECB k dispozici za účelem plnění úkolu, který Eurosystému svěřuje čl. 127 odst. 2 SFEU, a sice podporovat plynulé fungování platebních systémů. Tento úkol je sám prvořadým cílem podle čl. 127 odst. 1 SFEU. Z toho nevyhnutelně vyplývá, že výraz „zúčtovací mechanismy [systémy]" uvedený v článku 22 statutu ECB musí být vykládán ve spojení s „platebními mechanismy [systémy]" uvedenými v témže článku.

Tribunál tudíž shledal, že s ohledem na to, že v článku 22 statutu ECB chybí výslovná zmínka o zúčtování cenných papírů, je účelem použití výrazu „zúčtovací a platební systémy" zdůraznit, že ECB má pravomoc vydávat nařízení k zajištění účinnosti a bezpečnosti platebních systémů, včetně systémů, které zahrnují zúčtovací fázi, spíše než že je jí svěřena samostatná normotvorná pravomoc ve vztahu ke všem zúčtovacím systémům.

Tribunál konečně uvedl, že z ustanovení Smlouvy o FEU vyplývá, že přiznání pravomocí ECB regulovat systémy zúčtování cenných papírů musí být výslovné. Proto v případě, že by ECB dospěla k názoru, že uznání její pravomoci regulovat infrastruktury zúčtovávající obchody s cennými papíry je nezbytné k řádnému plnění jejího úkolu stanoveného v čl. 127 odst. 2 čtvrté odrážce SFEU, měla by požádat unijního zákonodárce o změnu článku 22 statutu, spočívající v doplnění výslovného odkazu na systémy zúčtování cenných papírů.

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

V soudní agendě Tribunálu se odráží různorodost legislativní a administrativní činnosti unijních orgánů v oblasti veřejného zdraví. Tribunál měl posoudit legalitu konání či opomenutí v oblasti bezpečnosti potravin a biocidních přípravků.

Zaprvé v rozsudku ze dne 11. února 2015, ***Španělsko v. Komise*** [, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:91], se Tribunál vyjádřil k legalitě aktu Komise týkajícího se metod zjišťování mořských biotoxinů v živých mlžích.

Tribunál měl v projednávané věci posoudit návrh na neplatnost nařízení (EU) č. 15/2011[42], kterým Komise změnila metody zjišťování mořských biotoxinů a nahradila dotehdy užívanou biologickou metodu metodou

41 | Viz rovněž výše úvahy o pojmu „akt, který lze napadnout žalobou" v části nadepsané „Přípustnost žalob podávaných na základě článku 263 SFEU".

42 | Nařízení Komise (EU) č. 15/2011 ze dne 10. ledna 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 2074/2005, pokud jde o uznané vyšetřovací metody zjišťování mořských biotoxinů v živých mlžích (Úř. věst. L 6, s. 3).

chemickou. Za tímto účelem vycházela Komise ze stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA), které zdůrazňovalo nedostatky biologické metody. Španělské království se na podporu svého návrhu na neplatnost napadeného nařízení dovolávalo porušení článku 168 SFEU, přičemž tvrdilo, že nahrazení biologické metody novou metodou vážně narušovalo ochranu veřejného zdraví. Rovněž se dovolávalo porušení zásad proporcionality a ochrany legitimního očekávání.

Tribunál poukázal na to, že s ohledem na vědecká posouzení EFSA vytvářelo zachování biologické metody riziko pro veřejné zdraví. Komise byla tudíž povinna neprodleně přijmout opatření na ochranu veřejného zdraví. Tribunál měl v tomto ohledu za to, že Komise nejednala unáhleně, neboť chemická metoda byla validována v návaznosti na studii provedenou členskými státy a pod koordinací referenční laboratoře Evropské unie pro sledování mořských biotoxinů. Tribunál měl dále za to, že Španělské království neprokázalo, že by rozhodnutí nahradit biologickou metodu metodou chemickou jako referenční metodou pro známé biotoxiny vedlo ke vzniku rizika pro veřejné zdraví v rozporu se Smlouvou o FEU. Španělské království totiž neprokázalo, že chemická metoda byla méně spolehlivá než biologická metoda. Konkrétně neprokázalo, že mezi dobou trvání analýzy v případě chemické metody a dobou trvání této analýzy v případě biologické metody existoval rozdíl, který vedl ke vzniku rizika pro veřejné zdraví, že vyšší nákladnost chemické metody vedla ke snížení ochrany veřejného zdraví a že dostupné referenční materiály neumožňovaly náležitou kontrolu.

Tribunál rovněž odmítl argument vycházející z porušení zásady proporcionality, přičemž měl za to, že vyšší nákladnost z důvodu použití chemické metody, na kterou poukazovalo Španělské království, nebylo možno považovat za nepřiměřenou ve vztahu k cíli ochrany zdraví spotřebitelů. Biologická metoda podle Tribunálu neumožňovala dostatečně spolehlivě zjistit některé druhy toxinů. Španělské království navíc neprokázalo, že zohlednilo skutečnost, že chemická metoda může vést ke snížení nákladů provozovatelů podniků z důvodu větší spolehlivosti u známých toxinů.

Tribunál konečně konstatoval, že ani zásada ochrany legitimního očekávání nebyla porušena. Ačkoli v době přijetí napadeného nařízení nebyly referenční materiály nezbytné pro použití chemické metody dostupné pro některé toxiny, bylo přesto možno uspokojivě provést nepřímé posouzení na základě dostupných referenčních materiálů týkajících se látek náležejících do téže skupiny.

Zadruhé ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 16. prosince 2015, ***Švédsko v. Komise*** (T-521/14, EU:T:2015:976), projednával Tribunál žalobu pro nečinnost znějící na určení, že Komise tím, že nepřijala akty v přenesené pravomoci podle nařízení (EU) č. 528/2012[43], jimiž se stanoví vědecká kritéria pro určení vlastností vyvolávajících narušení endokrinní činnosti, porušila uvedené nařízení.

Tribunál konstatoval, že z uvedeného nařízení jasně vyplývalo, že Komise měla jasnou, přesnou a bezpodmínečnou povinnost takové akty přijmout, a to nejpozději do 13. prosince 2013. Skutečnost, že vědecká kritéria, která Komise v tomto rámci navrhovala, byla během léta 2013 předmětem kritiky z důvodu, že nebyla vědecky podložena a jejich uplatnění by mělo dopad na vnitřní trh, neměla žádný vliv na to, že Komise měla povinnost konat, a tudíž nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývaly z nařízení č. 528/2012.

43 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, s. 1).

REGISTRACE CHEMICKÝCH LÁTEK

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 25. září 2015, ***VECCO a další v. Komise*** (T-360/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:695), projednával Tribunál žalobu znějící na částečné zrušení nařízení (EU) č. 348/2013[44], kterým byl oxid chromový zahrnut na seznam látek podléhajících povolení podle přílohy XIV nařízení (ES) č. 1907/2006[45], aniž byla udělena jakákoli výjimka pro některé způsoby použití oxidu chromového.

Žalobci se dovolávali zejména možnosti stanovené v nařízení č. 1907/2006 osvobodit od požadavku povolení některá užívání, je-li při zohlednění stávajících zvláštních právních předpisů Unie, které stanoví minimální požadavky týkající se ochrany lidského zdraví nebo životního prostředí pro použití látky, riziko náležitě kontrolováno.

Tribunál v projednávané věci poprvé posuzoval kritéria, jež musí být splněna k tomu, aby byl unijní akt považován za stávající zvláštní právní předpis Unie ve smyslu čl. 58 odst. 2 nařízení č. 1907/2006.

Tribunál v této souvislosti uvedl, že pouze „právní normy, které byly přijaty určitou entitou v rámci Unie a jejichž cílem je vyvolat závazné účinky", mohou představovat takové právní předpisy.

Tribunál měl dále za to, že jelikož směrnice 98/24/ES[46] a 2004/37/ES[47] patří do rámce ochrany zdraví zaměstnanců, nemohou takové předpisy představovat. Vzhledem k tomu, že uvedené směrnice neodkazují na konkrétní látku, nelze je považovat ani za zvláštní, protože se použijí obecným způsobem na všechny chemické látky, ani za právní předpis, který ukládá minimální požadavky, protože stanovují pouze obecný rámec povinností zaměstnavatelů, kteří vystavují své zaměstnance rizikům vyplývajícím z používání chemických látek. Totéž platí pro směrnice 2010/75/EU[48] a 2012/18/EU[49], které patří do rámce ochrany životního prostředí. Pokud jde o první zmíněnou směrnici, Tribunál konstatoval, že se tato směrnice nevztahuje ani na zvláštní používání nebezpečných látek, ani na ochranu lidských jedinců před příliš vysokou expozicí nebezpečným látkám na pracovišti. Pokud jde o druhou zmíněnou směrnici, ta se vztahuje na konkrétní průmyslový postup, který překračuje určitý vysoký objemový práh, a nikoli na konkrétní látku tohoto postupu, a nevztahuje se na všechny druhy tohoto postupu, zejména na postupy, které nepřekračují uvedený práh.

Tribunál dospěl k závěru, že při neexistenci stávajících zvláštních právních předpisů Unie, které stanoví minimální požadavky týkající se ochrany lidského zdraví nebo životního prostředí pro použití látky, neměla Komise žádný prostor pro uvážení v souvislosti s udělením požadované výjimky, a žalobu tudíž zamítl.

44 | Nařízení Komise (EU) č. 348/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se mění příloha XIV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek („REACH") (Úř. věst. L 108, s. 1).

45 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, s. 1).

46 | Směrnice Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (čtrnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 131, s. 11).

47 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (šestá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice Rady 89/391/EHS) (Úř. věst. L 158, s. 50).

48 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, s. 17).

49 | Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (Úř. věst. L 197, s. 1).

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM ORGÁNŮ

V roce 2015 se judikatura v oblasti přístupu k dokumentům týkala zejména oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001[50], konkrétně pojmu „dokument", a rozsahu výjimek z práva na přístup týkajících se ochrany obchodních zájmů a inspekce, vyšetřování a auditu.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2015, ***Breyer v. Komise*** (T-188/12, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:124), projednával Tribunál žalobu znějící na zrušení rozhodnutí, kterým Komise odepřela žalobci přístup ke spisům účastníka řízení předloženým členským státem v rámci řízení pro nesplnění povinnosti před Soudním dvorem, které již bylo v době podání žádosti skončeno.

Tento rozsudek byl pro Tribunál příležitostí, aby předně připomněl, že pojem „dokument" ve smyslu nařízení č. 1049/2001 je založen v podstatě na existenci uchovaného obsahu schopného po svém vzniku reprodukce nebo nahlédnutí, přičemž uvedl, že povaha nosiče sloužícího k uložení, druh a povaha uloženého obsahu ani rozsah, délka, důležitost nebo vnější forma obsahu nejsou důležité, a dále uvedl, že se uvedený obsah musí týkat politik, činností nebo rozhodnutí spadajících do působnosti dotyčného orgánu.

Tribunál poukázal na to, že spisy účastníka řízení vypracované členským státem v rámci řízení o žalobě pro nesplnění povinnosti, kterou Komise podala v rámci výkonu svých pravomocí, jejichž kopie Soudní dvůr v tomto kontextu předal Komisi a které má Komise v držení, představují dokumenty, které má orgán v držení, ve smyslu nařízení č. 1049/2001, a tudíž spadají do oblasti působnosti uvedeného nařízení.

Konečně při zkoumání dopadu článku 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU na použití nařízení č. 1049/2001 na sporné spisy účastníka řízení Tribunál připomněl, že zejména z tohoto ustanovení Smlouvy o FEU a z účelů sledovaných unijní právní úpravou v této oblasti vyplývá, že soudní činnost je jako taková vyloučena z působnosti práva na přístup k dokumentům stanoveného touto právní úpravou. Jak již však judikoval Soudní dvůr, spisy účastníka řízení předložené orgánem unijním soudům nejsou – navzdory souvislosti se soudní činností unijních soudů – v důsledku čl. 15 odst. 3 čtvrtého pododstavce SFEU vyloučeny z práva na přístup k dokumentům. Tribunál tudíž uvedl, že je třeba shledat, že stejně jako se výjimka z práva na přístup k dokumentům stanovená pro soudní činnost Soudního dvora článkem 15 odst. 3 čtvrtým pododstavcem SFEU nevztahuje na spisy účastníka řízení Komise, tak se nevztahuje ani na na spisy účastníka řízení předložené členským státem v rámci řízení pro nesplnění povinnosti.

S ohledem na všechny výše uvedené úvahy dospěl Tribunál k závěru, že čl. 15 odst. 3 čtvrtý pododstavec SFEU nebránil tomu, aby sporné spisy účastníka řízení byly zahrnuty do oblasti působnosti nařízení č. 1049/2001, a nebylo dotčeno případné uplatnění některé z výjimek stanovených v článku 4 uvedeného nařízení a možnosti dotyčného členského státu požádat podle odstavce 5 tohoto článku dotyčný orgán, aby nezveřejňoval spisy účastníka řízení**.**

Tribunál se znovu zabýval pojmem „dokument" v rozsudku ze dne 2. července 2015, ***Typke v. Komise*** (T-214/13, Sb. rozh., napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:448), v rámci přezkumu žaloby týkající se žádosti o přístup směřující k provedení vyhledávání v databázích. Tribunál nejprve připomněl, že podle čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 se dokumentem pro účely tohoto nařízení rozumí „obsah na jakémkoli nosiči", a poté uvedl, že bez ohledu na tuto širokou definici je pro účely aplikace nařízení č. 1049/2001 nezbytné zachovat rozlišování mezi pojmem „dokument" a pojmem „informace".

K případu žádosti o přístup směřující k tomu, aby Komise provedla vyhledávání v jedné či více ze svých databází podle žadatelem definovaných parametrů, Tribunál uvedl, že Komise je povinna, s výhradou případného

50 | Viz výše poznámka pod čarou 12.

uplatnění článku 4 nařízení č. 1049/2001, této žádosti vyhovět, může-li být vyhledání, které žádost vyžaduje, provedeno s využitím vyhledávacích nástrojů, které jsou k této databázi k dispozici. Od Komise nelze naproti tomu vyžadovat, aby sdělila žadateli všechny údaje obsažené v některé z jejích databází, či dokonce v několika z nich, nebo jejich část, seřazené do schématu, s nímž uvedená databáze nepočítá. Z toho vyplývá, že u databází platí, že předmětem žádosti o přístup podané na základě nařízení č. 1049/2001 může být vše, co lze z takových databází vypsat běžným nebo rutinním vyhledáváním.

Tribunál v projednávané věci poznamenal, že předpokladem poskytnutí přístupu ke kombinaci údajů, na které se vztahovala žádost o přístup k dokumentům, bylo počítačové programování, což nelze přirovnat k běžnému či rutinnímu vyhledávání. Tribunál z výše uvedeného dovodil, že žalobce se svou žádostí nedomáhal poskytnutí byť částečného přístupu k jednomu či více existujícím dokumentům, ale domáhal se naopak poskytnutí nových dokumentů, které nebylo možno extrahovat z databáze na základě běžného nebo rutinního hledání s pomocí existujícího vyhledávacího nástroje.

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 12. května 2015, ***Unión de Almacenistas de Hierros de España v. Komise*** (T-623/13, Sb. rozh., EU:T:2015:268), se měl Tribunál vyjádřit k legalitě rozhodnutí, kterým Komise odepřela žalobkyni přístup k řadě dokumentů, jež Komisi předal španělský orgán pro hospodářskou soutěž v rámci dvou vyšetřování týkajících se použití článku 101 SFEU. Komise se za účelem přijetí tohoto rozhodnutí opírala o existenci obecné domněnky, podle které by zpřístupnění takových dokumentů, jako byly sporné dokumenty, vedlo k porušení ochrany obchodních zájmů dotyčných podniků a cílů vyšetřování.

Tribunál poukázal v této souvislosti na to, že vskutku existuje obecná domněnka, podle které zpřístupnění dokumentů předaných v řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž na základě čl. 11 odst. 4 nařízení č. 1/2003[51] v zásadě porušuje ochranu obchodních zájmů dotyčných podniků i ochranu cílů vyšetřování vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, která je s ní úzce spojena. Tribunál upřesnil, že obdobně tomu, co bylo rozhodnuto v oblasti kontroly spojování podniků a kartelů[52], se uvedená domněnka uplatní nezávisle na otázce, zda se žádost o přístup týká již ukončeného řízení o kontrole či řízení, které ještě probíhá.

Tribunál mimoto zdůraznil, že řádné fungování mechanismu výměny informací zavedeného v rámci sítě veřejných orgánů zajišťujících dodržování unijních norem v oblasti hospodářské soutěže předpokládá, že takto vyměňované informace zůstanou důvěrné. Pokud by každý mohl na základě nařízení č. 1049/2001 získat přístup k dokumentům, které orgány členských států pro hospodářskou soutěž předávají Komisi, záruka posílené ochrany, která se váže k předávaným informacím, na které je tento mechanismus založen, by byla zpochybněna.

Tribunál konečně uvedl, že omezení doby, po kterou se obecná domněnka uplatní, nemohlo být v projednávané věci odůvodněno zohledněním práva na náhradu škody, které svědčí osobám poškozeným porušením článku 101 SFEU. Dotčené dokumenty se totiž netýkaly vyšetřování Komise, nýbrž řízení vedeného vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž. Důkazy nezbytné pro odůvodnění případného návrhu na náhradu škody se tedy mohly případně nacházet ve vyšetřovacím spisu uvedeného vnitrostátního orgánu.

V rozsudku ze dne 7. července 2015, ***Axa Versicherung v. Komise*** (T-677/13, Sb. rozh., EU:T:2015:473), měl Tribunál příležitost blíže podat doplňující vysvětlení k problematice obecných domněnek vztahujících se na některé druhy dokumentů.

51 | Viz výše poznámka pod čarou 7.

52 | Rozsudky ze dne 28. června 2012, Komise v. Éditions Odile Jacob (C-404/10 P, Sb. rozh., EU:C:2012:393), ze dne 13. září 2013, Nizozemsko v. Komise (T-380/08, Sb. rozh., EU:T:2013:480), a ze dne 7. října 2014, Schenker v. Komise (T-534/11, Sb. rozh., EU:T:2014:854).

Tento rozsudek byl vydán v návaznosti na dvě žádosti o přístup k dokumentům obsaženým ve spise k řízení podle pravidel hospodářské soutěže, z nichž jedna se týkala seznamu položek tvořících obsah předmětného spisu. Pokud jde o posledně zmíněnou žádost, Komise absolutně odmítla zpřístupnit žalobkyni odkazy na dokumenty předložené v rámci programu shovívavosti, jež byly součástí spisu a byly obsaženy v uvedeném seznamu položek, přičemž se opírala o obecnou domněnku spočívající v porušení ochrany cílů inspekce a vyšetřování.

Tribunál nejprve poznamenal, že Komise může dospět k názoru, že zpřístupnění „dokumentů týkajících se programu shovívavosti" obsažených ve spise týkajícím se řízení podle pravidel hospodářské soutěže může ohrozit účinnost jejího programu shovívavosti, pokud by vedlo k tomu, že by se třetí osoba seznámila s citlivými obchodními informacemi nebo s důvěrnými údaji týkajícími se spolupráce účastníků řízení obsaženými v uvedených dokumentech. Takové úvahy však neodůvodňují, že přístup k takovým dokumentům může být systematicky odpírán, jelikož každá žádost o nahlédnutí do dokumentů musí být posuzována případ od případu. Konkrétně vzhledem k důležitosti žalob na náhradu škody podaných k vnitrostátním soudům pro zachování účinné hospodářské soutěže v Unii nepostačuje pouhé dovolávání se rizika, že přístup k důkazům uvedeným ve spise k řízení v oblasti hospodářské soutěže může narušit účinnost programu shovívavosti, v rámci kterého byly tyto dokumenty poskytnuty příslušnému orgánu pro hospodářskou soutěž, k odůvodnění odepření přístupu. Naopak okolnost, že takové odepření může zabránit podání uvedených žalob, vyžaduje, aby se takové odepření zakládalo na naléhavých důvodech týkajících se ochrany dovolávaného zájmu a uplatnitelných na každý dokument, ke kterému je přístup odepřen. Komisi a vnitrostátním soudům, které mají rozhodnout o otázce přístupu k dokumentům shromážděným v rámci provádění programu shovívavosti a uvedeným ve spise k řízení podle pravidel hospodářské soutěže, přísluší, aby případ od případu zvážily jednotlivé zájmy odůvodňující zpřístupnění či ochranu dotčených dokumentů, při zohlednění všech relevantních okolností dané věci.

Uvedené úvahy platí ještě více v případě, kdy osoba, která se považuje za oběť porušování pravidel hospodářské soutěže a podala žalobu na náhradu škody k vnitrostátnímu soudu, požádá o přístup nikoli k „dokumentům předloženým v rámci programu shovívavosti" obsaženým ve spise v řízení, které vedlo k vydání rozhodnutí konstatujícího uvedené porušení, ale pouze o přístup k odkazům na tyto dokumenty uvedeným v seznamu položek tvořících obsah uvedeného spisu. Absolutní odmítnutí zpřístupnit takovéto odkazy na uvedené dokumenty, včetně zcela neutrálních či neškodných prvků, navíc zcela znemožňuje, či přinejmenším nadměrně ztěžuje jakoukoli identifikaci samotných „dokumentů předložených v rámci programu shovívavosti" ze strany žalobkyně a znemožňuje jí vytvořit si názor ohledně případné potřeby uvedenými dokumenty disponovat pro účely podložení žaloby na náhradu škody, a tím spíš vyjádřit důvody takové potřeby, přitom právě dodržením takovýchto požadavků podmiňuje judikatura zpřístupnění uvedených dokumentů a jejich předložení soudu v rámci žalob na náhradu škody podaných k vnitrostátnímu soudu a uznání Komisí převažujícího veřejného zájmu v případě, kdy je jí podána žádost na základě nařízení č. 1049/2001.

VNĚJŠÍ VZTAHY

Ve výše uvedeném rozsudku *Front Polisario v. Rada*[53] (EU:T:2015:953) měl Tribunál za to, že unijní orgány disponují širokou posuzovací pravomocí, pokud jde o otázku, zda je třeba uzavřít s třetím státem dohodu, která se použije na určitém území, a to tím spíše tehdy, když jsou normy a zásady mezinárodního práva použitelné v dané oblasti složité a nejasné. Z toho plyne, že se soudní přezkum musí nutně omezit na otázku, zda se příslušný unijní orgán, v daném případě Rada, dopustil schválením takové dohody, jako byla dohoda schválená napadeným rozhodnutím, zjevně nesprávného posouzení.

53 | K tomuto rozsudku viz též výše uvedené úvahy věnované „[p]řípustnosti žalob podávaných na základě článku 263 SFEU", v bodech 3 („Aktivní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí o uzavření dohody") a 4 („Procesní způsobilost").

Unijní soud však musí přezkoumat, zda dotyčný orgán posoudil s péčí a nestranností všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu, na nichž jsou založeny závěry, které z nich vyvozuje. Je sice pravda, že z Listiny základních práv Evropské unie nevyplývá pro Unii absolutní zákaz uzavřít dohodu použitelnou na sporné území, je ovšem také pravda, že ochrana základních práv obyvatel takového území má zvláštní význam, a představuje tudíž otázku, kterou Rada před schválením takové dohody musí posoudit. Tribunál konkrétně upřesnil, že v případě dohody, která má usnadnit především vývoz různých produktů pocházejících z předmětného území do Unie, musí Rada nestranně a pečlivě posoudit všechny relevantní skutečnosti, aby se ujistila, že činnosti spojené s výrobou produktů určených k vývozu nejsou prováděny na úkor obyvatel předmětného území a nedochází při nich k porušování jejich základních práv. V této souvislosti uvedl, že zejména vzhledem k tomu, že svrchovanost Marockého království nad Západní Saharou není uznána ani Unií a jejími členskými státy a v obecnější rovině ani ze strany OSN, jakož i s ohledem na to, že neexistuje žádný mezinárodní mandát, který by mohl odůvodnit marockou přítomnost na tomto území, měla se Rada sama ujistit, že nic nenasvědčovalo tomu, že by přírodní zdroje území Západní Sahary, které je pod marockou kontrolou, mohly být využívány na úkor obyvatel tohoto území a že by jejich využívání mohlo vést k porušování jejich základních práv. Vzhledem k tomu, že z argumentů Rady ani z dokumentů, které posledně uvedená založila do spisu, nevyplývá, že Rada takovéto ověření provedla, Tribunál shledal, že Rada nedostála povinnosti posoudit před přijetím napadeného rozhodnutí všechny okolnosti projednávané věci. Tribunál tudíž dospěl k závěru, že žalobě bylo třeba vyhovět a napadené rozhodnutí zrušit, a to v rozsahu, v němž schválilo použití dohody, které se týkalo, na Západní Saharu.

II. SOUDNÍ AGENDA V OBLASTI NÁHRADY ŠKODY

V rozsudku ze dne 3. prosince 2015, ***CN v. Parlament*** (T-343/13, Sb. rozh., EU:T:2015:926), se měl Tribunál vyjádřit k návrhu bývalého úředníka Rady na náhradu újmy, kterou údajně utrpěl v důsledku šíření některých osobních údajů, které se ho týkaly, na internetové stránce Parlamentu. Parlament v projednávaném případě na uvedené internetové stránce zveřejnil sdělení, které stručně popisovalo obsah petice, kterou mu žalobce předložil, přičemž v něm bylo uvedeno jméno žalobce a skutečnost, že trpí vážnou nemocí a že jeho syn má vážné tělesné nebo duševní zdravotní postižení.

Tribunál v tomto ohledu uvedl, že zpracování citlivých osobních údajů žalobce musí být posouzeno ve světle článku 10 nařízení (ES) č. 45/2001[54], které zakazuje zpracování osobních údajů týkajících se zdraví, mimo jiné s výjimkou situace, kdy subjekt udělil výslovný souhlas. Tribunál v této souvislosti připomněl, že čl. 2 písm. h) uvedeného nařízení definuje souhlas subjektu údajů jako „jakýkoli svobodný, výslovný a vědomý projev vůle, kterým subjekt údajů dává svolení k tomu, aby osobní údaje, které se jej týkají, byly předmětem zpracování". S ohledem na všechny okolnosti projednávaného případu Tribunál shledal, že žalobce učinil „projev svobodné a vědomé vůle". Pozorné seznámení se s informacemi poskytnutými Parlamentem by totiž přiměřeně pozornému předkladateli petice mělo umožnit, aby posoudil dosah svého jednání a jeho důsledky. Kromě toho byl tento projev vůle konkrétní, jelikož Parlament informoval žalobce o skutečnosti, že jeho stížnost, jejíž předmět se týkal skutečnosti, že unijní orgán údajně řádně nezohlednil onemocnění žalobce a zdravotní postižení jeho syna pro účely jeho kariéry, bude dostupná na internetu. Tribunál nakonec konstatoval, že žalobce poskytl výslovný souhlas tím, že zaškrtl pole formuláře týkající se veřejného projednání a zápisu do rejstříku dostupného na internetu, a jeho souhlas nemusel být implicitně dovozován z nějakého jednání. Podle Tribunálu se tyto úvahy uplatní *mutatis mutandis* na zpracování citlivých osobních údajů žalobce.

54 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 2001, L 8, s. 1; Zvl. vyd. 13/26, s. 102).

To však – jak uvedl Tribunál – nemění nic na tom, že v rozsahu, v němž sdělení uvádělo, že syn žalobce trpí závažným tělesným nebo mentálním postižením, rovněž obsahovalo citlivé osobní údaje týkající se žalobce, i když v něm nebyl označen jmenovitě. Při neexistenci jakéhokoliv údaje o tom, že je žalobce zákonným zástupcem svého syna, nemohl výslovný souhlas, který udělil, odůvodnit zpracování uvedených údajů Parlamentem. Tribunál však rozhodl, že žalobce se v rámci své žaloby nemůže dovolávat protiprávnosti vyplývající z údajného porušení práv třetí osoby, konkrétně svého syna.

Kromě toho při posouzení jednání Parlamentu po podání žádosti o odstranění údajů Tribunál poznamenal, že nařízení č. 45/2001 výslovně nestanoví možnost vzít zpět původně udělený souhlas. Nadto upřesnil, že se žalobce nedovolával porušení normy nebo právní zásady pro případ, že by bylo původní zveřejnění Parlamentem oprávněné, jak tomu bylo v posuzované věci. Pokud žádost není opodstatněná jako v projednávané věci, ale je jí vyhověno ze vstřícnosti, není důvod trvat na tom, aby byla provedena „neprodleně". V tomto případě měl Parlament pouze povinnost splnit svůj závazek v přiměřené lhůtě

III. KASAČNÍ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

Z rozhodnutí vydaných kasačním senátem Tribunálu v průběhu roku 2015 si zvláštní pozornost zaslouží tři rozsudky.

Zaprvé v rozsudku ze dne 19. června 2015, ***Z v. Soudní dvůr*** [T-88/13 P, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:393], Tribunál rozhodl, že co se týče řízení o stížnosti zavedeného článkem 90 služebního řádu úředníků Evropské unie, stěžovatel musí mít možnost požádat unijní soud, aby přezkoumal legalitu rozhodnutí o zamítnutí stížnosti, a nikoli jen legalitu původního aktu, který je předmětem stížnosti. Zájem stěžovatele na řádném průběhu řízení o stížnosti, a tedy na tom, aby rozhodnutí o zamítnutí stížnosti bylo v případě zjištěných vad řízení zrušeno, totiž musí být posuzován samostatně, a nikoli v souvislosti s případnou žalobou podanou proti původnímu aktu, proti němuž směřovala stížnost. V opačném případě by se dotyčná osoba nikdy nemohla dovolávat vad řízení o stížnosti, přestože ji tyto vady připravily o možnost řádného předsoudního přezkumu rozhodnutí administrativy, a to pokaždé, když bude podána žaloba proti původnímu aktu, proti němuž směřovala stížnost. Stěžovatel by tím ztratil možnost využít postupu, jehož předmětem je umožnit a podpořit smírné urovnání sporu mezi úředníkem a administrativou a uložit orgánu, pod něhož úředník spadá, přezkoumat své rozhodnutí v souladu s pravidly a ve světle případných námitek.

Zadruhé v rozsudku ze dne 16. září 2015, ***EMA v. Drakeford*** [T-231/14 P, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:639], Tribunál potvrdil přístup Soudu pro veřejnou službu, podle kterého má čl. 8 první pododstavec pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie zabránit tomu, aby mohla administrativa v případě kariérního postupu či změny ve funkcích dočasného zaměstnance se smlouvou na dobu určitou zneužít formálně samostatné smlouvy k tomu, aby nedošlo k překvalifikování smlouvy ve smyslu uvedeného článku. Předpokladem pro toto překvalifikování však je, že dočasný zaměstnanec, který kariérně postoupí či změní náplň práce, nadále setrvá v pracovněprávním vztahu u stejného zaměstnavatele. Uzavře-li smluvní zaměstnanec smlouvu, v níž byly provedeny věcné, nikoli formální změny týkající se povahy náplně práce, předpoklad pro uplatnění čl. 8 prvního pododstavce pracovního řádu není dán. Připustit, že se pravidlo stanovené tímto ustanovením použije na jakékoli obnovení by totiž bylo v rozporu s duchem tohoto článku. Tribunál upřesnil, že jsou-li případně porovnány plněné úkoly, pozice vedoucího oddělení představuje věcnou změnu v porovnání s pozicí zástupce vedoucího, takže jde o přerušení ve smyslu zavedeném Soudem pro veřejnou službu. Ačkoli to, že nezměnil oblast činnosti, nevede automaticky ke kontinuitě náplně práce, kontinuita je v zásadě vyloučena v případě, že se lze na pozici vedoucího úseku dostat pouze na základě externího výběrového řízení. Nicméně vzhledem k tomu, že dotčená osoba byla před jmenováním na pozici vedoucího úseku prozatímním vedoucím úseku, opravdu nelze dospět k závěru, že jejím jmenováním vedoucím úseku skutečně došlo k přerušení ve srovnání s její předchozí náplní práce, i když byla jmenována v návaznosti na externí řízení.

Zatřetí v rozsudku ze dne 13. října 2015, ***Komise v. Verile a Gjergji*** (T-104/14 P, Sb. rozh., EU:T:2015:776), T ribunál předně rozhodl, že čl. 11 odst. 2 přílohy VIII služebního řádu úředníků Evropské unie nevyžaduje, aby byla dotčené osobě předtím, než se rozhodne, zda využije práva na převod svých nároků na důchod nabytých v jiném systému do důchodového systému Unie, zajištěna možnost znát s konečnou platností počet odsloužených let započitatelných pro důchod, které jí budou po takovém převodu uznány. Toto ustanovení ani nevyžaduje, aby byl případný spor mezi dotčenou osobou a jejím orgánem o výklad a použití relevantních ustanovení rozhodnut soudem Unie ještě před tím, než se dotčená osoba rozhodne, zda chce převést do důchodového systému Unie své nároky na důchod nabyté v jiném systému, či nikoli.

IV. NÁVRHY NA PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ

Tribunálu bylo v roce 2015 předloženo 32 návrhů na předběžná opatření, přičemž Tribunál rozhodl v 31 věcech[55].

Předseda Tribunálu vyhověl třem návrhům na odklad vykonatelnosti, a to usneseními ze dne 1. září 2015, ***Francie v. Komise*** (T-344/15 R, Sb. rozh., EU:T:2015:583) a ***Pari Pharma v. EMA*** [T-235/15 R, Sb. rozh. (Výňatky), napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2015:587], a ze dne 15. prosince 2015, ***CCPL a další v. Komise*** [T-522/15 R, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:1012].

Ve výše uvedeném usnesení *Pari Pharma v. EMA* (EU:T:2015:587), které se týkalo problematiky zpřístupnění údajně důvěrných informací, k němuž se chystala Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) na základě nařízení č. 1049/2001, zaujal předseda Tribunálu stejný přístup jako v odpovídajících usneseních vydaných v roce 2014[56].

Předseda Tribunálu připustil existenci ***fumus boni juris***, když konstatoval, že se jedná o zkoumání důvěrnosti zpráv obsahujících posouzení podobnosti mezi dvěma léčivými přípravky a o klinickou nadřazenost jednoho léčivého přípravku nad druhým. Toto posouzení, které spadalo do specifické oblasti farmacie, a sice do oblasti léčivých přípravků pro vzácná onemocnění, a vycházelo především z farmakokinetických studií a studií bioekvivalence, vyvolalo otázky vysoce odborného vědeckého posouzení. Při posouzení sporných zpráv a otázky, zda EMA pochybila, když zamítla žádost žalobkyně o důvěrné zacházení, se musel předseda Tribunálu zabývat složitými otázkami, jejichž řešení nebylo zjevné od počátku, a vyžadovalo tedy důkladný přezkum, který musel provést soud rozhodující ve věci samé.

Podle předsedy Tribunálu se výsledek poměření zájmů klonil ve prospěch žalobkyně. Soud rozhodující ve věci samé totiž bude rozhodovat o otázce, zda rozhodnutí, kterým EMA vyjádřila záměr zpřístupnit sporné zprávy třetí osobě, musí být zrušeno pro porušení důvěrné povahy těchto zpráv. K zachování užitečného účinku rozsudku, kterým by se toto rozhodnutí zrušilo, by přitom žalobkyně musela mít možnost zabránit tomu, aby EMA uvedené zprávy zveřejnila. Kdyby byl totiž návrh na předběžné opatření zamítnut, takový rozsudek by neměl užitečný účinek, jelikož EMA by v důsledku zamítnutí návrhu na předběžná opatření mohla tyto zprávy zveřejnit, a tím by ***de facto*** předjímala budoucí rozhodnutí ve věci samé.

Pokud jde o naléhavost, předseda Tribunál uznal vážnost tvrzené újmy, přičemž zdůraznil, že pro potřeby řízení o předběžném opatření je třeba presumovat důvěrnost informací obsažených ve sporných zprávách. Vzhledem

55 | Tři rozhodnutí byla přijata soudcem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních, který v souladu s čl. 157 odst. 4 ve spojení s článkem 12 jednacího řádu Tribunálu nahradil předsedu Tribunálu, a to usnesení ze dne 17. dubna 2015, CGI Luxembourg a Intrasoft International v. Parlament (T-769/14 R, EU:T:2015:227), ze dne 12. června 2015, Cofely Solelec a další v. Parlament (T-224/15 R, EU:T:2015:377), a ze dne 15. října 2015, Ahrend Furniture v. Komise (T-482/15 R, EU:T:2015:782).

56 | Jedná se o usnesení ze dne 13. února 2014, Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries v. Komise (T-578/13 R, EU:T:2014:103), a ze dne 25. července 2014, Deza v. ECHA (T-189/14 R, EU:T:2014:686), proti kterým nebyl podán kasační opravný prostředek (viz výroční zpráva 2014, s. 161 a 162).

k tomu, že se tyto zprávy týkaly výrobní a obchodní činnosti žalobkyně, představovaly nehmotný statek, který mohl být použit k soutěžním účelům a jehož hodnota by byla značně snížena, kdyby přestaly být tajné. Pokud jde o nenapravitelnost újmy, která mohla být způsobena zpřístupněním sporných zpráv třetí osobě, která podala žádost o přístup na základě nařízení č. 1049/2001, předseda Tribunálu shledal, že by žalobkyně byla uvržena do stavu zranitelnosti, který by ji ohrožoval stejně jako v případě zveřejnění na internetu. Tato třetí osoba by se totiž s citlivými informacemi okamžitě seznámila a mohla by je ihned využít k soutěžním cílům a oslabit konkurenční pozici žalobkyně. Vzhledem k tomu, že zpřístupnění dokumentu na základě nařízení č. 1049/2001 má účinek ***erga omnes***, tvrzenou újmu patrně nelze kvalifikovat, jelikož neurčitý a neomezený počet stávajících a potenciálních konkurentů z celého světa si může tyto informace opatřit k celé řadě možných způsobů využití v krátkodobém, střednědobém či dlouhodobém výhledu.

Kromě toho, i kdyby tvrzenou újmu nebylo možné kvalifikovat jako nenapravitelnou, předseda Tribunálu by nemohl zkoumat důvěrnost každého jednotlivého údaje, který je součástí sporných zpráv, aby návrhu na předběžné opatření vyhověl jen v částečném rozsahu. S ohledem na zvláštnosti řízení týkajícího se ochrany údajně důvěrných údajů není v těchto sporech vhodné, aby předseda Tribunálu zvažoval dílčí řešení spočívající v tom, že poskytne ochranu jen některým údajům, a naopak umožní zpřístupnění jiných údajů. V případě, kdy by soud rozhodující ve věci samé uznal zásadu obecné presumpce důvěrnosti sporných zpráv, by totiž tyto zprávy unikly i částečnému zpřístupnění. Soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních tedy s ohledem na své ryze akcesorické pravomoci nemůže povolit částečný přístup, neboť jinak by rozhodnutí soudu rozhodujícího ve věci samé zbavil užitečného účinku.

Předseda Tribunálu nakonec připomněl, že podmínka související s nenapravitelností újmy, která vychází z čistě soudcovského prostředí a není uvedena ani ve Smlouvách, ani v jednacím řádu, musí zůstat neuplatněna, pokud je neslučitelná s požadavky na účinnou předběžnou ochranu. Články 278 SFEU a 279 SFEU, tj. ustanovení primárního práva, přitom soudci příslušnému pro rozhodování o předběžných opatřeních dovolují nařídit odklad vykonatelnosti, má-li za to, „že to okolnosti vyžadují“, a nařídit „nezbytná“ předběžná opatření. Tyto podmínky přitom byly podle předsedy Tribunálu v projednávaném případě splněny, a to tím spíše, že podání žaloby v hlavním řízení ani návrh na předběžné opatření nebylo možno kvalifikovat jako obstrukční jednání žalobkyně, jehož účelem by bylo bez oprávněného důvodu zdržet zveřejnění sporných zpráv.

Výše uvedeným usnesením *Francie v. Komise* (EU:T:2015:583) předseda Tribunálu vyhověl návrhu Francouzské republiky na předběžné opatření, který zněl na odklad vykonatelnosti zpřístupnění dokumentů, které Francouzská republika zaslala Komisi, a Komise se rozhodla je poskytnout třetí osobě – navrhovateli podle nařízení č. 1049/2001.

I když Komise v hlavním řízení zpochybnila důvěrnost dotyčných dokumentů, připustila, že soud rozhodující o předběžných opatřeních musí zpřístupnění těchto dokumentů zabránit, jelikož rozsudek, který bude vydán v hlavním řízení, by byl jinak zbaven užitečného účinku.

Předseda Tribunálu připustil existenci *fumus boni juris*, přičemž konstatoval, že diskuse mezi účastníky řízení ukazuje na zásadní právní problém týkající se rozsahu působnosti čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001, kterého se dovolává Francouzská republika a který přiznává členským státům privilegované postavení oproti ostatním držitelům dokumentů, když stanoví, že členský stát může na rozdíl od ostatních držitelů dokumentů požádat orgán, aby nezveřejňoval dokument pocházející z tohoto členského státu bez jeho „předchozího souhlasu“. V rozsudku ze dne 21. června 2012, *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds v. Komise*[57], totiž Soudní dvůr rozhodl, že orgánu nepřísluší provádět přezkum, který by šel nad rámec ověření pouhé existence odůvodnění odkazujícího na výjimky uvedené v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001, zatímco Tribunál v rozsudku ze dne 14. února

57 | C-135/11 P, Sb. rozh., EU:C:2012:376, body 63 a 64.

2012, ***Německo v. Komise***[58], shledal, že tento orgán může ***prima facie*** přezkoumat opodstatněnost odůvodnění, které dotčený členský stát uvedl na podporu svých námitek proti zpřístupnění sporných dokumentů.

Výsledek poměření zájmů se klonil ve prospěch Francouzské republiky. Předseda Tribunálu totiž konstatoval, že o otázce, zda rozhodnutí, kterým Komise dala najevo záměr zpřístupnit sporné dokumenty, musí být zrušeno z důvodu nezohlednění jejich důvěrné povahy, bude povolán rozhodnout soud rozhodující ve věci samé. Pro účely zachování užitečného účinku rozsudku, kterým by bylo toto rozhodnutí zrušeno, by přitom Francouzská republika musela mít možnost zabránit tomu, aby Komise předčasně zveřejnila sporné informace, což by ***de facto*** předjímalo budoucí rozhodnutí ve věci samé.

Co se týče naléhavosti, Francouzská republika namítla, že dotyčné dokumenty představují důležité skutečnosti v rámci řízení vedeného s Komisí, které vykazovalo podobné charakteristiky s postupem před zahájením soudního řízení o nesplnění povinnosti potud, že zahrnovalo dialog s Komisí s cílem sblížení rozdílných postojů. Tohoto cíle bylo podle Francouzské republiky možno dosáhnout jen v klimatu naprosté vzájemné důvěry, která by byla předčasným zpřístupněním dokumentů, jež byly předmětem korespondence v průběhu tohoto řízení, podkopána, přičemž takové zpřístupnění by narušilo její obrannou strategii v rámci následného sporu. Předseda Tribunálu konstatoval, že taková obrana patří mezi státní úkoly Francouzské republiky a sporné zpřístupnění by jejich plnění závažně ohrozilo. Újma vzniklá z důvodu tohoto zpřístupnění by byla rovněž nenapravitelná, jelikož následným zrušením napadeného rozhodnutí by nebyla napravena a s ohledem na její nepeněžní povahu by nebylo možné ji nahradit prostřednictvím žaloby na náhradu újmy směřující proti Komisi.

Ve věci, v níž bylo vydáno výše uvedené usnesení ***CCPL a další v. Komise*** (EU:T:2015:1012), podalo pět členů družstva, kterým byly uloženy pokuty za účast na kartelové dohodě na trhu obalů na potraviny, návrh na předběžné opatření, kterým se domáhaly zproštění povinnosti zřídit bankovní záruku na pokrytí jejich pokut. Předseda Tribunálu v usnesení připomněl, že navrhovatele lze od této povinnosti zprostit pouze, pokud předloží důkaz, že je pro něj objektivně nemožné bankovní záruku zřídit, nebo – alternativně – že by její zřízení ohrozilo jeho hospodářské přežití. I když předseda Tribunálu uznal, že žalobkyně se včas a doopravdy snažily takovou záruku získat, konstatoval, že tyto snahy byly marné, jelikož na základě jejich nejisté finanční situace jejich požadavek odmítlo dvanáct bank, které za tímto účelem kontaktovaly. Předseda Tribunálu v těchto souvislostech odmítl uplatnit na družstvo, do něhož žalobkyně patřily, koncept skupiny, jelikož zde nebyl dán dostatečný soulad zájmů.

Existence *fumus boni juris* byla připuštěna u podpůrného návrhu na snížení pokut, který byl založen na důvodu vycházejícím z toho, že nebyla zohledněna neschopnost žalobkyň zaplatit pokuty, jelikož předseda Tribunálu shledal, že nelze vyloučit, že soud rozhodující o věci samé využije pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v oblasti pokut a výši uložených pokut sníží.

Předseda Tribunálu tedy nařídil, že žalobkyně budou zproštěny dané povinnosti, to však za podmínky, že budou Komisi pravidelně informovat o provádění plánu restrukturalizace stanoveného pro skupinu CCPL a že co možná nejdříve začnou uložené pokuty splácet s tím, že Komisi uhradí částku odpovídající finanční rezervě, kterou zřídily v rámci tohoto plánu, jakož i měsíční splátky z příjmů z prodeje některých podílů.

V oblasti veřejných zakázek bylo vydáno několik usnesení v návaznosti na obrat v judikatuře, ke kterému došlo v usnesení ze dne 4. prosince 2014, *Vanbreda Risk & Benefits* ***v. Komise***[59] a byl potvrzen na základě kasačního opravného prostředku usnesením ze dne 23. dubna 2015, ***Komise v. Vanbreda Risk & Benefits***[60]. Pro připomenutí – podle této nové judikatury se podmínka naléhavosti v tomto specifickém soudním řízení uvolňuje v tomto smyslu, že k jejímu naplnění může postačovat vážná, ovšem napravitelná újma, je-li prokázaný

58 | T-59/09, Sb. rozh., EU:T:2012:75, body 51 až 53 a 57.

59 | T-199/14 R, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2014:1024.

60 | C-35/15 P(R), Sb. rozh., EU:C:2015:275.

fumus boni juris zvlášť závažný. Toto uvolnění se nicméně uplatní pouze tehdy, pokud návrh na předběžné opatření podá vyloučený uchazeč před uzavřením smlouvy mezi veřejným zadavatelem a podnikem, kterému byla zakázka zadána, v odkladné desetidenní lhůtě[61]; to však za podmínky, že veřejný zadavatel tuto odkladnou lhůtu respektoval před uzavřením smlouvy a vyloučený uchazeč měl k dispozici dostatek informací k tomu, aby mohl v uvedené lhůtě vykonat právo na obhajobu.

Ve výše uvedených usneseních *CGI Luxembourg a Intrasoft International v. Parlament* (EU:T:2015:227), *Cofely Solelec a další v. Parlament* (EU:T:2015:377) a v usnesení ze dne 25. června 2015, ***Banimmo v. Komise*** (T-293/15 R, EU:T:2015:438), soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních, který bez slyšení druhého účastníka řízení vydal předběžná opatření navržená vyloučenými uchazeči, vyslovil, že ve věci samé poté, co veřejný zadavatel zrušil rozhodnutí, kterým byly odmítnuty nabídky podané těmito uchazeči, nebude rozhodnuto.

Naproti tomu v usnesení ze dne 15. června 2015, ***Close a Cegelec v. Parlament*** [T-259/15 R, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:378], předseda Tribunálu poté, co konstatoval, že veřejný zadavatel odkladnou lhůtu před uzavřením smlouvy s podnikem, kterému byla zakázka zadána, zcela dodržel a vyloučení uchazeči, kteří byli o odmítnutí svých nabídek včas informování, měli možnost účelně podat žalobu na neplatnost a návrh na předběžné opatření, dovodil, že uvolnění podmínky naléhavosti nelze v projednávaném případě uplatnit, jelikož uvedené návrhy nebyly podány v desetidenní odkladné lhůtě plynoucí mezi oznámením rozhodnutí, kterým byla odmítnuta nabídka, a uzavřením smlouvy. Vzhledem k tomu, že uvedení uchazeči neprokázali nebezpečí vzniku vážné a nenapravitelné újmy, jejich návrh na předběžné opatření byl zamítnut[62].

61 | Která je stanovena v čl. 171 odst. 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie (Úř. věst. L 362, s. 1).

62 | Ostatní návrhy na předběžná opatření podané v oblasti veřejných zakázek byly zamítnuty rovněž z důvodu neexistence zvlášť závažného fumus boni juris a nedostatku naléhavosti [usnesení ze dne 24. března 2015, Europower v. Komise, T-383/14 R, Sb. rozh. (Výňatky), EU:T:2015:190; ze dne 17. července 2015, GSA a SGI v. Parlament, T-321/15 R, EU:T:2015:522, a výše uvedené usnesení Ahrend Furniture v. Komise, EU:T:2015:782].

CVRIA

B | SLOŽENÍ TRIBUNÁLU

(Protokolární pořádek k 31. prosinci 2015)

První řada, zleva doprava:

Předsedové senátů G. Berardis, M. Van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas; místopředseda Tribunálu H. Kanninen; předseda Tribunálu M. Jaeger; předsedkyně senátu M. E. Martins Ribeiro; předsedové senátů M. Prek, S. Frimodt Nielsen a D. Gratsias.

Druhá řada, zleva doprava:

Soudce C. Wetter, soudkyně M. Kančeva, soudce J. Schwarcz, soudkyně I. Pelikánová, soudci O. Czúcz a F. Dehousse, soudkyně I. Wiszniewska-Białecka a I. Labucka, soudci A. Popescu a E. Buttigieg.

Třetí řada, zleva doprava:

Soudci I. S. Forrester, S. Gervasoni, A. Collins a E. Bieliūnas, soudkyně V. Tomljenović, soudci V. Kreuschitz, Ulloa Rubio a L. Madise, vedoucí soudní kanceláře E. Coulon.

1. ZMĚNY VE SLOŽENÍ TRIBUNÁLU V ROCE 2015

Dne 7. října 2015 se konalo slavnostní zasedání Soudního dvora ku příležitosti jednak obnovení mandátů a jednak složení přísahy a vstupu do funkce nových členů orgánu.

Z důvodu ukončení funkce p. Nicholase Jamese Forwooda zástupci vlád členských států jmenovali rozhodnutím ze dne 16. září 2015 soudcem Tribunálu p. Iana Stewarta Forrestera, jenž nahradí p. Forwooda po období, které zbývá do konce mandátu posledně jmenovaného, tedy od 1. října 2015 do 31. srpna 2019. Během této ceremonie p. Forrester složil přísahu před Soudním dvorem.

2. PROTOKOLÁRNÍ POŘÁDKY

OD 1. LEDNA 2015 DO 6. ŘÍJNA 2015

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan H. KANNINEN, místopředseda
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan M. PREK, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan S. FRIMODT NIELSEN, předseda senátu
Pan M. VAN DER WOUDE, předseda senátu
Pan D. GRATSIAS, předseda senátu
Pan G. BERARDIS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, soudce
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Pan O. CZÚCZ, soudce
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Paní I. PELIKÁNOVÁ, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVI Ć, soudkyně
Pan E. BIELIŪNAS, soudce
Pan V. KREUSCHITZ, soudce
Pan A. COLLINS, soudce
Pan I. ULLOA RUBIO, soudce
Pan S. GERVASONI, soudce
Pan L. MADISE, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

.

OD 7. ŘÍJNA 2015 DO 31. PROSINCE 2015

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan H. KANNINEN, místopředseda
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan M. PREK, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan S. FRIMODT NIELSEN, předseda senátu
Pan M. VAN DER WOUDE, předseda senátu
Pan D. GRATSIAS, předseda senátu
Pan G. BERARDIS, předseda senátu
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Pan O. CZÚCZ, soudce
Paní I. Wiszniewska-Białecka, soudkyně
Paní I. PELIKÁNOVÁ, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan A. POPESCU, soudce
Paní M. KANČEVA, soudkyně
Pan E. BUTTIGIEG, soudce
Pan C. WETTER, soudce
Paní V. TOMLJENOVIĆ, soudkyně
Pan E. BIELIŪNAS, soudce
Pan V. KREUSCHITZ, soudce
Pan A. COLLINS, soudce
Pan I. ULLOA RUBIO, soudce
Pan S. GERVASONI, soudce
Pan L. MADISE, soudce
Pan I. S. FORRESTER, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

3. BÝVALÍ ČLENOVÉ TRIBUNÁLU

(podle pořadí nástupu do funkce)

Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Yeraris Christos (1989–1992)
Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), předseda (1989–1995)
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Saggio Antonio (1989–1998), předseda (1995–1998)
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Vesterdorf Bo (1989–2007), předseda (1998–2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989–2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)
Lindh Pernilla (1995–2006)
Tiili Virpi (1995–2009)
Azizi Josef (1995–2013)
Cooke John D. (1996–2008)
Pirrung Jörg (1997–2007)
Mengozzi Paolo (1998–2006)
Meij Arjen W. H. (1998–2010)
Vilaras Mihalis (1998–2010)
Forwood Nicholas James (1999–2015)
Legal Hubert (2001–2007)
Trstenjak Verica (2004–2006)
Šváby Daniel (2004–2009)
Cremona Ena (2004–2012)
Vadapalas Vilenas (2004–2013)
Jürimäe Küllike (2004–2013)
Moavero Milanesi Enzo (2006–2011)
Wahl Nils (2006–2012)
Čipev Teodor (2007–2010)
Ciucă Valeriu M. (2007–2010)
Soldevila Fragoso Santiago (2007–2013)
Truchot Laurent (2007–2013)
O'Higgins Kevin (2008–2013)

PŘEDSEDOVÉ

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)
Saggio Antonio (1995–1998)
Vesterdorf Bo (1998–2007)

VEDOUCÍ SOUDNÍ KANCELÁŘE

Jung Hans (1989–2005)

C | SOUDNÍ STATISTIKY TRIBUNÁLU

OBECNÁ ČINNOST TRIBUNÁLU

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2011–2015)

ZAHÁJENÉ VĚCI

2. Povaha řízení (2011–2015)
3. Povaha žalob (2011–2015)
4. Předmět žalob (2011–2015)

UKONČENÉ VĚCI

5. Povaha řízení (2011–2015)
6. Povaha žalob (2015)
7. Předmět žalob (2011–2015) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegia (2011–2015)
9. Délka trvání řízení v měsících (2011–2015) (rozsudky a usnesení)

VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI

10. Povaha řízení (2011–2015)
11. Povaha žalob (2011–2015)
12. Soudní kolegia (2011–2015)

RŮZNÉ

13. Předběžná opatření (2011–2015)
14. Zrychlená řízení (2011–2015)
15. Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1990–2015)
16. Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2011–2015)
17. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2015) (rozsudky a usnesení)
18. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2011–2015) (rozsudky a usnesení)
19. Obecný vývoj (1989–2015) (zahájené, ukončené, projednávané věci)

1. OBECNÁ ČINNOST TRIBUNÁLU – ZAHÁJENÉ, UKONČENÉ, PROJEDNÁVANÉ VĚCI (2011–2015)[1] [2]

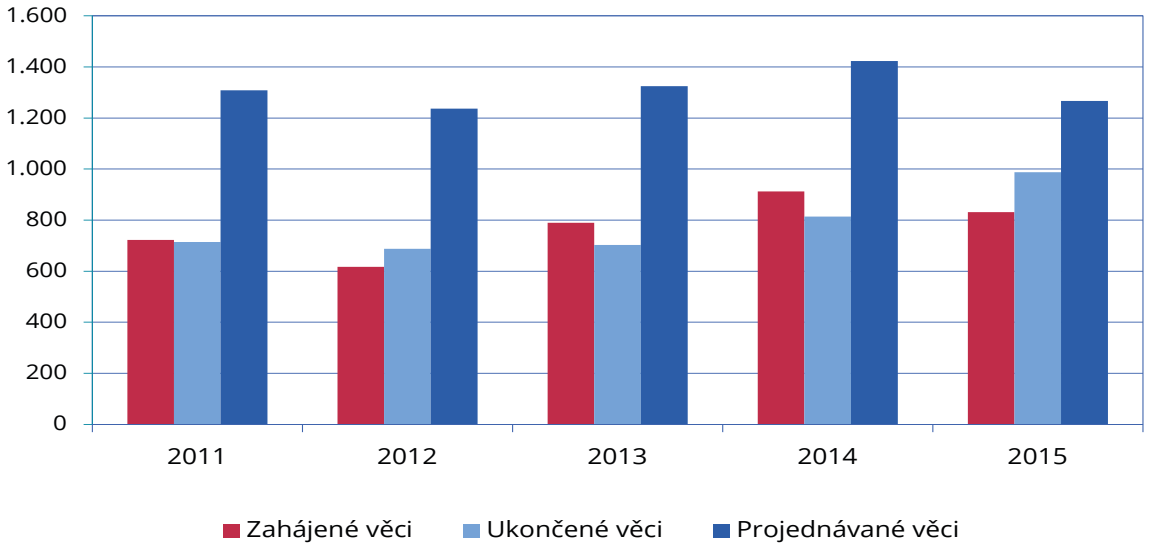

	2011	2012	2013	2014	2015
Zahájené věci	722	617	790	912	831
Ukončené věci	714	688	702	814	987
Projednávané věci	1308	1237	1325	1423	1267

1 Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení. Za „zvláštní řízení" jsou považována: odpor proti rozsudku pro zmeškání (článek 41 statutu Soudního dvora; článek 166 jednacího řádu Tribunálu); námitky třetí osoby (článek 42 statutu Soudního dvora; článek 167 jednacího řádu Tribunálu); výklad rozsudků a usnesení (článek 43 statutu Soudního dvora; článek 168 jednacího řádu Tribunálu); obnova řízení (článek 44 statutu Soudního dvora; článek 169 jednacího řádu Tribunálu); právní pomoc (článek 148 jednacího řádu Tribunálu); oprava rozsudků a usnesení (článek 164 jednacího řádu Tribunálu) a spor o přiznání náhrady nákladů řízení (článek 170 jednacího řádu Tribunálu).

2 | Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují řízení o předběžných opatřeních.

2. ZAHÁJENÉ VĚCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)

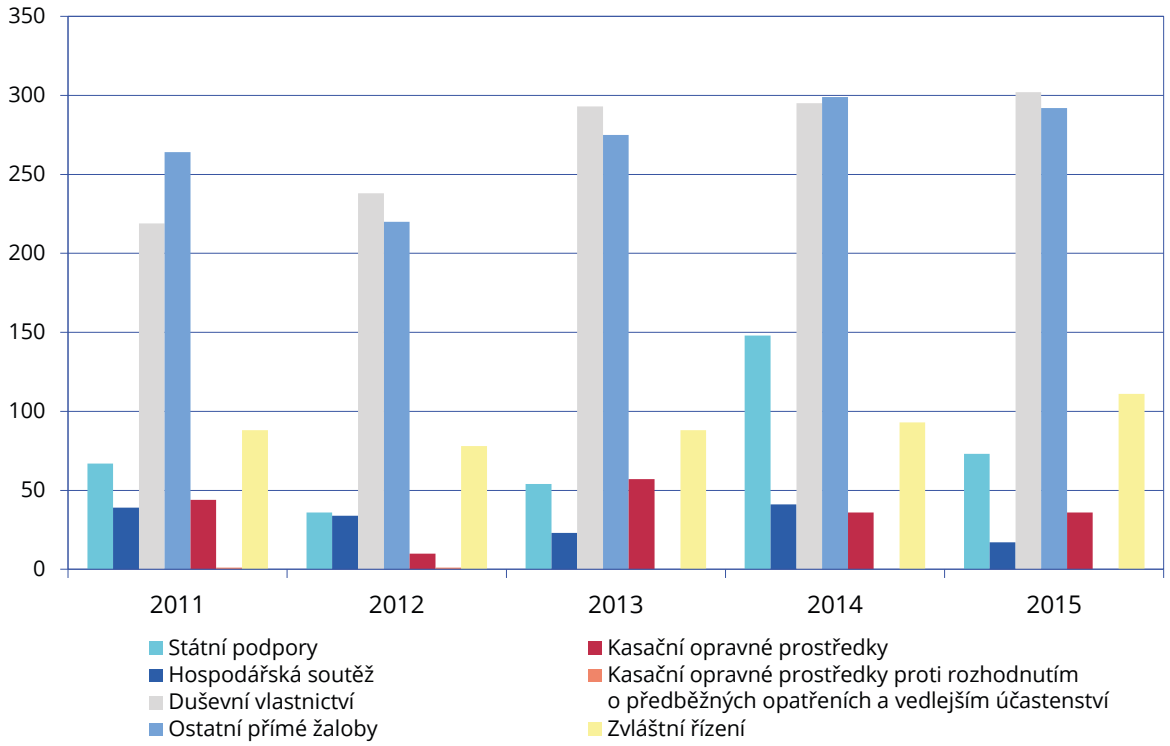

	2011	2012	2013	2014	2015
Státní podpory	67	36	54	148	73
Hospodářská soutěž	39	34	23	41	17
Duševní vlastnictví	219	238	293	295	302
Ostatní přímé žaloby	264	220	275	299	292
Kasační opravné prostředky	44	10	57	36	36
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1			
Zvláštní řízení	88	78	88	93	111
Celkem	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

3. ZAHÁJENÉ VĚCI – POVAHA ŽALOB (2011–2015)

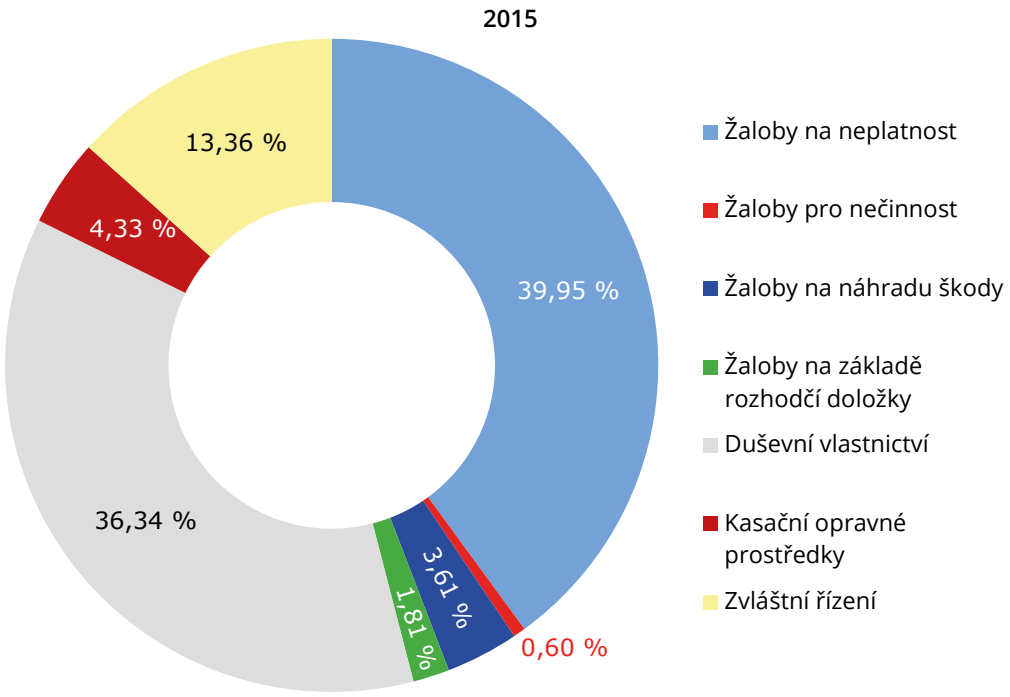

	2011	2012	2013	2014	2015
Žaloby na neplatnost	341	257	319	423	332
Žaloby pro nečinnost	8	8	12	12	5
Žaloby na náhradu škody	16	17	15	39	30
Žaloby na základě rozhodčí doložky	5	8	6	14	15
Duševní vlastnictví	219	238	293	295	302
Kasační opravné prostředky	44	10	57	36	36
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1			
Zvláštní řízení	88	78	88	93	111
Celkem	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

4. ZAHÁJENÉ VĚCI – PŘEDMĚT ŽALOB (2011–2015)

	2011	2012	2013	2014	2015
Celní unie a společný celní tarif	10	6	1	8	
Cestovní ruch			2		
Daně	1	1	1	1	1
Doprava	1		5	1	
Duševní a průmyslové vlastnictví	219	238	294	295	303
Energie	1		1	3	3
Evropské občanství				1	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)		1		4	7
Hospodářská a měnová politika	4	3	15	4	3
Hospodářská soutěž	39	34	23	41	17
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	3	4	3	3	5
Institucionální právo	44	41	44	67	53
Kultura			1		
Obchodní politika	11	20	23	31	6
Ochrana spotřebitele			1	1	2
Omezující opatření (vnější činnost)	93	59	41	69	55
Politika rybolovu	3		3	3	
Právo podniků				1	1
Přidružení zámořských zemí a území			1		
Přistoupení nových států			1		
Přístup k dokumentům	21	18	20	17	48
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	1		6	1	
Průmyslová politika				2	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	3	2	12	3	5
Rozhodčí doložka	5	8	6	14	15
Sbližování právních předpisů			13		1
Sociální politika	5	1		1	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků			1		
Společná zahraniční a bezpečnostní politika			2		
Státní podpory	67	36	54	148	73
Svoboda usazování				1	
Transevropské sítě			3		
Veřejné zakázky	18	23	15	16	23
Veřejné zdraví	2	12	5	11	2
Vnější činnost Evropské unie	2	1		2	1
Volný pohyb kapitálu					2
Volný pohyb osob					1
Volný pohyb služeb		1		1	
Volný pohyb zboží			1		2
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	4	3	5	2	10
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	2	1	2		3
Zaměstnanost			2		
Zemědělství	22	11	27	15	37
Životní prostředí	6	3	11	10	5
Celkem Smlouva o ES/SFEU	**587**	**527**	**645**	**777**	**684**
Služební řád úředníků	47	12	57	42	36
Zvláštní řízení	88	78	88	93	111
CELKEM	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

5. UKONČENÉ VĚCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)

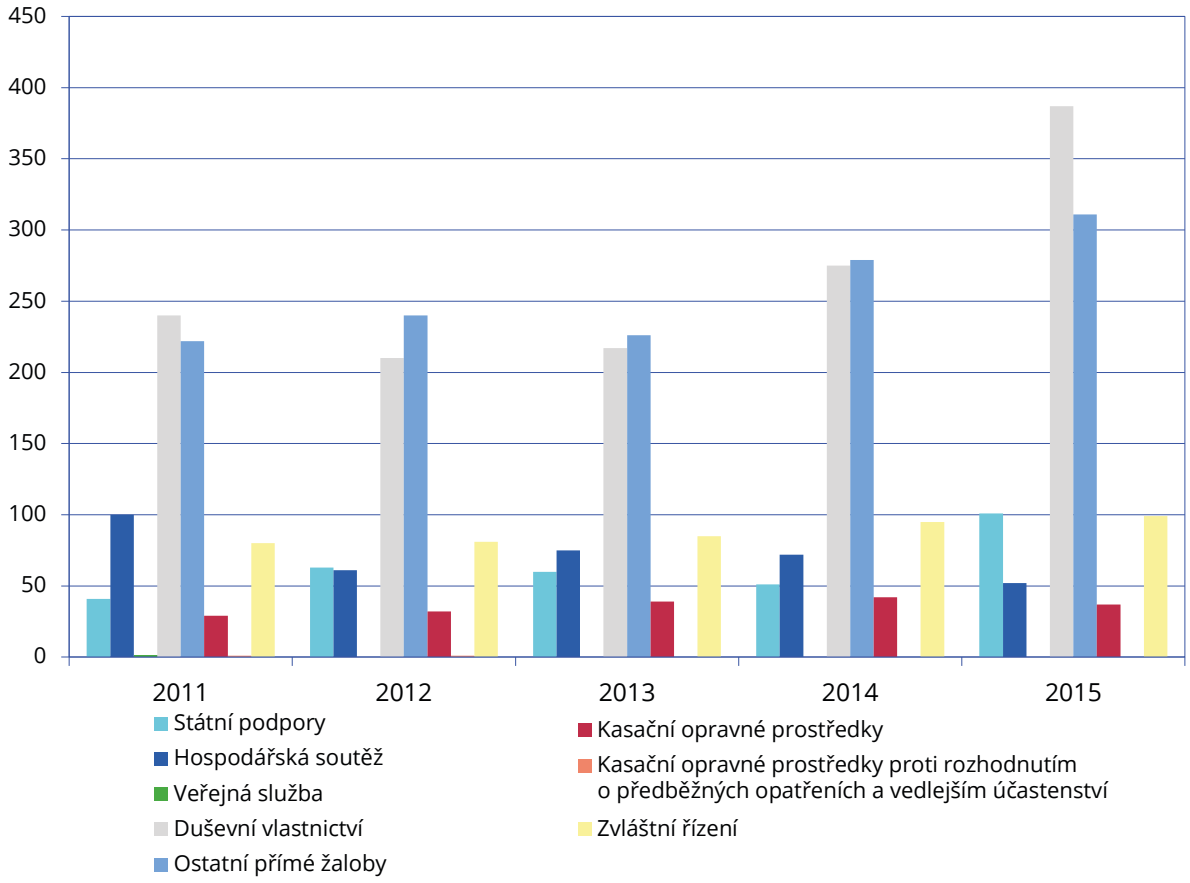

	2011	2012	2013	2014	2015
Státní podpory	41	63	60	51	101
Hospodářská soutěž	100	61	75	72	52
Veřejná služba	1				
Duševní vlastnictví	240	210	217	275	387
Ostatní přímé žaloby	222	240	226	279	311
Kasační opravné prostředky	29	32	39	42	37
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	1	1			
Zvláštní řízení	80	81	85	95	99
Celkem	**714**	**688**	**702**	**814**	**987**

6. UKONČENÉ VĚCI – PŘEDMĚT ŽALOB (2015)

	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	3	1	4
Daně		1	1
Doprava	2	1	3
Duševní a průmyslové vlastnictví	299	89	388
Energie	1		1
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	1	4	5
Hospodářská a měnová politika	5	4	9
Hospodářská soutěž	47	5	52
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	3	3	6
Institucionální právo	19	39	58
Obchodní politika	15	9	24
Ochrana spotřebitele	1	1	2
Omezující opatření (vnější činnost)	38	22	60
Politika rybolovu	1	2	3
Právo podniků		1	1
Přistoupení nových států	1		1
Přístup k dokumentům	15	6	21
Průmyslová politika		2	2
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	4	5	9
Rozhodčí doložka	2		2
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1	1
Státní podpory	34	67	101
Svoboda usazování		1	1
Veřejné zakázky	12	10	22
Veřejné zdraví	10	5	15
Vnější činnost Evropské unie	1	1	2
Volný pohyb kapitálu		2	2
Volný pohyb osob		1	1
Volný pohyb zboží		2	2
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	2		2
Zemědělství	28	4	32
Životní prostředí	2	16	18
Celkem Smlouva o ES/SFEU	**546**	**305**	**851**
Služební řád úředníků	23	14	37
Zvláštní řízení	1	98	99
CELKEM	**570**	**417**	**987**

7. UKONČENÉ VĚCI – PŘEDMĚT ŽALOB (2011–2015)

(ROZSUDKY A USNESENÍ)

	2011	2012	2013	2014	2015
Celní unie a společný celní tarif	1	6	9	6	4
Cestovní ruch			1	1	
Daně		2		2	1
Doprava	1	1		3	3
Duševní a průmyslové vlastnictví	240	210	218	275	388
Energie			1	3	1
Evropské občanství				1	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)		2			5
Hospodářská a měnová politika	3	2	1	13	9
Hospodářská soutěž	100	61	75	72	52
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	9	12	14	1	6
Institucionální právo	36	41	35	33	58
Obchodní politika	10	14	19	18	24
Ochrana spotřebitele	1				2
Omezující opatření (vnější činnost)	32	42	40	68	60
Politika rybolovu	5	9	2	15	3
Právo podniků					1
Přidružení zámořských zemí a území				1	
Přistoupení nových států					1
Přístup k dokumentům	23	21	19	23	21
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		2	7	1	
Průmyslová politika					2
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	4	1	6	3	9
Rozhodčí doložka	6	11	8	10	2
Sbližování právních předpisů				13	
Sociální politika	5	1	4		
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků			1		
Společná zahraniční a bezpečnostní politika				2	1
Státní podpory	41	63	59	51	101
Svoboda usazování					1
Transevropské sítě				1	
Veřejné zakázky	15	24	21	18	22
Veřejné zdraví	3	2	4	10	15
Vnější činnost Evropské unie	5		2		2
Volný pohyb kapitálu					2
Volný pohyb osob	2	1			1
Volný pohyb služeb	3	2		1	
Volný pohyb zboží			1		2
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	5	3	4	1	2
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1	1	1	2	
Zaměstnanost			2		
Zemědělství	26	32	16	15	32
Životní prostředí	22	8	6	10	18
Celkem Smlouva o ES/SFEU	**599**	**574**	**576**	**673**	**851**
Celkem Smlouva o ESUO			**1**		
Celkem Smlouva o ESAE	**1**				
Služební řád úředníků	34	33	40	46	37
Zvláštní řízení	80	81	85	95	99
CELKEM	**714**	**688**	**702**	**814**	**987**

8. UKONČENÉ VĚCI – SOUDNÍ KOLEGIA (2011–2015)

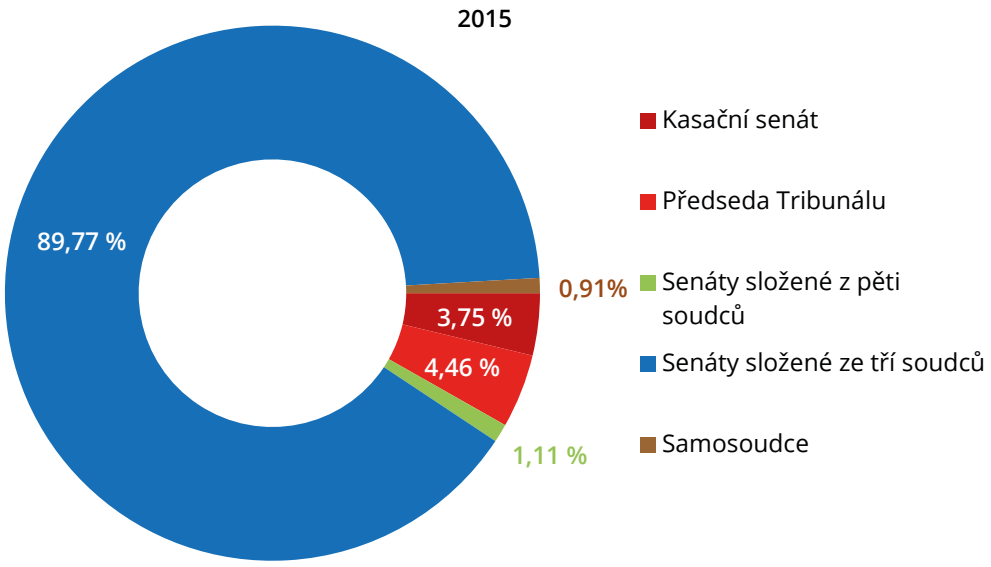

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Kasační senát	15	16	31	17	23	40	13	47	60	21	32	53	23	14	37
Předseda Tribunálu		54	54		47	47		38	38		46	46		44	44
Senáty složené z pěti soudců	19	6	25	9		9	7	1	8	9	7	16	8	3	11
Senáty složené ze tří soudců	359	245	604	328	264	592	378	218	596	398	301	699	538	348	886
Samosoudce													1	8	9
Total	**393**	**321**	**714**	**354**	**334**	**688**	**398**	**304**	**702**	**428**	**386**	**814**	**570**	**417**	**987**

9. UKONČENÉ VĚCI – DÉLKA TRVÁNÍ ŘÍZENÍ V MĚSÍCÍCH (2011–2015)

(ROZSUDKY A USNESENÍ)

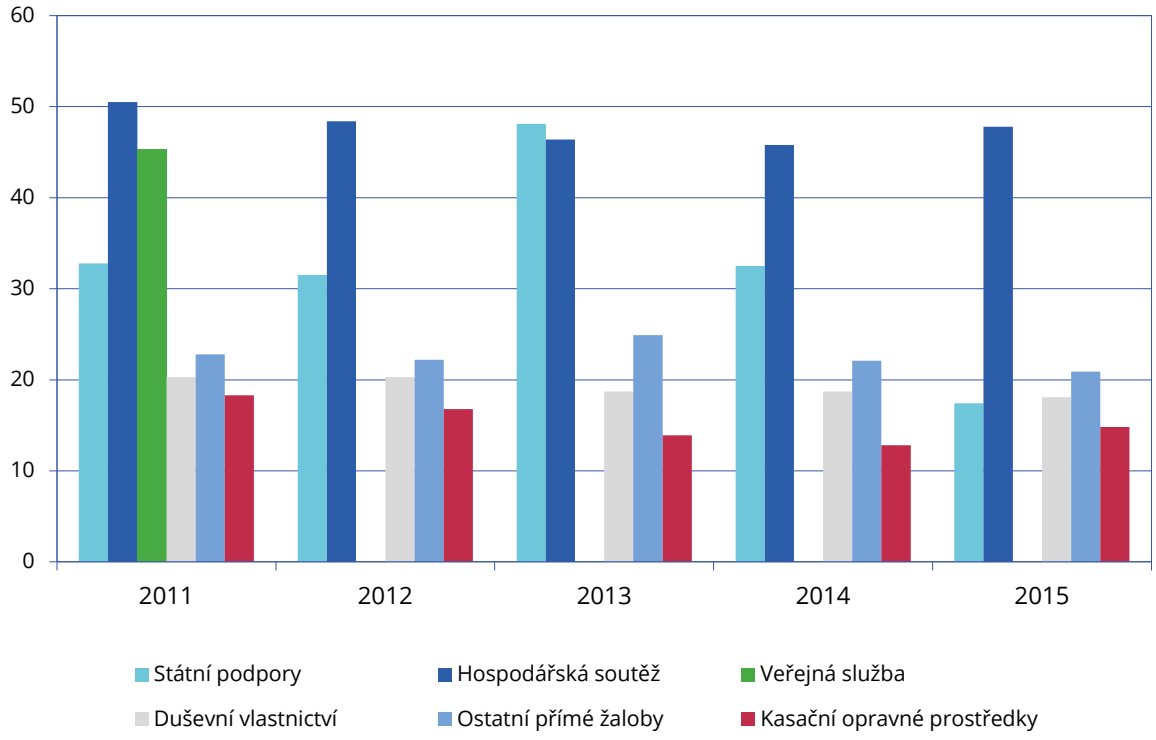

	2011	2012	2013	2014	2015
Státní podpory	32,8	31,5	48,1	32,5	17,4
Hospodářská soutěž	50,5	48,4	46,4	45,8	47,8
Veřejná služba	45,3				
Duševní vlastnictví	20,3	20,3	18,7	18,7	18,1
Ostatní přímé žaloby	22,8	22,2	24,9	22,1	20,9
Kasační opravné prostředky	18,3	16,8	13,9	12,8	14,8
Všechny věci	**26,7**	**24,8**	**26,9**	**23,4**	**20,6**

1 | Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení; související kasační opravné prostředky nebo kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením. Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce.

10. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – POVAHA ŘÍZENÍ (2011–2015)

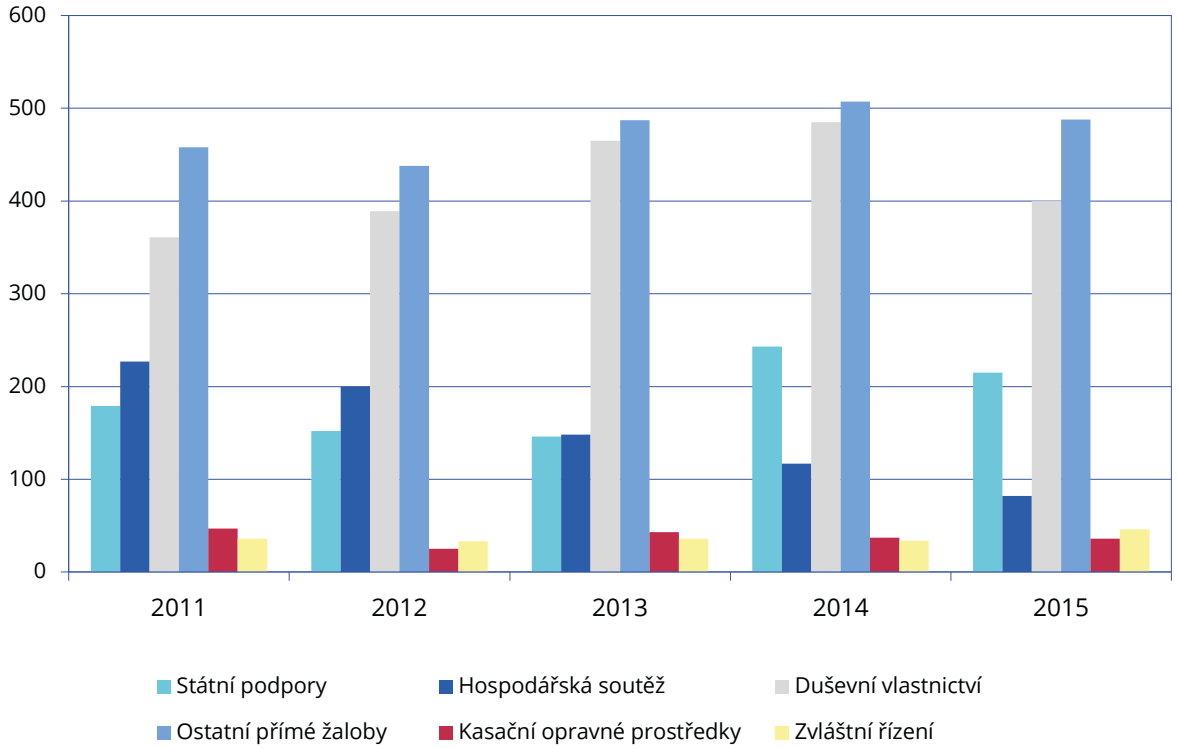

	2011	2012	2013	2014	2015
Státní podpory	179	152	146	243	215
Hospodářská soutěž	227	200	148	117	82
Duševní vlastnictví	361	389	465	485	400
Ostatní přímé žaloby	458	438	487	507	488
Kasační opravné prostředky	47	25	43	37	36
Zvláštní řízení	36	33	36	34	46
Celkem	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

11. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – PŘEDMĚT ŽALOB (2011–2015)

	2011	2012	2013	2014	2015
Celní unie a společný celní tarif	15	15	7	9	5
Cestovní ruch			1		
Daně	1		1		
Doprava	1		5	3	
Duševní a průmyslové vlastnictví	361	389	465	485	400
Energie	1	1	1	1	3
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům)	2	1	1	5	7
Hospodářská a měnová politika	3	4	18	9	3
Hospodářská soutěž	227	200	148	117	82
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	32	24	13	15	14
Institucionální právo	41	41	50	84	79
Kultura			1	1	1
Obchodní politika	35	41	45	58	40
Ochrana spotřebitele			1	2	2
Omezující opatření (vnější činnost)	89	106	107	108	103
Politika rybolovu	25	16	17	5	2
Právo podniků				1	1
Přidružení zámořských zemí a území			1		
Přistoupení nových států			1	1	
Přístup k dokumentům	40	37	38	32	59
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	3	1			
Průmyslová politika				2	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	7	8	14	14	10
Rozhodčí doložka	18	15	13	17	30
Sbližování právních předpisů			13		1
Sociální politika	4	4		1	1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1	1	3	1	
Státní podpory	178	151	146	243	215
Svoboda usazování				1	
Transevropské sítě			3	2	2
Veřejné zakázky	43	42	36	34	35
Veřejné zdraví	5	15	16	17	4
Vnější činnost Evropské unie	2	3	1	3	2
Volný pohyb osob	1				
Volný pohyb služeb	1				
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	7	7	8	9	17
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1	1	2		3
Zemědělství	61	40	51	51	56
Životní prostředí	18	13	18	18	5
Celkem Smlouva o ES/SFEU	**1223**	**1176**	**1245**	**1349**	**1182**
Celkem Smlouva o ESUO	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**
Služební řád úředníků	48	27	44	40	39
Zvláštní řízení	36	33	36	34	46
CELKEM	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

12. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – SOUDNÍ KOLEGIA (2011–2015)

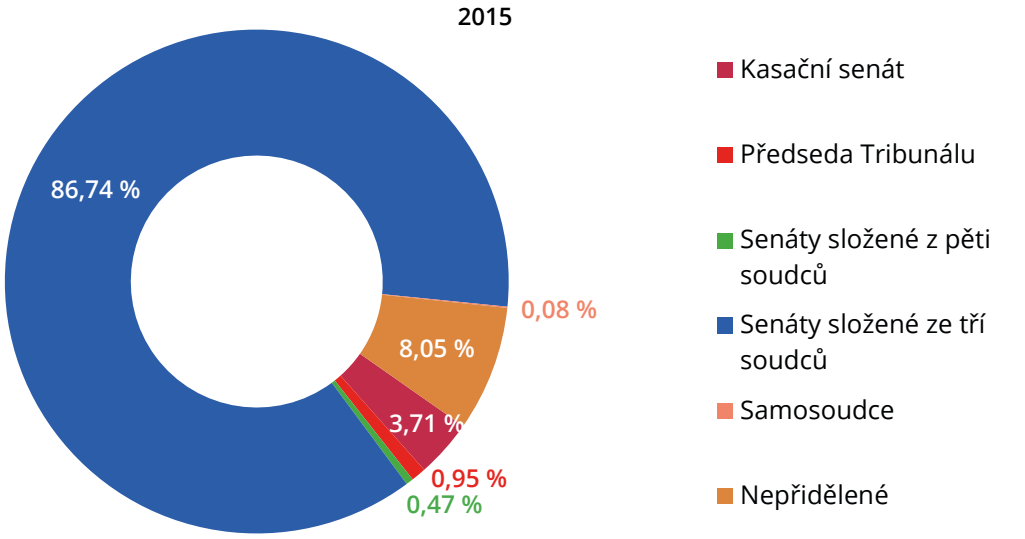

	2011	2012	2013	2014	2015
Kasační senát	52	40	51	37	47
Předseda Tribunálu	2	1	1	1	12
Senáty složené z pěti soudců	16	10	12	15	6
Senáty složené ze tří soudců	1134	1123	1146	1272	1099
Samosoudce					1
Nepřidělené	104	63	115	98	102
Celkem	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

13. RŮZNÉ – ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OPATŘENÍCH (2011–2015)

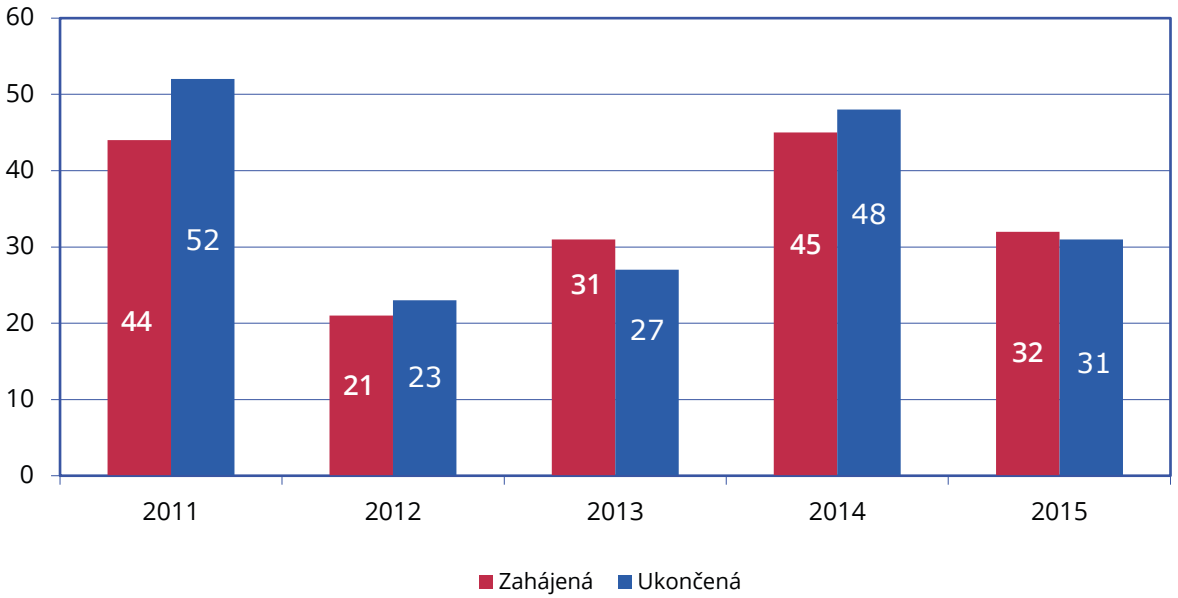

Rozdělení v roce 2015

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci	Zamítnutí
Energie	1	1			1
Hospodářská a měnová politika	1	1			1
Hospodářská soutěž	2	2	1		1
Institucionální právo	2	2		1	1
Ochrana spotřebitele	1	1			1
Omezující opatření (vnější činnost)	4	4			4
Přístup k dokumentům	4	2	2		
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	3	3			3
Státní podpory		2			2
Veřejné zakázky	5	7		3	4
Volný pohyb kapitálu	1	1			1
Zemědělství	6	4			4
Životní prostředí	2	1			1
Celkem	**32**	**31**	**3**	**4**	**24**

14. RŮZNÉ – ZRYCHLENÁ ŘÍZENÍ (2011–2015)[1]

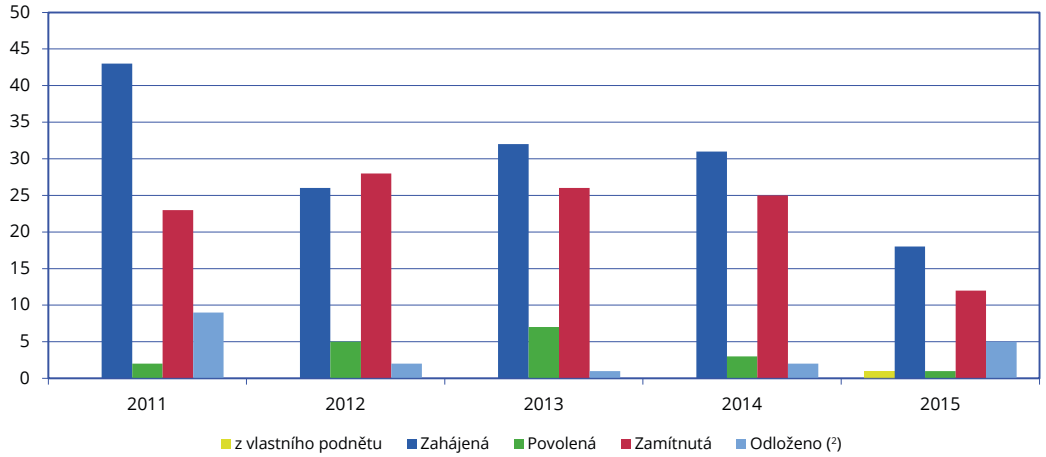

	2011					2012					2013					2014					2015				
	z vlastního podnětu	Zahájená	Směr rozhodnutí			z vlastního podnětu	Zahájená	Směr rozhodnutí			z vlastního podnětu	Zahájená	Směr rozhodnutí			z vlastního podnětu	Zahájená	Směr rozhodnutí			z vlastního podnětu	Zahájená	Směr rozhodnutí		
			Povolená	Zamítnutá	Odloženo [2]			Povolená	Zamítnutá	Odloženo [2]			Povolená	Zamítnutá	Odloženo [2]			Povolená	Zamítnutá	Odloženo [2]			Povolená	Zamítnutá	Odloženo [2]
Přístup k dokumentům		2		1			1		2			1		1			2		2			2		2	
Vnější činnost Evropské unie																						1		1	
Zemědělství												1		1								1		1	
Státní podpory				2			2			2							13	2	10			3		2	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost							1		1																
Hospodářská soutěž		4		4			2		2			2		2			1		1						
Institucionální právo		1			1		1		1					0			1			1		2			2
Energie												1		1											
Životní prostředí		2		2								5	5				1						1		
Volný pohyb kapitálu																						2			
Veřejné zakázky												2		1			1		2		1	1			1
Omezující opatření (vnější činnost)		30	2	12	7		10	4	16			4		4			9		9			4		4	
Obchodní politika		3		2			3		2			15	2	14	1										
Hospodářská a měnová politika																						1		1	
Sociální politika		1			1																				
Veřejné zdraví							5	1	3			1		2			3	1	1	1					
Služební řád úředníků																						1		1	
Celní unie a společný celní tarif							1		1																
Celkem		**43**	**2**	**23**	**9**		**26**	**5**	**28**	**2**		**32**	**7**	**26**	**1**		**31**	**3**	**25**	**2**	**1**	**18**	**1**	**12**	**5**

1| Rozhodnout o projednání věci předložené Tribunálu ve zrychleném řízení může Tribunál k žádosti hlavního účastníka řízení a od 1. července 2015 i z vlastního podnětu.

2| Do kategorie „odloženo» spadají následující případy: zpětvzetí žádosti, zpětvzetí a případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením před tím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

15. RŮZNÉ – ROZHODNUTÍ TRIBUNÁLU, PROTI KTERÝM BYL PODÁN KASAČNÍ OPRAVNÝ PROSTŘEDEK K SOUDNÍMU DVORU (1990–2015)

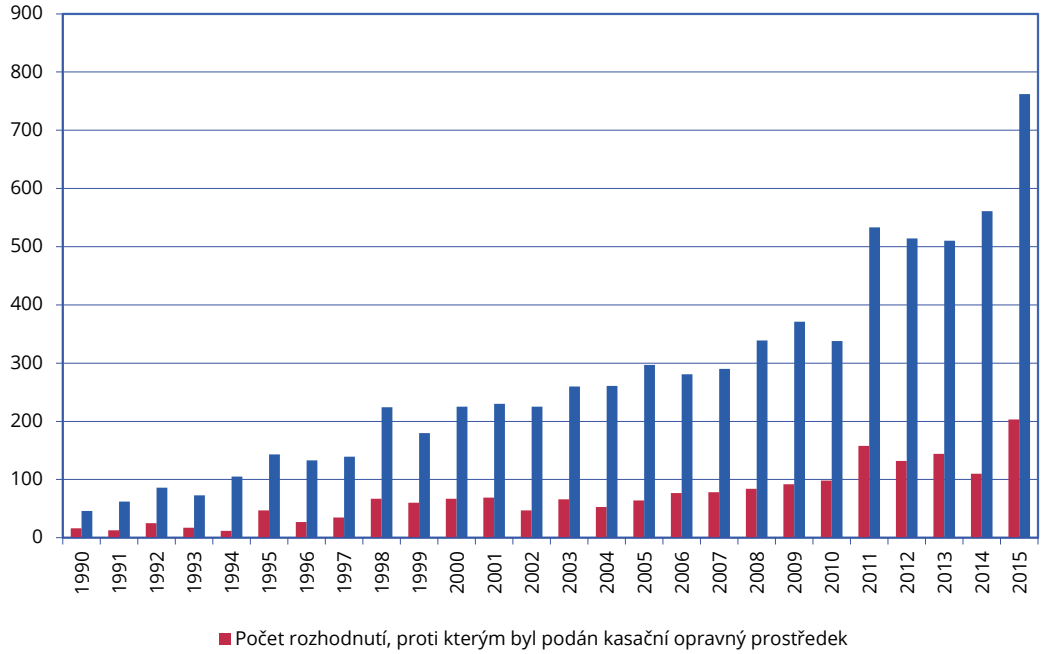

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí [1]	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	25	86	29 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	143	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	224	30 %
1999	60	180	33 %
2000	67	225	30 %
2001	69	230	30 %
2002	47	225	21 %
2003	66	260	25 %
2004	53	261	20 %
2005	64	297	22 %
2006	77	281	27 %
2007	78	290	27 %
2008	84	339	25 %
2009	92	371	25 %
2010	98	338	29 %
2011	158	533	30 %
2012	132	514	26 %
2013	144	510	28 %
2014	110	561	20 %
2015	203	762	27 %

1 | Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o předběžných opatřeních a o zamítnutí vedlejšího účastenství a všechna usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí a o postoupení – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

16. RŮZNÉ – ROZDĚLENÍ KASAČNÍCH OPRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ K SOUDNÍMU DVORU PODLE POVAHY ŘÍZENÍ (2011–2015)

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	**Kasační opravné prostředky v %**	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	**Kasační opravné prostředky v %**	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	**Kasační opravné prostředky v %**	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	**Kasační opravné prostředky v %**	Rozhodnutí, která jsou předmětem kasačního opravného prostředku	Napadnutelná rozhodnutí	**Kasační opravné prostředky v %**
Státní podpory	10	37	**27 %**	18	52	**35 %**	16	52	**31 %**	15	77	**19 %**	22	75	**29 %**
Hospodářská soutěž	49	90	**54 %**	24	60	**40 %**	28	73	**38 %**	15	44	**34 %**	32	61	**52 %**
Veřejná služba	1	1	**100 %**												
Duševní vlastnictví	39	201	**19 %**	41	190	**22 %**	38	183	**21 %**	33	209	**16 %**	64	334	**19 %**
Ostatní přímé žaloby	59	204	**29 %**	47	208	**23 %**	62	202	**31 %**	47	231	**20 %**	85	290	**29 %**
Kasační opravné prostředky					2									2	
Zvláštní řízení				2	2	**100 %**									
Celkem	158	533	**30 %**	132	514	**26 %**	144	510	**28 %**	110	561	**20 %**	203	762	**27 %**

17. RŮZNÉ – VÝSLEDKY KASAČNÍCH OPRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ K SOUDNÍMU DVORU (2015)

(ROZSUDKY A USNESENÍ)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	5				5
Duševní a průmyslové vlastnictví	31		2	3	36
Energie			1		1
Evropské občanství	1				1
Hospodářská a měnová politika	1				1
Hospodářská soutěž	14	3		2	19
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	1	3			4
Institucionální právo	10	1	1	4	16
Obchodní politika	1		1		2
Politika rybolovu	1				1
Přístup k dokumentům	1	2			3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	6				6
Státní podpory	12	1	1	1	15
Veřejné zakázky	3	1			4
Veřejné zdraví	3				3
Volný pohyb služeb	1				1
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1				1
Zaměstnanost	1				1
Zásady unijního práva	1				1
Zemědělství	4	3			7
Životní prostředí	1	5			6
Celkem	**99**	**19**	**6**	**10**	**134**

18. RŮZNÉ – VÝSLEDKY KASAČNÍCH OPRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ K SOUDNÍMU DVORU (2011–2015)

(ROZSUDKY A USNESENÍ)

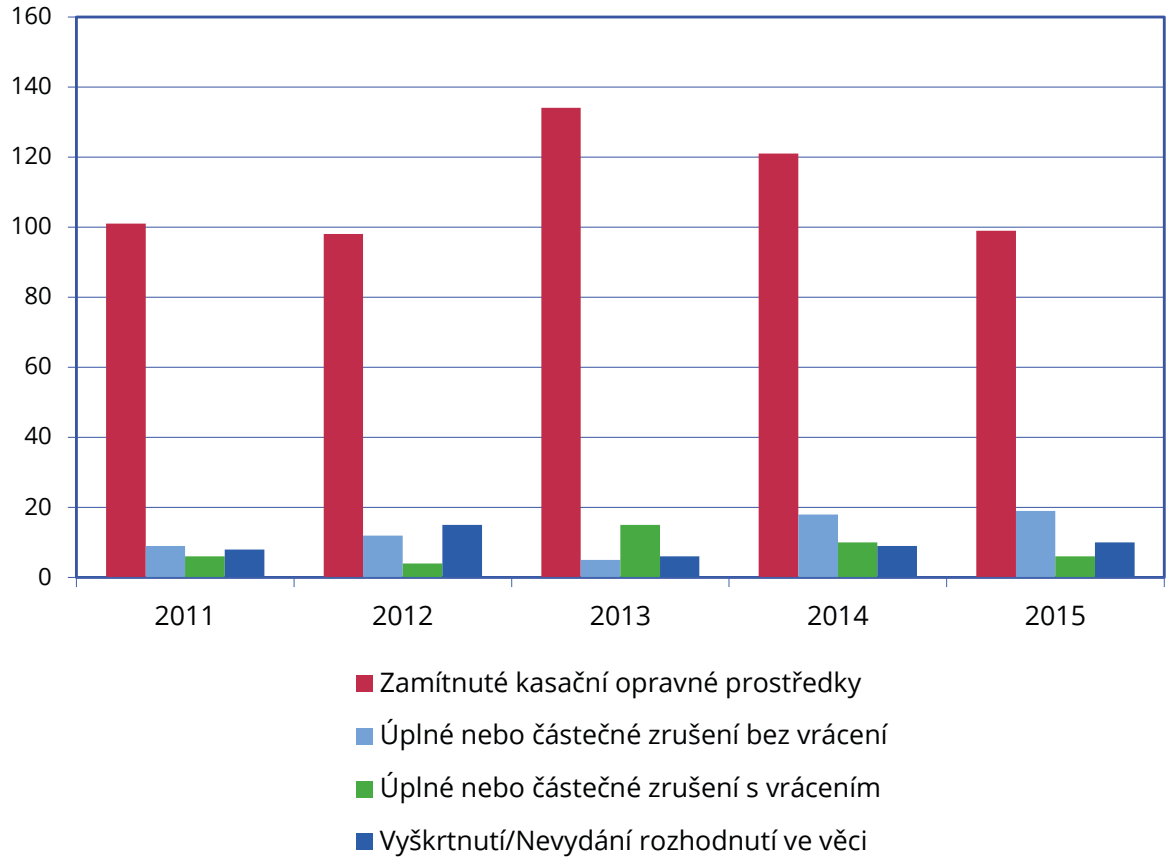

	2011	2012	2013	2014	2015
Zamítnuté kasační opravné prostředky	101	98	134	121	99
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	9	12	5	18	19
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	6	4	15	10	6
Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	8	15	6	9	10
Celkem	**124**	**129**	**160**	**158**	**134**

19. RŮZNÉ – OBECNÝ VÝVOJ (1989–2015)

ZAHÁJENÉ, UKONČENÉ, PROJEDNÁVANÉ VĚCI

	Zahájené věci [1]	Ukončené věci [2]	Věci projednávané k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1117
1998	238	348	1007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1174
2005	469	610	1033
2006	432	436	1029
2007	522	397	1154
2008	629	605	1178
2009	568	555	1191
2010	636	527	1300
2011	722	714	1308
2012	617	688	1237
2013	790	702	1325
2014	912	814	1423
2015	831	987	1267
Celkem	**12483**	**11216**	

1 | 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně.
1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.
1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.
2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

2 | 2005–2006: Soud prvního stupně postoupil 118 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.

KAPITOLA III

SOUD PRO VEŘEJNOU SLUŽBU

A | ČINNOST SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU V ROCE 2015

předseda **Sean VAN RAEPENBUSCH**

Ze soudních statistik Soudu pro veřejnou službu za rok 2015 vyplývá, že počet zahájených věcí (167) se ve srovnání s předchozím rokem (157) zvýšil. Počet věcí ukončených v roce 2015 (152) zůstal stejný jako v uplynulém roce.

Počet projednávaných věcí k 31. prosinci 2015 činí 231 oproti 216 v roce 2014. Je však třeba podotknout, že v uplynulých dvou letech musel Soud pro veřejnou službu přerušit rozhodování ve velkém množství věcí týkajících se převodu nabytých důchodových nároků do důchodového systému Evropské unie a způsobu uplatňování reformy služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád") a pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie („PŘOZ")[1], aby vyčkal na rozhodnutí Tribunálu Evropské unie. U 54 přerušených řízení o žalobách týkajících se převodu nabytých důchodových nároků sice řízení pokračovalo poté, co Tribunál Evropské unie vydal dne 13. října 2015 rozsudky, avšak k 31. prosinci 2015 bylo řízení nadále přerušeno u 23 z těchto věcí stejně jako u 28 věcí týkajících se reformy služebního řádu a PŘOZ. Společně s dalšími řízeními o žalobách přerušenými z různých důvodů bylo ke konci roku řízení přerušeno celkem v 69 věcech, tj. téměř ve 30 % projednávaných věcí.

Průměrná délka řízení, do které není zahrnuta doba případného přerušení řízení, se z 12,7 měsíce v roce 2014 zkrátila na 12,1 měsíce v roce 2015. Pro připomenutí, v roce 2013 činila 14,7 měsíce.

Během daného období dále předseda Soudu pro veřejnou službu vydal 2 usnesení o předběžném opatření. Toto číslo potvrzuje dlouhodobý pokles počtu návrhů na vydání předběžných opatření ve sporech týkajících se veřejné služby, neboť v roce 2012 jich bylo 11, v roce 2013 byly 3 a v roce 2014 jich bylo 5.

Ze soudních statistik za rok 2015 rovněž vyplývá, nepočítáme-li jednu věc vrácenou po přezkumu, že proti 33 rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu bylo podáno 35 kasačních opravných prostředků k Tribunálu Evropské unie, což je téměř stejné číslo jako v roce 2014 (36). Těchto 33 napadených rozhodnutí představuje pouze 28,21 % z celkového počtu napadnutelných rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu oproti 36,36 % v roce 2014 a 38,89 % v roce 2013. Z 37 kasačních opravných prostředků, o nichž bylo rozhodnuto v roce 2015, bylo navíc 22 zamítnuto a 14 bylo částečně nebo v plném rozsahu vyhověno; 7 věcí, v nichž bylo rozhodnutí zrušeno, bylo vráceno zpět k novému projednání. U jednoho kasačního opravného prostředku bylo nařízeno jeho vyškrtnutí. Je přitom třeba uvést, že v případě 7 zrušených rozhodnutí, což odpovídá polovině z celkového počtu kasačních opravných prostředků, kterým bylo vyhověno, došlo ke zrušení na základě rozdílů ve výkladu mezi Soudem pro veřejnou službu a Tribunálem Evropské unie pouze ve dvou oblastech týkajících se smluv uzavřených podle PŘOZ a převodů důchodových nároků.

Dále skončilo 14 věcí smírným narovnáním podle jednacího řádu ve srovnání s 12 věcmi v předchozím roce. To představuje nejlepší výsledek, kterého Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu dosáhl.

V následujícím textu jsou uvedena nejvýznamnější rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.

1 | Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 1023/2013 ze dne 22. října 2013, kterým se mění služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie (Úř. věst. L 287, s. 15).

I. PROCESNÍ OTÁZKY

Podle čl. 91 odst. 1 služebního řádu musí žaloba, přestože proběhlo řízení o stížnosti, v zásadě směřovat proti původnímu aktu, kterým je nepříznivě zasaženo do něčího právního postavení. Judikatura v tomto ohledu uvádí, že žalobou je soudu předložen k přezkumu akt nepříznivě zasahující do právního postavení, proti němuž byla stížnost podána, třebaže žaloba formálně směřovala proti zamítavému rozhodnutí o stížnosti, přičemž výjimka platí v případě, že má zamítavé rozhodnutí o stížnosti odlišný dosah než akt napadený touto stížností. Soud pro veřejnou službu nicméně zdůraznil v usnesení ze dne 15. července 2015, ***De Esteban Alonso v. Komise*** (F-35/15, EU:F:2015:87, které je předmětem kasačního opravného prostředku), že i když musí být žaloba chápána v tom smyslu, že byla podána proti původnímu aktu, je postup před zahájením soudního řízení dynamický, neboť stížnost má umožnit administrativě tento akt přezkoumat, takže orgán oprávněný ke jmenování (dále jen „OOJ") či orgán oprávněný k uzavírání pracovních smluv (dále jen „OOUS") může při zamítnutí stížnosti změnit důvody, na jejichž základě napadený akt přijal. To platí i v případě, že ve stížnosti nejsou uvedeny nové a podstatné skutečnosti. Soud pro veřejnou službu proto rozhodl, že na žalobu je třeba pohlížet ve světle rozhodnutí, kterým byla stížnost zamítnuta, ačkoli se má za to, že žaloba směřuje proti původnímu aktu.

II. HMOTNĚPRÁVNÍ OTÁZKY

OBECNÉ PODMÍNKY PLATNOSTI AKTŮ

1. LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 30. června 2015, ***Petsch v. Komise*** (F-124/14, EU:F:2015:69), rozhodl, že právo pracovníků na informace a projednání a právo na kolektivní vyjednávání, která jsou zakotvena v článcích 27 a 28 Listiny základních práv Evropské unie, se může uplatnit ve vztazích mezi unijními orgány a jejich zaměstnanci, avšak provedení těchto práv v souladu se zněním těchto článků je na unijním právu. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu konstatoval, že k provedení lze využít obecná prováděcí ustanovení (dále jen „OPU"), kterými se v unijním právu upřesní případy a podmínky, za nichž lze výše uvedených práv využít.

2. HIERARCHIE NOREM

Z rozsudků Soudu pro veřejnou službu ze dne 30. června 2015, ***Petsch v. Komise*** (F-124/14, EU:F:2015:69), a ze dne 8. července 2015, ***DP v. ACER*** (F-34/14, EU:F:2015:82), vyplývá, že v případě, že je orgán či agentura oprávněn vydávat v rámci čl. 110 prvního pododstavce služebního řádu OPU, kterými se doplňují či provádí závazná ustanovení služebního řádu nebo PŘOZ s vyšší právní silou, příslušný orgán nesmí jednat ***contra legem***, tj. vydávat ustanovení, která jsou v rozporu s ustanoveními služebního řádu a zbavují je jejich užitečného účinku, ani porušovat obecné právní zásady. OPU totiž mohou stanovit kritéria, kterými se má administrativa řídit při výkonu své diskreční pravomoci nebo kterými je konkretizována působnost ne zcela jasných ustanovení služebního řádu. OPU však nesmí zužovat oblast působnosti služebního řádu či PŘOZ ani stanovit pravidla, která by se odchylovala od ustanovení s vyšší právní silou, jako jsou obecné právní zásady nebo ustanovení služebního řádu.

3. PRÁVO BÝT VYSLECHNUT

Soud pro veřejnou službu, který se zabýval podmínkami, za nichž je porušení práva být vyslechnut podstatnou formální náležitostí a je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, v rozsudcích ze dne 9. září 2015, ***De Loecker v. ESVČ*** (F-28/14, EU:F:2015:101), a ze dne 8. října 2015, ***DD v. FRA*** (F-106/13 a F-25/14, EU:F:2015:118, který je předmětem kasačního opravného prostředku), aplikoval judikaturu, podle níž je nutné zkoumat, zda by řízení mohlo vést v případě neexistence této vady k jinému výsledku. Ve věci De Loecker v. ESVČ Soud pro veřejnou službu konstatoval, že v daném případě k tomu nedošlo, neboť žalobce byl přijat na pozici vedoucího zastoupení a závažně pochybil při vedení tohoto zastoupení, což vedlo ke ztrátě důvěry na straně OOUS v jeho řídící schopnosti, načež jej ohledně pochybení vyslechla Evropská služba pro vnější činnost (dále jen „ESVČ") při přijímání rozhodnutí, které předcházelo přeřazení žalobce do sídla ESVČ. Ve věci DD v. FRA však Soud pro veřejnou službu upřesnil, že vzhledem k zásadnímu významu práva být vyslechnut, které je nyní zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny základních práv Evropské unie, musí žalovaný orgán, který přijal sporné rozhodnutí, a má proto nejlepší znalost skutečností, jež jej vedly k přijetí rozhodnutí, prokázat, že by nemohl přijmout jiné rozhodnutí, ani kdyby byl žalobce řádně vyslechnut. Tento rozsudek lze přirovnat k rozsudku ze dne 16. prosince 2015, ***DE v. EMA*** (F-135/14, EU:F:2015:152), kterým Soud pro veřejnou službu zrušil pro porušení práva být vyslechnut rozhodnutí, jímž byl žalobce postaven „mimo aktivní službu", když předtím konstatoval, že nelze vyloučit, že by OOUS mohl přijmout jiné rozhodnutí, kterým by jej ponechal ve službě, pokud by byl dotyčný vyslechnut, neboť Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) nepředložila žádný důkaz, na jehož základě by bylo možné dospět k závěru, že by v každém případě přijala napadené rozhodnutí, a protože žalobce tvrdil, že informoval OOUS o tom, že vyšel z nesprávné interpretace skutkového stavu.

V rozsudku ze dne 8. října 2015, ***DD v. FRA*** (F-106/13 a F-25/14, EU:F:2015:118, který je předmětem kasačního opravného prostředku), Soud pro veřejnou službu konstatoval, že pokud bylo porušení práva žalobce účinně se bránit prokázáno, administrativa nemůže tvrdit, že toto právo přesto respektovala, neboť dotčená osoba mohla uplatnit argumenty proti rozhodnutí nepříznivě zasahujícímu do jejího právního postavení v řízení o stížnosti podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Stížností podanou podle tohoto ustanovení se totiž neodkládá výkon napadeného rozhodnutí, takže toto rozhodnutí má i po podání stížnosti bezprostřední nepříznivé účinky na postavení žalobce, který nemohl uvedené rozhodnutí předem ovlivnit.

4. FORMÁLNÍ ODŮVODNĚNÍ

V rozsudku ze dne 18. listopadu 2015, ***Diamantopulos v. ESVČ*** (F-30/15, EU:F:2015:138), Soud pro veřejnou službu podtrhl to, že odůvodnění má primárně snižovat riziko svévolného rozhodování, neboť administrativu nutí k tomu, aby své úvahy uspořádala do koherentního celku, a vede ji tak k racionalitě názoru a přijímání rozhodnutí na základě relevantních, jednoznačných a dostačujících argumentů neobsahujících rozpory.

5. ZJEVNĚ NESPRÁVNÉ POSOUZENÍ

V rozsudku ze dne 18. května 2015, ***Bischoff v. Komise*** (F-36/14, EU:F:2015:48), měl Soud pro veřejnou službu příležitost připomenout starší judikaturu, podle níž lze vadu považovat za zjevnou pouze tehdy, je-li snadno zjistitelná a může být očividně odhalena na základě kritérií, jejichž splněním zákonodárce zamýšlel podmínit výkon posuzovací pravomoci. Má-li tedy být prokázáno, že došlo ke zjevně nesprávnému posouzení skutkového stavu do té míry, že to odůvodňuje zrušení rozhodnutí, musí být důkazy předkládané žalobcem dostatečné na to, aby zbavily posouzení učiněné administrativou věrohodnosti. Žalobní důvod vycházející ze zjevně nesprávného

posouzení je třeba jinými slovy zamítnout, jestliže lze zpochybněné posouzení akceptovat jako pravdivé nebo platné navzdory důkazům předloženým žalobcem.

6. SPLNĚNÍ POVINNOSTÍ VYPLÝVAJÍCÍCH ZE ZRUŠOVACÍHO ROZSUDKU

Judikatura uvádí, že k tomu, aby bylo dosaženo souladu se zrušovacím rozsudkem a byla přijata opatření z něj vyplývající, musí orgán, který zrušený akt vydal, respektovat nejen výrok rozsudku, ale rovněž důvody, které k němu vedly a které tvoří jeho nezbytnou oporu. Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 18. listopadu 2015, ***Diamantopulos v. ESVČ*** (F-30/15 (EU:F:2015:138), zdůraznil, že opatření vyplývající ze zrušovacího rozsudku musí být v souladu s ustanoveními unijního práva, a to konkrétně se služebním řádem, tak jak jej vykládá judikatura, a že povinnosti vyplývající ze zrušovacího rozsudku musí být splněny v souladu se zásadou dobré víry, kterou se musí administrativa vždy řídit.

Soud pro veřejnou službu dále v tomtéž rozsudku rozhodl, že vzhledem k ratiu výše zmiňované povinnosti uvést odůvodnění a vzhledem k povinnostem, které má administrativa na základě článku 266 SFEU, pokud byl jeden z jejích aktů zrušen pro nedostatek odůvodnění, má administrativa dva úkoly. Musí nejprve ve světle odůvodnění, z něhož výrok zrušovacího rozsudku nutně vychází, řádně přezkoumat důvody, o něž se mohlo opírat zrušené rozhodnutí, i pokud v něm nebyly vyjádřeny. Následně musí takto přezkoumané důvody promítnout do odůvodnění rozhodnutí, kterým se zrušené rozhodnutí nahrazuje.

PRÁVA A POVINNOSTI ÚŘEDNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ

1. POVINNOST POSKYTNOUT POMOC

V usnesení ze dne 15. července 2015, ***De Esteban Alonso v. Komise*** (F-35/15, EU:F:2015:87, které je předmětem kasačního opravného prostředku), měl Soud pro veřejnou službu příležitost připomenout účel povinnosti poskytnout pomoc zakotvené v článku 24 služebního řádu. Tato povinnost má dát úředníkům a zaměstnancům jistotu jak v současnosti, tak do budoucna, aby mohli v obecném služebním zájmu lépe plnit své služební povinnosti. Povinnost orgánu poskytnout pomoc tak má chránit jeho zaměstnance i jeho vlastní zájmy, a spočívá tedy na předpokladu existence shodných zájmů. Soud pro veřejnou službu tedy připomněl, že v rámci povinnosti poskytnout pomoc podle článku 24 služebního řádu má orgán chránit vlastní úředníky před jednáním třetích osob, a nikoli před akty, které sám vydal a jejichž přezkum je upraven v jiných ustanoveních služebního řádu. Soud pro veřejnou službu z toho dovodil, že žalobce se nemůže dovolávat článku 24 služebního řádu za účelem toho, aby mu Komise proplatila výdaje, které vynaložil na svou obhajobu v probíhajícím trestním řízení, v němž tento orgán hájí protichůdné zájmy jakožto účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky.

2. PSYCHICKÉ OBTĚŽOVÁNÍ

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 26. března 2015, ***CW v. Parlament*** (F-124/13, EU:F:2015:23), rozhodl, že předložení věci poradnímu výboru pro psychické obtěžování není krok nutný k tomu, aby mohl úředník následně podat žádost o pomoc podle článku 24 služebního řádu a za podmínek stanovených v článcích 90 a 91 služebního řádu, třebaže by to mohlo být v některých případech žádoucí, zejména v zájmu zprostředkování mediace.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku ze dne 6. října 2015, ***CH v. Parlament*** (F-132/14, EU:F:2015:115), týkajícím se poslance Evropského parlamentu rozhodl, že pokud byla orgánu řádně předložena žádost o pomoc v době, kdy v něm dotyčný zaměstnanec či poslanec Parlamentu zastával funkci, a tento orgán má důkazy, které vyvolávají vážné pochybnosti o existenci psychického obtěžování, musí zahájit administrativní šetření za účelem zjištění skutkového stavu a dovést toto šetření do konce i po případném odchodu dotyčného poslance či zaměstnance ze služeb orgánu. Pokud je skutkový stav prokázán, závěry z šetření mají sloužit k přijetí patřičných opatření ke zjednání nápravy v daném případě a k tomu, aby se podobná situace v budoucnu neopakovala. Soud pro veřejnou službu také uvedl, že šetření může být užitečné pro oběť usilující o nápravu případné škody, ale i naopak v případě, že závěry z šetření vyvrátí tvrzení údajné oběti, umožňuje napadané osobě domoci se nápravy křivd, které jí tato obvinění způsobila.

V rozsudku ze dne 6. října 2015**,** ***CH v. Parlament*** (F-132/14, EU:F:2015:115), Soud pro veřejnou službu rozhodl, že orgán může přijmout opatření vůči úředníkům, jichž se stížnost na obtěžování týká, pouze pokud nařízené šetření s jistotou prokáže, že se ze strany obviněné osoby jednalo o chování poškozující řádné fungování služby nebo důstojnost a pověst oběti. Soud pro veřejnou službu dále upřesnil, že to platí tím spíše, pokud obviněná osoba zastává volenou funkci zakotvenou ve Smlouvách.

3. POVINNOST LOAJALITY A POVINNOST RESPEKTU K VÁŽNOSTI ÚŘADU

V rozsudku ze dne 26. března 2015, ***CW v. Parlament*** (F-124/13, EU:F:2015:23), Soud pro veřejnou službu konstatoval, že podobně jako lze na zaslání zpráv, které by obsahovaly urážlivé či zlovolné výrazy, nadřízenými nahlížet jako na projev obtěžování ve smyslu článku 12a služebního řádu, povinnost loajality podle článku 11 služebního řádu jako ostatně i povinnost každého úředníka vyplývající z článku 12 služebního řádu zdržet se veškerého jednání nebo chování, které by mohlo nepříznivě ovlivnit jeho postavení, s sebou nesou povinnost každého podřízeného zdržet se bezdůvodného zpochybňování autority svých nadřízených. Obě tyto povinnosti v každém případě zahrnují povinnost jednat s umírněností a obezřetností při zasílání e-mailů, v nichž se objevuje takové zpochybnění, a při výběru adresátů uvedených e-mailů.

4. POVINNOST JEDNAT S NÁLEŽITOU PÉČÍ

V rozsudku ze dne 18. května 2015, ***Bischoff v. Komise*** (F-36/14, EU:F:2015:48), Soud pro veřejnou službu připomněl judikaturu týkající se povinnosti jednat s náležitou péčí. Podle tohoto rozsudku odráží povinnost administrativy jednat vůči svým zaměstnancům s náležitou péčí rovnováhu mezi vzájemnými právy a povinnostmi, kterou služební řád nastolil mezi orgánem veřejné správy a zaměstnanci veřejné služby. Tato povinnost konkrétně znamená, že pokud orgán veřejné správy rozhoduje o situaci úředníka nebo zaměstnance, vezme v úvahu veškeré skutečnosti, které by mohly být pro jeho rozhodnutí určující, a že přitom zohlední nejen zájem služby, ale rovněž zájem dotyčného úředníka. Soud pro veřejnou službu nicméně připomněl i to, že ochrana práv a zájmů úředníků má své meze v tom, že musí být dodržovány platné právní normy.

SLUŽEBNÍ POSTUP ÚŘEDNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ

1. PŘIJÍMÁNÍ

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 6. října 2015, ***FE v. Komise*** (F-119/14, EU:F:2015:116, který je předmětem kasačního opravného prostředku), rozhodl, že oznámení o výběrovém řízení by bylo zbaveno svého účelu, pokud by OOJ mohl ze seznamu úspěšných uchazečů vyřadit uchazeče s poukazem na podmínku pro připuštění do výběrového řízení, která není uvedena v uvedeném oznámení ani ve služebním řádu, nebo která nebyla před vydáním oznámení o výběrovém řízení předmětem zveřejněného sdělení přístupného nebo nutně známého výběrové komisi a dotčeným uchazečům. Oznámení o výběrovém řízení totiž tvoří základ pro legalitu každého postupu, jímž je obsazováno pracovní místo v unijních orgánech, neboť s výjimkou situace, kdy ustanovení služebního řádu o vyšší právní síle stanoví něco jiného, upravuje rozložení pravomocí mezi OOJ a výběrovou komisi týkající se organizace a průběhu zkoušek probíhajících v rámci výběrového řízení a stanoví podmínky pro účast uchazečů, a to konkrétně jejich profil a specifická práva a povinnosti.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku ze dne 22. ledna 2015, ***Kakol v. Komise*** (F-1/14 a F-48/14, EU:F:2015:5, který je předmětem kasačního opravného prostředku před Tribunálem Unie), uplatnil judikaturu, podle níž lze v případě, že jsou podmínky pro připuštění do výběrového řízení formulovány totožně či podobně v oznámeních o výběrovém řízení, která na sebe časově navazují, posoudit dosažené akademické tituly či pracovní zkušenosti uchazeče nepříznivěji než při předchozím výběrovém řízení pouze v případě, že je toto rozdílné posouzení v rozhodnutí jasně odůvodněno, přičemž povinnost uvést takové odůvodnění platí pouze tehdy, pokud dotyčná osoba upozornila výběrovou komisi na to, že se již účastní podobného výběrového řízení. Soud pro veřejnou službu v této věci konstatoval, že sporné výběrové řízení bylo podobné jinému výběrovému řízení, kterého se žalobkyně zúčastnila, třebaže jedno z nich bylo výběrovým řízením „rozšíření" „podléhajícím odchylnému režimu" a druhé bylo „běžným" otevřeným výběrovým řízením, což podle Komise znamenalo, že akademické tituly uchazečů nejsou posuzovány stejným způsobem. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu rozhodl, že účel výběrového řízení vyplývá z popisu náplně práce, kterou mají uchazeči vykonávat, a nikoli ze státní příslušnosti, kterou mají tito uchazeči mít.

Pokud jde o zkušební dobu ukládanou úředníkům či zaměstnancům, Soud pro veřejnou službu rozhodl v rozsudku ***Murariu v. EIOPA*** (F-116/14, EU:F:2015:89), že administrativa může v rámci pravomoci organizovat své útvary uložit povinnost odpracovat novou zkušební dobu stálému úředníkovi, který uspěl ve výběrovém řízení pro úředníky vyšší platové třídy, či zaměstnanci, který již absolvoval zkušební dobu, má-li tato osoba nastoupit na nové pracovní místo, které s sebou nese podstatnou změnu pracovní náplně.

2. POVYŠOVÁNÍ

Soud pro veřejnou službu v rozsudcích ze dne 18. března 2015, ***Ribeiro Sinde Monteiro v. ESVČ*** (F-51/14, EU:F:2015:11, který je předmětem kasačního opravného prostředku), ze dne 22. září 2015, ***Silvan v. Komise*** (F-83/14, EU:F:2015:106, který je předmětem kasačního opravného prostředku), a ze dne 15. prosince 2015, ***Bonazzi v. Komise*** (F-88/15, EU:F:2015:150), připomněl, že OOJ má při povyšování úředníků pravomoc porovnat zásluhy postupem či způsobem, který považuje za nejvhodnější, jelikož orgány nemají povinnost přijmout jeden konkrétní systém hodnocení a povyšování, a to vzhledem k širokému prostoru pro uvážení, který mají při uskutečňování cílů článku 45 služebního řádu, v závislosti na vlastních potřebách vnitřní organizace a řízení svého personálu. Soud pro veřejnou službu však ve výše uvedených rozsudcích připomněl, že tato pravomoc OOJ je omezena tím, že musí zásluhy porovnávat pečlivě a nestranně, v zájmu služby a v souladu se

zásadou rovného zacházení, takže musí při tomto posuzování vycházet ze srovnatelných informačních zdrojů. Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu upřesnil, že nelze tvrdit, že článek 43 služebního řádu vyžaduje, aby bylo použito číselné a analytické hodnocení, avšak povinnost srovnávat zásluhy na rovném základě a povinnost vycházet ze srovnatelných informačních zdrojů zakotvená v článku 45 služebního řádu si žádá postup nebo metodu, která je s to neutralizovat subjektivitu posuzování danou tím, že posouzení provádí různí hodnotitelé. S ohledem na tato východiska Soud pro veřejnou službu v rozsudcích ***Silvan v. Komise*** a ***Bonazzi v. Komise*** konstatoval, že na rozdíl od systému povyšování zavedeného ESVČ, který byl popsán v rozsudku ***Ribeiro Sinde Monteiro v. ESVČ,*** respektuje systém zavedený Komisí podmínky stanovené ve služebním řádu, jelikož vzory hodnotících posudků založené do spisu ukázaly, že hodnocení bylo pečlivé a strukturované na základě totožných kritérií a měřítek, podle nichž byli hodnoceni všichni dotčení úředníci, a že Komise poskytla přesvědčivé důkazy o tom, že byli hodnotitelé informováni a vyškoleni k tomu, aby při hodnocení a povyšování postupovali jednotně.

V rozsudku ze dne 22. září 2015, ***Silvan v. Komise*** (F-83/14, EU:F:2015:106, který je předmětem kasačního opravného prostředku), pak Soud pro veřejnou službu upřesnil, že OOJ mohou být při porovnávání zásluh všech úředníků způsobilých k povýšení nápomocny administrativní útvary na různých stupních hierarchie, a to v souladu se zásadami vlastními pro fungování každé hierarchicky uspořádané administrativní struktury, které jsou vyjádřeny v čl. 21 prvním pododstavci služebního řádu, podle něhož úředník v jakékoli funkci pomáhá a radí svým nadřízeným. Soud pro veřejnou službu však dodal, že předběžné posouzení spisů jednotlivých úředníků způsobilých pro povýšení prováděné v rámci jednotlivých generálních ředitelství nenahrazuje srovnávací analýzu, kterou musí v patřičných případech provést výbor pro otázky povyšování a poté OOJ. Pokud nemá být srovnávací analýza zásluh všech úředníků způsobilých k povýšení bezpředmětná, nelze připustit, aby se tento orgán spokojil s posouzením zásluh úředníků, kteří jsou v seznamech vypracovaných jednotlivými službami či generálními ředitelstvími hodnoceni nejlépe.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku ze dne 15. prosince 2015, ***Bonazzi v. Komise*** (F-88/15, EU:F:2015:150), připomněl, že při rozhodování o povýšení se pro účely porovnání zásluh ve smyslu článku 45 služebního řádu nezohledňuje přímo počet odpracovaných let v platové třídě či ve službě, a rozhodl, že to, že je dotyčná osoba po určitý počet let zařazena do určitého platové třídy, nedokládá její konkrétní zásluhy. Pokud by byl počet odpracovaných let v platové třídě povýšen na rozhodující kritérium, povyšování by bylo automatické, což je v rozporu se zásadou veřejné služby, podle níž mají být povyšovány osoby s nejvyšší úrovní způsobilosti, výkonnosti a chování ve smyslu čl. 27 prvního pododstavce a čl. 43 prvního pododstavce služebního řádu.

Soud pro veřejnou službu nakonec v tomtéž rozsudku rozhodl, že pokud paritní orgán, který má být nápomocen OOJ při porovnávání zásluh úředníků způsobilých k povýšení, nesplní svůj úkol a nevydá doporučení, která má formulovat, nesmí OOJ dopustit, aby povyšovací řízení zůstalo nedokončené. V takovém případě musí OOJ sám provést srovnávací analýzu a přijmout rozhodnutí o povýšení, přičemž služební řád OOJ neukládá povinnost získat názor takového paritního orgánu, který si každý orgán ustavuje sám.

3. UKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 18. května 2015, ***Bischoff v. Komise*** (F-36/14, EU:F:2015:48), připomněl, že v případě, že OOJ zohledňuje služební zájem při rozhodování o žádosti úředníka o setrvání ve službě nad věkový limit stanovený v čl. 52 prvním pododstavci písm. a) služebního řádu pro automatický odchod do důchodu, má širokou posuzovací pravomoc, a Soud může zrušit závěr OOJ pouze v případě zjevně nesprávného posouzení nebo překročení pravomoci.

Soud pro veřejnou službu v tomtéž rozsudku upřesnil, že konkrétně u čl. 52 druhého pododstavce služebního řádu je zájem dotyčného úředníka zohledněn z titulu povinnosti jednat s náležitou péčí, neboť tento úředník si musí podat žádost, aby mohl setrvat ve službě po dosažení věkového limitu stanoveného služebním řádem pro

automatický odchod do důchodu. Zájem úředníka je tedy potvrzen samotným podáním takové žádosti a OOJ rozhoduje výlučně ve služebním zájmu, jak ostatně vyplývá z čl. 52 druhého pododstavce služebního řádu. Soud pro veřejnou službu proto rozhodl, že úředník nemusí OOJ prokazovat osobní zájem na setrvání ve službě, neboť takový zájem je pro posouzení jeho žádosti irelevantní.

PRACOVNÍ PODMÍNKY ÚŘEDNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ

Před vstupem reformy služebního řádu a PŘOZ v platnost byla týdenní pracovní doba stanovena na 37 hodin a 30 minut. Nařízením č. 1023/2013 byl čl. 55 odst. 2 služebního řádu změněn tak, že pracovní doba činí minimálně 40 a maximálně 42 hodin týdně v závislosti na konkrétním rozhodnutí určitého orgánu, subjektu či úřadu, přičemž ustanovení o základním měsíčním platu úředníků a zaměstnanců zůstala nezměněna. Soud pro veřejnou službu v této souvislosti v usnesení ze dne 23. dubna 2015, ***Bensai v. Komise*** (F-131/14, EU:F:2015:34), a v rozsudku ze dne 30. června 2015, ***Petsch v. Komise*** (F-124/14, EU:F:2015:69), konstatoval, že zaměstnanci přijatí na základě smlouvy jsou odměňováni v závislosti na zařazení do platové třídy a stupně a pobírají měsíční plat, který se neodvíjí od délky obvyklé pracovní doby. Soud pro veřejnou službu připomněl, že zákonodárce může změnit práva a povinnosti úředníků a zaměstnanců v zásadě kdykoli, a rozhodl tedy, že délka pracovní doby mohla být prodloužena bez zvýšení platu.

ODMĚŇOVÁNÍ A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘEDNÍKŮ

1. PŘÍSPĚVEK NA ZAŘÍZENÍ

V rozsudku ze dne 18. listopadu 2015, ***FH v. Parlament*** (F-26/15, EU:F:2015:137), Soud pro veřejnou službu připomněl, že příspěvek na zařízení má úředníkovi vyjma nákladů na přestěhování, které jsou propláceny zvlášť, pomoci s výdaji, které mu nevyhnutelně vzniknou při dlouhodobé integraci v novém místě zaměstnání. Z toho dovodil, že k odnětí příspěvku na zařízení v případě, že je úředník, který má nárok na příspěvek na domácnost, převeden do místa bydliště své rodiny, jak stanoví čl. 5 odst. 4 poslední věta přílohy VII služebního řádu, dojde pouze v případě, že se tento úředník skutečně usadí se svou rodinou v místě zaměstnání, protože v takovém případě mu nevznikají další náklady na zabydlení. Toto ustanovení se však nepoužije v případě, že se úředník, který má nárok na příspěvek na domácnost, neusadí při změně zaměstnání společně se svou rodinou, a to i když jeho rodina má bydliště v místě jeho nového zaměstnání. V takovém případě totiž mohou dotyčné osobě vzniknout další náklady spojené s tím, že se usadí na jiné adrese, než se nachází bydliště jeho rodiny, a může se za těchto podmínek domáhat vyplacení příspěvku na zařízení, který se v takovém případě rovná jednomu měsíčnímu platu.

2. DŮCHODY

Podle čl. 27 prvního pododstavce přílohy VIII služebního řádu má rozvedený manžel / rozvedená manželka úředníka nebo bývalého úředníka nárok na pozůstalostní důchod, pokud prokáže nárok na pobírání výživného na svůj účet, který vyplývá zejména z dohody mezi bývalými manžely. V rozsudku ze dne 23. března 2015, ***Borghans v. Komise*** (F-6/14, EU:F:2015:19), Soud pro veřejnou službu uvedl, že výživné mezi bývalými manželi patří mezi majetkové důsledky vyplývající z rozsudku o rozvodu. Soud pro veřejnou službu proto konstatoval, že při určování, zda se rozvedený manžel úředníka nebo bývalého úředníka může domáhat pozůstalostního důchodu na základě dohody mezi manžely, se neuplatní autonomní výklad, ale vnitrostátní právní předpisy upravující účinky rozvodu.

DISCIPLINÁRNÍ OPATŘENÍ

Pokud jde o dodržování práva na obhajobu v disciplinárním řízení podle služebního řádu, Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 8. října 2015, ***DD v. FRA*** (F-106/13 a F-25/14, EU:F:2015:118, který je předmětem kasačního opravného prostředku), rozhodl, že čl. 2 odst. 2 a článek 3 přílohy IX služebního řádu ukládá OOJ, který hodlá zahájit disciplinární řízení na základě zprávy vypracované na konci administrativního šetření, povinnost seznámit dotčeného úředníka se závěry učiněnými ve vyšetřovací zprávě a se všemi důkazy ve spisech, aby si tento úředník mohl v přiměřené lhůtě na přípravu obhajoby připravit patřičné vyjádření. Uvedená ustanovení nejsou dodržena, je-li dotčený úředník se závěry z vyšetřovací zprávy seznámen ústně během slyšení ve smyslu článku 3 přílohy IX služebního řádu.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku ze dne 3. června 2015, ***Bedin v. Komise*** (F-128/14, EU:F:2015:51), dovodil z článku 25 přílohy IX služebního řádu, že normotvůrce měl v úmyslu omezit pravomoci OOJ při posuzování toho, zda jsou skutky, které jsou předmětem disciplinárního řízení, nepopíratelné v případě, že byla současně pro stejné skutky zahájena trestní stíhání. Z tohoto ustanovení však nelze dovozovat, že se OOJ nemůže odchýlit od stanoviska disciplinární komise. I když není OOJ tímto stanoviskem vázán, disciplinární komise není zbavena své základní funkce vystupovat jako poradní orgán a dotčený úředník má vždy záruku danou jejím zapojením, neboť OOJ musí odůvodnit každé rozhodnutí, jímž se odchýlí od stanoviska disciplinární komise, a to i v oblasti posouzení skutkových okolností.

Soud pro veřejnou službu dále v rozsudku ze dne 17. března 2015, ***AX v. ECB*** (F-73/13, EU:F:2015:9), rozhodl, že právo nahlížet do spisu týkajícího se disciplinárního řízení upravené v pracovním řádu pro zaměstnance Evropské centrální banky (ECB) platí pouze pro dokumenty použité v disciplinárním řízení a v konečném rozhodnutí administrativy, a žádné jiné dokumenty. Dotyčný zaměstnanec konkrétně nemůže získat veškeré informace nebo veškeré dokumenty, které jsou k dispozici nebo mohou být k dispozici pouze z toho důvodu, že při vedení vlastního šetření ohledně sporných skutečností kalkuluje s důkazní hodnotou takových dokumentů nebo informací pro svou obhajobu. Zpráva o činnosti dále nemusí být dotyčné osobě zpřístupněna a odepřením zpřístupnit ji nedojde k porušení jejího práva na obhajobu, pokud má tato zpráva povahu přípravného dokumentu vypracovaného před zahájením disciplinárního řízení, ze kterého rozhodující orgán při přijímání disciplinárního opatření nevycházel.

Soud pro veřejnou službu konečně v tomtéž rozsudku rozhodl, že ECB mohla v rámci své institucionální autonomie předložit důkazy související s jednáním jednoho ze svých zaměstnanců vnitrostátním orgánům činným v trestním řízení, aby posoudily, zda by takové jednání mohlo být kvalifikováno jako porušení vnitrostátního práva, a odůvodnit tak zahájení trestního stíhání.

SPORY V OBLASTI SMLUV

Soud pro veřejnou službu v rozsudku ***Murariu v. EIOPA*** (F-116/14, EU:F:2015:89) připomněl, že základem pro pracovněprávní vztah mezi dočasným zaměstnancem a orgánem či agenturou je pracovní smlouva, a rozhodl, že pokud jde o možnost ukončit smluvní vztah, který byl založen projevem vůle smluvních stran, EIOPA nejedná jednostranně jako OOJ, ale musí respektovat příslušná smluvní ujednání mezi ním a zaměstnancem a v každém případě i články 14 a 47 PŘOZ. EIOPA se tak nemůže kromě případů uvedených v těchto článcích jednostranně vyvázat ze smluvního vztahu s dotyčným zaměstnancem. Nabídka zaměstnání zaslaná uchazeči s cílem přijmout jej jako dočasného zaměstnance je pouhým záměrem, tj. přípravným aktem, který nezakládá práva a může být vzat zpět např. v případě, že EIOPA zjistí po učinění nabídky na zaměstnání, že dotyčná osoba nesplňuje některou z podmínek pro přijetí stanovenou v PŘOZ, v oznámení o volném pracovním místě či v interních předpisech. Je-li však taková nabídka přijata, projev vůle smluvních stran vede ke vzniku nových smluvních povinností, které omezují pravomoc uvedeného orgánu jednat jednostranně mimo takové případy výslovně uvedené v PŘOZ, jako jsou případy uvedené v jeho článku 47, a v každém případě omezují jeho pravomoc jednat se zpětnou účinností.

B | SLOŽENÍ SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU

(Protokolární pořádek k 31. prosinci 2015)

Zleva doprava:

Soudci E. Perillo a H. Kreppel; předseda senátu R. Barents, předseda Soudu pro veřejnou službu S. Van Raepenbusch, předseda senátu K. Bradley, soudkyně M. I. Rofes i Pujol, soudce J. Svenningsen, vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg.

1. ZMĚNY VE SLOŽENÍ SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU V ROCE 2015

V roce 2015 nedošlo k žádné změně ve složení Soudu pro veřejnou službu.

2. PROTOKOLÁRNÍ POŘÁDEK

OD 1. LEDNA 2015 DO 31. PROSINCE 2015

pan S. VAN RAEPENBUSCH, předseda Soudu
pan R. BARENTS, předseda senátu
pan K. BRADLEY, předseda senátu
pan H. KREPPEL, soudce
paní M. I. ROFES i PUJOL, soudkyně
pan E. PERILLO, soudce
pan J. SVENNINGSEN, soudce

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

3. BÝVALÍ ČLENOVÉ SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU

(podle data nástupu do funkce)

Kanninen Heikki (2005–2009)
Tagaras Haris (2005–2011)
Gervasoni Stéphane (2005–2011)
Boruta Irena (2005–2013)

PŘEDSEDA

Mahoney Paul J. (2005–2011)

C | SOUDNÍ STATISTIKY SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU

OBECNÁ ČINNOST SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2011-2015)

ZAHÁJENÉ VĚCI

2. Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2011–2015)

3. Jednací jazyk (2011–2015)

UKONČENÉ VĚCI

4. Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2015)

5. Směr rozhodnutí (2015)

6. Předběžná opatření (2011–2015)

7. Délka trvání řízení v měsících (2015)

VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI

8. Soudní kolegia (2011–2015)

9. Počet žalobců

RŮZNÉ

10. Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2011–2015)

11. Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2011–2015)

1. OBECNÁ ČINNOST SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU ZAHÁJENÉ, UKONČENÉ, PROJEDNÁVANÉ VĚCI (2011–2015)

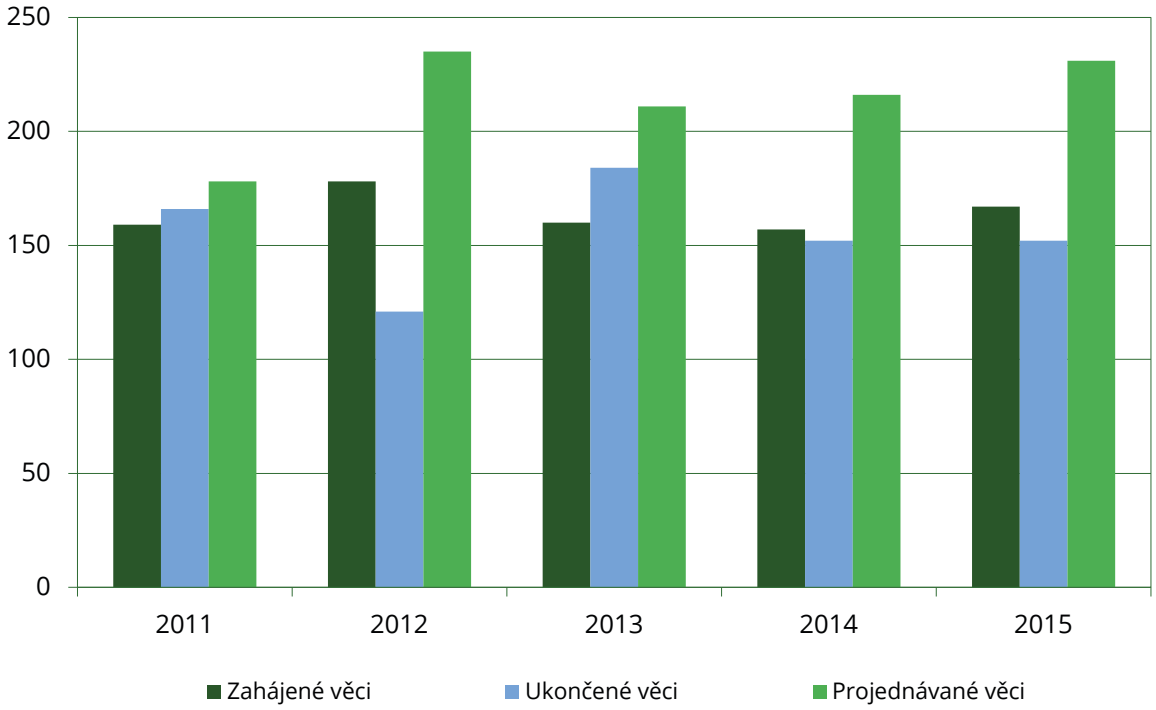

	2011	2012	2013	2014	2015
Zahájené věci	159	178	160	157	167
Ukončené věci	166	121	184	152	152
Projednávané věci	178	235	211	216	231[1]

Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisí (jedno číslo věci = jedna věc).

1 | Z toho 69 přerušených řízení.

2. ZAHÁJENÉ VĚCI – PROCENTNÍ PODÍL POČTU VĚCÍ PODLE HLAVNÍCH ŽALOVANÝCH ORGÁNŮ (2011–2015)

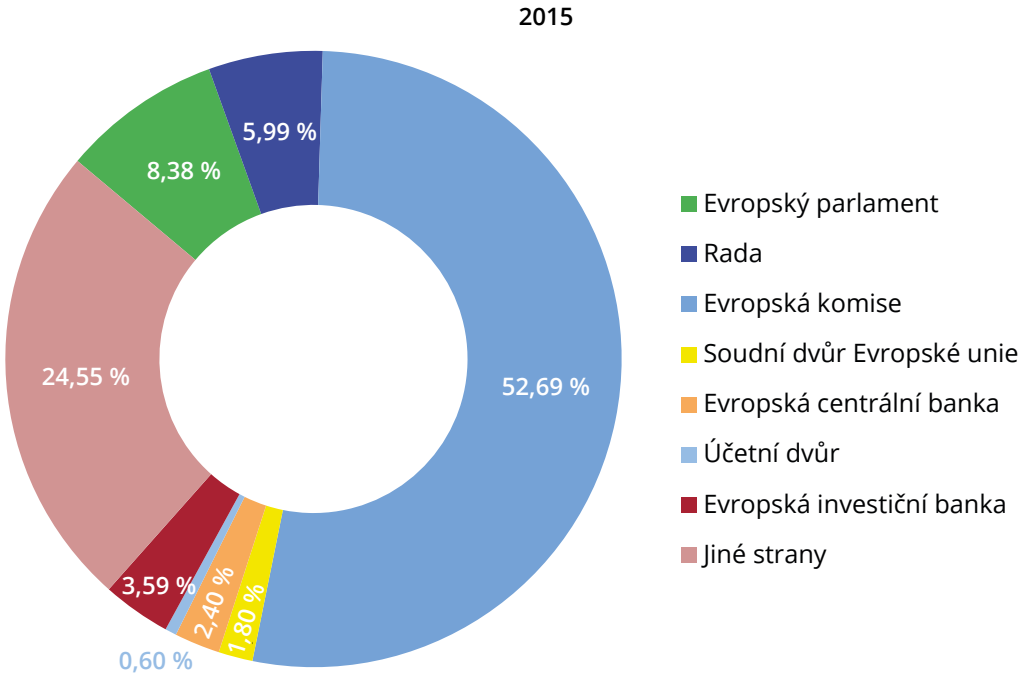

	2011	2012	2013	2014	2015
Evropský parlament	6,29 %	6,11 %	5,66 %	11,80 %	8,38 %
Rada	6,92 %	3,89 %	3,77 %	8,70 %	5,99 %
Evropská komise	66,67 %	58,33 %	49,69 %	45,96 %	52,69 %
Soudní dvůr Evropské unie	1,26 %		0,63 %		1,80 %
Evropská centrální banka	2,52 %	1,11 %	1,89 %	1,24 %	2,40 %
Účetní dvůr	0,63 %	2,22 %	0,63 %	1,24 %	0,60 %
Evropská investiční banka	4,32 %	4,44 %	5,03 %	1,24 %	3,59 %
Jiné strany	11,40 %	23,89 %	32,70 %	29,81 %	24,55 %
Celkem	**100 %**	**100 %**	**100 %**	**100 %**	**100 %**

3. ZAHÁJENÉ VĚCI – JEDNACÍ JAZYK (2011–2015)

Jednací jazyk odpovídá jazyku, ve kterém byla podána žaloba, nikoliv mateřskému jazyku nebo státní příslušnosti žalobce.

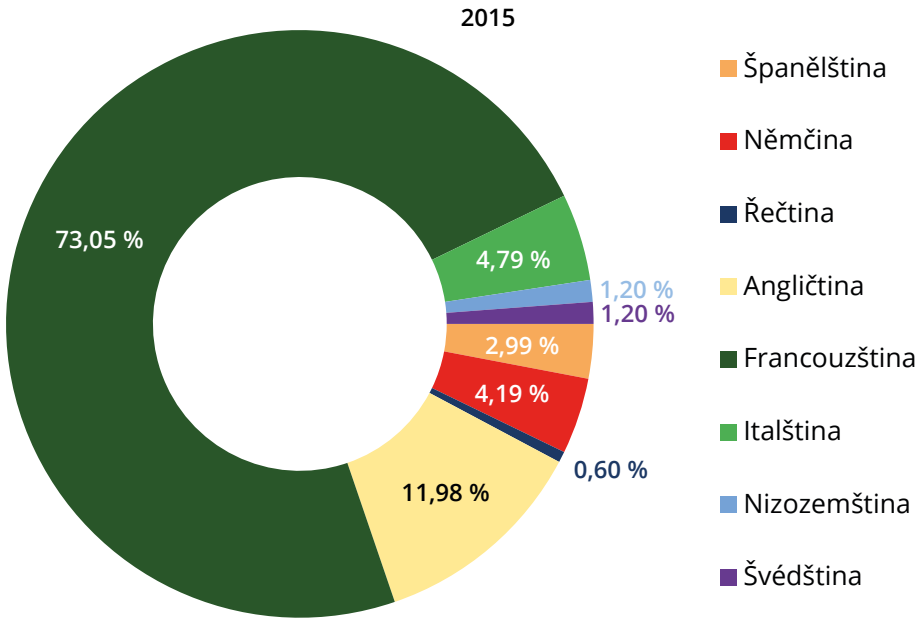

Jednací jazyk	2011	2012	2013	2014	2015
Bulharština		2			
Španělština	2	3		2	5
Němčina	10	5	2	9	7
Řečtina	4	1	4	2	1
Angličtina	23	14	26	23	20
Francouzština	87	108	95	113	122
Italština	29	35	21	8	8
Maďarština	1				
Nizozemština	1	6	12		2
Polština	1	2			
Rumunština		2			
Slovenština	1				
Švédština					2
Celkem	**159**	**178**	**160**	**157**	**167**

4. UKONČENÉ VĚCI – ROZSUDKY A USNESENÍ – SOUDNÍ KOLEGIA (2015)

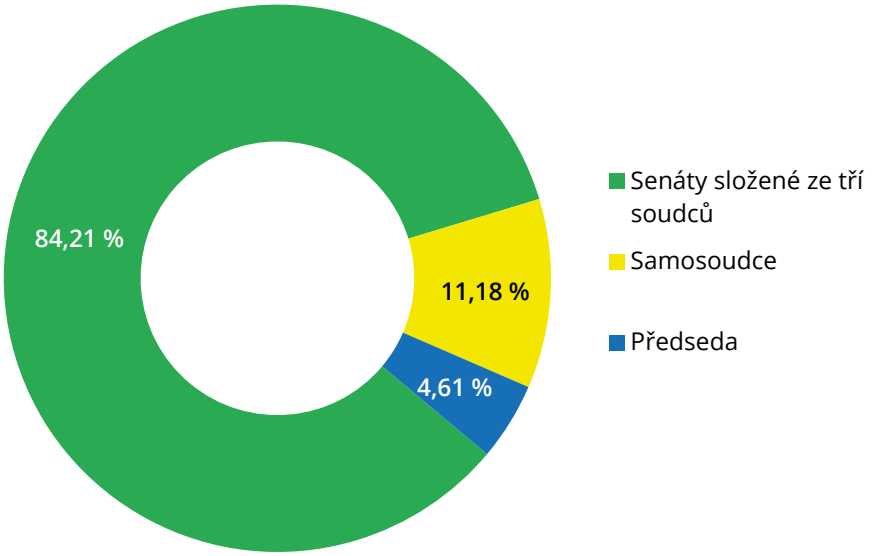

	Rozsudky	Usnesení o vyškrtnutí věci na základě smírného urovnání [1]	Ostatní usnesení ukončující řízení	Celkem
Plénum				
Senáty složené ze tří soudců	60	14	54	128
Samosoudce	15		2	17
Dosud nepřidělené věci				
Předseda			7	7
Celkem	**75**	**14**	**63**	**152**

1 | V průběhu roku 2015 se Soud pro veřejnou službu bez úspěchu pokusil o smírné urovnání sedmi dalších věcí.

5. UKONČENÉ VĚCI – SMĚR ROZHODNUTÍ (2015)

	Rozsudky		Usnesení				
	Žaloby, jimž bylo plně vyhověno	Žaloby zamítnuté v plném rozsahu, nevydání rozhodnutí ve věci	Žaloby/Žádosti [zjevně] nepřípustné nebo neopodstatněné	Smírná urovnání po zásahu soudního kolegia	Vyškrtnutí z jiného důvodu, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení	Žádosti, jimž bylo v plném rozsahu nebo částečně vyhověno (zvláštní řízení)	Celkem
Přidělení/Přeřazení	2			2			**4**
Výběrové řízení	2	2	4	2			**10**
Pracovní podmínky/Dovolená			1				**1**
Hodnocení/ Povýšení	7	11	3	3	3		**27**
Důchody a příspěvky v invaliditě	2		2	0	1		**5**
Disciplinární řízení	3	5		1	1		**10**
Přijetí/ Jmenování/ Zařazení do platové třídy	2	3	6				**11**
Odměny a příspěvky	4	4	8	2			**18**
Sociální zabezpečení/ Nemoc z povolání/ Úrazy	1		1	2	1		**5**
Ukončení nebo neobnovení smlouvy zaměstnance	7	8	5	1	5		**26**
Ostatní	4	8	9	1	9	4	**35**
Celkem	**34**	**41**	**39**	**14**	**20**	**4**	**152**

6. UKONČENÉ VĚCI – PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ (2011–2015)

Ukončená řízení o předběžných opatřeních		Směr rozhodnutí		
		Úplné nebo částečné připuštění	Zamítnutí	Vyškrtnutí
2011	**7**		4	3
2012	**11**		10	1
2013	**3**		3	
2014	**5**	1	4	
2015	**2**		2	
Celkem	**28**	**1**	**23**	**4**

7. UKONČENÉ VĚCI – DÉLKA TRVÁNÍ ŘÍZENÍ V MĚSÍCÍCH (2015)

Ukončené věci		Průměrná délka	
		Délka celého řízení	Délka řízení bez případné doby přerušení
Rozsudky	75	16,1	15,9
Usnesení	77	9,9	8,3
Celkem	**152**	**13,0**	**12,1**

Délky trvání jsou vyjádřeny v měsících a desetinách měsíců.

8. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – SOUDNÍ KOLEGIA (2011–2015)

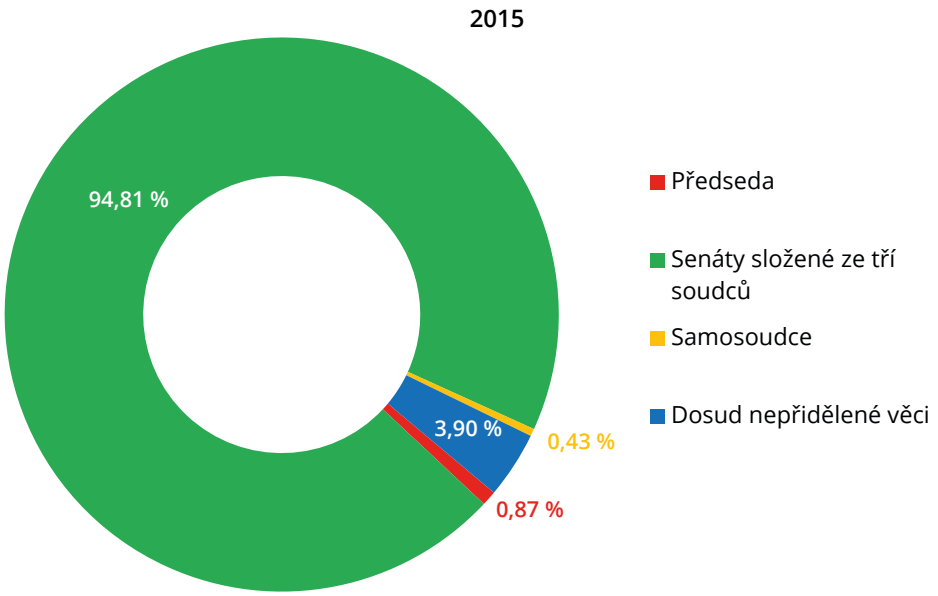

	2011	2012	2013	2014	2015
Plénum		1	1		
Předseda	1		2	1	2
Senáty složené ze tří soudců	156	205	172	201	219
Samosoudce	2	8	3	2	1
Dosud nepřidělené věci	19	21	33	12	9
Celkem	**178**	**235**	**211**	**216**	**231**

9. VĚCI PROJEDNÁVANÉ K 31. PROSINCI – POČET ŽALOBCŮ

Počet žalobců	Oblasti
486	Služební řád – EIB – Odměna – Roční úprava platů
484	Služební řád – EIB – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIB
451	Služební řád – EIB – Odměna – Nový výkonnostní systém – Přiznávání příplatku
386 (2věci)	Služební řád – EIB – Odměna – Roční úprava platů
35	Služební řád – Vrácení věci po přezkumu rozsudku Tribunálu – EIB – Důchody – Reforma z roku 2008
33	Služební řád – EIB – Důchody – Reforma důchodového systému
32 (8 věci)	Služební řád – Služební řád úředníků – Reforma Služebního řádu ze dne 1. ledna 2014 – Nová pravidla výpočtu cestovních výdajů z místa zaměstnání do místa původu – Vazba mezi přiznáním této výhody a postavením úředníka s pobytem v zahraničí a úředníka s prací v zahraničí
30 (4 věci)	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Roční úprava platů
29	Služební řád – Evropský investiční fond (EIF) – Odměna – Reforma systému odměňování a zvyšování mezd EIF
26 (4 věci)	Služební řád – Služební řád úředníků – Reforma Služebního řádu ze dne 1. ledna 2014 – Nová pravidla výpočtu cestovních výdajů z místa zaměstnání do místa původu – Vazba mezi přiznáním této výhody a postavením úředníka s pobytem v zahraničí a úředníka s prací v zahraničí – Zrušení doby na cestu

Výraz „služební řád“ označuje služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Unie.

Celkový počet žalobců ve všech projednávaných věcech (2011–2015)

	Celkový počet žalobců	Celkový počet projednávaných věcí
2011	1 006	178
2012	1 086	235
2013	1 867	211
2014	1 902	216
2015	2 333	231

10. RŮZNÉ – ROZHODNUTÍ SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU, PROTI KTERÝM BYL PODÁN KASAČNÍ OPRAVNÝ PROSTŘEDEK K TRIBUNÁLU (2011–2015)

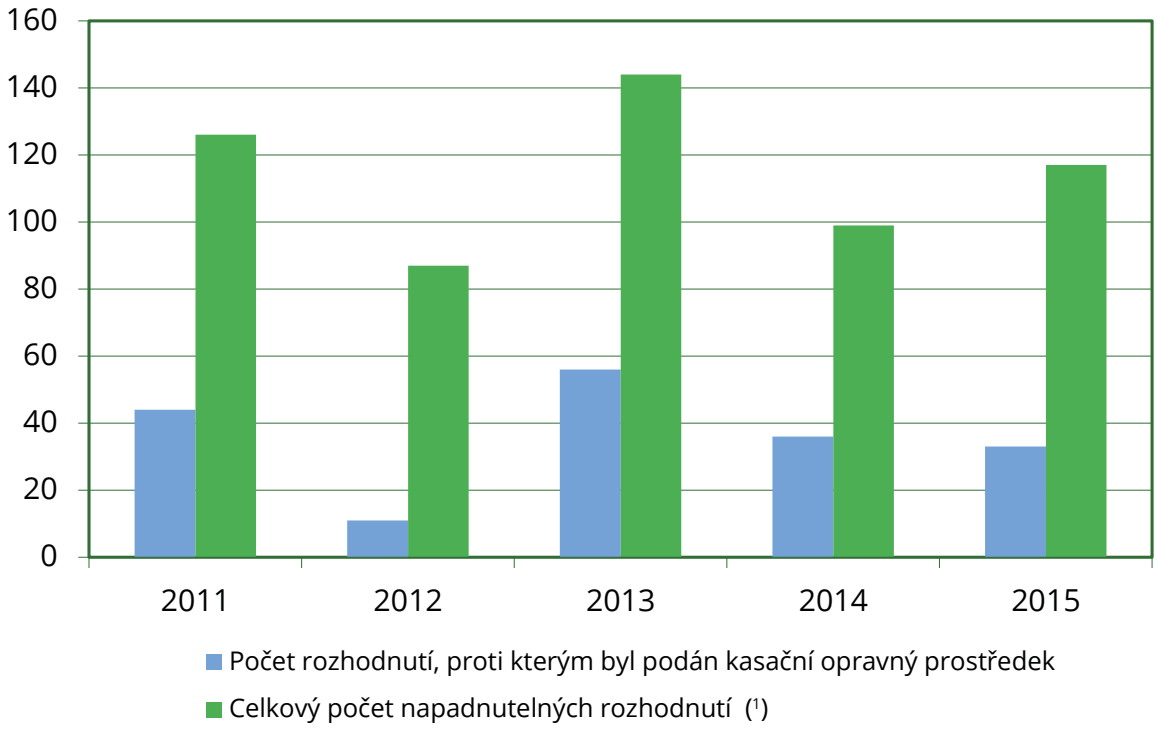

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí [1]	Procentní podíl rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek [2]
2011	44	126	34,92 %
2012	11	87	12,64 %
2013	56	144	38,89 %
2014	36	99	36,36 %
2015	33	117	28,21 %

1 | Rozsudky a usnesení (prohlašující žalobu za nepřípustnou, zjevně nepřípustnou nebo zjevně neopodstatněnou, usnesení o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci nebo o zamítnutí vedlejšího účastenství), které byly vyhlášeny a která byla přijata během sledovaného roku.

2 | Tento procentní podíl nemusí v daném roce korespondovat s rozhodnutími, proti nimž mohl být podán kasační opravný prostředek, která byla vydána ve sledovaném roce, vzhledem k tomu, že lhůta pro podání kasačního opravného prostředku může překrývat dva kalendářní roky.

11. RŮZNÉ – VÝSLEDKY KASAČNÍCH OPRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ PODANÝCH K TRIBUNÁLU (2011–2015)

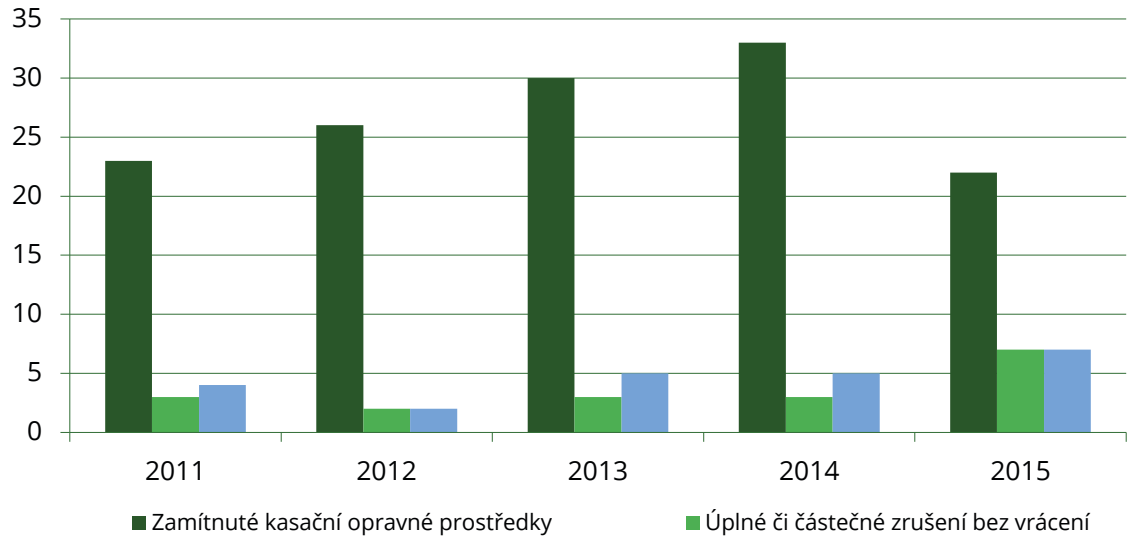

	2011	2012	2013	2014	2015
Zamítnuté kasační opravné prostředky	23	26	30	33	22
Úplné či částečné zrušení bez vrácení	3	2	3	3	7
Úplné či částečné zrušení s vrácením	4	2	5	5	7
Vyškrtnutí / Nevydání rozhodnutí ve věci		3		1	1
Celkem	**30**	**33**	**38**	**42**	**37**

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- jeden výtisk:

  prostřednictvím stránek EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu);

- více výtisků, plakáty či pohlednice:

  na zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm),

  a na delegacích Evropské unie v zemích mimo EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm),

  můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese (http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm)

  nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

  (*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

QD-AP-16-001-CS-N

ŘEDITELSTVÍ KOMUNIKACE
ODDĚLENÍ PRO PUBLIKACE A ELEKTRONICKÁ MÉDIA